

HET KRUIS

EN ZIJN

SCHADUW

Stephen N. Haskell

“Troon van de heerlijkheid, verheven vanaf het begin, is de plaats van ons heiligdom.” — Jeremia 17:12

Oorspronkelijke titel: **The Cross and its Shadow**
Oorspronkelijke uitgever: The Bible Training School
South Lancaster, Massachusetts, USA
1914

Nederlandse titel: **Het kruis en zijn schaduw**
Uitgegeven door: .....
.... 2009

Bijbelvertaling
De Bijbelcitaten zijn ontleend aan de Herziene Statenvertaling, tenzij anders vermeld.

Het Kruis van Christus

Ik verheerlijk mij in het kruis van Christus
Uittorend boven de wrakken der eeuwen
Het heilige verslag in al haar lichten
Komt tezamen aan de voet van het kruis.

Wanneer de stromen des levens mij belagen
Hoop een leugen en angst een ergernis is
Zal het kruis mij nooit verlaten
Mij bestralen met vrede en vreugde.

Wanneer de zon der gerechtigheid straalt
Licht en liefde op mijn pad
Komt een weerschijn van het kruis
Toevoegen aan het licht van de dag.

Ban en zegen, pijn en plezier
Worden geheiligd aan de voet van het kruis
Vrede vind ik daar, die onbeschrijflijk is
Vreugde die de tijd doorstaat.

Ik verheerlijk mij in het kruis van Christus
Uittorend boven de wrakken der eeuwen
Het heilige verslag in al haar lichten
Komt tezamen aan de voet van het kruis.

— *John Bowring*

Voorwoord van de auteur

Zelfs in de eeuwigheid zullen we de diepe liefde, die aan het kruis van Golgotha werd geopenbaard, niet kunnen peilen. Op die plek stonden de oneindige liefde van Christus en de grenzeloze zelfzucht van de satan oog in oog. Het hele offersysteem van het Jodendom, met zijn beelden en symbolen, vormt een afschaduwing van het kruis. Dit systeem reikt van Golgotha terug tot aan de poort van de Hof van Eden. En het bevat in een notendop een profetie van het evangelie.

De beelden en symbolen van de Levitische offerdienst verspreiden een verhelderend licht. Wie in deze tijd via deze ingang het Nieuwe Testament bestudeert, zal op deze speurtocht een diepte en rijkdom ontdekken, die op geen enkele andere manier te vinden is. Het is onmogelijk om verheven gedachten te koesteren over het verzoenend werk van Christus in het Nieuwe Testament, zonder voorafgaand de diepe, met bloed bestreken fundamente te kennen van de evangeliën van het Oude Testament: de boeken van Mozes en de profeten.

“In elk offer werd de dood van Christus getoond. In elke wierookwolk steeg Zijn gerechtigheid omhoog. Bij elke bazuin van het jubeljaar klonk Zijn naam. In het ontzagwekkende geheimenis van het heilige der heiligen woonde Zijn heerlijkheid.”

De gedetailleerde beschrijving van gaven en offers in de boeken van Mozes; de rituelen en plechtigheden die daarin staan, worden meestal gezien als zinloos en onbelangrijk. Maar in het licht dat vanuit het heiligdom schijnt, gaat dit alles stralen vanwege de systematische schoonheid. Er bestaat geen enkel ander onderwerp, dat alle onderdelen van het geïnspireerde Woord tot zo een harmonieus geheel verbindt, als het heiligdom. Elke waarheid van het evangelie heeft haar middelpunt in de dienst van het heiligdom. En van daaruit schitteren die waarheden als de stralen van de zon.

Elk beeld van het offersysteem werd door God ontworpen, om de één of andere geestelijke waarheid voor te stellen. De waarde van deze

lossingsplan, dat door de dood van Christus is gerealiseerd. De gelijkens tussen beeld en werkelijkheid is nooit toevallig. Zij vormt eenvoudig een vervulling van Gods grote plan.

In “Het Kruis en zijn schaduw” worden beeld en werkelijkheid naast elkaar geplaatst. Ik hoop, dat lezers op deze manier hun Heiland beter leren kennen. Het is niet de bedoeling van de schrijver van dit boek om dwalingen in de leer over het heiligdom te bestrijden. Ik wil ook geen tegenstellingen oproepen, maar alleen de waarheid helder uiteenzetten.

Dit boek is het resultaat van het vele jaren biddend bestuderen van de beelden en symbolen van de dienst van het heiligdom. Ik zend het de wereld in met het gebed, dat het lezen de aandacht van gedachte-loze mensen zal weten te boeien. Ik hoop, dat christenen nieuwe inzichten in het karakter van Christus zullen verwerven. En ik bid, dat dit boek veel mensen tot het zonlicht van Gods liefde zal leiden.

Inleiding

In Gods heerschappij is de wet de basis waarop alles rust. De wet is het fundament van Gods troon. De wet vormt ook de stabiliteit van Zijn heerschappij en van Zijn karakter. En ten slotte is de wet ook de uitdrukking van Zijn liefde en wijsheid. Ongehoorzaamheid aan deze wet vormde de oorzaak van de val van de satan en zijn legermacht. Ongehoorzaamheid van Adam en Eva aan Gods geboden opende voor de wereld de sluizen van de ellende. Het hele menselijke gezin stortte in een ondoordringbare duisternis. Maar Gods liefde had een plan bedacht, waardoor de mensheid kon worden verlost. Dit plan werd onthuld in de belofte: “En Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, en tussen uw nageslacht en haar nageslacht; dat zal u de kop vermorzelen, en u zult het de hiel vermorzelen” (Genesis 3:15). Omdat Gods wet net zo heilig is als God zelf, kon uitsluitend Iemand, die aan God gelijk is, verzoening doen voor de overtreding van die wet. Daarom kan het zaad van de vrouw naar niemand anders wijzen dan naar de Heer Jezus Christus. Door deze belofte aan onze eerste voorouders drong een glimp van hoop door de donkere sluier heen, die de geest van het zondige paar omhulde. Zij werden vertrouwd gemaakt met een offersysteem, waarbij een onschuldig slachtoffer gedood moest worden. Daardoor zagen ze nog duidelijker, hoe belangrijk deze belofte was. De belofte hield in, dat Gods geliefde Zoon zou moeten sterven, om hun zonden te kunnen verzoenen, en om aan de eisen van de geschonden wet te kunnen voldoen. Via dit offersysteem reikte de schaduw van het kruis helemaal terug tot aan het begin. Dit Kruis werd een ster van de hoop, die de donkere en verschrikkelijke toekomst verlichtte; en die de troosteloosheid van die toekomst wegnam.

Het Kruis wierp zijn schaduw terug tot in de tijd vóór de zondvloed, en hield in die jaren van verlangend wachten de hoop van de weinige gelovigen levend. Het geloof in het Kruis hield Noach en zijn gezin

van het Kruis verliet Abraham zijn land, zijn familie en zijn vaders huis. Hij verbleef met zijn zonen als vreemdeling in een land vol vreemden. Van hem staat geschreven: “En Abraham geloofde God, en het is hem tot gerechtigheid gerekend” (Genesis 15:6). Aan Mozes werd toegestaan in een profetisch visioen het Kruis van Christus te zien. Zo kon hij de diepere betekenis zien van de koperen slang, die hij in de woestijn ter genezing van het volk had opgericht. Dit vergezicht nam de engel weg van de straf voor zijn eigen zonde. Het verzoende hem met het oordeel, dat God had uitgesproken: “sterf *dan* op de berg die u beklimmen zult, en word verenigd met uw voorgeslacht” (Deuteronomium 32:50).

God had in het begin een eenvoudig offersysteem ingesteld, als symbool, of voorafschaduwing van Christus. Maar de kinderen van Israël verloren dit bijna volledig uit het oog tijdens hun slavernij in Egypte. Toen zij naar Kanaän terugkeerden, gaf Mozes hun onder aanwijzingen van God een meer uitgewerkt systeem. In de Bijbel wordt dit aangeduid met “de dienst van het heiligdom.” Op de berg Sinai was aan Mozes het voorbeeld van het heiligdom in de hemel getoond. Het aardse heiligdom moest, tot in het kleinste detail van de constructie, het gerei en het dienstwerk, gebouwd en gebruikt worden in overeenstemming met dit voorbeeld. Elke vorm, elk ritueel en elk detail van deze dienst heeft betekenis. De hele dienst in het heiligdom was ontworpen, om de mensen die aanbaden een dieper inzicht te geven in dit geneeskrachtige systeem.

In het heiligdom is het Kruis van Christus het grote middelpunt van het hele verlossingsplan voor de mens. Alle Bijbelse waarheden zijn hier omheen gegroepeerd. Van daaruit schijnt het licht van het begin tot het einde van de beide Testamenten. En daarbij blijft het niet. Het dringt door in het verre hiernamaals: Gelovigen krijgen een glimp te zien van de heerlijkheid van het toekomstige eeuwige leven. Ja, het Kruis brengt nog méér tot stand. De liefde van God wordt aan het heelal geopenbaard. De vorst van deze wereld wordt uitgeworpen. De beschuldigingen, die de satan tegen God heeft ingebracht, worden

lijkheid van Gods wet wordt erkend. En de Verlosser trekt zowel engelen als mensen tot Zich. Het Kruis van Christus wordt de wetenschap en het lied van het heelal.

Van de auteur van “Het Kruis en zijn schaduw” kan met recht gezegd worden, zoals dat ook vroeger van iemand gezegd is, dat hij “uitstekend thuis was in de Schriften” (Handelingen 18:24). In dit boek maakt hij in een notendop de resultaten van jarenlange studie over dit belangrijke onderwerp aan de wereld bekend. Via de beelden en symbolen, die in de bediening van het aardse heiligdom worden gebruikt, heeft de auteur het afsluitende werk van Christus in het heiligdom in de hemel erg duidelijk weten te maken. De overeenkomsten en verbindingen tussen beeld en werkelijkheid zijn zó eenvoudig uitgelegd! Iedereen kan nu de grote centrale waarheden van het verlossingsplan begrijpen, zoals die in de dienst en de bediening van het aardse heiligdom naar voren komen.

In deze tijd van oppervlakkige studies bestaan er heel veel door mensen bedachte theorieën over het verlossingsplan. En daarom is het verfrissend, een boek als “Het Kruis en zijn schaduw” aan te treffen. Dit boek verhoogt Jezus, en toont Hem aan de wereld: Jezus, zoals Hij geopenbaard is in beelden, zoals Zijn schaduw in symbolen al vooruit geworpen werd, en zoals Hij van tevoren afgeschilderd is in de openbaringen van de profeten. Jezus, zoals Hij Zich ontvouwde in de lessen, die Hij aan Zijn discipelen gaf. Jezus, zoals Hij Zich liet zien in de schitterende wonderen, die Hij voor de mensenkinderen verricht heeft.

Omdat het Woord door de auteur geëerd wordt, is mijn wens, dat de Heilige Geest, de grote Leraar van de gerechtigheid, de auteur zal eren. Moge Hij dit boek als middel gebruiken, om veel zielen te behouden voor Gods eeuwige koninkrijk.

Inhoudsopgave

SECTIE I.....
Het Heiligdom .....

H. Titel Blz.

SECTIE I:
HET HEILIGDOM 11

1. Licht in de Duisternis 13
2. De Tabernakel 19
3. Geschiedenis van het Heiligdom

SECTIE II:
INRICHTING VAN HET HEILIGDOM 29

4. De Ark 31
5. De Gouden Kandelaar 34
6. De Tafel van de Toonbroden 38
7. Het Reukofferaltaar en de Dienst van het Reukofferaltaar 41

SECTIE III:
DE PRIESTERS 47

8. Christus onze Hogepriester 49
9. Ambt en Dienstwerk van de Hogepriester 53
10. De Priesters 56
11. De Levieten 59
12. De Kleding van de Priesters 61

SECTIE IV:
DE JAARLIJKSE FEESTEN VAN HET VOORJAAR 65

14.	Het Feest van de Ongezuurde Broden	75
15.	Jom Habikoeriem: Het Offer van de Eerstelingen	79
16.	Sjavoe'ot (Wekenfeest): Pinksteren	86

SECTIE V:

VERSCHILLENDE OFFERS	91
----------------------	----

17.	Het Zondoffer	93
18.	Het Brandoffer	99
19.	Het Drankoffer	102
20.	Het Graanoffer (Spijsoffer)	104
21.	Het Schuldoffer	107
22.	Het Offeren van de Rode Koe	109
23.	Het Dankoffer (of Vredeoffer)	114
24.	De Reiniging van Melaatsen	120

SECTIE VI:

DE DIENST VAN HET HEILIGDOM	127
-----------------------------	-----

25.	De Voorhof en de Dienst in de Voorhof	129
26.	Het Dienstwerk in de Eerste Afdeling van het Heiligdom	134
27.	Een Wonderlijke Profetie	138

SECTIE VII:

DE JAARLIJKSE FEESTEN VAN HET NAJAAR	147
--------------------------------------	-----

28.	Rosj haSjana (Nieuwjaar): Het Feest van de Bazuinen	149
29.	Jom Kippoer: Grote Verzoendag. Het Dienstwerk in de Tweede Afdeling van het Heiligdom	154
30.	Plichten van de Gemeente op Grote Verzoendag	162
31.	De Aard van het Oordeel	169
32.	Soekkot: Het Loofhuttenfeest	176

VIETEN

33.	Het Jubeljaar	183
34.	De Vrijsteden	191
35.	De Rots	196
36.	Voorschriften en Rituelen voor Levieten	201

SECTIE IX:

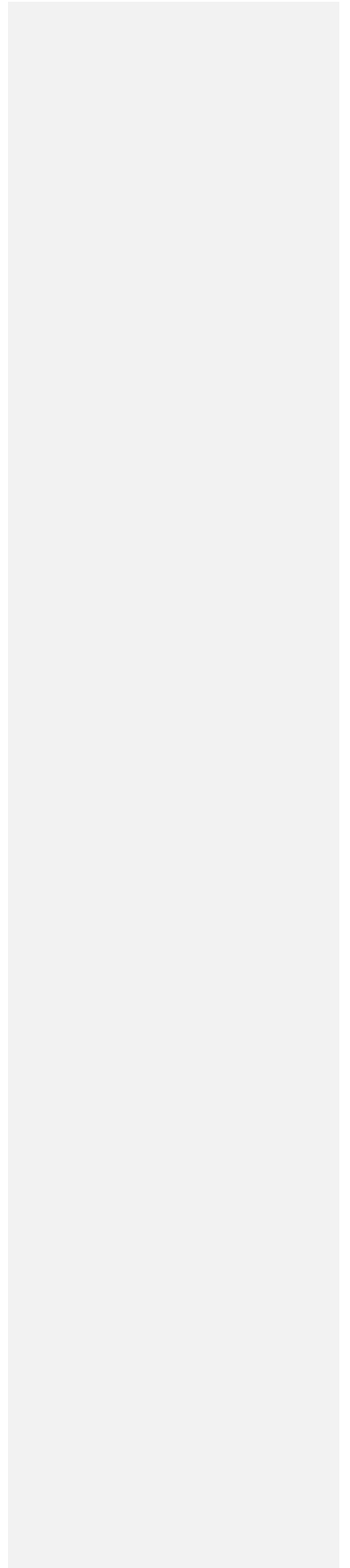
DE STAMMEN VAN ISRAEL 209

37.	Ruben	211
38.	Simeon	215
39.	Levi	219
40.	Juda	223
41.	Nafthali	228
42.	Gad	231
43.	Aser	235
44.	Issaschar	239
45.	Zebulon	242
46.	Jozef	245
47.	Benjamin	250
48.	Manasse	255
49.	De Honderdvierenveertigduizend	258
50.	De Verloren Stammen	265

SECTIE I

HET HEILIGDOM

1. **Licht in de Duisternis**
2. **De Tabernakel**
3. **Geschiedenis van het Heiligdom**

Het Hemels Heiligdom

Er is een huis in de hemel gebouwd,
de tempel van de levende God,
de ware tabernakel, waar schuld
wordt weggewassen door het kostbare bloed.

Lang geleden is onze Hogepriester daar binnengegaan.
Hij weet wat voor maaxsel wij zijn.
Hij hoort vol liefde het gebed van Zijn volk,
en ook Hij zendt Zijn gebed op tot God.

Hij verrichtte de dagelijkse dienst,
totdat de profetische dagen geteld waren.
Toen opende Hij de deur naar het binnenste
om de heilige plaats te rechtvaardigen.

Voor de ark met de tien geboden,
waarop de genadetroon geplaatst is,
staat Hij en biedt Zijn eigen bloed,
tot Israëls zonden allemaal zijn uitgewist.

— *R.F. Cottrell*

HOOFDSTUK 1

Licht in de Duisternis

De Heer heeft aan iedere reiziger op de door stormen geteisterde levenszee een kompas gegeven. Als je daar goed gebruik van maakt, word je veilig de haven van de eeuwige rust binnengeloodst. Bij de poort van de Hof van Eden hebben onze eerste voorouders dit kompas meegekregen. Dit gebeurde, nadat ze de zonde in deze prachtige wereld – en in hun eigen leven – hadden laten binnenkomen. Dit kompas bestaat uit de volgende woorden, die de Heer tot de satan sprak: “Ik zal vijandschap zetten tussen u en deze vrouw, en tussen uw nageslacht en haar nageslacht; dat zal u de kop vermorzelen, en u zult het de hiel vermorzelen” (Genesis 3:15). God heeft in het hart van iedereen vijandschap tegen de zonde gelegd. Als we daarnaar luisteren, leidt die ons naar gerechtigheid en eeuwig leven. Ieder mens, van wat voor rang of stand ook, die dit goddelijk kompas in zijn hart absoluut volgt, zal Christus als zijn of haar Heiland aannemen. Zo iemand wordt in het zonlicht van Gods liefde en goedkeuring geleid (Johannes 1:9).

Onze eerste voorouders hebben van de verboden vrucht gegeten. Als gevolg daarvan hing over de hele aarde de droefgeestigheid van Gods uitspraak: “Op de dag dat u daarvan eet, zult u al stervende sterven” (Genesis 2:17 letterlijk uit het Hebreeuws). De tekens van dood en verval waren al gauw te zien in de vallende bladeren en de verwelkende bloemen. Aan Gods uitspraak viel niet te ontkomen. “Het loon van de zonde is de dood” (Romeinen 6:23). Maar een lichtstraal drong door de duisternis heen, toen God deze woorden tot de satan sprak: “dat (het zaad van de vrouw) zal u de kop vermorzelen, en u zult het de hiel vermorzelen” (Genesis 3:15). God heeft vijandschap tegen de zonde in het hart van de mens gelegd. Voor mensen, die deze vijandschap koesteren, is er een weg om aan de dood te ontsnappen. Dat blijkt uit deze woorden. Zij zullen leven, en de satan zal sterven. Maar vóór zijn dood zou hij de hiel van het zaad van de vrouw vermorzelen. Dit was noodzakelijk. Daardoor werd de dood van de satan zeker. En de mensheid kon aan de dood ontsnappen (Hebreeën 2:14).

De liefde van de Vader en de Zoon voor de mens was groot. Nog vóór de mens op de proef gesteld werd, beloofde Christus Zijn eigen leven als losprijs te geven, voor het geval deze voor de verzoeken van de satan zou bezwijken. Christus is “het Lam Dat geslacht is, van de grondlegging van de wereld af” (Openbaring 13:8). Deze wonderlijke waarheid werd aan onze eerste voorouders bekend gemaakt, doordat de Heer deze woorden tot de satan sprak: “dat (het zaad van de vrouw) zal u de kop vermorzelen, en u zult het de hiel vermorzelen”

De mens moest beseffen hoe gruwelijk de zonde is. Want deze zonde zou de zondeloze Zoon van God het leven kosten. Daarom moest hij een onschuldig lam brengen, en zijn zonden op de kop van dit dier belijden. En daarna moest hij met eigen handen het leven van dit dier nemen, als beeld van het leven van Christus. Dit zondoffer werd verbrand. Dit beeldde uit, dat door de dood van Christus ten slotte alle zonde vernietigd zou worden in het vuur van de jongste dag (Maleachi 4:1–3).

De mensen werden omringd door de duisternis van de zonde. Het was moeilijk voor hen om deze wonderlijke, hemelse waarheden te begrijpen. De lichtstralen, die vanuit het heiligdom in de hemel neerschenen op de eenvoudige offers, werden door twijfel en zonde zó verduisterd, dat God hier iets aan deed. In Zijn grote liefde en genade liet Hij een aards heiligdom bouwen, naar het goddelijk voorbeeld. Er werden priesters aangewezen. Deze “doen dienst in een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” (Hebreeën 8:5). Dit ge-

beurde, zodat het geloof van de mens houvast kon vinden in het feit, dat er in de hemel een heiligdom is. De dienst die daarin verricht wordt, is bestemd voor de verlossing van de mensheid.

De profeet Jeremia begreep iets van deze geweldige waarheid, en riep uit: "Troon van de heerlijkheid, verheven vanaf het begin, is de plaats van ons heiligdom" (Jeremia 17:12 NBG). David wist van Gods woning in de hemel. Hij schreef voor het volgende geslacht: "Want Hij heeft uit Zijn hoge heiligdom neergezien, De HEERE heeft uit de hemel op aarde neergekeken" (Psalm 102:19-20). De trouwe gelovigen hebben altijd begrepen, dat wanneer zij God met heel hun hart zochten, "hun gebed kwam tot in zijn heilige woning, tot in de hemel" (II Kronieken 30:27 SV).

Alle aanbidding in het aardse heiligdom was bedoeld, om de waarheid van het heiligdom in de hemel te onderwijzen. Zolang de aardse tabernakel nog bestond, werd de weg naar het heiligdom in de hemel nog niet geopenbaard (Hebreeën 9:8). Maar toen Christus de hemel binnenging, om Zijn eigen bloed voor de mens aan te bieden, openbaarde God aan Zijn profeten veel licht over het heiligdom in de hemel.

Johannes, de geliefde discipel, kreeg veel gezichten van deze heerlijke tempel. Hij zag het gouden altaar, waarop de gebeden van de heiligen op aarde, vermengd met geurige wierook, aan God worden geofferd. In een visioen zag hij de kandelaar met zijn zeven vurige lampen branden voor de troon van God. De voorhang naar het heilige der heiligen werd opgetild. Hij schrijft: "En de tempel van God die in de hemel is, werd geopend en de ark van Zijn verbond werd zichtbaar in Zijn tempel" (Openbaring 11:19).

In deze "ware tabernakel, die de Heere heeft opgericht en geen mens," pleit Christus voor de Vader op Zijn bloed, ten behoeve van zondige mensen (Hebreeën 8:2). Daar is de troon van God, omringd door tienduizenden engelen. Ze staan klaar om Zijn bevelen gehoorzaam uit te voeren (Psalm 103:19-20). En van daaruit worden zij uitgezonden om de gebeden van Gods kinderen hier op aarde te verhoren (Daniël 9:21-23).

Een zwaar beladen tram, die met zijn slanke arm omhoog reikt naar de bovenleiding. Hij krijgt kracht van de elektriciteitscentrale, die mijlenver weg ligt. Dit is een passend beeld voor een christen. Zolang de verbinding intact blijft, rijdt de tram zelfs in de donkerste nacht soepel heuvel op en heuvel af. Hij schijnt niet alleen met zijn licht op de weg die vlak voor hem ligt. Maar hij werpt zijn heldere lichtstralen de duisternis in: dichtbij en veraf. Maar op het moment, dat de verbinding verbroken wordt, hoe groot is dan de verandering! De tram blijft donker, en is niet in staat vooruit te gaan.

Zo strekt Christus, onze grote Hogepriester in het heiligdom in de hemel, Zijn hand uit over de kantelen van de hemel. Hij wil de hand grijpen van iedereen, die in geloof zijn handen omhoog strekt, en zich wil vastklampen aan de aangeboden hulp. Iemand, die in geloof die hulp aangrijpt, kan veilig over de steilste bergen van moeilijkheden heenkomen. Daarbij is zijn eigen ziel vervuld van licht, terwijl hij licht en zegen voor anderen verspreidt. Zolang als hij zich in geloof stevig aan God vasthoudt, heeft hij licht en kracht van boven uit het heiligdom. Maar als hij twijfel en ongeloof de verbinding laat verbreken, is hij in de duisternis. Hij is niet alleen onmachtig om zelf nog vooruit te komen, maar hij is ook een struikelblok voor anderen.

Iemand die door niets en niemand zijn verbinding met de hemel laat verbreken, wordt een aardse woonplaats voor de Allerhoogste. "Want zo zegt de Hoge en Verhevene, die in eeuwigheid troont en wiens naam de Heilige is: In de hoge en in het heilige woon Ik, en bij de verbrijzelde en nederige van geest" (Jesaja 57:15 NBG). Iemand, die afstand neemt van de zonde en die ver van zich afwerpt, wordt een tempel van de Heilige Geest (I Korinthe 6:19-20). God wil graag in de harten van Zijn volk wonen (Efeze 3:17-20). Maar als we zonde in ons hart koesteren, verhinderen we, dat de Heilige Geest daar wonen kan (I Jo-

hannes 3:15). Christus klopt aan de deur van ieder hart. Hij nodigt iedereen uit, zonde in te ruilen voor gerechtigheid. Dan kan Hij binnen komen en bij hen wonen (Openbaring 3:20). De Bijbel wijst drie tempels aan. De tempel in de hemel, de woonplaats van de Allerhoogste. Daar doet Christus voorbede voor ons. Dan is er de tempel van het menselijk lichaam. Daar regeert en leidt de Heilige Geest ons. En dan is er de tempel op aarde, met zijn dienst, die als beeld dient. Deze is bedoeld om de mensheid te leren, hoe zij goddelijke hulp uit de grote voorraadkamer in de hoge kunnen krijgen. Dan kan God hen eren, door voortdurend bij hen te wonen.

Het aardse heiligdom met zijn beelden en symbolen is net als de krachtige lenzen van een telescoop. Die maken het mogelijk, hemellichamen te zien, die anders onzichtbaar zouden zijn gebleven. In de ogen van onwetende mensen lijken die schitterende lenzen gewoon glas. Maar een sterrenkundige, die ernaar verlangt de wonderen van de hemel te leren kennen, kijkt er vol verrukking doorheen.

Zo is het ook met een christen, die de dienst met zijn beelden van het aardse heiligdom bestudeert. Het is niet een verzameling droge, levenloze overblijfselen van antieke godsdienstige vormen. Maar het is een schitterende kunstgalerij. Daar zijn door de hand van de Meester-Kunstenaar de verschillende onderdelen van het wonderlijke verlossingsplan afgebeeld. Als je dat bestudeert, zul je verwonderd staan over de schoonheid die hierin onthuld wordt. De verschillende figuren spreken als het ware tot hem vanaf het schildersdoek. Zij vertellen het prachtige verhaal over de liefde van de Heiland, totdat hij zelf in geestvervoering naar **ze** kijkt. Hij ziet het levendige beeld van de priester in sneeuwwit gewaad, die de rode koe naar buiten leidt naar het ruige, onontgonnen dal. Daar wordt het geofferd als offer voor de zonde. Hij ziet hem het bloed sprengen op de ruwe stenen van het dal, om te leren, dat Christus voor de meest waardeloze en meest uitgestoten mensen gestorven is. Wie kan zo'n schilderij aanschouwen, zonder dat zijn hart **volstroomt** met liefde voor zo'n barmhartige Verlosser?

Dan ziet hij een ander schilderij van een arme zondaar, die ernaar verlangt om vrij te zijn van de zonde. En als hij zijn rijke broeders en zusters met hun lammeren voor het zondoffer voorbij ziet komen, en de armen met hun tortelduiven en jonge duiven, zakt hij weer in wanhoop weg. Want hij heeft niets levends, **dat** hij kan offeren. Dan licht er hoop op in zijn gelaat, want iemand zegt hem: "Een handvol meel is al genoeg" En dan ziet hij, dat de priester de gebroken tarwe offert, als symbool van het gezegende lichaam dat eens voor hem gebroken zal worden. En hij hoort de priester zeggen: "**Uw** zonden zijn **u** vergeven" Dan springt zijn hart op van vreugde, zoals het hart van de arme man bij de vijver van Bethesda opsprong. Die had niemand om hem te helpen. Maar de gezegende Meester zei hem, dat hij zijn bed moest opnemen en gaan wandelen (Johannes 5:2-9).

Iemand, die meer van Christus en Zijn oneindige liefde wil weten, kan de beelden en symbolen van het heiligdom op aarde bestuderen. Als hij of zij deze allemaal met hun origineel verbindt, wordt de ziel met verrukking vervuld. Net als de lenzen van een telescoop onthullen zij de wonderlijke schoonheid in het karakter van onze gezegende Verlosser: een schoonheid, die op geen enkele andere manier geopenbaard is.

De verschillende beelden en symbolen van de dienst in het aardse heiligdom bevatten elk een afzonderlijke en bijzondere hemelse les. Als wij ze allemaal samen zien, vormen ze een prachtig Mozaïsch schilderij van het goddelijke karakter van Christus. Niemand anders dan een hemelse kunstenaar kan van zoiets een portret maken.

Namen voor het heiligdom in de hemel, gegeven door verschillende Bijbelschrijvers:

De vaste plaats van Uw woning	Salomo	II Kronieken 6:39 NBG
Paleizen van Sion	David	Psalm 48:3
Zijn heilig paleis	David	Psalm 11:4
Tempel van God	Johannes	Openbaring 11:19
Uw heilige en luisterrijke woning	Jesaja	Jesaja 63:15 NBG
De ware tabernakel, die de Heere heeft opgericht	Paulus	Hebreeën 8:2
Het huis van Mijn Vader	Jezus	Johannes 14:2
Zijn verheven woonplaats	David	Psalm 33:14
Zijn heilige woning	Jeremia	Jeremia 25:30 NBG
Het heiligdom	Paulus	Hebreeën 8:2
Heilige der heiligen	Paulus	Hebreeën 9:8 King James

Namen voor het heiligdom op aarde:

Het aardse heiligdom	Hebreeën 9:1
De eerste tabernakel	Hebreeën 9:8
Een zinnebeeld (= voorbeeld) voor de tegenwoordige tijd	Hebreeën 9:9
De zinnebeelden van de dingen die in de hemelen zijn	Hebreeën 9:23
Het heiligdom dat met handen gemaakt is	Hebreeën 9:24
Een afschaduwing van het ware	Hebreeën 9:24
Niet het wezen van de dingen zelf	Hebreeën 10:1
Het altaar	I Korinthe 9:13

Het lichaam van een christen wordt tempel genoemd:

“Jezus antwoordde en zei tegen hen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem oprichten. ... Hij sprak over de tempel van Zijn lichaam” (Johannes 2:19, 21).

“Of weet u niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest?” (I Korinthe 6:19).

“Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten, want de tempel van God – en dat bent u – is heilig” (I Korinthe 3:17).

HOOFDSTUK 2

De Tabernakel

De tabernakel, die in de woestijn werd opgericht, was een prachtig bouwwerk. Eromheen was een voorhof, afgesloten met linnen doeken. Die waren met zilveren haken opgehangen aan bronzen palen, met zilver beslagen. Van welke kant je de tabernakel ook bekeek, het zag er mooi uit. De noord-, zuid- en westzijde werden gevormd door rechtopstaande planken, tien el hoog, van binnen en van buiten met goud bedekt. Ze werden op hun plaats gehouden door zilveren voetstukken, en door dwarsbalken, die met goud overtrokken waren. Deze dwarsbalken pasten in gouden ringen en zaten rondom de hele constructie (Exodus 26:15–30). De voorkant, aan de oostzijde, werd afgesloten door “een gordijn van blauw-purperen, roodpurperen en scharlakenrode *wol* en dubbeldraads fijn linnen, borduurwerk” (Exodus 36:37). Dit gordijn werd opgehangen aan vijf pilaren van acaciahout, met (gepolijst) goud overtrokken. Dit zorgde ervoor, dat de ingang er schitterend uitzag. De rijke regenboogachtige tinten van het gordijn, waarop cherubs waren geborduurd, vormden de deur van het gebouw, waar God beloofd had te zullen wonen. Het was een prachtige “schaduw” van de ingang tot het heiligdom in de hemel. Daar zetelt de Vader, met een heerlijke regenboog, die Zijn troon omgeeft. Tienduizend maal tienduizend engelen gaan op Zijn bevel in en uit (Openbaring 4:2–4 en 5:11).

Het dak of de bedekking van de tabernakel bestond uit vier tentkleden van stof en huiden. Het binnenste tentkleed bestond, net als de ingang van de tabernakel uit “dubbeldraads fijn linnen en blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode *wol*” Daarop waren door een kunstenaar gouden cherubs geborduurd (Exodus 26:1). Dit vormde het plafond. Het was een flauwe afschaduwing van de heerlijke baldakijn boven de troon van God, waar tienduizenden engelen klaar staan om Zijn bevelen uit te voeren (Ezechiël 1:28). Hier overheen lag een tentkleed van geitenhaar, daarboven een dekkleed van rood geverfde ramshuiden, en daar weer overheen een dekkleed van zeekoehuiden. Die vormden samen een perfecte bescherming tegen de weersomstandigheden (Exodus 26:1-14). De verschillende kleuren in de dekkleden vermengden zich met de gouden wanden. En aan de ingang hing het schitterende gordijn, of voorhangsel, zoals dit genoemd werd. Dit alles vormde samen een bouwwerk, dat alles in heerlijkheid overtrof.

Overdag hing boven de tabernakel de wolkkolom, en 's nachts de vuurkolom. Deze leidden de Israëlieten op al hun tochten (Exodus 40:38). Midden in de woestijn was een koele, verfrissende schuilplaats in de schaduw van de wolkkolom. De mensen die dienst deden in de tabernakel, of in de voorhof aanbaden, hadden hier beschutting van. Daarbuiten was de schroeivende hitte van de woestijn (Jesaja 32:2). Wat een prachtig beeld van de bedekking, die God over Zijn volk spreidt, midden in deze boze wereld. Zo kunnen wij in de schuilplaats van de Allerhoogste zitten, en overnachten in de schaduw van de Almachtige (Psalm 91:1). Terwijl we toch midden in de opschudding en strijd van deze goddeloze, woestijnachtige wereld leven.

's Nachts viel de intense hitte weg, en duisternis overdekte de woestijn. Dan hing de wolk boven de heilige tabernakel. Het was nu een grote vuurkolom geworden: “'s nachts was er een vuur in voor de ogen van heel het huis van Israël tijdens al hun tochten” (Exodus 40:38). Gods directe, zichtbare aanwezigheid verlichtte het hele kamp. Zo kon iedereen veilig in het donker voorttrekken. Wat een sprekend beeld voor de levenswandel van een christen! Misschien is het licht voor een christen niet met de ogen zichtbaar. Maar als het licht van Gods aanwezigheid hem omgeeft, is zijn levensweg licht. David wist hiervan,

toen hij schreef: “Welzalig het volk dat de klank *van de* bazuin kent, zij wandelen, HEERE, in het licht van Uw aangezicht” (Psalm 89:16). Het zwakste kind van God, dat vertrouwen toont, kan het gezegende voorrecht hebben, te worden geleid door het licht van Gods aangezicht. Je bent veilig voor de valkuilen van de satan, als je jouw hart aan God overgeeft. Binnen de gouden wanden van de tabernakel verrichtten door God aangewezen priesters hun dienstwerk. In beelden en symbolen was dit een voorstelling van het verlossingsplan. Het werk van Christus kent twee onderscheiden fases. De ene fase wordt verricht in de eerste afdeling van het heiligdom in de hemel. De andere in de tweede afdeling. Hij biedt voor iedereen vrij de verlossing aan. Veel mensen nemen die aan en gaan op weg op het christelijke levenspad. Christus strekt Zijn oneindige arm naar beneden. Hij slaat die om een ieder heen, die Zijn naam aanroept, en ondersteunt hen. En geen macht op aarde – ook de satan niet – kan een kind van God dwingen om deze beschermende zorg te verlaten (Johannes 10:28–29). De enige manier waarop iemand verloren kan gaan, is het loslaten van die oneindige hand. Als zij, net als Petrus, hun blik van Christus afkeren en die richten op de zee van dit leven, dan zinken ze weg. Tenzij ze, net als hij, uitroepen: “Heere, red mij!” Dan worden zij door de Heiland gered.

Christus’ werk wordt geïllustreerd door de gelijkenis van het huwelijk van de zoon van de koning. Alle gasten, zowel de slechte als de goede, zijn voor de bruiloft samengekomen. Maar wanneer de koning binnenkomt om de gasten te overzien, wordt iedereen eruit gezet, behalve zij die met het bruiloftskleed van de gerechtigheid van Christus zijn bekleed. “Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren” (Mattheüs 22:1–14).

In het heiligdom, de tabernakel, waren twee afdelingen. In de eerste afdeling werd het hele jaar door dagelijks dienst gedaan. Dit is een beeld van het uitnodigen en het bijeenbrengen van de gasten voor de bruiloft. Op één dag aan het einde van het jaar vond in de tweede afdeling een dienst plaats. Dit vormt een beeld voor het uit veel mensen kiezen van diegenen, die aan de uitnodiging gehoor hebben gegeven. Dit zijn de mensen die het eeuwig leven waardig zijn. In de gelijkenis wordt dit uitgebeeld door de koning, die de gasten overziet.

Schaduw	Werkelijkheid
Hebreeën 8:1-5. Het aardse heiligdom was een schaduw van het heiligdom in de hemel.	Openbaring 11:19. Er is een tempel in de hemel.
Hebreeën 9:1-3. Het heiligdom op aarde had twee afdelingen.	Hebreeën 9:24. Het heiligdom in de hemel heeft ook twee afdelingen.

HOOFDSTUK 3

Geschiedenis van het Heiligdom

De geschiedenis van de dienst in zinnebeelden, waar het aardse heiligdom een voorbeeld van is, begon bij de poort van de Hof van Eden. Onze eerste voorouders brachten daar hun offers heen en offerden die aan de Heer. Abel toonde zijn geloof in de beloofde Heiland. Hij bracht een dier. Hij offerde niet alleen het vergoten bloed van het slachtoffer, maar ook het vet aan de Heer. Hij toonde geloof in de Heiland. Maar hij liet ook zijn bereidheid zien, om zijn zonden weg te doen (Genesis 4:4; Hebreeën 11:4).

Voordat Gods volk afdaalde naar Egypte, was hun manier van aanbidden eenvoudig. De aartsvaders leefden dicht bij de Heer. Ze hadden niet veel vormen en rituelen nodig, om die ene grote waarheid te leren, dat de zonde alleen verzoend kon worden door de dood van Een die zonder zonde was. Ze hadden niet meer nodig dan een ruw altaar en een onschuldig lam, om hun geloof te kunnen verbinden met de Oneindige, die de zonde van de wereld wegneemt.

De aartsvaders trokken van plaats tot plaats. Telkens richtten zij een altaar op en brachten hun offers. En God kwam hen nabij. Vaak liet Hij zien, dat Hij hun offer aannam, doordat Hij vuur van de hemel liet neerdalen, dat het offer verteerde.

Van alle offers die in het boek Genesis worden beschreven, komt geen enkel zó dicht in de buurt van het grote werkelijke offer, als de offergave die van Abraham geëist werd. God riep hem, om zijn enige zoon te offeren. De geloofsbeproeving lag niet alleen in het feit, dat Izaäk zijn enige wettige zoon was. Abraham begreep, dat via Izaäks nageslacht de lang tevoren beloofde Messias zou komen. Wanneer hij Izaäk zou offeren, sneed Abraham zijn enige hoop op verlossing af. En niet alleen van hem, maar van de hele wereld. Maar zijn geloof wankelde niet. Hij geloofde, dat dezelfde God die een wonder had gedaan door hem een zoon te geven, die zoon ook uit de dood kon teruggeven, om de belofte te kunnen vervullen, die Hij gedaan had (Hebreeën 11:17–19).

De Heer koos zelf de plaats voor het offeren van Izaäk. Hij zei tegen Abraham: “Ga naar het land Moria, en offer hem daar als brandoffer op één van de bergen, die Ik u zal noemen” (Genesis 22:2). Toen Abraham en Izaäk die onvergetelijke reis ondernamen, werden zij door de Heer naar de berg Moria geleid. En toen zij op de plaats kwamen, bouwde Abraham een altaar en bond Izaäk daarop vast. Hij stond klaar om hem te offeren, maar de Heer hield zijn hand tegen.

De plaats waar zo'n grote trouw aan God getoond werd, is daarna steeds door God in ere gehouden. Maar niet alleen God, ook de duivel waakte over deze plaats. Hij wist, dat deze voor de HEERE heilig was. Want daar had God het geloof op de proef gesteld van de man, die Hij eerde door hem Zijn vriend te noemen (Jakobus 2:23).

Voor meer dan vierhonderd jaar, nadat de kinderen van Israël het beloofde land waren binnengekomen, had de satan deze plaats in bezit gehad. Het was een bolwerk van de vijand, midden in Israël. Maar uiteindelijk werd het door David ingenomen. Hij maakte er de hoofdstad van zijn koninkrijk van. Later werd Jeruzalem de “stad van David” genoemd (II Samuel 5:6–9 NBG).

De dorsvloer van de Jebusiet Ornan, waar de engel van de Heer aan David verscheen, was precies op dezelfde plaats. De profeet vertelde David, dat hij een altaar op de dorsvloer moest oprichten. En daar deed David een speciale gelofte aan de Heer. Enkele jaren later stond op deze plaats de tempel. Deze werd opgericht zonder lawaai van hamers (II Kronieken 3:1 NBG). God had de overwinning behaald. Hij bestemde deze plaats om deze voor

altijd door Zijn aanwezigheid te heiligen. Maar Zijn volk was ontrouw. Toen de Heer van het licht naar Zijn eigen tempel kwam, werd Hij veracht en gekruisigd. En de heilige stad en de plaats van de heilige tempel gingen over in handen van de heidenen.

De satan houdt deze plaats in de huidige tijd waakzaam in de gaten. Hij is vast van plan, zijn greep op deze plaats nooit meer los te laten. Maar het moment zal aanbreken, waarop de Heiland zal komen, ondanks de satan en zijn hele legermacht. Hij werd in Zijn eigen tempel veracht, maar zal dan Zijn voeten op de Olijfberg zetten (Zacharia 14:4–11 NBG). Dan zal het hele oude Jeruzalem gezuiverd worden. Dan zal het Nieuwe Jeruzalem uit de hemel neerdalen en op die plaats rusten, die door de toewijding van Gods uitverkoren volk geheiligd is. Gods heerlijke hemelse tempel zal op de berg Sion [Moria] staan. Hij zal nooit meer in handen van de vijand vallen. God zegt: “Ik zal ... Mijn heiligdom voor eeuwig te midden van hen stellen” (Ezechiël 37:26 NBG).

Dit was een kort overzicht over het thema: van de verloren Hof van Eden naar de herstelde Hof van Eden. We gaan nu terug naar de tijd, dat Israël uit Egypte wegtrok.

Zij waren onderworpen geweest aan een leven van onophoudelijk zwoegen, en waren omgeven door de duisternis van het heidendom. Daardoor hadden de kinderen van Israël het zicht verloren op de betekenis van hun eenvoudige offers. Door hun slavernij waren zij beroofd van de voorrechten, die de oude aartsvaders bezeten hadden. Die konden veel tijd in gemeenschap met God doorbrengen. En het volk zakte ver af in de richting van de afgoderij van de Egyptenaren. Toen God hen uit Egypte leidde, kondigde Hij Zijn wet af vanaf de Sinai. En Hij gaf hun dezelfde vorm van eredienst, als waaraan de aartsvaders zich hadden gehouden. Maar Hij moest hen als kinderen behandelen. Zij konden de waarheid niet begrijpen zonder eenvoudige voorbeelden. Daarom gaf God dezelfde vorm van eredienst, als waaraan Abraham, Izaak en Jakob zich hadden gehouden, maar dan in een vorm, die voor de kleuterschool geschikt is. Wij gebruiken ook kleuterschoolmethodes om kinderen lessen te leren, die volwassenen gemakkelijk kunnen begrijpen.

Ze waren zover afgegeden, dat ze niet konden begrijpen, dat God bij hen kon wonen, terwijl Hij onzichtbaar is. Daarom zei God: “Zij moeten voor Mij een heiligdom maken, zodat Ik te midden van hen kan wonen” (Exodus 25:8). De wolkkolom boven de tabernakel, en Gods zichtbare aanwezigheid binnen die wolkkolom, hielpen de Israëlieten om makkelijker te begrijpen, dat God werkelijk te midden van hen woonde.

Dit heiligdom vormde een schaduw, of kopie, van het heiligdom in de hemel. En de dienst in het aardse heiligdom is zó door de Heer ingesteld, dat alle dienstwerk een beeld, of afbeelding, was van het werk, dat de Zoon van God ter verlossing van de verloren mensheid op aarde en in de hemel zou doen. Het is de mooiste gelijkenis, die de mensheid ooit heeft ontvangen.

Het heiligdom werd voltooid, terwijl de Israëlieten hun kamp bij de Sinai hadden opgeslagen. En ze droegen het tijdens hun veertig jaar lange zwerftochten door de woestijn met zich mee. Toen zij het beloofde land bereikten, werd hij een aantal jaren in Gilgal opgesteld (Jozua 5:10–11). Daarna werd het naar Silo verplaatst, waar het vele jaren zou blijven (Jozua 18:1 en 19:51). Toen David voor Saul vluchtte, stond de tabernakel in Nob (I Samuel 21:1–6). Want daar legden de priesters elke sabbat de toonbroden voor de Heer neer.

Daarna werd de tabernakel opgesteld op de offerhoogten van Gibeon (I Kronieken 16:39 en 21:29). Daar bleef hij, totdat Salomo deze naar Jeruzalem verplaatste. Flavius Josephus vertelt ons, dat Salomo “de tent die Mozes had opgericht, en alle gerei, dat voor de offerdienst aan God was bestemd,” naar de tempel heeft overgebracht.

David verlangde ernaar, een huis voor de Heer te bouwen. Maar vanwege zijn vele oorlogen bepaalde de Heer, dat zijn zoon het huis mocht bouwen. Toen Salomo's positie op de troon veilig gesteld was, richtte hij een schitterend bouwwerk op en wijdde dit aan de

Heer. God toonde Zijn goedkeuring, doordat Zijn heerlijkheid te tempel vervulde. Salomo had de tempel niet zelf ontworpen. God had het bouwplan aan David laten zien, zoals hij het model van de tabernakel aan Mozes had getoond. David zou de tempel niet zien bouwen. Maar toen hij het plan voor de bouw aan Salomo overhandigde, zei hij: “Alles staat in een geschrift, ontvangen uit de hand des Heren, waarin Hij mij onderrichtte aangaande de gehele uitvoering van het ontwerp” (I Kronieken 28:11–19 NBG).

De geschiedenis van de tempel van Salomo is in werkelijkheid de geschiedenis van het godsdienstige leven van de kinderen van Israël. Als zij zich van de Heer afkeerden, werd de tempel verwaarloosd. Soms had deze zelfs onder geweld te lijden. Hij werd geplunderd door Sisak, de koning van Egypte (I Koningen 14:25–26). Op aandringen van Jojada werd hij hersteld door Joas (II Koningen 12:4–14). Later beroofde deze koning de tempel zelf van zijn schatten om de Syriërs gunstig te stemmen (II Koningen 12:17–18). Even later ontdeed Achaz de tempel niet alleen van zijn schatten, maar hij verontreinigde ook de heilige voorhof (II Koningen 16:14, 18). Onder de regering van de goede koning Hizkia werd de tempel gezuiverd, en de eredienst hersteld (II Kronieken 29:3–35). Maar zelfs Hizkia ontdeed de tempel van zijn schatten om een verdrag met de Assyriërs te kunnen sluiten (II Koningen 18:13–16). De tempel werd opnieuw verontreinigd door de afgodendienst van Manasse (II Koningen 21:4–7). De “goede koning Josia” werd koning toen hij nog maar acht jaar oud was. Hij herstelde in zijn achttiende regeringsjaar de tempel, zuiverde die, en herstelde opnieuw de tempeldienst (II Koningen 22:3–7). Uiteindelijk werd de heilige tempel, als gevolg van de ontrouw van het uitverkoren volk van God, tot de grond toe afgebrand. De tempelschatten werden naar Babylon gebracht (II Koningen 25:9, 13–17).

Het duurde bijna zeventig jaar, voordat de herbouw onder Zerubbabel voltooid was, en het huis met grote vreugde werd ingewijd (Ezra 6:16–22). Herodes besteedde zesenzeventig jaar aan het herstellen van de tempel van Zerubbabel. In de dagen van Christus was het een indrukwekkend bouwwerk (Johannes 2:20).

God woonde bij Zijn volk in de woonplaatsen die zij voor Hem hadden bereid. Vanaf de tijd, dat de tabernakel in de woestijn werd opgericht. En ook gedurende de geschiedenis van al hun geestelijke zwerftochten. Tot die gedenkwaardige dag, toen de beelden, die vierduizend jaar lang gevierd waren, op het kruis van Golgotha hun Origineel ontmoetten. Toen werd met groot lawaai de heerlijke voorhangsel van Herodes' indrukwekkende gebouw van boven naar beneden doormidden gescheurd. Toen verliet de Heer Zijn tempel voorgoed (Mattheüs 27:50–51). Voor dit tijdstip werd de tempeldienst door God geleid. Vanaf die tijd was het nog slechts een holle schijnvertoning. Want God had het heiligdom verlaten (Mattheüs 23:37–38). De tempel bleef staan tot het jaar 70 n. Chr.. Toen werd deze door de Romeinen verwoest. Vandaag wordt de heilige plaats bedekt door een islamitische moskee.

De brief aan de Hebreëen toont aan, dat de belangrijkste apostel duidelijk leerde, dat de beelden en schaduwen, die zoveel jaren gevierd waren, hun vervulling in het Origineel hadden gevonden. Men mag niet vergeten, dat de gave van de Geest van de profetie en de Sabbat van de Heer altijd verbonden waren geweest met de dienst van het heiligdom. Wij hebben geen reden, eraan te twijfelen, dat christenen goed begrepen, waar het in het heiligdom en in de ware dienst van Christus in de hemel om ging. Dat is in de vroege geschiedenis van de christelijke kerk zo geweest. Maar toen de Bijbel van hen werd afgenomen; toen de Sabbat van de Heer verborgen werd, en toen de stem van de Geest van de profetie niet langer gehoord werd, en de gemeente niet langer door deze stem geleid werd – toen verloren zij de prachtige werkelijkheid uit het oog, die door de oude dienst van het heiligdom werd afgebeeld.

Maar toen kwam het tijdstip, waarop het grote oordeel in de hemel begon. Toen gingen de Vader en de Zoon, met hun gevolg aan heilige engelen, over naar de volgende fase: ze traden het heilige der heiligen binnen. Geen aards schouwspel zou zich ooit kunnen meten met die koninklijke stoet. God had bepaald, dat men dit op aarde zou herkennen. Hij deed een boodschap uitgaan aan de mensen die op aarde wonen. Hij richtte hun aandacht op de daden van de Zoon van God. Deze boodschap staat bekend als de Boodschap van de Eerste Engel uit Openbaring 14:6–7. Een grote groep mensen nam deze boodschap aan. Zij richtten hun aandacht op de Heiland. Maar ze begrepen niet, wat er in het hemelse heiligdom plaatsvond. Daarom verwachtten zij, dat de Heiland naar de aarde zou komen. Maar in plaats van terug te komen, ging Hij de tweede afdeling van het heiligdom in de hemel binnen, om het oordeel te beginnen.

Deze mensen, die door de Boodschap van de Eerste Engel samengebracht waren, hadden hun Heer lief. Ze verlangden ernaar, te weten te komen, waarom Hij niet naar de aarde was gekomen. Zij kwamen Hem zó nabij, dat Hij in antwoord op hun ernstige gebeden, hun aandacht richtte op het heiligdom in de hemel. Daar zagen zij de ark van Gods verbond, waarin zich Zijn heilige wet bevond. Zij erkenden de aanspraken, die deze wet op hen maakte. En zij begonnen de Sabbat van de Heer heilig te houden. De dienst van het heiligdom, de Sabbat, en de Geest van profetie waren in oude tijden met elkaar verbonden geweest. En toen het licht van de dienst in het ware heiligdom tot het volk van God doordrong, gaf Hij hun opnieuw de Geest van profetie. Hij wilde aan hen de plechtige waarheden onthullen over de bediening van Christus in de hemel, die zij anders nooit begrepen zouden hebben.

SAMENVATTING

De Tabernakel

Gebouwd door Mozes in de woestijn	Exodus 40:1–38.
Opgeslagen in de tempel van Salomo	I Koningen 8:4; I Kronieken 22:19.

De Tempel

Gebouwd door Salomo	II Kronieken 2–5.
Verwoest door de Babyloniërs	II Kronieken 36:17–19.
Herbouwd door Zerubbabel	Ezra 6:13–15.
Hersteld door Herodes	Johannes 2:20.
Verlaten door de Heer	Mattheüs 23:37, 39
Verwoest door de Romeinen	Mattheüs 24:2: vervuld in 70 n. Chr.

SECTIE II

INRICHTING VAN HET HEILIGDOM

4. De Ark
5. De Gouden Kandelaar
6. De Tafel voor de Toonbroden
7. Het Reukofferaltaar en de Dienst van het Reukofferaltaar

Het Kruis en de Kroon

Nu geen bloed en geen altaar meer,
het offer is voorbij.
Geen vlam, geen rook stijgt meer omhoog:
het lam wordt niet meer geslacht!
Maar rijker bloed heeft gevloeid, uit nobeler aderen:
om onze ziel van schuld te zuiveren, en de roodste smetten te reinigen.

Wij danken U voor het bloed,
het bloed van Christus, Uw Zoon;
het bloed waardoor wij vrede ontvangen,
en onze overwinning behaald is:
Grote overwinning over hel, zonde en leed.
Die heeft geen volgende strijd nodig, en laat geen volgende vijand achter.

— *H. Bonar*

HOOFDSTUK 4

De Ark

De ark was het centrale voorwerp van het hele heiligdom. Het verbreken van de wet, die in de ark bewaard werd, vormde de enige reden voor alle offerdiensten, zowel van de offers die een afbeelding vormden, als van de dienst in het ware heiligdom. Toen de Heer aanwijzingen gaf, voor de bouw van het heiligdom, was Zijn eerste opdracht: “Ook moeten zij een ark van acaciahout maken; zijn lengte moet twee en een halve el zijn, zijn breedte anderhalve el en zijn hoogte anderhalve el” (Exodus 25:10). Deze werd van binnen en van buiten met zuiver goud overtrokken, met een gouden rand aan de bovenkant.

Het deksel van de ark werd de genadetroon genoemd. Deze bestond uit zuiver goud. Aan weerskanten van de genadetroon waren cherubs van gedreven goud, uit een stuk gedreven met het deksel (Exodus 37:8), zodat de cherubs als het ware onderdeel waren van de genadetroon. Hun vooruitgestrekte vleugels bedekten de ark. En hun gezicht was eerbiedig gewend naar de wet van God, die in de ark bewaard werd.

Het is een grote troost, dat de Heer zelf de verbroken wet bedekte met een genadetroon. En daarna nam Hij, de God vol genade, plaats op die troon. Zo kan iedere zondaar die zijn zonden komt belijden, genade en vergeving ontvangen. Die genadetroon, samen met die heerlijke wolk – zichtbaar teken van Gods aanwezigheid – en zijn overdekkende cherubs, vormen een afbeelding, of “schaduw” van de troon van de machtige God. Deze God riep Zijn naam uit, en noemde Zichzelf: “barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw” (Exodus 34:6).

In de ark lag Gods eigen exemplaar van de heilige wet, die in het begin aan de mensheid gegeven was. “Waar geen wet is, is ook geen overtreding” (Romeinen 4:15). “Zonde wordt echter niet toegerekend, als er geen wet is” (Romeinen 5:13). Daarom had de Heer onze eerste voorouders nooit vanwege hun zonde uit de Hof van Eden kunnen verdrijven (Genesis 3:22–24), als zij Zijn heilige wet niet gekend zouden hebben. Hoe God Zijn wet aan onze eerste voorouders bekend heeft gemaakt, heeft Hij in Zijn Heilige Boek nooit geopenbaard. Maar later was het opnieuw nodig, om Zijn wet aan Zijn volk bekend te maken, na hun langdurige slavernij in Egypte. Toen liet die ontzagwekkende gebeurtenis wel optekenen, zodat de komende geslachten zouden weten, dat God uit de hemel neerdaalde en de Tien Geboden hoorbaar uitsprak voor heel Israël, dat toehoorde (Deuteronomium 4:10–13).

Nadat God de Tien Geboden vanaf de top van de berg Sinaï had afgekondigd, schreef Hij die op twee stenen tafelen, en gaf ze aan Mozes met de opdracht: U moet ze “in de ark de getuigenis leggen” (Exodus 25:16, 21; 31:18; 32:16; 40:20). De ark werd in het heilige der heiligen van de tabernakel geplaatst. Daar kon geen sterfelijk oog, behalve die van de hogepriester hem zien. Dat was, wanneer hij daar binnen ging, om het bloed van de geitenbok voor de Heer vóór en op de genadetroon te sprenkelen, om verzoening te doen voor de wet in de ark, die verbroken was.

“Het loon van de zonde is de dood” (Romeinen 6:23). De verbroken wet eist de dood van iedere zondaar. In de zinnebeeldige dienst werd het bloed boven de wet gesprenkeld (Leviticus 16:15). Daarmee liet men zien, dat men geloofde in het bloed van Christus, dat de rechtvaardigen van de eis, of vloek, van de wet zou bevrijden (Galaten 3:13).

God had gemeenschap met Zijn volk vanuit de heerlijke wolk, die boven de genadetroon rustte, tussen de cherubs (Exodus 25:21–22). Deze gouden cherubs met hun uitgestrekte

vleugels stelden de overdekkende cherubs voor, die aan weerszijden van Gods troon in de hemel staan (Ezechiël 28:14, 16).

Er kan niet geregeerd worden zonder wet. Het begrip koninkrijk is altijd met wetten verbonden. Er is geen oordeel mogelijk zonder wet als maatstaf voor dat oordeel. God heeft uitgesproken: “Zij die onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden” (Romeinen 2:12). Al Gods geboden zijn rechtvaardig (Psalm 119:172). Gerechtigheid en oordeel zijn het fundament, of de basis, van Zijn troon (Psalm 97:2).

“Er was niets in de ark dan alleen de twee stenen tafelen” (I Koningen 8:9). De kruik met manna werd “voor het aangezicht van de HEERE” bewaard (Exodus 16:33–34). En de staf van Aäron, die gebloeid had, werd “voor de getuigenis” bewaard. Paulus noemt alle voorwerpen in het heilige der heiligen op. De volgorde die hij gebruikt (Hebreeën 9:4) brengt sommigen ertoe, te suggereren, dat op enig moment de kruik met manna en de staf van Aäron in de ark zijn gelegd. Maar de ark was uitsluitend bedoeld om Gods heilige wet te bewaren (Deuteronomium 10:1–2).

Profane, ongewijde handen mochten de ark niet aanraken. Uzza werd door de dood getroffen, toen hij zijn hand uitstreckte om de ark tegen te houden, toen de ossen, die de ark voorttrokken, struikelden (II Samuel 6:6–7). En God richtte een slachting aan onder de mannen van Beth-Semes, omdat zij in de ark gekeken hadden (I Samuel 6:19). Alleen de Levieten mochten deze heilige kist dragen (Deuteronomium 10:8).

Tijdens een veldslag met de Filistijnen droegen de goddeloze zonen van Eli, de hogepriester, de ark naar het slagveld. Deze werd door de Filistijnen veroverd (I Samuel 4:3–11). Maar God werkte zó aan hun hart, dat zij het teruggaven, samen met een gouden schuldoffer. Toen de tempel van Salomo gebouwd was, werd de ark in het heilige der heilige geplaatst. Daar bleef hij, totdat deze voor de Babylonische ballingschap door de profeet Jeremia werd meegenomen, en in een spelonk in de bergen werd verborgen. Zo werd voorkomen, dat hij in handen van de heidenen zou vallen (II Maccabeeën 2:1–8).

De schrijver van dit apocriefe boek beweert, dat de ark in de eindtijd weer tevoorschijn zal komen. Of het exemplaar van de wet, die God op de Sinä gegeven heeft, weer tevoorschijn zal komen of niet, toch zal er een exemplaar van diezelfde wet zijn. Die wordt als met een vurige pen aan de hemel geschreven voor de verbaasde blikken van de mensen die op aarde wonen. Dat zal zijn, wanneer Christus voor de tweede keer naar de aarde komt (Psalm 97:6).

Deze heilige wet is de maatstaf, op grond waarvan iedereen geoordeeld zal worden. Die wet zal de schuldigen veroordelen. “Want de zonde is de wetteloosheid” (I Johannes 3:4). En dezelfde wet, die zondaren veroordeelt, zal getuigenis geven van de rechtvaardigheid van de mensen die, uit geloof in Christus, hebben geprobeerd te wandelen in harmonie met de heilige voorschriften. Mensen, die nederig vergeving hebben gezocht voor elke overtreding (Romeinen 3:21).

Schaduw

Exodus 26:33: De ark werd in het heilige der heiligen geplaatst.

Exodus 25:21–22: Gods aanwezigheid werd zichtbaar boven de genadetroon.

Werkelijkheid

Openbaring 11:19: De ark van Zijn verbond werd zichtbaar in Zijn tempel.

Exodus 34:5–7: De HEERE maakte Zijn naam bekend, en noemde Zichzelf: “barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw.”

HOOFDSTUK 5

De Gouden Kandelaar

De gouden kandelaar met zijn zeven gouden lampen stond aan de zuidelijke wand in de eerste afdeling van het heiligdom. Hij was van goud, in vorm gedreven met een werkmanshamer (Exodus 25:31–37). Het kostte veel harde en vakkundige slagen om die tere bloemen en knoppen te vormen. Maar de kandelaar moest naar hemels voorbeeld worden gemaakt, want hij moest de mensheid hemelse lessen leren (Exodus 25:40).

Johannes, de geliefde discipel, werd toegestaan een blik te werpen in de eerste afdeling van het heiligdom in de hemel. Daar zag hij zeven gouden kandelaars. Hij zag ook de Heiland te midden van deze heerlijk schitterende kandelaars, waarvan de kandelaar op aarde een schaduw was.

Christus legde aan Johannes de betekenis uit van wat hij gezien had: “De zeven kandelaren die u hebt gezien, zijn *de* zeven gemeenten” (Openbaring 1:20). Het getal zeven duidt op een volledig aantal. De kandelaar van gedreven goud, met zijn zeven schaaltes voor de lampen, was “een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” (Hebreeën 8:5). Zijn zeven armen, die elk een lamp droegen, vertegenwoordigen de volheid van Gods gemeente.

Iemand, die lid is van de “de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn” (Hebreeën 12:23), zal de werkmanshamer vaak voelen. “Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken” (Efeze 2:10). “Geliefden, kijk niet vreemd op van de hitte *van de verdrukking* onder u, *die* tot uw beproeving *dient*, alsof u *iets* vreemds overkwam” (I Petrus 4:12). Het is niemand anders dan de Meester-werkman, die u geschikt maakt, om deel uit te maken van die grote gemeente, die in de hemelen opgeschreven is.

De kandelaar van de schaduw had zeven lampen. De geliefde discipel zag ook de hemelse lampen, die model stonden voor de aardse. Vóór de troon van God in de hemel zag hij de zeven vurige fakkels: “Dit zijn de zeven Geesten van God” (Openbaring 4:2, 5). De gemeente van Christus is de kandelaar, die midden in de morele duisternis zijn licht moet laten schijnen. De Heiland zegt: “U bent het licht van de wereld” (Mattheüs 5:14). Van de Geest van God wordt gezegd, dat Hij de ogen van de Heer vormt, die over de hele aarde gaan, “om krachtig bij te staan hen, van wie het hart volkomen naar Hem uitgaat” (II Kronieken 16:9 NBG). Dus de helderheid van ons licht hangt af van hoe wij er in ons hart aan toe zijn. De Geest zoekt over de hele aarde naar mensen, van wie het hart volkomen naar God uitgaat. En deze mensen zal Hij “krachtig bijstaan” Hun licht zal niet tanen.

De lampen in het heiligdom op aarde moesten voortdurend blijven branden (Leviticus 24:2). Zo moet een christen ook de Geest van God voortdurend in zijn leven laten regeren. Daardoor kan zijn of haar licht ook voortdurend naar buiten schijnen.

Uitsluitend de hogepriester had de heilige taak, de lampen in het aardse heiligdom aan te steken. Elke morgen en avond maakte hij ze in orde en stak ze aan (Exodus 30:7–8). Dus ook niemand anders als onze Hogepriester, “Die in alles is verzocht op gelijke wijze als wij,” kan ons de hulp bieden die we nodig hebben. ’s Morgens hebben we Zijn Geest nodig, die ons de hele dag door leiding geeft. En ’s avonds hebben wij Hem nodig om onze gedachten te verlichten, wanneer wij ons werk van de afgelopen dag overzien. Dan kunnen

we de fouten en de losse draden zien in het weefsel van ons leven. Het in orde brengen en aansteken van de lampen is een prachtig beeld, met een dagelijkse les voor ons in deze tijd. Het vormde een schakel in de schitterende, drievoudige, zinnebeeldige keten in de dienst, die elke morgen en avond verricht werd. Op zo'n moment was "heel de menigte van het volk ... buiten [het heiligdom] aan het bidden" (Lukas 1:10). Het volledige brandoffer in de voorhof, de wierook en de brandende lampen binnen in het heiligdom – het vormde allemaal een wonderlijk afbeelding, waarvan de schoonheid nooit zal vergaan.

Telkens opnieuw brengen mensen in hun eigen ziel het werkelijke "volledige" brandoffer. Dat wil zeggen: telkens opnieuw geven mensen zichzelf volledig over aan God. Mensen leggen zichzelf en alles wat zij hebben op het altaar – en laten dit voor de dienst aan God gebruiken, zoals Hij aangeeft. Zo iemand wordt, of hij of zij nu rijk is of arm, geleerd of onwetend, overdekt met de geurige wierook van de gerechtigheid van Christus. Hun naam zal worden opgeschreven bij de gemeente van de eerstgeborenen in de hemel. En op deze door de zonde vervloekte aarde gaan zij rond als onderdeel van de grote kandelaar. Vanuit hun leven schijnen de heldere stralen van de Geest van God.

Veel mensen vragen zich misschien in hun hart af: Hoe kan ik op aarde een lichtdrager worden? Toen Zerubbabel onder zeer ongunstige omstandigheden probeerde de tempel in Jeruzalem te herbouwen, leken de moeilijkheden op een bepaald moment als bergen zo hoog. Toen zond de Heer Zijn profeet met een boodschap om hen te helpen en te bemoedigen. Zacharia kreeg een gezicht van de gouden kandelaren. Hem werd ook getoond, waar de olie vandaan kwam, die de lampen voedde. Hij zag twee olijfbomen: één aan de rechterzijde van de kandelaar en één aan de linkerzijde. Deze bomen bevoorraadden de lampen via gouden buizen met olie. Zo kon de kandelaar helder branden (Zacharia 4:1–14). De profeet vroeg aan de engel de betekenis van wat hij zag. De engel antwoordde: "Dit is het woord van de HERE tot Zerubbabel: niet door kracht noch geweld, maar door mijn Geest! zegt de HERE der heerscharen" (Zacharia 4:6 NBG). Vervolgens gaf hij een boodschap aan Zerubbabel om door te gaan. Hij zei, dat die berg aan moeilijkheden voor hem een vlakte zou worden. Net zo zeker als zijn handen de fundamenten van het huis van de Heer gelegd hadden, zo zeker zou hij het ook voltooien.

Zerubbabel wandelde vol geloof in de woorden van de profeten, die voorspeld hadden, hoe en wanneer Jeruzalem herbouwd zou worden. (II **Kronieken 36:20-23; Jeremia 25 12; Hosea 1:7**). Maar die profeten waren dood. En nu werd hij met moeilijkheden geconfronteerd, waardoor hij in de verleiding kwam te denken: Daaraan hebben die profeten beslist niet gedacht! Toen zond God een levende profeet met een boodschap om hem te bemoedigen. Hij moest het licht brandend houden en Zerubbabel in staat stellen om door te zetten, en het werk te voltooien, waarover de dode profeten hadden geprofeteerd.

We kunnen het woord van de Heer niet begrijpen, als de Geest ons verstand niet verlicht. Ons licht schijnt naar de mate, waarin we het Woord aannemen, en daarvoor alles riskeren. En wanneer we bij het uitvoeren van de opdrachten van dode profeten in moeilijkheden komen, zendt de Heer boodschappen via een levende profeet. Die geven ons kracht en moed, zodat we vol kunnen houden tot aan de overwinning.

"Zij zijn de twee gezalfden (letterlijk: 'zonen van de olie' ≈ lichtdragers), die voor de HERE van de ganse aarde staan" (Zacharia 4:14 NBG). Het is de Geest van God, die samen met het woord dat mensen moeten spreken, die licht geeft. Alles wat Gods profeten in het verleden aan de mensen hebben geopenbaard, is licht. Mensen, die zich strikt houden aan het getuigenis van God via Zijn profeten – ook al werd dit getuigenis honderden jaren geleden afgelegd – zullen door een levende profeet bemoedigend worden toegesproken. Net zoals Zacharia tot Zerubbabel sprak.

Schaduw

Exodus 40:24: De gouden kandelaar in de eerste afdeling van het heiligdom op aarde.

Exodus 25:37; 40:25: Op de kandelaar waren zeven lampen.

Exodus 30:7–8: De hogepriester bracht in het aardse heiligdom de lampen in orde en stak die aan.

Leviticus 24:2: De lampen branden voortdurend, en verspreidden altijd hun licht.

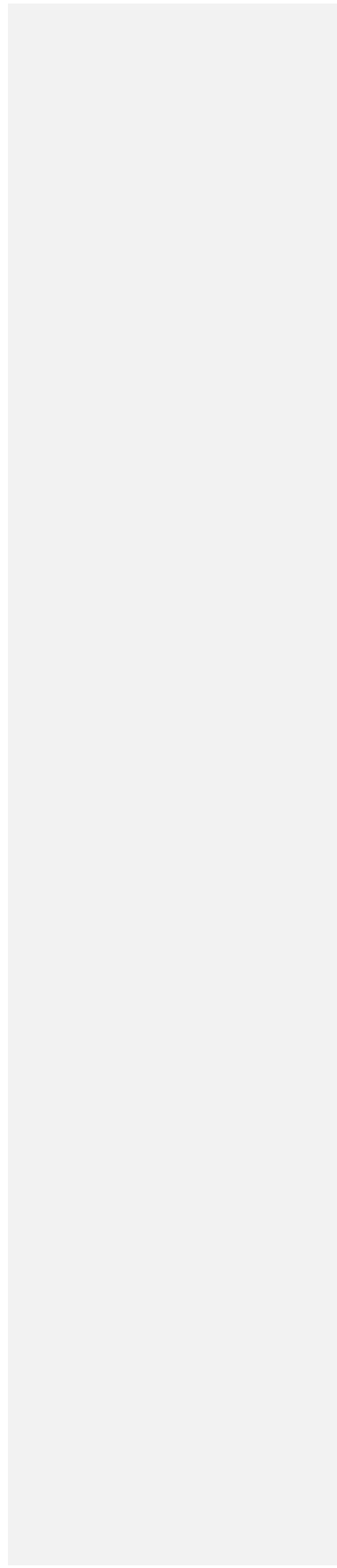
Werkelijkheid

Openbaring 1:12: Johannes zag de zeven kandelaars in de hemel.

Openbaring 4:2, 5: Johannes zag zeven vurige fakkels voor Gods troon in de hemel.

Openbaring 1:12–18: Johannes zag Christus, onze Hogepriester, te midden van de kandelaars in de hemel.

Johannes 1:9: De Heilige Geest verlicht iedere ziel die ter wereld komt; of deze het nu aanneemt of niet.

HOOFDSTUK 6

De Tafel voor de Toonbroden

De tafel voor de toonbroden stond aan de noordzijde van de eerste afdeling van het heiligdom. De tafel was twee el lang, één el breed en anderhalve el hoog. Hij was overtrokken met zuiver goud. Net als het reukofferaltaar had hij aan de bovenkant een gouden sierlijst (Exodus 25:23–30; 40:22).

Op Sabbat maakten de Levieten twaalf broden, of koeken, van ongezuurd deeg (I Kronieken 9:32; Leviticus 24:5). Deze koeken werden elke Sabbat warm op de tafel gelegd (Leviticus 24:8; I Samuel 21:3–6; Mattheüs 12:3–4). Ze werden gerangschikt in twee rijen, of op twee stapels, zes in elke stapel. Op elke stapel moest een gouden wierookbrander met zuivere wierook gelegd worden (Leviticus 24:6–7). Het brood lag een volle week op de tafel. Door sommige vertalers wordt het “brood van de aanwezigheid” genoemd. Aan het einde van de week werd het weggehaald en door de priesters opgegeten (Leviticus 24:9). Dit verklaart, waarom Achimelech de priester op Sabbat geen gewoon brood had, om aan David te geven. Want de priesters waren gewoon, op die dag “geheiligd brood” te eten. (I Samuel 21:4). Het was niet in overeenstemming met de wet om op Sabbat gewoon brood te bakken. Het gebod is duidelijk, dat alle brood, dat thuis voor de Sabbat bestemd is, op de zesde dag gebakken moet worden. “Dat is het wat de HEERE gesproken heeft. Morgen is het de rustdag, de heilige sabbat voor de HEERE! Wat u bakken wilt, bak het, en kook wat u koken wilt, en laat alles wat er overblijft voor uzelf liggen om het tot de *volgende* morgen te bewaren” (Exodus 16:22–23). Maar de Heer had bepaald, dat de Levieten het toonbrood elke Sabbat moesten bereiden (I Kronieken 9:32).

De hele dienst rond de tafel voor de toonbroden werd op Sabbat verricht. Het brood werd op Sabbat klaargemaakt, en werd warm op de tafel gelegd. De volgende Sabbat werd het weggehaald, en op diezelfde dag door de priesters opgegeten.

De priesters deden dienst “in een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” Daarom schuilt er voor ons een hemelse les in de toonbroden van het heiligdom in de hemel. Het is een voortdurend offer, dat altijd voor het aangezicht van God aanwezig is. Het leert, dat mensen voor zowel het tijdelijke als het geestelijke voedsel volkomen en voortdurend afhankelijk zijn van God. Beide vormen van voedsel komen tot ons via de Ene, Die altijd leeft om bij de Vader voor ons te pleiten (Hebreeën 7:25).

Dit beeld werd vervuld in Christus, zoals alle afbeeldingen van de dienst in het heiligdom. Hij is het ware brood. Hij zegt: “Ik ben het levende brood, dat uit de hemel neergedaald is; als iemand van dit brood eet, zal hij leven in eeuwigheid. En het brood dat Ik geven zal, is Mijn vlees” En Hij voegt hieraan toe: “Als u het vlees van de Zoon des mensen niet eet ... hebt u geen leven in uzelf” (Johannes 6:51, 53). Zelfs de discipelen konden Jezus’ woorden niet begrijpen, en zij morden. Jezus las hun gedachten en zei tegen hen: “De Geest is het Die levend maakt; het vlees heeft geen enkel nut. De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven” (Johannes 6:63). Zijn woord is het ware brood. Daarvan moeten wij eten.

Het brood dat in Gods aanwezigheid ligt, wordt uit het heiligdom weggenomen en opgegeten. Daarom zeg Jezus ook: “Het woord dat u hoort, is niet van Mij, maar van de Vader, Die Mij gezonden heeft” (Johannes 14:24). De Bijbel is rechtstreeks afkomstig van God. God heeft deze aan Christus gegeven, Christus maakte het via Zijn engel aan de profeten bekend. En de profeten gaven het door aan het volk (Openbaring 1:1).

Vaak lezen wij de Bijbel louter uit vroomheid, of om er iets uit te halen, wat we aan anderen kunnen doorgeven. Maar als we haar leven gevende kracht in onze ziel willen ontvangen, moeten we het “warm”, vers vanuit de hemel ontvangen.

Er is geen geschiktere tijd om God via Zijn Woord tot onze ziel te laten spreken, dan op Sabbat. Dan leggen we onze wereldse zorgen en zaken opzij, en nemen de tijd om het Heilige Woord te bestuderen. We laten dit woord doordringen tot in het diepste binnenste van ons hart – net zolang, tot we God tot *ons* horen spreken, en niet tot een ander.

De priesters moesten op Sabbat niet alleen het warme brood op de tafel zetten. Later moesten zij dat brood eten. Het moest onderdeel van hun diepste wezen worden. God heeft het zo bedoeld, dat Zijn volk elke Sabbat een nieuwe ervaring met de dingen van God heeft. Daardoor zijn ze beter geschikt om door de week aan verzoeken het hoofd te bieden. Iemand, die op Sabbat nooit een diepere ervaring heeft dan op andere dagen, zal er niet in slagen, de Sabbat zó te houden als God dat wil (Exodus 20:12). Misschien bestuderen we het Woord op Sabbat in een ogenblik van stille tijd. Dan horen we de Heer persoonlijk tot ons spreken. Maar als die woorden niet worden toegepast in ons leven, verlenen die woorden ons geen blijvende kracht. De priesters aten het brood, wat de Sabbat ervoor bereid was. Zij namen het in zich op, en ontvingen zo kracht voor hun dagelijkse taak.

Petrus begreep blijkbaar deze waarheid. Hij spoorde de gemeente aan te verlangen naar de zuivere melk van het Woord, om daardoor op te groeien. Hij zei, dat als ze dat zouden doen, zij “een heilig priesterschap” zouden worden (I Petrus 2:2 5). Dat is het geheim van een leven als ware christen. Onze ziel ontvangt het eeuwige leven niet door vormen en rituelen. Die hebben allemaal hun toegewezen plaats. Maar eeuwig leven is het resultaat van het eten van het ware brood, dat uit Gods aanwezigheid afkomstig is. Dat is Gods Heilige Woord, de gezegende Bijbel.

Schaduw

Exodus 25:30: De toonbroden liggen altijd voor het aangezicht van de Heer.

Leviticus 24:5: Er waren twaalf toonbroden, het getal van de stammen van Israël

Werkelijkheid

Johannes 6:48: Christus zei: “Ik ben het levende brood”

I Korinthe 10:17: Paulus spreekt over de gemeente en zegt dan: “Omdat het brood één is, zijn wij, die velen zijn, één lichaam, want wij allen hebben deel aan het ene brood.”

HOOFDSTUK 7

Het Reukofferaltaar en de Dienst van het Reukofferaltaar

Het gouden altaar, of reukofferaltaar, stond midden voor de voorhang in de eerste afdeling van het heiligdom. Het was een el in het vierkant en twee ellen hoog. Aan elke hoek bevond zich een horen. Het altaar was gemaakt van sittim-, of acaciahout, en helemaal overtrokken met zuiver goud. Rond de bovenkant was een mooie, gouden sierlijst. Onder die sierlijst zaten ringen. Daarin staken de draagbomen voor het altaar, ook weer helemaal overdekt met zuiver goud (Exodus 30:16).

Binnen de sierlijst bovenop het altaar, werd heilig vuur voortdurend brandende gehouden (Exodus 30:8). Daaruit steeg geurig reukwerk op, die elke morgen en avond op het altaar werd gelegd. Het reukwerk drong door in het hele heiligdom. En de wind nam het mee tot ver buiten de omheining van de voorhof.

Dit reukwerk was samengesteld uit gelijke hoeveelheden van vier soorten geurige gomhars en andere harsen, en werd volgens goddelijke aanwijzingen bereid. Het reukwerk was erg heilig. Iemand die iets dergelijks maakte, al was het maar voor parfum, moest uit het midden van zijn volksgenoten worden uitgeroeid (Exodus 30:34–38).

Uitsluitend de hogepriester mocht de heilige taak verrichten, reukwerk voor de Heer op het gouden reukofferaltaar te leggen (Exodus 30:7–8).

Het altaar en het geurige reukwerk in het aardse heiligdom waren een beeld van het werk, dat onze grote Hogepriester nu voor ons doet (Hebreeën 8:5). Wij moeten vaak nadenken over het werk, dat Christus in het heiligdom in de hemel doet (Hebreeën 3:1). Mozes werd, toen hij de opdracht ontving om het heiligdom te bouwen, het hemels voorbeeld getoond, waarvan hij een “schaduw” moest maken (Exodus 25:40). Johannes, de geliefde discipel, werd meerdere keren toegestaan, om in een visioen de Heiland dienst te zien doen in het hemelse heiligdom. Hij zag een hemels wezen staan bij het heerlijk schitterende gouden altaar. Hij zag, dat op dat heilige altaar reukwerk werd geofferd. Wat moet het hem in de ziel geraakt hebben, toen hij zag, dat dit kostbare reukwerk werd toegevoegd aan de arme, wankele gebeden van de worstelende heiligen hier op aarde. Hij zag, dat die gebeden, nadat het reukwerk was toegevoegd, opstegen voor God. En ze werden aangenomen, omdat ze door het reukwerk geurig waren gemaakt (Openbaring 8:3–4). “Wij weten niet wat wij bidden zullen zoals het behoort. De Geest Zelf echter bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij Die de harten doorzoekt, weet wat het denken van de Geest is, omdat Hij naar de wil van God voor de heiligen pleit” (Romeinen 8:26–27). Maar zelfs de Geest kan de gebeden van zondige stervelingen niet aanbieden aan een zuivere en heilige God, zonder dat hij het geurige reukwerk daaraan toevoegt.

Toen Jezus Zijn discipelen erop voorbereidde, dat Hij niet langer persoonlijk bij hen zou zijn, verzekerde Hij hun: “Alles wat u de Vader zult bidden in Mijn Naam, zal Hij u geven” (Johannes 16:23). De kracht van een naam is het karakter van de persoon, die deze naam draagt. De naam van onze kostbare Verlosser wordt geëerd. Elke smeekbede die in deze naam wordt gedaan, wordt in de voorhoven van de hemel verhoord, omdat Jezus een zondeloos leven heeft geleid. Hij heeft geen zonde gekend (II Korinthe 5:21). De vorst van deze wereld heeft geen macht over Hem, want Hij was rein en heilig, zonder een smet van de zonde (Johannes 14:30). Christus’ gerechtigheid maakt, dat onze gebeden door de Vader aangenomen worden.

Johannes zag de rook van het reukwerk samen met de gebeden van de heiligen opstijgen voor God. Onze gebeden, geurig gemaakt door de gerechtigheid van Christus, onze Hei-

land, worden door de Heilige Geest aan de Vader aangeboden. Voor Johannes leek het in zijn visioen een rookwolk, waarin de gebeden en het geurige reukwerk voor de troon van de Oneindige opstegen. De zwakste heilige, die weet hoe hij zijn smeekbeden in de naam van de zondeloze Jezus tot de genadetroon moet laten doordringen, heeft alle schatten van de hemel tot zijn of haar beschikking. Als de rijkste miljonair zijn cheques int bij aardse banken, dan valt dit in het niet bij de voorrechten, die een christen heeft.

De naam van Jezus wordt vaak op een nietszeggende manier aan gebeden verbonden. Veel gebeden worden slechts voor de vorm uitgesproken. Die stijgen niet hoger dan het hoofd van degene die ze uitspreekt. Maar elk gelovig gebed bereikt het oor van de God van het heelal. David begreep het beeld van het reukwerk. Hij bad: "Laat mijn gebed als reukwerk voor Uw aangezicht staan, laat mijn opgeheven handen zijn als het avondoffer" (Psalm 141:2).

Geen enkel onderdeel van de dagelijkse dienst in het heiligdom bracht de priester zó direct in Gods tegenwoordigheid als het reukoffer. Zo worden wij ook door geen enkel onderdeel van onze dienst als gelovigen in zó nauw contact gebracht met de Meester, als door het uitstorten van onze ziel in ernstig gebed. In de tijd van het Oude Testament steeg het gelovig gebed, net als in het ware heiligdom, op "tot in zijn heilige woning, tot in de hemel" (II Kronieken 30:27).

Elke morgen en avond werd een lam verbrand op het koperen brandofferaltaar in de voorhof. Op dat moment werd ook het reukwerk op het reukofferaltaar vernieuwd (Exodus 29:38-42). Het gouden reukofferaltaar is een 'altaar voor voortdurende voorbede.' Het is een beeld van de gebeden van Gods volk, die voortdurend naar Hem opstijgen. Het koperen brandofferaltaar is een 'altaar voor voortdurende verzoening.' Dit is een beeld voor het wegdoen en het vernietigen van de zonde. Die zonde is het enige wat ons van God scheidt, en die voorkomt, dat onze gebeden verhoord worden.

Het lam van het morgen- en avondoffer werd voor het oog van de gehele gemeente in zijn geheel verbrand. Het toonde hun verlangen om de zonde weg te doen, en zich aan de Heer te wijden. Dan konden hun gebeden, samen met het geurige reukwerk, opstijgen vanaf het altaar.

In het oude Israël verzamelde het volk wat in de buurt van de tempel woonde zich op het uur van het offer. En vaak gold: "Heel de menigte van het volk was buiten aan het bidden op het uur van het reukoffer" (Lukas 1:10). Het gebruik om thuis 's morgens en 's avonds te bidden is afkomstig van dit beeld van de ware aanbidding. Een gelovige Israëliet, die ver van de tempel woonde, bad met zijn gezicht naar de tempel, waar het reukwerk elke morgen en avond opsteeg. Josephus zegt, dat het reukwerk werd geofferd wanneer de zon 's avonds onderging, en 's morgens als de zon opging.

De schaduwdienst is prachtig, maar de werkelijkheid overtreft dit beeld verre. In het heiligdom in de hemel is een onuitputtelijke voorraad van de gerechtigheid van Christus. In de schaduwdienst steeg het reukwerk voortdurend op. Dit laat zien, dat wanneer een worstelende ziel ook om hulp roept, overdag of 's nachts, zijn gebed gehoord wordt. Dat geldt natuurlijk ook voor de dankzegging en de lofprijzing voor ontvangen hulp. 's Morgens lijkt het soms zo, dat de taken van die dag méér zijn dan je in menselijke kracht kunt dragen. Dan mocht de ziel die onder lasten gebukt ging, bedenken, dat er in de afbeelding van het hemels heiligdom elke morgen een nieuwe voorraad reukwerk op het altaar werd gelegd. En vanuit het ware heiligdom komt er voor die dag hulp voor iemand, die daar in de naam van Jezus een beroep op doet (Deuteronomium 33:26). 's Avonds, wanneer we terugkijken op het werk van die dag, ontdekken we dat het door zonde is geschonden. Maar dan is er gezegende troost, wanneer we neerknielen en onze zonden belijden. Wij mogen weten, dat in de hemel het geurige reukwerk van Christus' gerechtigheid aan onze gebeden

toegevoegd wordt. In de schaduwdienst beschermde de wolk van het reukwerk de priester (Leviticus 16:13). Zo bedekt de gerechtigheid van Christus ook de fouten van de voorbije dag. En de Vader, die naar ons kijkt, ziet alleen het smetteloze gewaad van de gerechtigheid van Christus. Als we vollediger zouden begrijpen, wat een voorrecht het is om te mogen bidden, dan zouden we vaker, samen met de profeet zeggen: “Ik verblijd mij zeer in de HERE, mijn ziel juicht in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen van het heil, met de mantel van de gerechtigheid heeft Hij mij omhuld” (Jesaja 61:10).

Niet alle gebeden, die door God worden aangenomen, worden onmiddellijk verhoord. Dat is niet altijd het beste voor ons. Maar elk gebed, waaraan de geur van Christus' gerechtigheid is toegevoegd, wordt op het altaar in de hemel bewaard. En op het voor God goede moment wordt het verhoord. Johannes zag degenen die dienst deden voor de troon van God. Zij hadden “gouden schalen vol reukwerk” in hun hand. De uitleg staat erbij: “Dit zijn de gebeden van de heiligen” (Openbaring 5:8). Deze gebeden waren aangenomen, want het *toegevoegde* reukwerk geurde zó sterk, dat Johannes zei, dat de schalen vol reukwerk waren.

In de schaduwdienst werd iemand, die probeerde de geurige parfum van het reukwerk voor zichzelf te gebruiken, uit het volk van God uitgeroeid. Men mocht het reukwerk niet proberen na te maken (Exodus 30:37–38). Er mocht geen vuur gebruikt worden om het reukwerk te branden, behalve het vuur dat voor Gods aangezicht brandde op het reukofferaltaar. Nadab en Abihu brachten “vreemd vuur” voor de Heer, terwijl ze onder invloed waren van sterke drank. Zij werden door vuur uit de hemel verteerd (Leviticus 10:1–10). Hun lot is een gelijkenis voor iedereen, die de volmaakte gerechtigheid van Christus niet waardeert, en voor de Heer verschijnt in een “bezoedeld kleed” van zijn eigen gerechtigheid (Jesaja 64:6).

Toen de plaag in de gemeenschap van Israël toesloeg, deed Aäron de hogepriester reukwerk in de vuurschaal en haastte zich midden onder het volk “en de plaag hield op” (Numeri 16:46–48). Het heilige reukwerk werd uitsluitend ontstoken op het gouden altaar, en in de vuurschaal van de priesters. De andere Leviëten mochten het niet ontsteken (Numeri 16:3–35). De priesters verrichtten een dienst, die op een heel speciale manier een beeld vormde van het werk van Christus. Zij waren de enigen die reukwerk voor de Heer mochten ontsteken.

De horens van het gouden reukofferaltaar werden vaak bestreken met het bloed van het zondoffer. Dit was een beeld, dat Christus' dood het mogelijk had gemaakt, dat onze gebeden verhoord kunnen worden. En ook, dat wij met Zijn gerechtigheid bekleed kunnen worden. De geur van het reukwerk bleef niet beperkt tot het heiligdom, maar verplaatste zich door de lucht naar de omgeving. Zo is het ook, wanneer iemand met de gerechtigheid van Christus is bekleed. Er gaat een invloed van je uit. De mensen die met jou in contact komen, zullen aan de geur herkennen, dat die van hemelse oorsprong is.

Schaduw

Exodus 30:1–3; 40:26: Het gouden reukofferaltaar staat vóór de voorhang.

Exodus 30:7–8: Elke morgen en avond ontstak de hogepriester reukwerk op het gouden reukofferaltaar.

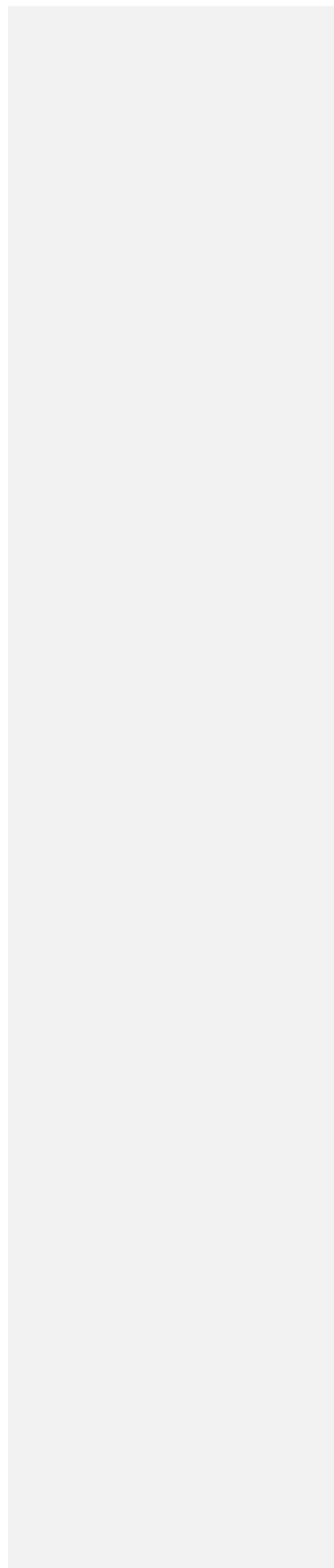
Werkelijkheid

Openbaring 8:3: In de hemel staat een gouden altaar voor de troon van God.

Openbaring 8:3–4: *Veel* reukwerk wordt toegevoegd aan de gebeden van *alle* heiligen. En dan stijgen deze gebeden op voor God.

Exodus 30:9; Leviticus 10:1–9: Iemand, die vreemd vuur gebruikt om het reukwerk te ontsteken, moest gedood worden.

Jesaja 64:6: Iemand, die met eigen gerechtigheid bekleed is, zal gedood worden.

“Mijn ziel wacht op de HEERE, meer dan wachters op de morgen,
wachters op de morgen.” — Psalm 130:6

SECTIE III

HET PRIESTERSCHAP

8. Christus onze Hogepriester
9. Ambt en Dienstwerk van de Hogepriester
10. De Priesters
11. De Levieten
12. De Kleding van de Priesters

Zijn Hemelse Priesterschap

Zijn aardse werk is volbracht,
Het bloed van het Slachtoffer is vergoten.
Jezus is nu de zaak van Zijn volk gaan bepleiten.
Hij staat in de hemel, hun grote Hogepriester,
Hij draagt hun namen op Zijn borst.

Hij sprenkelt Zijn bloed
daarboven op de genadetroon.
Hij verzegelt onze broederschap
met Zijn verzoenende liefde.
En rechtvaardigheid bedreigt ons niet meer,
maar genade opent haar grenzeloze voorraden.

Geen tempel met handen gemaakt
is de plaats waar Hij dienst doet.
Hij staat in de hemel zelf,
Zijn priesterschap is hemels.
In Hem zijn de schaduwen van de wet allemaal vervuld,
en die trekken zich nu terug.

En hoewel Hij voor een tijd
aan de ogen van de mensen onttrokken zal zijn,
ziet Zijn volk ernaar uit,
hun grote Hogepriester weer te zien.
Hij komt, in stralende heerlijkheid,
en neemt dan Zijn wachtend volk mee naar huis.

—*Thomas Kelly*

HOOFDSTUK 8

Christus onze Hogepriester

Onze Heiland heeft veel titels. “Hij overtreft hen [de engelen] ook in de naam, die Hij als erfdeel ontvangen heeft” (Hebreeën 1:4). Van de vele titels die Hem zijn gegeven, is er geen dierbaarder voor de mensheid dan “Lam van God” (Johannes 1:29, 36) en “Hogepriester.” Door deze twee bedieningen heeft Hij de gevallen mensheid omhoog tot het niveau, waarop zij aan Zijn heerlijk koninkrijk van genade deel kunnen hebben, zelfs al zijn wij midden in deze door zonde vervloekte wereld.

In de schaduwdienst moet degene, die zich realiseert dat hij gezondigd heeft, een lam als zondoffer brengen. Zonder dit offer kon de priester geen verzoening voor hem doen (Leviticus 4:17–29). Deze hele dienst was één grote les op kleuterschoolniveau. Het maakte de weg tot verlossing zó eenvoudig, dat iedereen het kon begrijpen. Als we beseffen, dat we gezondigd hebben, denken we aan ons “Lam,” belijden we onze zonden, en in Zijn naam zijn ze ons vergeven. Dan doet Hij als Hogepriester voor ons verzoening bij de Vader. Hij pleit op de verdiensten van Zijn bloed. En Hij overdekt ons leven, bevlekt met zonde, met de mantel van Zijn smetteloze gerechtigheid. Zo staan we voor de Vader: “begenadigd ... in de Geliefde” (Efeze 1:6). Hoe zou het ons mogelijk kunnen zijn, niet te houden van Hem, Die Zijn leven voor ons gegeven heeft? Christus kon van Zijn Vader zeggen: “Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef” (Johannes 10:17). Zelfs de oneindige liefde van de Vader voor Zijn Zoon werd door deze daad groter.

In de schaduwdienst werd het bloed van het zondoffer in de voorhof vergoten. Daarna ging de priester met het bloed het heiligdom binnen, om het voor het aangezicht van God te brengen (Hebreeën 9:12). Onze Heiland gaf hier op aarde Zijn leven als zondoffer. Nu Hij als Hogepriester het heiligdom in de hemel binnen gegaan is, wordt Hij “Voorloper” genoemd. Deze naam ontvangt de Heiland uitsluitend op grond van het feit, dat Hij “achter het voorhangsel” van het hemels heiligdom is binnen gegaan” (Hebreeën 6:19, 20). In alle regeringsvormen met een alleenheerser is een voorloper een bekend verschijnsel. In schitterend uniform, met wuivende pluimen, rijdt hij voorop en kondigt de nadering van het koninklijk rijtuig aan. Hij wordt altijd met vreugde door de wachtende menigte ontvangen. Toch vormt hij niet het middelpunt. Als hij voorbijgaat, volgen de ogen van de mensen niet hem. Ze kijken de weg af in de richting vanwaar hij kwam. Want ze willen een eerste glimp zien van de koninklijke persoon, waarvan hij de voorloper is.

Dit is één van de grootste opofferingen van de kant van onze gezegende Meester. Toen Hij de hemel binnenging als machtige Overwinnaar over dood en graf, voor het oog van alle hemelse legerscharen en vertegenwoordigers van andere werelden, ging Hij binnen als Voorloper voor *ons*. Hij bood de “schoof van de eersteling” aan. Het waren de mensen, die uit het graf werden opgewekt tijdens de aardbeving bij zijn sterven. Zij waren een eerste oogst van het geslacht, dat Hij door Zijn sterven had verlost (Efeze 4:8; Mattheüs 27:52–53). En zo richtte Hij de aandacht van die schitterende menigte op de weg waarlangs Hij gekomen was. Ze keken uit – naar koninklijke personen? – jazer, naar koninklijke personen, die dat door Zijn kostbaar bloed geworden waren (Openbaring 1:6; 5:10). Het is maar een groep arme, kwetsbare stervelingen, die voortstompelen en dikwijls vallen onderweg. Maar wanneer zij de hemelpoort bereiken, zullen zij binnentreden als “erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus” (Romeinen 8:17).

Het betekent veel voor ons, dat Christus als onze Voorloper achter het voorhangsel is binnen gegaan. Want de hele hemel kijkt nu naar de gemeente van God op aarde. Als je soms

door de vijand in verzoeking komt, om aan Gods liefde en zorg te gaan twijfelen: Bedenk dan, dat je vanwege het grote offer wat gebracht is, zó dierbaar bent voor de Vader! “Want die u aanraakt, raakt Zijn oogappel aan” (Zacharia 2:8). Hemel en aarde zijn nauw met elkaar verbonden, sinds Christus als Voorloper achter het voorhangsel is binnen gegaan. De aandacht van iedere engel in de heerlijkheid is gericht op de mensen, die proberen in Christus’ voetstappen te volgen (I Petrus 2:21). “Zijn zij [de engelen] niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden om hen te dienen die de zaligheid zullen beërven?” (Hebreeën 1:14). Waarom zouden we onderweg wankelen, en de hemelse legerscharen teleurstellen? Zij kijken naar ons uit, totdat we over diezelfde weg komen, waarover onze Voorloper is gegaan als machtig Overwinnaar over dood en graf.

Maar laten we nooit vergeten, dat deze weg met bloed bevekt is. “Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold en toen Hij leed, niet dreigde, maar het aan Hem overgaf Die rechtvaardig oordeelt” (I Petrus 2:23). Uit eigen kracht kunnen wij niet in Zijn voetstappen volgen. “Daarom moest Hij in alles aan Zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen die bij God *te doen waren* om de zonde van het volk te verzoenen. Want waarin Hij Zelf geleden heeft, toen Hij verzocht werd, kan Hij hen te hulp komen die verzocht worden. Daarom, heilige broeders, die deel hebt aan de hemelse roeping, geef nauwkeurig acht op de Apostel en Hogepriester van onze belijdenis, Christus Jezus” (Hebreeën 2:17–3:1).

In het aardse heiligdom deed niet alleen de hogepriester dienst, maar ook gewone priesters, want het was onmogelijk voor één man om al het werk te doen. Maar dat werk van al die priesters in de schaduwdienst was nodig om het werk van onze Hogepriester uit te beelden. Het werk van één jaar werd genomen als beeld van het hele werk van onze Hogepriester. Het hele jaar door “gingen de priesters (meervoud: zowel de hogepriester als de gewone priesters). voortdurend binnen om de diensten te vervullen” Deze dienst ging het hele jaar door, met uitzondering van *één* dag. Op die dag vond er een andere dienst plaats: “In het tweede deel echter *ging* alleen de hogepriester, ... niet zonder bloed, dat hij offerde voor zichzelf en voor de afdwalingen van het volk” (Hebreeën 9:6–7). Deze priesters “doen dienst in een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” (Hebreeën 8:5).

Toen Christus de hemel binnenging, deed Hij dat als het Origineel van de dienst in het aardse heiligdom. Hij begon Zijn werk binnen het eerste voorhangsel van het heiligdom in de hemel. Toen de schaduwdienst in de eerste afdeling van het aardse heiligdom volledig tot vervulling was gekomen in het Origineel, ging Hij door het tweede voorhangsel (Hebreeën 9:3) naar de heerlijke afdeling van het ware heilige der heiligen. Daar zal Hij de wonderlijke dienst verrichten, die zal uitlopen op het uitdelgen en de totale vernietiging van de zonden van de rechtvaardigen. De legerscharen van de verlostten zullen ze nooit meer in herinnering krijgen, en ook God Zelf niet.

Christus zal op de glazen zee staan, en de glinsterende kronen op de hoofden zetten van de groep, die de weg hebben afgelegd, die door de voetstappen van hun Voorloper werd geheiligd. Ook al hebben ze gestrompeld op de weg en zijn ze onder tranen voortgegaan. Ze zijn gekleed in gewaden, die wit gewassen zijn in het bloed van het Lam. “Om zijn moeitelijk lijden zal hij het zien tot verzadiging toe” (Jesaja 53:11). Hij zal zich met gezang over hen verheugen. De hele hemel zal weerklinken van de melodie, wanneer de engelen, die onder hun Opperbevelhebber hebben gewerkt aan het redden van zielen, instemmen met het lied. “Aan Hem die op de troon zit, en aan het Lam, zij de dankzegging, de eer, de heerlijkheid en de mach in alle eeuwigheid” (Openbaring 5:13).

Onze Hogepriester

- Hebreeën 7:25: Daarom kan Hij ook volkomen zalig maken, wie door Hem tot God gaan.
- Hebreeën 4:15: Wij hebben geen hogepriester, die geen medelijden kan hebben met onze zwakheden, maar *Één* Die in alles is verzocht op gelijke wijze als wij, *maar* zonder zonde.
- Hebreeën 2:18: Want waarin Hij Zelf geleden heeft, toen Hij verzocht werd, kan Hij hen te hulp komen die verzocht worden.
- Hebreeën 2:17: Hij is een barmhartig en getrouw Hogepriester.
- Hebreeën 7:25: Omdat Hij altijd leeft om voor hen te pleiten.

HOOFDSTUK 9

Dienstwerk van de Hogepriester

In vroeger tijden waren de aartsvaders priesters over hun eigen huis. Volgens het oorspronkelijke plan van God moest de oudste zoon zijn vader als priester van het gezin vervangen. Maar Gods plan is vaak doorkruist door de zonden van de oudste zoon. Uit Gods woorden aan Kaïn kun je afleiden, dat hij uitgesloten werd van de functie die hij op grond van zijn erfrecht bezat: “Mag u uw *hoofd* niet opheffen, als u het goede doet? Maar als u dat niet doet, ligt de zonde aan de deur” (Genesis 4:7), (King James: Is er voor u geen voortreffelijkheid, als u het goede doet?). De zonde voorkwam, dat Kaïn “de voortreffelijkheid” ontving.

Vanwege zijn zonde verloor Ruben, de eerstgeborene van Jakob, zijn positie als “de voortreffelijkste in hoogheid en de voortreffelijkste in sterkte” Dat was zijn recht op grond van zijn geboorte (Genesis 49:3 – 4; I Kronieken 5:1–2). Toen hij nog maar een jongen was, ontwikkelde Jozef de karaktereigenschappen, die hem “de voortreffelijkheid” boven zijn broers deed ontvangen. Het is zeer waarschijnlijk, dat de veelkleurige mantel, die hij van zijn vader ontving (Genesis 37:3–4), door zijn broers werd uitgelegd als aanwijzing, dat hij het priesterschap zou ontvangen.

God gaf Zijn Eerstgeborene, om de wereld te verlossen. Daarom kreeg volgens Gods plan iedere eerstgeborene speciale voorrechten. Hij kreeg een dubbel deel van zijn vaders vermogen (Deuteronomium 21:17). Hij ontving het priesterschap. En als eerstgeboren nakomeling in de lijn van Izaäk ontving je de eer, de verwekker van de Messias te mogen zijn. Als de eerstgeborene onwaardig bleek te zijn, werd zijn erfenis aan anderen gegeven. Zoals in het geval van Ruben, waar Juda de verwekker van Christus werd. Jozef ontving het dubbele deel. En Levi ontving het priesterschap (I Kronieken 5:1–2; Numeri 3:6, 9). De eerstgeborene was vanwege zijn zonden zó vaak onwaardig, dat de Heer zei, toen Hij Israël uit Egypte leidde: “Zie, Ik zelf neem uit de Israëlieten de Levieten in plaats van alle eerstgeborenen der Israëlieten, ... want alle eerstgeborenen zijn mijn eigendom” (Numeri 3:12, 13). Omdat de stam Levi in tijden van crisis trouw aan God bleef, koos God hen uit om Hem te dienen (Deuteronomium 33:8–11). Toen de dienst van het heiligdom werd ingesteld, werd het priesterschap verleend aan Aäron en zijn zonen. De rest van de stam Levi moest het werk in het heiligdom doen, onder aanwijzing van de priesters (Exodus 28:1). Aäron werd aangewezen om als hogepriester dienst te doen, en zijn zonen als gewoon priester. De oudste zoon moest bij de dood van Aäron het ambt van hogepriester overnemen (Exodus 29:29; Numeri 20:25–28).

De wijding tot het ambt van priester was een indrukwekkend ritueel. Aäron werd bekleed met de gewaden, die op aanwijzing van God voor hem gemaakt waren. Verschillende offers werden geslacht, en het bloed van de ram van de inwijding werd aan Aärons rechter oorlel gestreken, aan de duim van zijn rechterhand en de grote teen van zijn rechtervoet. Hetzelfde gebeurde ook met zijn zonen. Dit betekende, dat hun oren, handen en voeten gewijd waren voor de dienst aan God. Ongezuurde broden, die duiden op “zuiverheid en waarheid” (I Korinthe 5:8), en de rechter schouder van het inwijdingsoffer, werden op de handen van Aäron en van zijn zonen gelegd. De priesters moesten een beeld zijn van die Ene, waarvan Jesaja heeft gesproken: “de heerschappij rust op Zijn schouders” (Jesaja 9:6). Zij moesten de lasten van het volk dragen. Daarna werd de zalfolie en het bloed op Aäron en zijn zonen gesprenkeld. Dit was het beeld van het bloed van Christus en van de Heilige Geest. Alleen zij konden hen volkomen in staat stellen om dit heilige ambt te vervullen

(Exodus 29:5–35). Het priesterschap bleef onafgebroken in de familie van Aäron, totdat de zonden van Eli en zijn zonen een verandering noodzakelijk maakten. Een tijd lang vervulde Samuel, een Efraïmiet, het ambt van voornaamste priester in Israël (I Samuel 1:1, 19–20). Abjathar werd uit het priesterambt gezet, als vervulling van de profetie aan Eli (I Koningen 2:26–27). Maar Zadok, die in de tijd van David en Salomo het ambt van hogepriester bekleedde, houden veel mensen voor de kleinzoon van Eli. Toen de Israëlieten de Heer verlieten, werd het priesterschap corrupt. In de tijd van Christus werd het ambt voor geld gekocht en verkocht.

God heeft bepaald, dat de hogepriester meer op Christus moest lijken dan alle andere priesters. Het werk van alle priesters was een afbeelding van het werk van Christus. Maar de gewone priesters deden uitsluitend dienst in de voorhof en in de eerste afdeling van het heiligdom. Maar de hogepriester diende niet alleen, net als de gewone priesters, in de voorhof en in de eerste afdeling. Alleen hij ging het heilige der heiligen binnen (Leviticus 16:1–20; Hebreëen 9:7). Op bepaalde tijden offerde Aäron ook brandoffers op het koperen brandofferaltair in de voorhof (I Kronieken 6:49).

Voor één man was het onmogelijk om alle werk in het heiligdom te doen, dat een afbeelding vormde van het werk van Christus. Om die reden was er een groep gewone priesters, die de hogepriester moesten bijstaan. Vaste regel is, dat iemand met een hoger ambt ook de ambten van zijn ondergeschikten mag uitoefenen. De hogepriester bracht brandoffers in de voorhof en zondoffers in de eerste afdeling. Paulus spreekt over de hogepriester, die de zondoffers brengt waarbij het bloed binnen het heiligdom wordt gebracht (Hebreëen 13:11). Bij de zondoffers voor de priesters en voor het volk werd het bloed binnen het heiligdom gebracht (Leviticus 4:3–7; 13–18). Het lijkt heel gepast, dat de hogepriester de zondoffers voor de gewone priesters en voor het hele volk moet brengen. Bij de meeste zondoffers werd het vlees gegeten op een heilige plaats. Het bloed werd in dat geval niet in het heiligdom gebracht (Leviticus 10:17–18). De hogepriester mocht elke taak in de eerste afdeling verrichten, die gewone priesters ook mochten doen. Maar in de dagelijkse offerdienst waren er onderdelen, die niemand anders dan de hogepriester mocht verrichten. Alleen hij mocht reukwerk ontsteken op het gouden altaar voor het aangezicht van de Heer. En hij alleen mocht de lampen van de gouden kandelaar in orde brengen en aansteken. Elke morgen en avond, twee keer per dag het hele jaar door, deed de hogepriester dienst in de eerste afdeling van het heiligdom (Exodus 30:7–8).

De dienst die de kroon vormde van het hele jaar viel op de tiende van de zevende maand. Dan ging de hogepriester alleen het heilige der heiligen binnen, om verzoening te doen voor de zonden van het volk. Op zijn borst stonden in de stenen op de borstplaat de namen van de twaalf stammen gegraveerd. Dit is een beeld van Christus onze Hogepriester, die aan ieder van ons persoonlijk denkt. Hij belijdt onze naam, wanneer deze in het oordeel behandeld wordt.

Schaduw

Exodus 28:1–2: Door God geroepen.

Exodus 29:29: Het priesterschap ging over van vader op zoon.

Leviticus 16:1–20: De hogepriester deed aan het einde van de jaarlijkse offerdienst

Werkelijkheid

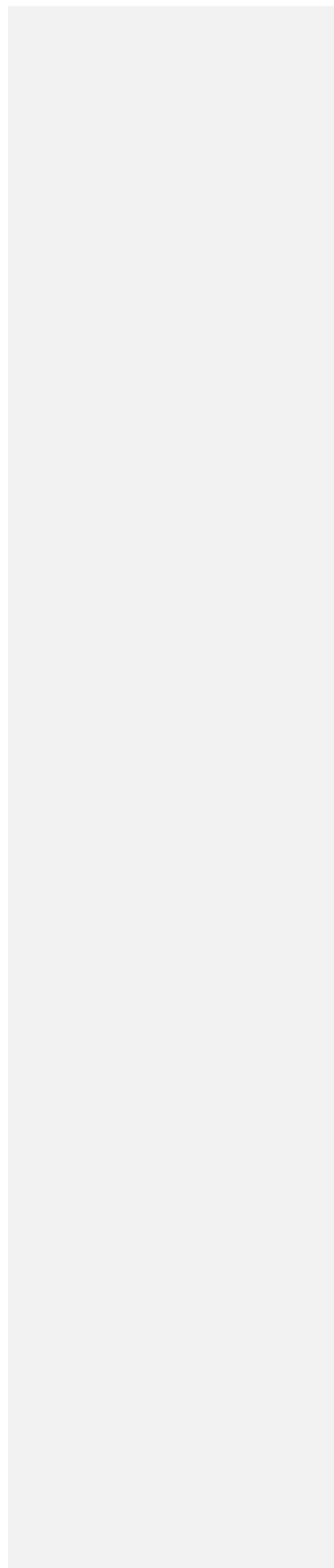
Hebreëen 3:1–3: Door God aangesteld.

Hebreëen 7:23–24: Deze Hogepriester leeft altijd.

Hebreëen 9:14, 26: Christus doet verzoening voor de zonde, doordat Hij Zichzelf

verzoening als afbeelding van de ware verzoening.

offert (en met Zijn eigen bloed het Heilige der Heilige binnenging).

HOOFDSTUK 10

De Priesters

Er zijn twee ordeningen voor het priesterschap, de ordening van Melchizedek en de ordening voor de Levitische priesters. De ordening van Melchizedek ging vóór die van de Levieten. In de tijd van Abraham was de priester Melchizedek koning van Salem, maar tegelijk ook priester van de Allerhoogste God (Genesis 14:17-20). Er wordt in de Bijbel niet veel verteld over de ordening van Melchizedek voor het priesterschap. Maar deze stond boven die van de Levieten, want Christus werd Hogepriester naar de ordening van Melchizedek (Hebreeën 6:20).

De ordening voor de Levieten gold van de tijd, dat Israël uit Egypte kwam, tot aan het kruis. Vanaf dat moment hebben wij het priesterschap van Christus, waarvan alle aardse priesters een afbeelding waren. Christus is priester naar de ordening van Melchizedek. Daarom leven we nu onder de ordening van Melchizedek voor het priesterschap. Er zijn veel bijzonderheden gegeven over de ordening voor de Levieten. Alle Levitische priesters deden dienst “in een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” Als we het priesterschap van de Levieten bestuderen, zijn we in werkelijkheid bezig met het bestuderen van het priesterwerk van onze Heer en Heiland Jezus Christus.

De Levitische priesters waren verdeeld in vierentwintig afdelingen (I Kronieken 24:1-19). Elke afdeling had zijn familiehoofd of overste over het heiligdom (I Kronieken 24:6, 31). Dit systeem is blijven bestaan tot in de tijd van Christus (Lukas 1:8). Toen de Heiland opvoer naar de hemel, nam Hij een menigte krijgsgevangenen mee (Efeze 4:8 NBG). En aan Johannes werd de eerste afdeling van het heiligdom in de hemel getoond, met zijn zeven vurige fakkels, die voor de troon van God brandden. Hij zag vierentwintig oudsten zitten op vierentwintig tronen. En zij aanbaden het Lam, met de woorden: “U ... hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam en taal en volk en natie. En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters” (Openbaring 4:4; 5:8-10). Hier zien we het voorbeeld van de vierentwintig afdelingen voor de priesters. De oversten, of oudsten, van elke dienstgroep hebben een eezetel. Zij zijn koningen en priesters naar de ordening van Melchizedek. De overigen van de menigte die Christus mee naar de hemel nam, worden niet genoemd. Maar het is redelijk om aan te nemen, dat zij de afdelingen vormen waarvan de vierentwintig oudsten hoofd zijn.

Uitsluitend de nakomelingen van Aäron mochten als priesters dienen (Numeri 3:10). In de schaduwdienst werd een priester, die zijn geslachtslijn niet rechtstreeks van Aäron, de eerste hogepriester, kon afleiden, uit zijn priesterambt gezet (Ezra 2:26). Zo zal in de ware priesterdienst een christen, die niet kan aantonen, dat hij of zij een directe verbinding heeft met Christus, de hemelse Hogepriester, nooit deel mogen uitmaken van dit “koninklijk priesterschap” (I Petrus 2:9; Openbaring 20:15).

God heeft op één en dezelfde manier gezorgd voor het onderhoud van al die verschillende priestergroepen. “De aarde is van de HEERE, en al wat zij bevat, de wereld en wie er wonen” (Psalm 24:1). Het zilver en het goud en het vee op duizend bergen behoort allemaal aan Hem (Psalm 50:10-12). De mens is als rentmeester aangesteld over de erfgoederen van de Heer. En de Heer maakt aanspraak op één tiende van alles op aarde. Dat is Zijn deel. “Alle tienden van het land, *zowel* van het zaaigoed van het land *als* van de vruchten aan de bomen, zijn voor de HEERE *bestemd*. Ze zijn heilig voor de HEERE” (Leviticus 27:30-33).

De Heer zegt over de tienden: “Aan de nakomelingen van Levi heb Ik alle tienden in Israël als erfelijk bezit gegeven, als vergoeding voor hun dienst, die zij verrichten, de dienst in de tent van ontmoeting” (Numeri 18:20–24). Iemand die egoïstisch de hele tien tienden voor zichzelf neemt, en niet één tiende voor de Heer apart legt, is schuldig aan het beroven van de Heer. “Zal een mens God beroven? Werkelijk, u berooft Mij! En dan zegt u: Waarin beroven wij U? *In de tienden en het heffer!*” (Maleachi 3:8–11). Abraham droeg trouw zijn tienden af aan Melchizedek (Genesis 14:17–20). En Jakob beloofde één tiende van alles te zullen geven, zelfs al kreeg hij alleen maar voedsel en kleding (Genesis 28:20–22). Mensen, die tot het grote gezin van het geloof behoren, en kinderen van Abraham zijn, zullen “de werken van Abraham” doen (Johannes 8:39). Zij zullen trouw hun tienden betalen, ter ondersteuning van mensen, die, net als de Levitische priesters, hun leven wijden aan de verbreiding van het koninkrijk van Christus op aarde. De priesters leefden “van het heilige” van de tempel. “*Zo heeft de Heere* ook met het oog op hen die het Evangelie verkondigen, *opgedragen*, dat zij van het Evangelie leven” (I Korinthe 9:9–14).

Schaduw

Hebreeën 8:5: De aardse priesters deden dienst “in een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*.”

I Kronieken 24:1–19: De priesters werden verdeeld in vierentwintig afdelingen, met een hoof over elke afdeling.

Ezra 2:61, 62: Er werd een register bijgehouden van iedereen, die het recht had om als priester dienst te doen.

Werkelijkheid

Hebreeën 10:10: Wij zijn “geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus, eens voor altijd”

Openbaring 4:4; 5:8–10: Johannes zag vierentwintig oudsten in de eerste afdeling van het heiligdom in de hemel.

Openbaring 20:15: Niemand zal worden behouden, wanneer je naam niet staat in het boek van het leven.

HOOFDSTUK 11

De Levieten

Een complete stam van Israël werd afgezonderd voor de dienst in het heiligdom. Als we denken aan de laatste woorden, die zijn vader Jakob op zijn sterfbed tot Levi sprak, vragen we ons misschien af, waarom zijn nakomelingen voor dit heilige werk werden uitgekozen. Toen Jakob de zonden van Levi in herinnering riep, sprak hij bijna een vloek over zijn zoon uit, in plaats van een zegen. Hij besloot met deze woorden: “Ik zal hen verdelen over Jakob, en hen verstrooien in Israël” (Genesis 49:5-7).

Hoe wonderlijk is de liefde van onze God, die een vloek in een zegen kan veranderen (Nehemia 13:2). Alleen een machtig God kan zonde, die rood is als scharlaken, zo wit maken als sneeuw (Jesaja 1:18). Een impulsieve natuur, die onder controle van de satan iemand aanzet tot verschrikkelijke misdaden, wordt niet verwijderd wanneer iemand tot bekering komt. Diezelfde onstuimigheid, die toegewijd wordt en onder controle van Christus staat, maakt zo iemand tot een dapper strijder voor de Heer. Saulus, die vreselijke vervolger, werd, toen hij bekeerd was, tot Paulus, leider onder de apostelen.

Het onbevreesde karakter van Levi leidde hem, onder controle van de satan, tot het vermoorden van de inwoners van Sichem. Maar toen dit door Gods genade geregeerd werd, stelde het zijn nakomelingen in staat, dapper de zijde van de Heer te kiezen, toen de grote meerderheid van Israël zich overgaf aan afgoderij (Exodus 32:26-29). Toen keerde God hun vloek om tot zegen. Omdat zij Zijn wet hadden gehouden en Zijn verbond trouw waren geweest, zei God: “Zij zullen Jakob Uw bepalingen leren en Israël Uw wet” (Deuteronomium 33:8-11).

God wilde hun invloed ten goede in heel Israël voelbaar laten zijn. Daarom gaf Hij hun als erfdeel niet één stuk van het land, zoals Hij aan de andere stammen had gegeven. In plaats daarvan wees hij achtenveertig steden aan, verspreid over alle stammen (Numeri 18:20; 35:1-8). Ze werden werkelijk over Jakob verdeeld en verstrooid in Israël, maar de vloek was in een zegen veranderd.

Onze God is “gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid” (Hebreeën 13:8). Hij kondigt soms kwaad aan over een volk of over een persoon, vanwege hun goddeloosheid. Maar God zegt, als zij zich bekeren van hun verkeerde daden: “Dan zal Ik berouw hebben over het kwaad dat Ik hun dacht aan te doen” (Jeremia 18: 1-8 NBG). En dan zal, zoals in het geval van Levi, er zegen komen in plaats van vloek.

De naam “Levieten” werd voor alle priesters gebruikt. Maar alleen de nakomelingen van Aäron mochten dit heilige ambt bekleden. De overigen van de stam moesten de dienst van het heiligdom verrichten onder leiding van de priesters. Ze mochten geen dienst doen bij het brandofferaltaar, geen reukwerk ontsteken, en ook geen enkele andere priesterdienst binnen het voorhangsel verrichten. De Levieten moesten de priesters dienen, of bijstaan. Maar de priesters moesten ten behoeve van het volk dienst doen voor het aangezicht van God (Numeri 18:1-7).

De Levieten werden gewijd voor het werk van het heiligdom door het opleggen van handen door de hele vergadering van Israël. Daarna offerde Aäron hen “als beweegoffer voor de HEERE,” als offer voor de kinderen van Israël (Numeri 8:9-14).

De Levieten werden door de Heer uitgekozen in plaats van de eerstgeborenen van Israël (Numeri 8:17-18). Tijdens de tocht door de woestijn droegen zij alles wat tot de tabernakel behoorde. Maar ook al droegen zij de heilige meubelstukken van de tabernakel, zij mochten er zelfs nooit naar kijken (Numeri 4:20).

Nadat de tempel gebouwd was, kregen de Levieten als taak, de priesters bij te staan in de dienst van het heiligdom. Zij bereidden de toonbroden. Vaak leidden zij de zang. Ze verzamelden de tienden. En ze deden veel werk, dat samenhang met de dienst van de Heer (I Kronieken 23:24–32).

In de tijd van David begonnen Levieten hun dienst in het heiligdom op de leeftijd van vijftig jaar. Wanneer ze vijftig waren geworden, werden zij van de dienst ontheven (Numeri 8:23–26). Ze werden niet ontslagen. Ze hadden nog steeds het opzicht over het werk. Maar ze hoefden geen zwaar werk meer te verrichten.

Het werk van de Levieten was hoofdzakelijk beperkt tot de voorhof. Daarmee vormen zij een beeld voor het evangelisatiewerk in onze tijd.

Schaduw

Numeri 18:1–7: De Levieten deden onder toezicht van de priesters dienst in de voorhof van het heiligdom.

II Kronieken 35:3; 30:22: De Levieten gaven onderwijs in Israël.

Werkelijkheid

Mattheüs 18:19–20: De dienstknechten van Christus moeten uitgaan over de hele wereld – dat is de werkelijke voorhof.

Mattheüs 28:19: Christus geeft Zijn discipelen de opdracht om alle volken te leren.

HOOFDSTUK 12

De Kleding van de Priesters

De gewaden, die door gewone priesters gedragen werden, waren van wit linnen, een passend beeld van de Smetteloze, naar Wie hun dienst als beeld verwees. Het bovenste kleed was wit, geweven uit één stuk. Het hing tot bijna op de voeten. Het werd rond het middel samengehouden met een witte, linnen gordel, met borduurwerk van blauwpurper, roodpurper en scharlaken. Een witte, linnen hoofddoek, of tulband, bedekte het hoofd. Deze dingen, samen met de linnen kniebroek die door alle dienstdoende priesters gedragen werd, vormden de aankleding van een gewone priester. Deze witlinnen gewaden werden gemaakt, om hen “tot heerlijkheid en sieraad” te zijn, d.w.z.: “waardigheid en aanzien” te geven (Exodus 28:40–42).

Alleen de familie van Aäron mocht de rijke gewaden van een priester dragen. Maar voor ieder die overwint, liggen gewaden van “smetteloos en blinkend fijn linnen” klaar (Openbaring 19:8). Zelfs al in dit leven bekleedt Christus de mensen, die trouw in Hem geloven met “de kleren van het heil en de mantel van de gerechtigheid” (Jesaja 61:10).

Bij normale gelegenheden droeg de hogepriester zijn staatsiegewaad. Maar als hij het heilige der heiligen binnenging, om verzoening voor het volk te doen, droeg hij een zuiver wit gewaad: een linnen onderkleed, een linnen broek, een linnen gordel en een linnen tulband. Het was heilige kleding, die hij pas aan mocht trekken, als hij zich met water gewassen had (Leviticus 16:4). Na het wegzenden van de zondebok moest hij deze kleren uittrekken, zich opnieuw wassen, en daarna zijn schitterend gewaad weer aandoen (Leviticus 16:23). Dit gewaad is een goed beeld van onze Hogepriester, wanneer Hij de namen van Zijn volk belijdt voor de troon van het oordeel, waarop de Rechter van de hele aarde zetelt. De hogepriester droeg altijd het lange, witlinnen gewaad van een gewone priester. Maar daar overheen was een blauw kleed, geweven uit één stuk. Aan de zoom was deze prachtig versierd met gouden belletjes en granaatappelen van blauwpurper, roodpurper en goud. De efod, een kleed zonder mouwen van wit linnen, prachtig met geborduurd met goud, blauwpurper, roodpurper en scharlaken. Het werd over het blauwe kleed gedragen. Het was ook korter dan de andere gewaden, en werd rond het middel samengehouden door een rijk geborduurd gordel in dezelfde kleuren.

Op de met goud geborduurd schouders van de efod waren twee onyxstenen. Daarop waren de namen van de twaalf stammen gegraveerd, zes namen op elke schouder. Dit was een beeld van de Machtige, die de zorgen en lasten van Zijn volk op Zijn schouders draagt (Jesaja 9:6).

Het blauwe kleed, met zijn gouden belletjes, en de efod met zijn prachtige borduurwerk waren mooi. Maar het kroonstuk van heel de schitterende kleding van de hogepriester was de borsttas, die hij over zijn hart droeg, wanneer hij in het heilige der heiligen dienst deed voor de Heer. De borsttas was van het zelfde materiaal gemaakt als de efod. Het was vierkant van vorm en had zijden van één span lang. Daarop waren twaalf gouden stenen gezet, in goud gevat, vier maal drie op een rij. Op elke steen stond de naam van één van de stammen van Israël gegraveerd. Daar omheen zat een rand met allerlei verschillende stenen. De stenen in de borsttas waren dezelfde als de stenen, die het fundament van het Nieuwe Jeruzalem vormen (Exodus 28:2–39). De borstplaat hing neer vanaf de schouders van de efod. Rondom het middel werd hij vastgemaakt via een blauwpurperen koord door gouden ringen.

In de borsttas waren twee schitterende stenen, die de Urim en de Thummim genoemd werden. Door middel van deze beide stenen kon de Heer door de hogepriester worden geraadpleegd. Als een vraag gesteld werd, en het licht omstraalde deze kostbare steen aan de rechterkant, dan was het antwoord JA. Maar als er een schaduw rustte op de linkerzijde van de steen, dan was het antwoord NEE.

De borsttas zat vast aan de efod. Wanneer David de priester opdroeg de efod te brengen, wanneer hij niet wist wat voor stappen hij moest ondernemen, dan vroeg hij in werkelijkheid om de borsttas, via welke hij erachter zou kunnen komen, wat de Heer dacht (I Samuel 23:9–12).

Er behoorde nog een uitrustingsstuk tot het gewaad van de hogepriester: de tulband of het hoofddeksel (Exodus 28:36–37). Aan die tulband was een gouden plaat bevestigd, met daarop de inscriptie: “De heiligheid van de HEERE.” Deze was met een blauwpurperen lint bevestigd op de voorzijde van de witte tulband, die de hogepriester droeg.

Geen enkele priester mocht priesterkleding dragen, behalve wanneer hij in het heiligdom of in de voorhof dienst deed (Ezechiël 44:17–19).

Er schuilt een ontroerende betekenis in het feit, dat de hogepriester de namen van heel Israël op zijn schouders en over zijn hart droeg. Hij verrichtte de dienst die een beeld vormt van het oordeel. Dan zal de rechtszaak van iedereen voor het aangezicht van God behandeld worden. De borsttas werd de “borsttas van de beslissing” genoemd (Exodus 28:15). De namen die op de stenen waren gegraveerd zijn een beeld van de namen van de overwinnaars, die Christus voor Zijn Vader en voor de engelen zal belijden. Steen is een duurzame stof. Maar nog veel duurzamer is het boek van het leven. Daarin zijn de namen, die Christus heeft beleden, opgeschreven om daar voorgoed te blijven.

Schaduw

Exodus 28:32: Gewaad uit één stuk.

Exodus 28:15–21: De borsttas van de beslissing bevatte de namen van de twaalf stammen. Deze werd over het hart van de hogepriester gedragen, wanneer hij het werk deed, dat een beeld vormde van het oordeel.

Werkelijkheid

Johannes 19:23: Het gewaad van Christus op aarde was uit één stuk geweven.

Openbaring 3:5: Ieders naam wordt in het oordeel voor het aangezicht van God gebracht. Christus zal de namen van de overwinnaars “belijden” Hun namen zullen in het boek van het leven blijven opgeschreven.

“Zegen de HEERE mijn ziel, en alles wat in mij is Zijn heilige naam.” — Psalm 103:1

SECTIE IV

DE JAARLIJKSE FEESTEN VAN HET VOORJAAR

13. Pesach: Pascha
14. Het Feest van de Ongezuurde Broden
15. Het Offer van de Eerstelingen
16. Wekenfeest: Pinksteren

Het Pesachlam

Pesachlam, door God aangewezen:
al onze zonden zijn op U gelegd.
Gezalfd met Almachtige Liefde,
heeft U de verlossingsprijs betaald.
Heel Uw volk heeft vergeving ontvangen
door de verdiensten van Uw bloed.
Open is de poort van de hemel.
Er is vrede gemaakt tussen God en mens.

Jezus geloofd! Die in heerlijkheid troont!
Daar zal Hij voor eeuwig blijven.
Alle hemelse legerscharen aanbidden U,
Die zetelt aan de zijde van de Vader.
Daar pleit U voor zondaars,
daar bereidt U onze plaats.
U pleit altijd voor ons,
totdat wij in heerlijkheid verschijnen.

Aanbidding, eer, macht en zegen,
bent U waardig te ontvangen.
Luide lofzang, zonder ophouden,
past het ons aan U te geven.
Help, o stralende engelgeesten,
breng uw zoetste, edelste liederen.
Help ons de verdiensten van onze Heiland te bezingen,
help ons de lof van Immanuël te verkondigen!

— *John Bakerwell*

HOOFDSTUK 13

Pesach: Pascha

Pesach vormt het openingsfeest van de cyclus van jaarlijkse feesten. Het is zowel een herdenkingsfeest als een beeld: Het feest gedenkt de bevrijding van de kinderen van Israël uit de slavernij in Egypte. Maar het is ook een beeld van de verlossing uit de slavernij van de zonde voor iedereen, die een beroep doet op Christus als Pesachlam, en die Zijn bloed aanvaardt als bedekking voor zijn zonden in het verleden (I Korinthe 5:7).

Pesach wordt in de vroege lente gevierd, wanneer de zich openende knoppen en bloemen aankondigen, dat de winter voorbij is. Toen vroeger de tijd voor dit feest naderde, waren alle wegen richting Jeruzalem overvol met vrome Joden, die op weg waren naar de heilige stad. Want iedere man van de kinderen van Israël moest tijdens dit feest voor de Heer verschijnen (Deuteronomium 16:16). Alle rangen en standen trokken samen in reisgezelschappen op. En naarmate ze dichterbij de stad kwamen, groeide het aantal reizigers voortdurend aan. Herders, boeren, priesters en Levieten, mannen uit allerlei beroepen en ambachten: ze sloten zich allemaal aan bij de groepen die Jeruzalem uit alle richtingen binnentrokken. De huizen in de stad werden opengesteld om hen op te vangen. En op de daken en in de straten werden tenten opgeslagen, om de deelnemers aan het feest beschutting te bieden. Maar ook om ruimtes te creëren, waar men als familie en groepen bij elkaar kon komen voor de Pesachmaaltijd.

Vóór de bevrijding van de kinderen van Israël uit Egypte begon het nieuwe jaar in de herfst (Exodus 23:16; 34:22). Maar toen de Heer de kinderen van Israël uit de slavernij in Egypte bevrijdde, in de maand Aviv of Nisan, zei Hij: “Deze maand zal voor u het begin van de maanden zijn. Hij zal voor u de eerste zijn van de maanden van het jaar” (Exodus 12:2). De maand Aviv valt eind maart, begin april.

Op de tiende dag van de maand Aviv werd het pesachlam gekozen. Het werd tot de veertiende van de maand apart gehouden van de rest van de kudde. Dan werd het geslacht. Er was een bepaald uur vastgesteld voor het slachten van het lam: “tegen het vallen van de avond” (SV: “tussen twee avonden”). Dat is ongeveer het negende uur van de dag. In onze tijdrekening is dat ongeveer 3 uur ’s middags.

Het lam werd in z’n geheel geroosterd. Geen enkel been mocht gebroken worden. Als het gezin klein was, konden meerdere gezinnen het feest samen vieren. Samen met het lam werden ongezuurde broden en bittere kruiden gegeten. Het ongezuurde brood herinnerde aan de haastige vlucht uit Egypte. De kinderen van Israël namen het deeg mee, voordat het gezuurd was. “Hun baktroggen waren in hun kleren op hun schouders gebonden” (Exodus 12:34). Het ongezuurde brood is ook een beeld van iemand, die bedekt is door het bloed van Christus, het ware Lam (Exodus 12:1–46). “Laten wij dus feestvieren, niet met oud zuurdeeg, ook niet met zuurdeeg van slechtheid en boosaardigheid, maar met ongezuurde *broden* van zuiverheid en waarheid” (I Korinthe 5:8).

Niet alleen werd tijdens dit feest ongezuurd brood gegeten. Er mocht de hele week die volgde op Pesach, helemaal geen zuurdeeg in huis zijn.

Dit is een prachtig symbool voor een christen. Als die er aanspraak op maakt, door het bloed van Christus beschermd te zijn, moet deze niet alleen zijn mond bewaren voor kwaad spreken. Maar zijn haar moet ook vrij zijn van het “zuurdeeg van slechtheid en boosaardigheid” De bittere kruiden herinneren aan hun wrede slavernij in Egypte. Het lam moest worden gegeten in de nacht van de veertiende dag van de eerste maand. Bleef er iets van het vlees over tot de morgen, dan werd dit met vuur verbrand.

Als het lam geslacht was, werd een bosje hysop in het bloed gedoopt. Dat moesten ze strijken aan de twee deurposten en de bovendorpel van het huis, waar het lam werd gegeten. Dat was een herinnering aan de wonderlijke verlossing van de eerstgeborenen van Israël, toen alle eerstgeborenen van Egypte werden gedood. De Heer zei: “En het bloed zal u tot een teken zijn aan de huizen waarin u bent. Als Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan en er zal geen verdervende plaag onder u zijn, als Ik het land Egypte *met plagen sla*” (Exodus 12:13).

De gebeurtenis die door het bloed aan de dorpel werd herdacht, was wonderlijk. Maar dit verwijst naar een gebeurtenis, die nog veel wonderlijker is. De verderfengel ging door Egypte en legde de ijzige hand van de dood op het voorhoofd van elk eerstgeboren kind, dat niet door het bloed beschermd werd. Zo zal ook de tweede dood, waaruit geen wederopstanding zal zijn, iedereen treffen, die niet door het bloed van Christus van zonde gereinigd is (Exodus 12:13). Er was geen aanzien des persoons. Iedereen werd getroffen: van de erfgenaam voor de troon van Egypte tot de eerstgeborene van de gevangene in de kerker. Een hoge positie, rijkdom, of aardse roem zullen iemand niet beschermen tegen de verderfengel van de Heer. Er is maar één ding, dat rijk en arm dezelfde bescherming zal geven. Dat is het kostbare bloed van Christus. “het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde. ... Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid” (I Johannes 1:7, 9). Stilstaan bij de herdenkingskant van Pesach sterkt ons in 't geloof. Gedenk, hoe de Heer voor Zijn gekwelde volk opkwam. Hij hoorde hun geroep, en deed wonderen om hen te bevrijden. Als je daarbij stilstaat, wordt je in hart en ziel gezegend. Maar er is ook verlossing voor de mensen, die stilstaan bij de schaduwbetekenis van Pesach. Er is heil voor iemand, die aanspraak maakt op de zegen, die in beelden en symbolen wordt afgeschaduwd. Elk pesachlam, van de lammeren, die in de nacht van de bevrijding uit Egypte werden geslacht, tot aan de lammeren in de tijd van Christus, was op een speciale manier een beeld van onze Heiland. “Ons Pascha is voor ons geslacht, *namelijk* Christus” (I Korinthe 5:7). Eeuwenlang werd het pesachlam, een paar dagen voordat het geslacht werd, van de kudde afgezonderd en apart gehouden. Het was aangewezen om te sterven. Zo veroordeelde het Sanhedrin Christus, een paar dagen voordat Hij werd gekruisigd, ter dood. Zij wisten, dat wanneer zij Hem vanaf dat moment zouden zien, ze vastbesloten waren om Hem te doden. Het lam werd apart gehouden. Zo was het ook voor Jezus: “Jezus dan wandelde niet meer openlijk onder de Joden” (Johannes 11:54). Dat gebeurde slechts enkele dagen voordat Jezus door een wrede troep mensen gevangen werd genomen en veroordeeld, op grond van valse getuigenissen.

Op de morgen na die afschuwelijke nacht, waarin Hij gekweld werd en doodsangsten doordeed, werd de Heiland naar de rechtszaal van Pilatus gebracht. De hele nacht waren de Joden Christus gevolgd, zolang Hij in aanwezigheid van de hogepriester was. Maar nu ging Hij een Romeins gerechtsgebouw binnen. “En zij gingen het gerechtsgebouw niet in, opdat zij niet verontreinigd zouden worden, maar het Pascha konden eten” (Johannes 18:28). Volgens hun rituele reinheidswetten, mochten zij niet aan de Pesachmaaltijd deelnemen, wanneer zij dit gebouw zouden binnengaan. Dit gebeurde op de morgen van de dag, waarop de Heiland gekruisigd werd. Het was de dag van de voorbereiding voor het Joodse Pesachfeest. Op deze dag moest het lam worden geslacht “tegen het vallen van de avond” (SV: “tussen twee avonden”). Met andere woorden: het was de veertiende van de maand Aviv, of Nisan. Deze dag viel in het jaar, waarin de Heiland gekruisigd werd, op vrijdag. Want de dag die volgde op de kruisiging was een Sabbat. Volgens het gebod valt deze dag op de zevende dag van de week (Lukas 23:52-56).

Het was geen toeval, dat de Heiland op vrijdag, de zesde dag van de week werd gekruisigd. Eeuwen daarvoor had God bepaald, dat de dag na Pesach, de vijftiende dag van de maand Aviv, als Sabbat van een jaarlijkse feestdag gehouden moest worden (Leviticus 23:6-7). Daarmee werd uitgebeeld, dat Christus, het ware Pesachlam, op de dag voor de Sabbat zou worden geofferd. Het pesachlam werd tegen het vallen van de avond geslacht, dat wil zeggen: rond het negende uur van de dag (3 uur 's middags). Toen dat grote, ware Lam, rond het negende uur als offer voor de zondige mensheid tussen hemel en aarde hing, riep Hij: "Het is volbracht" En Hij gaf Zijn leven over als offer voor de zonde (Mattheüs 27:46-50; Johannes 19:30). Op dat tijdstip troffen de priesters voorbereidingen, het lam in de tempel te slachten. Maar hun werk werd plotseling onderbroken. De hele natuur reageerde op die noodkreet van de Zoon van God. De aarde schudde heen en weer. En onzichtbare handen scheurden het voorhangsel van de tempel van boven naar beneden (Mattheüs 27:50-51). Dat was een onmiskenbaar teken, dat beeld en werkelijkheid één geworden waren. De schaduw had zich verenigd met de werkelijkheid, die de schaduw had veroorzaakt. De mensen hoefden niet langer via dierenoffers tot God te naderen. Wij mogen met vrijmoedigheid toegaan tot de troon van de genade (Hebreeën 4:15-16). En we mogen onze smeekbeden doen in de kostbare naam van "Christus ons Pesachlam"

Het werk waarvan Pesach een afbeelding is, strekt zich over de eeuwen heen uit. Het zal pas volledig één zijn met zijn oorsprong, wanneer Gods kinderen voorgoed bevrijd zijn uit de macht van de vijand van alle gerechtigheid.

De verderfengel ging te middernacht heel het land Egypte door. Hij toonde zijn macht door Gods volk uit slavernij te bevrijden. En zo zal het ook middernacht zijn, wanneer God Zijn macht zal tonen, om Zijn volk de uiteindelijke bevrijding te geven (Exodus 12:29-30). De profeet, die de eeuwen overzag, heeft gezegd: "In een oogwenk sterven zij, ja, midden in de nacht, het volk wordt opgeschrikt en vergaat, en de Machtige doet het verdwijnen, niet door mensenhand" (Job 34:20 NBG).

De mensen die aan de Pesachmaaltijd deelnamen, mochten niets daarvan tot de morgen overlaten. Die morgen moest men iets nieuws ervaren: vrijheid van de slavernij. Iemand die Christus als zijn of haar Pesachlam aanneemt, en door het geloof deel krijgt aan Hem, ervaart iets nieuws: vrijheid van de veroordeling, die het oude leven met zich mee brengt. Wanneer God te middernacht Zijn macht toont voor de uiteindelijke bevrijding van Zijn volk, zal 's morgens niemand meer gebonden zijn. "Gevangenis muren zullen uiteen scheuren. En Gods volk, dat om hun geloof gevangen zit, worden bevrijd." Zij zullen de onderdrukkende macht van de vijand nooit meer voelen.

De vernietiging van de farao en heel zijn legermacht in de Rode Zee, en het bevrijdingslied wat de Israëlieten aan de overkant zongen, vormen een beeld van de uiteindelijke bevrijding van Gods volk op deze aarde (Openbaring 15:2-3). De rechtvaardigen zullen worden opgenomen, om de Heer in de lucht te ontmoeten (I Thessalonicenzen 4:16-17). Maar de goddelozen zullen, net als de legermacht van de farao, dood op aarde achterblijven. Zij zullen niet bijeengezameld en niet begraven worden (Jeremia 25:30-33).

Geen vreemdeling mocht aan de Pesachmaaltijd deelnemen. Maar in de oude Levitische ordening waren mogelijkheden geschapen, waardoor een vreemdeling, door aan bepaalde vormen en rituele voorschriften te voldoen, een Israëliet kon worden. Dan kon zo iemand ook aan de Pesachmaaltijd deelnemen (Exodus 12:48). De zonde verhindert, dat mensen kunnen delen in de zegeningen, die aan Gods kinderen beloofd zijn. Maar er is een medicijn tegen zonden: "Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol" (Jesaja 1:18). "Als iemand gezondigd heeft: wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige" (I Johannes 2:1).

De kinderen van Israël waren omringd door heidense volken. Die zouden zich van hun kuddes en van hun land meester maken, wanneer alle mannen opgingen naar Jeruzalem om de jaarlijkse feesten bij te wonen. Maar ze ontvingen de speciale bescherming van God. Want alle mannen moesten niet alleen met Pesach, maar drie keer per jaar de feesten in Jeruzalem bijwonen. Zij gingen op, vol vertrouwen in de belofte: “Als Ik de volken voor u uit zal verdrijven en uw gebied ruim zal maken, zal niemand uw land begeren, wanneer u drie keer per jaar optrekt om te verschijnen voor het aangezicht van de HEERE, uw God” (Exodus 34:24). Vandaag hebben wij dezelfde God. Voor de man of vrouw, die “eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid” zoekt, zal God hun “gebied ruim” maken, en ook hun tijdelijke belangen beschermen (Mattheüs 6:24–33).

Gods volk verzamelt zich niet langer in Jeruzalem om de Pesachmaaltijd te eten. Maar trouwe volgelingen van de Heer nemen overal op aarde deel aan het gedachtenismaal van Zijn gebroken lichaam en Zijn vergoten bloed. Tot elke groep worden deze woorden gesproken: “Want zo dikwijls als u dit brood eet en deze drinkbeker drinkt, verkondig de dood van de Heere, totdat Hij komt” (I Korinthe 11:26).

Er is verschil tussen de jaarlijkse offers, of feesten, en de gewone offers. Het zondoffer, schuldoffer, dankoffer, of welk ander gewoon offer ook, kon *op elk moment* in het jaar gebracht worden; wanneer de omstandigheden of de nood van de mensen daarom vroegen. Maar dat was niet zo met de jaarlijkse feesten.

Alle jaarlijkse feesten zijn niet alleen een afbeelding, maar ook profetisch. Het pesachlam, dat elk jaar geslacht werd, was een schaduw van “Christus ons Pesachlam,” dat voor ons geslacht is. Maar het feit, dat het lam *uitsluitend* op de veertiende van de maand Aviv geslacht mocht worden, was een profetie: Het ware Pesachlam zou op de veertiende Aviv Zijn leven overgeven voor de zonden van de wereld.

Één van de onweerlegbare argumenten, dat Jezus de Messias is, ligt in het feit, dat Hij aan het kruis stierf, precies op de dag en het uur, waarop God had gezegd, dat het pesachlam geslacht moest worden. En Hij stond op uit de dood op dezelfde dag van de maand, waarop de eerstelingen eeuwenlang als beweegoffer waren gebracht. God heeft heel duidelijk Zelf de datum vastgelegd van elk jaarlijks offer.

De dag van het jaar, waarop een jaarlijks offer moest worden gebracht, vormde een directe profetie voor het *tijdstip*, waarop beeld en werkelijkheid elkaar zouden ontmoeten.

Schaduw

Werkelijkheid

“Want ook ons Pascha (Pesachlam). is voor ons geslacht, *namelijk* Christus” (I Korinthe 5:7).

Exodus 12:3–5: Het lam werd uitgekozen, een paar dagen voordat het geslacht werd.

Johannes 11:47–53: Christus werd een paar dagen, voordat Hij gekruisigd werd, door het Sanhedrin ter dood veroordeeld.

Exodus 12:6: Het lam werd afgezonderd en apart van de kudde gehouden.

Johannes 11:53–54: “Jezus dan wandelde niet meer openlijk onder de Joden”

Exodus 12:6: Het pesachlam werd op de veertiende van de maand Aviv, of Nisan, geslacht.

Johannes 18:28; 19:14; 19:31; Lukas 23:54–56: Jezus werd gekruisigd op de dag, waarop de Joden zich voorbereidden op de Pesachmaaltijd: dus op de veertiende van de

Exodus 12:6: Het lam werd tegen het vallen van de avond (tussen twee avonden) geslacht.	maand Aviv, of Nisan.
Exodus 12:46: Geen been van het lam werd gebroken.	Markus 15:34–37: Johannes 19:30: Jezus stierf tegen het vallen van de avond (tussen twee avonden). Dat is rond het negende uur (3 uur 's middags).
Exodus 12:7: Er werd bloed gestreken aan de beide deurposten en de bovendorpel van de deur.	Johannes 19:33–36: Geen been van de Heiland werd gebroken.
Exodus 12:8: Samen met het lam at men ongezuurde broden en bittere kruiden.	I Johannes 1:7: “het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde”
Exodus 12:19: Na Pesach mocht men een week lang geen zuurdeeg in huis hebben.	I Korinthe 5:7–8: Ongezuurd brood staat voor het vrij zijn van slechtheid en boosaardigheid.
Exodus 12:7,12, 29, 42: De bevrijding kwam te middernacht, na het doden van de eerstgeborenen in Egypte.	I Petrus 3:10; I Thessalonicenzen 5:23: Een christen moet niet alleen zijn tong weerhouden van het kwaad. Maar geest, ziel en lichaam moesten in hun geheel onberispelijk bewaard worden.
Exodus 12:22–23: Er is geen andere bescherming tegen de verderfengel, dan onder het bloed van het Pesachlam.	Job 34:20: God toont te middernacht Zijn macht voor de bevrijding van Zijn volk.
Exodus 12:10, 46: Niets van het lam mocht tot de morgen overblijven. Wat niet werd opgegeten, moest verbrand worden.	Handelingen 4:12: “De zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden”
Exodus 12:43: Geen vreemdeling mocht deelnemen aan de Pesachmaaltijd.	Maleachi 4:1–3; Ezechiël 28:12 – 19: Wanneer de rechtvaardigen zijn bevrijd, zal stof en as het enige overblijfsel zijn van de zonde en de zondaars.
Exodus 12:48: Er was een mogelijkheid geschapen, waardoor een vreemdeling toch aan de Pesachmaaltijd kon deelnemen.	Openbaring 21:27: Iemand die God niet toebehoort, kan niet delen in de beloning van de rechtvaardigen.
	Efeze 2:13; Galaten 3:29: “Maar nu, in Christus Jezus, bent u, die voorheen veraf was, door het bloed van Christus dichtbij gekomen.”

HOOFDSTUK 14

Het Feest van de Ongezuurde Broden

Het feest van de ongezuurde broden begon op de vijftiende dag van de maand Aviv, of Nisan, en duurde zeven dagen (Numeri 28:17; Leviticus 23:6-7). Ongezuurd brood werd samen met het pesachlam gegeten. Maar het Feest van de Ongezuurde Broden volgde na Pesach. Maar soms omvatte de term “Feest van de Ongezuurde Broden” ook Pesach. Op elk van de zeven dagen werden veel offers gebracht. Daaronder waren zeven lammeren. De eerste en laatste dag van het feest werden als jaarlijkse sabbat gehouden. Maar de eerste van deze sabbatten werd als de belangrijkste gezien. Deze werd *de Sabbat* genoemd (Leviticus 23:11, 15).

“Het hele Joodse stelsel is een compacte profetie over het evangelie” Elk dienstwerk, dat God binnen het Joodse stelsel had opgedragen, was een schaduw van de dienst van onze Hogepriester in het hemels heiligdom. Ofwel het was een schaduwdienst, die was opgelegd aan de gemeente op aarde, waarvoor Hij Zijn dienst verricht. Daarom schuilt er een speciale betekenis in het feit, dat de dag na Pesach eeuwenlang als sabbat gehouden werd.

In het vorige hoofdstuk hebben we aangetoond, dat het geen toeval was, dat in het jaar, dat de Heiland werd gekruisigd, Pesach viel op vrijdag, de zesde dag van de week. Net zo min was het toeval, dat de jaarlijkse sabbat, de vijftiende dag van Aviv, op de wekelijkse Sabbat van de Heer viel, op de zevende dag. Het beeld ontmoette de werkelijkheid. De geliefde discipel Johannes zegt: “want de dag van die sabbat was groot” (Johannes 19:31). Deze uitdrukking werd gebruikt, telkens wanneer de jaarlijkse feestsabbat op de wekelijkse Sabbat van de Heer viel.

Vierduizend jaar eerder, op de eerste zesde dag in de tijd, voltooiden God en Christus het scheppingswerk. God noemde het voltooide werk zeer goed. Hij “rustte ... op de zevende dag van al het werk dat Hij gedaan had. En God zegende de zevende dag en heiligde die, omdat Hij daarop gerust heeft van al Zijn werk, dat Hij scheppend gedaan had” (Genesis 2:2-3). Ongeveer vijfentwintighonderd jaar later gebod God, vanuit de ontzagwekkende verhevenheid van de Sinaï, Zijn volk: “Gedenk de sabbatdag, door die te heiligen” (Exodus 20:8). Want op die dag – de zevende dag – rustte Hij van het scheppingswerk.

Het was een machtige taak, om deze wereld al sprekend te doen ontstaan; haar fris en schoon te maken; om er dierenleven op te maken; om haar met mensen te bevolken, die naar het beeld van God geschapen waren. Maar het is een nog veel grotere opgave om deze door zonde aangetaste aarde te nemen – met haar bewoners die in ongerechtigheid zijn afgegleden – en hen te herscheppen, en hen nog volmaakter te maken dan toen zij voor het eerst uit de hand van de Schepper kwamen. Deze taak heeft de Zoon van God op Zich genomen. Toen Hij op Golgotha uitriep: “Het is volbracht,” sprak Hij de Vader aan. Hij kondigde aan, dat Hij aan de eisen van de wet voldaan had. Hij had een leven zonder zonde geleefd. Hij had Zijn bloed als losprijs voor de wereld gegeven. Nu lag de weg open: Iedere zoon en dochter van Adam kan gered worden, als zij de aangeboden vergeving zullen willen aannemen.

De zon neigde naar de westelijke horizon, en kondigde de wereld de nadering van de heilige Sabbat van de Heer aan. Op dat moment verkondigde de Zoon van God vanaf het kruis op Golgotha, dat het verlossingswerk volbracht was. Dat werk zou zijn uitwerking hebben op de hele schepping. En hoewel slechte mensen de betekenis van de woorden “Het is volbracht” niet begrepen, reageerde de hele natuur hierop: Ze sprong als het ware op van

vreugde.¹ Zelfs keiharde rotsen scheurden. God bepaalde, dat deze kolossale gebeurtenis niet ongemerkt aan de mensen voorbij zou gaan. En terwijl de levenden, die naar het tafereel staarden, zich niet bewust waren van de grote betekenis van dit moment, werden heiligen uit hun graf opgewekt om het blijde nieuws te verkondigen (Mattheüs 27:50–53). Het verlossingswerk werd op de zesde dag voltooid. En net zoals God na afloop van het scheppingswerk rustte, zo rustte Jezus tijdens de heilige uren van die heilige Sabbat in het graf van Jozef. Zijn volgelingen rustten ook. Want Hij had hen steeds geleerd, de heilige wet van Zijn Vader te gehoorzamen. Hij had iedereen verboden, ook maar een moment te denken, dat zelfs maar een jod of tittel van Gods wet veranderd zou kunnen worden (Mattheüs 5:17–18). Vierduizend jaar lang had men de Sabbat gehouden als gedenkteken van de schepping. Maar toen de Heiland aan het kruis stierf, werd deze dag dubbel gezegend: Nu was het, naast een gedenkteken van de schepping, ook een gedenkteken van de verlossing. De Sabbat overspant als een grote brug alle tijd. De eerste pijler dit deze belangrijke instituut ondersteunt, werd in de Hof van Eden geslagen. Volgens het verslag in Genesis 2:2–3 rustten God en de mens, die nog niet in zonde gevallen was, tijdens de heilige uren van de Sabbat. De tweede pijler van de brug werd opgericht te midden van donderslagen op de berg Sinai. God kondigde het vierde gebod af, zoals we kunnen lezen in Exodus 20:8–11. Hier gaf God als reden voor het heiligen van de Sabbat aan, dat Hij op de zevende dag rustte van het scheppingswerk. De derde pijler van de Sabbatbrug werd geheiligd door het bloed van Golgotha. De Zoon van die machtige God rustte in het graf van het verlossingswerk. Daarom wordt in Lukas 23:54–56 verteld, dat Jezus' volgelingen “rustten ... overeenkomstig het gebod” En de vierde pijler van deze prachtige brug zal op de nieuwe aarde worden opgericht. In Jesaja 66:22–23 wordt ons verteld, dat het laatste spoor van de zonde van de aarde verwijderd zal worden. Daarna zal “alle vlees” (de hele mensheid) van Sabbat tot Sabbat komen, om de Heer te aanbidden. Zolang de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen bestaan: zolang zullen de verlost van de Heer de Sabbat met liefde houden. Als gedenkteken van het volbrachte verlossingswerk van Christus voor deze gevallen wereld. En ook als gedenkteken van de schepping.

Op de tweede dag van het Feest van de Ongezuurde Broden werden de eerstelingen van de oogst geofferd. Dit was een uiterst belangrijk ritueel. We zullen hier in een apart hoofdstuk bij stilstaan. De mensen aten tijdens de zeven dagen van het feest ongezuurde broden. Zeven, de aanduiding voor een volmaakt getal, vormt een passend beeld voor het leven wat iemand leiden moet, die aanspraak maakt op Christus als zijn Pesachlam – en die de gezegende zekerheid heeft, dat zijn of haar zonden bedekt zijn door het bloed van de Heiland. Zuurdeeg is een beeld van “slechtheid en boosaardigheid.” Ongezuurd brood staat voor “zuiverheid en waarheid” Iemands zonden zijn bedekt. Hij realiseert zich, wat het betekent, dat de veroordeling van zijn oude leven van hem is afgenomen. Zo iemand treedt een nieuw leven binnen. Hij moet niet tot zijn zondige leven terugkeren, maar leven in alle “zuiverheid en waarheid.” Dit alles wordt afgebeeld door het Feest van de Ongezuurde Broden, dat na Pesach zeven dagen lang gevierd wordt.

Schaduw

Leviticus 23:6–7: De dag na Pesach, de vijftiende dag van Aviv, was een jaarlijkse

Werkelijkheid

Lukas 23:54–56; Johannes 19:31: In het jaar dat de Heiland gekruisigd werd, viel

¹ Of ze kromp ineen van pijn, toen haar Schepper zo een verschrikkelijke dood stierf.

sabbat.

Deuteronomium 16:4: “Er mag bij u in heel uw gebied zeven dagen geen zuurdeeg gezien worden.”

Deuteronomium 16:3: “Zeven dagen moet u ... ongezuurd brood ... eten, ... om de dag, dat u uit het land Egypte trok, alle dagen van uw leven te gedenken.”

de vijftiende Aviv op de Sabbat van de Heer, op de zevende dag.

I Korinthe 5:7: “Verwijder dan het oude zuurdeeg om een nieuw deeg te mogen zijn, zoals u ongezuurd bent; want ook ons Pascha is voor ons geslacht, *namelijk* Christus.”

I Korinthe 5:8: “Laten wij dus feestvieren, niet met oud zuurdeeg, ook niet met zuurdeeg van slechtheid en boosaardigheid, maar met ongezuurde *broden* van zuiverheid en waarheid.”

HOOFDSTUK 15

Het Offer van de Eerstelingen

Wanneer de golvende velden van het gouden graan aankondigden, dat de oogsttijd was gekomen, werd in de tempel de dienst van het Beweegoffer van de Eerstelingen verricht. Wanneer de kinderen van Israël op weg waren naar Jeruzalem om Pesach te vieren, konden ze aan alle kanten de velden zien, die geel waren van de gerst. De aren wuifden, zwaar van de rijpe korrels, heen en weer in de wind. Maar er mocht geen sikkel in het graan geslagen worden, om het te oogsten. Je mocht zelfs geen korrels verzamelen om op te eten. Eerst moesten de eerstelingen van de oogst aan de Heer geofferd worden.

Het offeren van de eerstelingen vond plaats op de derde dag van het Feest van de Ongezuurde Broden. Op de veertiende dag van de maand Aviv, of Nisan, werd de Pesachmaaltijd gegeten. Op de vijftiende dag was de Sabbat. En op de zestiende dag – of zoals de Bijbel zegt: “op de dag na de sabbat” – werd het offer van de eerstelingen voor de Heer bewogen (Leviticus 23:5–11).

Het was een prachtig ritueel. De priester, gekleed in zijn heilige gewaad, ging met een handvol gele, rijpe graankorrels de tempel binnen. De gloed van het gepolijste goud van de muren en van de voorwerpen in de tempel vermengde zich met de tinten van de gouden graankorrels. De priester bleef voor het gouden reukofferaltaar staan, en bewoog het graan voor de Heer. Die eerste korrels vormden een belofte voor de overvloedige oogst die binnengehaald zou worden. Het bewegen van het offer was een teken van lof en dank aan de Heer van de oogst.

Het offer van de eerstelingen was de belangrijkste dienst op die dag. Maar er werd ook een lam geofferd als brandoffer. Niets van de eerstelingen werd ooit in het vuur verbrand. Want zij waren een beeld van de mensen die werden opgewekt en bekleed met onsterfelijkheid. Zij zouden nooit meer onderworpen zijn aan dood en verval.

God had Zijn volk eeuwenlang in de tempel ontmoet. Hij had hun dank- en lofoffers aangenomen. Maar daar kwam verandering in. Toen Christus op Golgotha stierf, en het voorhangsel van de tempel gescheurd werd, verloor de tempeldienst zijn kracht. De Joden slachtten hun pesachlammeren nog net als voorheen, maar deze dienst was niet meer dan een schijnvertoning. Want in dat bewuste jaar, op de veertiende dag van de maand Aviv, werd Christus, ons Pesachlam, voor ons geslacht. De Joden hielden op die dag na Pesach de lege vorm van de Sabbat. Maar de rust, die Jezus en Zijn volgelingen hielden, werd door God aangenomen. Op de zestiende dag van de maand, in het jaar waarin de Heiland stierf, verrichtten de joden in de tempel, die God had verlaten, de lege vorm van de offerdienst van de graankorrels. Maar Christus, die de werkelijkheid vertegenwoordigt, stond op uit de doden, en werd “de Eersteling ... van hen die ontslapen zijn” (I Korinthe 15:20). Beeld en werkelijkheid werden één.

Elke akker met rijp graan, dat in de schuur wordt verzameld, is niets anders dan een herinnering aan de grote, laatste oogst. Dan komt de Heer van de oogst, met een groep engelen als oogstarbeiders. Hij komt de geestelijke oogst van de wereld binnenhalen. Die eerste handvol graan vormde een belofte voor de komende oogst. Zo was de opstanding van Christus een belofte voor de wederopstanding van de rechtvaardigen. “Want als wij geloven dat Jezus gestorven en opgestaan is, zal ook God op dezelfde wijze hen die in Jezus ontslapen zijn, *terugbrengen met Hem*” (I Thessalonicenzen 4:14).

De priester ging de tempel niet binnen met slechts één graankorrel. Hij bewoog een handvol voor de Heer. Zo kwam ook Jezus niet alleen uit het graf. Want “veel lichamen van

heiligen die ontslapen waren, werden opgewekt; en na Zijn opstanding gingen zij uit de graven” (Mattheüs 27:52–53). De Joden bereidden zich in de tempel voor op de lege vorm van het offer van de eerstelingen. En de Romeinse soldaten vertelden de mensen, dat de discipelen van Jezus Zijn lichaam gestolen hadden. Maar op datzelfde moment gingen deze opgestane heiligen door de straten van de stad, en verkondigden, dat Christus echt was opgestaan (Mattheüs 28:11–15).

Het is droevig maar waar, dat zelfs de discipelen, die hun Heer liefhadden, zó verblind waren. Ze konden niet begrijpen, dat het moment gekomen was, dat de grote Werkelijkheid van de jaarlijkse schaduwdienst, die zij hun leven lang hadden gevierd, eindelijk was gekomen. En zelfs toen zij het bericht van Zijn opstanding hoorden, leek het hun kletspraat, en zij geloofden het niet (Lukas 24:10–11). Maar het ontbreekt God nooit aan helpers. Als levende mensen niet spreken, wekt Hij slapende heiligen op, om het werk te doen, wat Hij hun opdraagt. In de schaduwdienst werd het graan in de tempel bewogen. Om de werkelijkheid hiervan te vervullen, moest Christus Zichzelf en de groep, die samen met Hem was opgestaan, voor God in de eerste afdeling van het hemels heiligdom presenteren.

Op de vroege morgen van de opstandingsdag, toen Jezus aan Maria verscheen, viel zij aan Zijn voeten neer om Hem te aanbidden. Maar Jezus zei tot haar: “Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader; maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader, en *naar* Mijn God en uw God” (Johannes 20:17). Met deze woorden stelt Jezus Zijn volgelingen op de hoogte van de grote gebeurtenis, die in de hemel zou gaan plaatsvinden. Hij hoopte, dat op aarde weerklank gevonden zou worden voor die wonderlijke vreugde in de hemel. Maar, net zo als zij hadden geslapen op de avond waarop Jezus in doodsnood verkeerde – en niet in staat waren Hem hun steun te geven – zo konden ze nu ook niet delen in de vreugde van de grote triomf van de Heiland. Ze waren door ongeloof verblind. Later diezelfde dag verscheen Jezus aan Zijn volgelingen. Toen liet Hij toe, dat ze Zijn voeten aanraakten en Hem aanbaden. Daarmee liet Hij zien, dat Hij in de tussentijd tot Zijn Vader was opgevaren (Mattheüs 26:40–44; en 28:9). Paulus vertelt ons, dat toen Christus naar de hemel opvoer, Hij “krijgsgevangenen” meevoerde (Efeze 4:8 NBG). Hier spreekt hij ook over in Romeinen 8:29–30. Hier vertelt hij, hoe deze groep heiligen werd uitgekozen. Zij werden opgewekt, kwamen samen met Christus uit het graf. Zij waren “tevorens bestemd,” daarna werden zij “geroepen,” “en die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd, en die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt.” Dit is gebeurd, “opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders” Deze groep was samengesteld uit mensen, die gekozen waren uit alle tijden, vanaf de tijd van Adam tot aan de tijd van Christus. Ze waren niet langer aan de dood onderworpen. Ze voeren op met Christus als trofeeën van Zijn macht, die in staat is om alle mensen, die slapen in het graf, op te wekken. De handvol graan vormde in de schaduwdienst een belofte voor de komende oogst. Zo vormen deze heiligen een belofte voor die ontelbare menigte, die Christus uit het stof van de aarde zal opwekken, wanneer Hij voor de tweede keer komt als Koning der koningen en Heer der heren (Johannes 5:28–29).

De bewoners op aarde konden zich in hun dromen nauwelijks een voorstelling maken van dat wonderlijke Beweegoffer van de Eerstelingen, dat in de tempel in de hemel werd gebracht. Dat gebeurde op hetzelfde moment, waarop de Joden in de tempel op aarde een lege vorm brachten.

Het was een wonderlijke gemeente in de voorhoven van de hemel. Alle legerscharen van de hemel en vertegenwoordigers van de niet gevallen werelden waren verzameld om de machtige Overwinnaar te begroeten, toen Hij terugkeerde van de meest verschrikkelijke oorlog, die ooit gevoerd was. Maar het was ook de grootste overwinning die ooit is behaald. Aardse veldslagen, waarbij een klein stukje van de aarde voor korte tijd wordt vero-

verd, zijn niets in vergelijking met de oorlog, die hier op aarde tussen Christus en de satan heeft gewoed. Christus keerde naar de hemel terug. Hij droeg de littekens van die verschrikkelijke worsteling, in de vorm van de afdrukken van de spijkers in Zijn handen en voeten, en de wond in Zijn zijde (Jesaja 49:16).

Woorden schieten tekort, om te beschrijven hoe de hemelse menigte als één man in aanbidding voor Zijn voeten neerviel. Maar Hij wuift hen met Zijn hand terug. Hij vraagt hen om te wachten. Jezus is de hemel binnengegaan als “de Eerstgeborene onder vele broeders.” Hij zal de aanbidding door de engelen niet ontvangen, vóórdát de Vader de eerstelingen van de oogst heeft aangenomen, die uit de wereld binnengehaald zal worden. Hij is gestorven om te verlossen (Mattheüs 13:38–43). Hij pleit: “Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn die U Mij gegeven hebt” (Johannes 17:24). Hij pleit niet te vergeefs. De werkelijkheid van de schaduwdienst, die eeuwenlang gevierd is, wordt volledig vervuld. De Vader neemt de eerstelingen aan, als belofte, dat alle verlost door Hem zullen worden aangenomen. Dan gaat het bevel uit: “Laten al Gods engelen Hem aanbidden.”

We vragen ons af, hoe Christus ertoe kon komen, de heerlijkheid van de hemel te verlaten om naar de aarde terug te keren. Daar had Hij alleen maar smaad en verwijten over Zich heen gekregen. Hoe wonderlijk is de macht van de liefde! Zijn verdrietige volgelingen op aarde waren Hem zó dierbaar, dat de aanbidding door de hele hemel Hem niet bij hen weg kon houden. Hij keerde terug om hun hart te troosten en blij te maken.

De eerste drie dagen van Pesach vormen een beeld van wonderlijke momenten in het werk van onze Heiland. De eerste dag is een beeld van Zijn verbroken lichaam en Zijn vergoten bloed. De dag voordat beeld en werkelijkheid één werden, verzamelde Christus Zijn discipelen. Hij stelde de ontroerende gedachtenisdienst in van de maaltijd van de Heer. Zo mogen wij Zijn lijden en dood gedenken, totdat Hij voor de tweede keer komt (Mattheüs 26:26–29).

Elke wekelijkse Sabbat van de Heer is een gedenkteken van die Sabbat, waarop Jezus in het graf rustte. Hij had Zijn werk op aarde, voor de verlossing van een verloren geslacht, voltoerd.

God heeft Zijn gemeente niet zonder gedenkteken gelaten voor het ware Beweegoffer van de Eerstelingen. Hij heeft de doop geschonken om deze heerlijke gebeurtenis te gedenken. Zoals Christus in het graf gelegd werd, zo wordt de doopkandidaat in het watergraf gelegd. “Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt door de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen” (Romeinen 6:4). De eerstelingen van de opstanding, die Christus meenam naar de hemel, zijn een belofte voor de uiteindelijke wederopstanding. Zo is ook het opstaan uit het watergraf van de doop voor het gelovige kind van God een belofte voor de wederopstanding. “Want als wij met Hem één plant zijn geworden, gelijkgemaakt aan Hem in Zijn dood, dan zullen wij ook aan Hem gelijk zijn in Zijn opstanding” (Romeinen 6:3–5).

Schaduw

Leviticus 23:5–11: De eerstelingen werden op de derde dag, na Pesach, aangeboden.

Leviticus 23:10–11: De priester bewoog de schoof van de eerstelingen voor het aangezicht van de Heer (kantlijn KJV: een

Werkelijkheid

I Korinthe 15:20; Lukas 24:21–23: Christus stond op de derde dag op en werd de Eersteling.

Romeinen 8:29; Mattheüs 27:52–53: Vele heiligen stonden samen met Christus op. Hij was de Eerstgeborene onder vele

handvol graan in de aar, of een omer broeders.
graankorrels)

Noot van de vertaler:

Eeuwenlang zijn Bijbelgeleerden in twee groepen verdeeld, wat betreft hun opvatting over het tijdstip, waarop Jezus met Zijn discipelen het laatste avondmaal heeft gegeten.

De ene groep gelooft, dat Jezus wat betreft het *tijdstip* niet de vervulling is geweest van de schaduwdienst – maar alleen op het punt van de *gebeurtenis*. Zij beweren, dat de 14^e Nisan, Pesach, in het sterfjaar van Christus op donderdag viel. Hij zou zijn gekruisigd op vrijdag, de 15^e Nisan, de jaarlijkse Sabbat. Hij lag in Zijn graf op de 16^e Nisan, de dag dat de eerstelingen in de tempel werden bewogen. En Hij stond op de 17^e Nisan op. Ter ondersteuning van dit standpunt halen zij de volgende teksten aan: Mattheüs 26:17; Markus 14:1, 12; Lukas 22:7.

De andere groep gelooft, dat als God bepaald heeft, dat bepaalde offergaven op een bepaalde dag van de maand gebracht moeten worden, ook het beeld en de werkelijkheid op *dat bepaalde tijdstip* één moeten worden. “De beelden waren in vervulling gegaan, niet alleen wat *de gebeurtenis*, maar ook wat *de tijd* betreft” (De Grote Strijd, p. 257). Christus werd op vrijdag, de 14e van de maand Nisan, gekruisigd. Hij stierf aan het kruis rond het negende uur van die dag – “tussen twee avonden” – precies op het tijdstip, waarop eeuwenlang het pesachlam was geslacht. De avond daarvoor had Hij met Zijn discipelen het laatste avondmaal gegeten. De Heiland rustte op Sabbat in Zijn graf, de 15^e Nisan. Deze viel in dat jaar samen met de jaarlijkse sabbat, die een schaduw van deze gebeurtenis vormt.

“Christus verrees uit de dood als de Eersteling van hen die sliepen. Hij was het tegenbeeld van de beweeggarve, en Zijn opstanding vond plaats juist op dezelfde dag waarop het beweegoffer voor de Here werd gebracht” (Jezus, de wens der eeuwen, p. 552). Dit was op zondag, de 16^e Nisan. Ter ondersteuning van dit standpunt worden de volgende teksten aangehaald: Johannes 13:1, 2; 18:28; 19:14; 13:29; 19:31.

(Een derde standpunt verdedigt: Jezus vierde met Zijn discipelen de Pesachmaaltijd op woensdagavond – aan het begin van de 14^e Nisan, dus een dag eerder dan in de tempel. Donderdag overdag werd Hij gekruisigd, nog steeds op de 14^e Nisan. Vrijdag, de 15^e Nisan was de jaarlijkse sabbat. Toen lag Jezus in het graf. Ook op de 16^e Nisan, de wekelijkse sabbat, lag Jezus in het graf. Volgens deze opvatting wordt het offer van de eerstelingen “op de dag na de sabbat” bewogen. Dat hoeft dus niet perse de 16^e Nisan te zijn, maar kan ook – zoals in dit geval – de 17^e Nisan zijn. Teksten: Exodus 12:18; Mattheüs 12:40; Leviticus 23:11, 15; Lukas 22:7; Mattheüs 26:17; Markus 14:12).

De schaduwdienst van Pesach

14 ^e Nisan		15 ^e Nisan		16 ^e Nisan	
Nacht	Overdag	Nacht	Overdag	Nacht	Overdag
	Het lam wordt geslacht.	Pesach wordt gegeten. Men blijft tot de morgen thuis.			Offer van de Eerstelingen: Jom Habikoeriem
Pesach		Jaarlijkse Sabbat: 1 ^e dag van het Feest van de Ongezuurde Broden.		De eerstelingen worden in de tempel bewogen.	

Het ware Pesachfeest

14 ^e Nisan		15 ^e Nisan		16 ^e Nisan	
Nacht	Overdag	Nacht	Overdag	Nacht	Overdag
Laatste avondmaal. Nacht van de beproeving.	Christus sterft.	Christus rust in het graf.		Christus staat tegen de morgen op.	De Eerstgeborene onder vele broeders, samen met de eerstelingen in het hemels heiligdom.
Vrijdag: dag van de Voorbereiding		"De dag van die Sabbat was groot": zowel een jaarlijkse als een wekelijkse Sabbat		Het ware Offer van de Eersteling. De werkelijke Jom Habikoeriem	

HOOFDSTUK 16

Wekenfeest: Pinksteren

Pinksteren wordt zo genoemd, omdat het vijftig dagen na het Beweegoffer van de Eerstelingen gevierd wordt (Leviticus 23:16). Het is het laatste jaarlijkse feest, dat in de eerste helft van het jaar gevierd wordt (Handelingen 2:1). Dit feest wordt ook het Wekenfeest (Sjavoe'ot) genoemd, omdat er zeven weken liggen tussen dit feest en Pesach (Deuteronomium 16:9–10). Het wordt ook wel “feest van de oogst” genoemd, want het viel aan het einde van de oogst in het voorjaar (Exodus 23:14–16). Het Wekenfeest was één van de drie voornaamste jaarlijkse feesten. Alle mannen van Israël moesten op die feesten in Jeruzalem voor de Heer verschijnen.

Wanneer de kinderen van Israël naar Jeruzalem reisden om dit feest bij te wonen, zagen ze aan alle kanten de stoppels van het binnengehaalde rijpe graan. Dat lag al op de dorsvloeren klaar om gedorst te worden.

Met Pesach was het nog onzeker, hoe de komende oogst zou zijn. Droogte of stormen zouden deze nog kunnen verwoesten vóór hij was ingezameld. Maar die onzekerheid was nu voorbij. De vruchten van het land waren binnen. Ze konden ze gebruiken om van te genieten; en om het werk van de Heer mee te ondersteunen. Niemand mocht met lege handen voor de Heer verschijnen. Ze mochten niet zomaar een paar aren meenemen, zoals in de lente. Ze moesten een vrijwillige gave brengen, naar de mate waarin de Heer hen gezegend had (Deuteronomium 16:10).

Dit feest wordt soms ook de Dag van de Eerstelingen genoemd (Numeri 28:26). Dat komt, omdat van de kinderen van Israël gevraagd wordt, op deze dag milde gaven aan de Heer te doen. Het is een tijd van grote vreugde voor het hele gezin. Daarin mochten de Levieten, de armen en de ellendigen ook delen (Deuteronomium 16:11, 14).

De dienst van het Wekenfeest, of Pinksteren, duurt maar één dag. Er werden in de tempel veel offers gebracht. Daaronder waren twee broden, met zuurdeeg gebakken. Die moesten voor de Heer bewogen worden. Het Wekenfeest wordt als een jaarlijkse sabbat gehouden. Er wordt een heilige samenkomst gehouden (Leviticus 23:21).

Toen Christus opvoer van de aarde, gebood Hij Zijn discipelen, dat zij alle volken moesten leren. Zij moesten het evangelie aan de hele wereld brengen. De discipelen zagen niet meer dan een handvol gelovigen als resultaat van drie-en-een-half jaar moeite en opoffering van Christus. Maar toen het ware Pinksterfeest aanbrak, kwam de oogst. Met andere woorden: Het zaad wat de Zoon van God Zelf gedurende die drie-en-een-half jaar van vermoeiende arbeid had gezaaid, was opgekomen. En daarna kwam de oogst (Handelingen 2:41).

De discipelen wisten niet, wat voor uitwerking het leven, het werk en het offer van de Heiland in de gedachten van de mensen had gehad. Christus had hen verteld, toen Hij de gelijkenis van het onkruid en de tarwe uitlegde: “Hij die het goede zaad zaait, is de Zoon des mensen” (Mattheüs 13:37). Maar zij begrepen het niet. Terwijl de Heiland door steden en gehuchten trok, zaaide Hij voortdurend “het goede zaad.” De oogst aan zielen, die uit dit zaad ontsproten, moest op het ware Oogstfeest worden binnengehaald. De kinderen van Israël hadden dit feest eeuwenlang gevierd. Ze brachten gaven van hun graanoogst. God had tegen iedereen gezegd, dat zij “op het feest van de oogst” gaven moesten brengen, “van de eerste vruchten van uw werk, nadat u op het veld gezaaid hebt.” De werkelijkheid van dit beeld kwam, toen de Zoon des mensen de “eerstelingen” van Zijn werk offerde, die Hij op het veld gezaaid had.

De discipelen hadden een taak te vervullen, zodat ze klaar zouden zijn voor het ware Feest van de Oogst. Ze moesten de Schrift bestuderen, al hun onderlinge verschillen uit de weg ruimen, en eendrachtig zijn. Dan konden ze de uitstorting van de Heilige Geest ontvangen. Die zou hen doen weten, hoe ze voor die grote oogst van drieduizend zielen moesten zorgen, die op hen wachtte als resultaat van het dienstwerk van de Heiland. Zij hadden deze bijzondere uitstorting van de Geest ook nodig, om hen voor te bereiden. Ze moesten dat wonderlijke werk, wat met Pinksteren begon, voortzetten, totdat ieder schepsel onder de zon het blijde nieuws van de verlossing gehoord zou hebben (Handelingen 1:14–26). In Palestina is een vroege en een late regen. Die late regen komt op tijd, zodat de oogst kan rijpen. De profeet Joël gebruikt, wanneer hij spreekt over Gods werk in de eindtijd, de term “vroege” en “late regen.” Het is een beeld voor het uitstorten van Gods Geest. In de volgende woorden geeft hij de verzekering door, dat God bij de afsluiting van het evangeliewerk op aarde opnieuw Zijn Geest zal uitstorten: “Hij zal regen op u doen neerdalen, vroege regen en late regen in de eerste *maand*. De dorsvloeren zullen vol koren zijn” (Joël 2:23–24). Deze grote oogst aan zielen tijdens het ware Feest van de Oogst vormde nog maar het begin van de nog grotere oogst, die voor het einde van de wereld zal worden binnengehaald.

In de schaduwdienst brachten de kinderen van Israël bij het feest van de oogst gulle gaven aan de Heer. Mensen, die de geest ontvingen van het ware Feest van de Oogst, of Pinksteren, “verkochten *hun* goederen en bezit.” Ze gaven de opbrengst om het werk van de Heer te ondersteunen. Deze gaven stelden de discipelen in staat om het werk razendsnel uit te breiden. Binnen zo’n vierendertig jaar konden zij zeggen, dat het evangelie was verkondigd “in de hele schepping die onder de hemel is” (Kolossenzen 1:23). Mensen die de geest van de Late Regen zullen ontvangen, zullen net als de eerste discipelen alles op het altaar leggen, zodat de Heer het kan gebruiken voor het grote afsluitende evangeliewerk. Het zaad dat de Zoon des mensen tijdens Zijn dienstwerk op aarde zaaide, bracht met Pinksteren een oogst aan zielen. Dit was de Vroege Regen. Zo zal ook het goede zaad, dat door de gezanten van Christus wordt gezaaid, in de tijd van de Late Regen een overvloedige oogst opleveren, wanneer Gods Geest wordt uitgestort over alle mensen. Zij zullen trouw de bedrukte bladen, vol met de boodschap van het evangelie, verspreiden. En ze zullen met hun stem en met hun leven de verlossende waarheid aan anderen leren. Dan zullen de vruchten worden binnengehaald van wat ieder op het veld gezaaid heeft. “Wie karig zaait, zal ook karig oogsten; en wie zegenrijk zaait, zal ook zegenrijk oogsten” (II Korinthe 9:6). Dat is Gods belofte.

Schaduw

Leviticus 23:16: Het Wekenfeest wordt zeven weken, of vijftig dagen, na de Dag van de Eersteling gevierd.

Deuteronomium 16:16: Alle mannen van Israël moesten tijdens dit feest in Jeruzalem voor de Heer verschijnen.

Exodus 23:16: Het Feest van de Oogst verwijst naar “de eerste vruchten van uw

Werkelijkheid

Handelingen 2:1: De Pinksterdag was *volledig* aangebroken. Dat wil zeggen: de volle zeven weken waren voorbij.

Handelingen 2:7–11: Mannen uit alle delen van de toen bekende wereld waren met Pinksteren in Jeruzalem verzameld.

Handelingen 2:41: De ware eerste vruchten waren de 3.000 zielen. Dit was de

werk, nadat u op het veld gezaaid hebt.”

Deuteronomium 16:11–12: Voor mensen die de schaduw van dit feest vierden, gold het gebod “Verblijd u voor het aangezicht van de HEERE.” Ze moesten hun bevrijding uit de slavernij van Egypte gedenken.

Deuteronomium 16:10: De kinderen van Israël moesten milde gaven meebrengen naar dit feest, naar de mate waarin God hen gezegend had.

geestelijke oogst, die het resultaat was van Christus’ persoonlijke werk.

Handelingen 2:41, 46: Mensen, die deel hadden aan het ware Feest van de Oogst maakten dit tot een tijd van blijdschap over hun bevrijding uit de slavernij van de zonde.

Handelingen 2:44–45: Tijdens het ware feest verkochten “allen die geloofden” hun goederen en bezit, en gaven dit voor het werk van de Heer.

SECTIE V

Verschillende Offers

17. Het Zondoffer
18. Het Brandoffer
19. Het Drankoffer
20. Het Graanoffer (Spijsoffer)
21. Het Schuldoffer
22. Het Offeren van de Rode Koe
23. Het Dankoffer
24. De Reiniging van Melaatsen

Het Volmaakte Offer

Heer, wij zijn vuil en vol zonde.
Wij zijn onheilig en onrein geboren.
Wij zijn afstammelingen van de mens,
die door eigen schuld ten val kwam en
daardoor zijn geslacht verderft, en ons allemaal bevlekt.

Zie, wij vallen voor Uw aangezicht;
onze enige toevlucht is Uw genade:
Uiterlijke vormen kunnen ons niet rein maken;
de melaatsheid zit diep van binnen.

En geen bloedende vogel, geen bloedend dier,
geen stukje hysop, geen aardse priester,
Geen stromende beek, geen vloed of zee,
kan die ellendige vlek wegwassen.

Jezus, Uw bloed, Uw bloed alleen
heeft voldoende kracht om te verzoenen.
Uw bloed kan ons wit als sneeuw maken.
Geen andere stroom kan ons zo reinigen.

— *Isaac Watts*

HOOFDSTUK 17

Het Zondoffer

Bij geen enkele schaduwdienst werd de individuele gelovige in zó nauw contact gebracht met de dienst van het heiligdom als bij het zondoffer. Geen enkel onderdeel van de godsdienst brengt de individuele gelovige zo dicht in contact met de Heer, als wanneer hij neerknielt aan de voeten van de Heiland, en zijn zonden belijdt. Dan besef je, hoe krachtig deze belofte is: “Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid” (I Johannes 1:9). Op dat moment raakt de berouwvolle zondaar de zoom aan van het gewaad van de Meester. En hij ontvangt in zijn ziel Zijn genezende kracht.

Zonde is overtreding van Gods wet. Degene, die iets gedaan had, wat “tegen één van de geboden” van de Heer inging, had gezondigd. Om vrij van zonde te kunnen zijn, moest hij een offer brengen. Doordat hij zag, dat het onschuldige slachtoffer stierf voor zijn zonden, kreeg hij meer begrip voor hoe het onschuldige Lam van God Zijn leven kon offeren voor de zonde van de wereld. De zondaar was soms een priester, die dat heilige ambt vervulde, waarin de verkeerde dingen die hij deed, anderen konden doen struikelen. In dat geval moest hij een stier, een kostbaar dier, als zondoffer brengen. Maar wanneer het ging om iemand uit het gewone volk, dan kon deze een jong geitje of een lam brengen. De waarde van het dier wat geofferd moest worden, hing af van de situatie van de overtreder.

Het zondoffer werd in de voorhof van het heiligdom gebracht, bij de deur van de tent van ontmoeting (Leviticus 4:1–35). De zondaar beleed, met zijn handen op de kop van het lam, al zijn zonden. En daarna doodde hij het met eigen handen (Leviticus 4:29; Numeri 5:7). Soms werd het bloed door de dienstdoende priester in de eerste afdeling van het heiligdom gebracht. Hij doopte zijn vinger in het bloed en sprenkelde dat voor het aangezicht van de Heer. De horens van het gouden altaar, het reukofferaltaar, werden ook met het bloed aangeraakt. Dan kwam de priester naar buiten in de voorhof en goot al het bloed uit aan de voet van het brandofferaltaar (Leviticus 4:7, 18, 25, 30). De lichamen van de dieren, waarvan het bloed in het heiligdom was gebracht, werden buiten de legerplaats verbrand (Leviticus 6:30). “Daarom heeft ook Jezus, om door Zijn eigen bloed het volk te heiligen, buiten de poort geleden” (Hebreeën 13:12).

Doordat de zondaar zijn zonden op de kop van het lam beleed, droeg hij deze zonden zinnebeeldig en als schaduw over op het lam. Vervolgens werd het leven van het lam genomen, in plaats van het leven van zondaar. Dit was een beeld van de dood van het Lam van God, die voor de zonden van de wereld Zijn leven zou offeren. Het bloed van het dier bezat niet de kracht om de zonde weg te nemen (Hebreeën 10:4). Maar door dit bloed te vergieten toonde de berouwvolle zondaar zijn geloof in het goddelijk offer van de Zoon van God. Elk zondoffer moest zonder enig gebrek zijn, als beeld van het volmaakte offer van de Heiland (I Petrus 1:19).

Bij sommige offers werd het bloed niet binnen het heiligdom gebracht. Maar bij elk zondoffer werd al het bloed in de voorhof aan de voet van het brandofferaltaar uitgegoten. Als het bloed niet in de eerste afdeling van het heiligdom werd gebracht, werd een deel van het vlees van het zondoffer door de priester op een heilige plaats gegeten (Leviticus 10:18). De priester nam het vlees van het zondoffer in zich op. Daardoor werd het deel van zijn eigen lichaam. In zijn werk in het heiligdom vormde de priester een treffend beeld van Christus “Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het kruishout” (I Petrus

2:24). En daarna is Hij met datzelfde lichaam het heiligdom in de hemel binnen gegaan, om ter wille van ons in Gods aanwezigheid te verschijnen.

De priester at alleen van het vlees van het zondoffer, als het bloed niet binnen het heiligdom werd gebracht. Het gebod op dit punt was erg duidelijk: “Men mag geen zondoffer eten, waarvan *een deel van* het bloed in de tent van ontmoeting gebracht wordt om in het heiligdom verzoening te doen. Het moet in het vuur verbrand worden” (Leviticus 6:30). Als je dit gebod overtrad, negeerde je wat het beeld betekende. De priester ging het heiligdom binnen om het bloed van het zondoffer voor de Heer te brengen. Daarmee was hij een overtuigend symbool van Christus, die met Zijn *eigen* bloed het heiligdom in de hemel is binnengegaan, “en heeft *daardoor* een eeuwige verlossing tot stand gebracht” (Hebreeën 9:11–12). Door het bloed en het vlees werden de beelden zonden van de zondaar zinnebeeldig op het heiligdom overgebracht. Ze werden aan het oog onttrokken. Want geen enkel menselijk oog, behalve die van de dienstdoende priesters, kon een blik binnen het heiligdom werpen.

De schaduwdienst was prachtig. Maar hoeveel mooier is de werkelijkheid! Wanneer de zondaar zijn zonden op Christus legt, worden deze zonden verborgen door “het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!” Ze worden bedekt door het bloed van Christus (Romeinen 4:7–8). Ze worden allemaal in de boeken in de hemel opgetekend (Jeremia 2:22). Maar het bloed van de Heiland bedekt ze. En als degene die gezondigd heeft trouw blijft aan God, zullen ze nooit onthuld worden. Ze zullen uiteindelijk in het vuur van de jongste dag vernietigd worden. Het meest wonderlijke is, dat God Zelf zegt, dat Hij ze achter Zijn rug zal werpen (Jesaja 38:17). Hij zal ze niet meer gedenken (Jesaja 43:25). Waarom zou iemand de last van de zonde blijven dragen, als we zo’n genadevolle Heiland hebben, die erop wacht ze van ons weg te nemen?

Bij elk zondoffer waren twee dingen van de kant van de zondaar essentieel. Ten eerste moest hij beseffen, dat hij zondig tegenover God stond. Hij moest voldoende waarde hechten aan het ontvangen vergeving, zodat hij een offer bracht om die te verkrijgen. Op de tweede plaats moest hij in geloof over dit offer heen kijken, zodat hij de Zoon van God zag, door Wie hij vergeving moest ontvangen. “Want het is onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneemt” (Hebreeën 10:4). Alleen het bloed van Christus kan zonden verzoenen.

Nadat het bloed voor de Heer was gebracht, had de zondaar nog een belangrijke taak te vervullen. Met eigen handen moest hij al het vet verwijderen van de verschillende organen van het dier, dat als zondoffer geofferd werd (Leviticus 7:30–31). Hij moest dit aan de priester geven, die het op het koperen brandofferaltaar verbrandde. Op het eerste gezicht lijkt dit een vreemd ritueel. Maar als we ons realiseren, dat het vet de zonde vertegenwoordigt, begrijpen we dat het een zinvolle handeling is (Psalm 37:20 King James; Jesaja 43:23–24).

Het is heel duidelijk, dat David voor terugval bewaard werd, doordat hij deze dienst in het heiligdom gezien had. Hij had de voerspoed van de goddelozen gezien, en hij was zó jaloers op hen, dat “zijn voeten bijna waren uitgegleden.” Maar toen hij het heiligdom binnenging, begreep hij, welk einde de goddelozen zou treffen (Psalm 73:2–17). We kunnen ons voorstellen, hoe hij keek naar een zondaar, die het vet verwijderde. De priester legde het op het grote altaar, en er bleef niets dan as van over. Hierin zag hij, dat as het uiteindelijke einde is van ieder, die geen afstand doet van zijn zonden (Maleachi 4:1–3). Want als de zonde deel van henzelf uitmaakte – en de zonde werd verbrand – dan zouden zij samen met hun zonden verbrand worden. De enige reden, waarom God ooit een zondaar zal vernietigen, is dat de zondaar de zonde deel laat blijven van zijn karakter, en er geen afstand van wil doen.

Het was een indrukwekkend beeld: de priester die wacht tot de zondaar het vet van het offer heeft verwijderd, hij staat klaar om het over te nemen, zodra het hem wordt gegeven. Zo wacht ook Christus, onze grote Hogepriester op iedere zondaar, totdat deze zijn zonden belijdt en ze aan Hem geeft. Dan kan Hij op Zijn beurt de zondaar bekleden met Zijn eigen mantel van de gerechtigheid (Jesaja 61:10). En Hij laat de zonden verteren in het vuur van de jongste dag. Paulus verwijst in Hebreeën 4:10 heel duidelijk naar dit onderdeel van de dienst in het heiligdom.

Het verbranden van het vet was een “aangename geur voor de HEERE” (Leviticus 4:31). Er zijn maar weinig dingen die zó stinken als vet wat verbrand wordt. Toch is dit aangenaam voor de Heer, want het is een beeld van de zonde die verteerd wordt, maar ook van de zondaar die wordt gered. God heeft geen behagen in de dood van de goddelozen (Ezechiël 33:11). Maar Hij verheugt zich over de zonde die vernietigd wordt, wanneer deze is gescheiden van de zondaar. Wanneer de verlost van de bescherming van het Nieuwe Jeruzalem zien, dat het vuur van de jongste dag alle zonden verteert, die zij hebben begaan, dan zal het ook voor hen een aangename geur zijn (Openbaring 20:8-9).

Iemand die te arm was om een lam als zondoffer te kunnen brengen, mocht twee duiven brengen. En als hij zó arm was, dat hij geen twee duiven bezat, dan kon hij twee wilde tortelduiven vangen, en die als zondoffer offeren. Maar als hij te zwak was om die wilde duiven te vangen, dan bood de Heer de mogelijkheid, dat hij een klein beetje fijn meel bracht. De priester offerde de gebroken graankorrels als beeld van het gebroken lichaam van de Heiland. Hierover werd gezegd: “Zijn zonde zal hem vergeven worden.” Net zo goed als de zonden van degene, die in staat was een stier te brengen. De handvol meel die verbrand werd, kwam overeen met het verbranden van het vet: het is een beeld van de uiteindelijke verwoesting van de zonde. Wat overbleef, werd door de priester opgegeten. Dat drukte uit, dat Christus de zonden gedragen heeft (Leviticus 5:7-13).

Bij elk zondoffer, waarbij dieren of vogels werden geofferd, werd het bloed allemaal uitgegoten aan de voet van het brandofferaltaar, in de voorhof van het heiligdom. We herinneren ons, hoe nauwkeurig de Heer geboden had, dat alles in en rond de legerplaats hygiënisch schoon gehouden moest worden (Deuteronomium 23:14). Dan kunnen we in één oogopslag zien, dat het veel werk gekost moet hebben, om de binnenplaats schoon te houden. De Heer zou niet bepaald hebben, dat al het bloed op de grond aan de voet van het altaar moest worden uitgegoten, als daarachter geen heel belangrijke les schuilging. De eerste zonde die ooit op aarde begaan is, tastte de aarde ook aan, net als de zondaar. De Heer zei tot Adam, dat de aardbodem omwille van hem vervloekt was (Genesis 3:17). Toen de eerste moord gepleegd was, zei de Heer tot Kaïn: “U bent vervloekt van de aardbodem af.” Hij zei ook, dat de aarde vanaf dat moment niet altijd haar volle opbrengst meer zou geven. Er zouden mislukte oogsten zijn en onvruchtbaarheid.

De vloek van de zonde rust steeds zwaarder op de aarde (Jesaja 24:5-6). Er is maar één ding in het hele heelal van God, wat deze vloek kan verwijderen. “Voor het land kan geen verzoening gedaan worden over het bloed dat erin vergoten wordt, dan door het bloed van degene die dat vergoten heeft” (Numeri 35:33). Het moet menselijk bloed zijn, van hetzelfde geslacht als van het bloed dat vergoten is. Om die reden werd Christus mens. Hij werd onze Oudere Broer (Hebreeën 2:11). Zó kon Hij de vloek van de zonde van de aarde én van de zondaren wegdoen. Door Zijn dood op Golgotha kocht Christus de aarde. Daarmee verlost Hij haar, samen met haar bewoners (Efeze 1:14).

Omdat de zonden van de mensheid de aarde verontreinigen, werd bij elk zondoffer, nadat het offer voor de zondaar gebracht was, de rest van het bloed op de grond uitgegoten, aan de voet van het koperen brandofferaltaar in de voorhof. Het was een beeld van het kostbare

Opmerking [JW1]: 2kg is geen klein beetje 1/10 efa is ongeveer 2 liter is zelfs meer dan 2 kg meel. Uiteindelijk werd maar een handvol geofferd. Maar hij moest 2 liter fijn malen.

bloed van Christus, dat elke zondelek van deze aarde zou verwijderen; en haar opnieuw zou bekleden met de schoonheid van de Hof van Eden (Openbaring 21:1).

Schaduw

Leviticus 4:3, 23, 28: Het dier moest zonder gebrek zijn.

Leviticus 4:4, 14: Het offer moest voor de Heer gebracht worden aan de ingang van het heiligdom.

Leviticus 4:4; Numeri 5:7: De zondaar legde zijn hand op de kop van het offer. Zo erkende hij zijn zonden.

Leviticus 4:29: De zondaar doodde het dier voor het zondoffer. Hij nam met zijn eigen handen het leven van het lam.

Leviticus 4:5-7, 17-18: Bij sommige offers werd het bloed binnen het heiligdom gebracht en voor het aangezicht van de Heer gesprenkeld.

Leviticus 10:16-18: Als het bloed niet in het heiligdom werd gebracht, at de priester op een heilige plaats een deel van het vlees. Zinnebeeldig droeg de priester in zich "de ongerechtigheid van de gemeenschap ... om daarover verzoening te doen voor het aangezicht van de HEERE."

Leviticus 4:31; 7:30: De zondaar moest met eigen handen al het vet van het zondoffer verwijderen. Het vet vertegenwoordigt de zonde (Psalm 37:20 King James).

Leviticus 4:31: Het vet wordt in de voorhof van het heiligdom helemaal tot as verbrand.

Werkelijkheid

I Petrus 1:19: Christus was "een smetteloos en onbevlekt lam."

Hebreeën 4:15-16: "Laten wij dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon van de genade, opdat wij barmhartigheid verkrijgen en genade vinden om geholpen te worden op het juiste tijdstip."

I Johannes 1:9: "Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven."

Jesaja 53:10: Christus werd tot offer voor de zonde gemaakt. Misdadigers bleven aan het kruis vaak dagen lang in leven. De verschrikkelijke last van de zonde doodde Christus snel. De last was zo zwaar, dat Hij letterlijk bezweek.

Hebreeën 9:12: "door Zijn eigen bloed" is Christus "binnengegaan in het heiligdom en heeft daardoor een eeuwige verlossing tot stand gebracht."

I Petrus 2:24: Dit was een beeld van de Ene "Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het *kruishout*, opdat wij, voor de zonden dood, voor de gerechtigheid zouden leven. Door Zijn striemen bent u genezen."

Jesaja 1:16: Wij moeten niet alleen onze zonden uit het verleden belijden. Maar we moeten ons hart onderzoeken en slechte gewoontes afleren. "Houd op met kwaad doen."

Maleachi 4:1-3: Alle zonden en zondaars zullen op aarde tot as verbrand worden.

Leviticus 4:7, 18, 25, 30: Het bloed van elk zondoffer werd op de grond uitgegoten, aan de voet van het koperen brandofferaltaar in de voorhof.

Efeze 1:14: Christus kocht door Zijn dood aan het kruis de aarde, samen met haar bewoners vrij.

HOOFDSTUK 18

Het Brandoffer

Het brandoffer had zijn oorsprong aan de ingang van de Hof van Eden (Genesis 4:4; 8:20). Het is tot aan het kruis voortdurend gebracht. En het zal zijn betekenis niet verliezen, zolang de mensheid onderworpen is aan verzoeking en zonde. Het offer werd in zijn geheel op het altaar gelegd en verbrand (Leviticus 1:2–9). Het was niet alleen een beeld van overgeven van de zonde. Het betekende ook: uw hele leven toewijden aan het dienen van God. Waar het volk van God in de tijd van de aartsvaders ook heentrok, overal werden primitieve stenen altaren opgericht, waarop zij hun brandoffers in hun geheel konden offeren (Genesis 12:7–8; 13:4, 18; 35:3). Na de lange periode van slavernij in Egypte had Israël zo'n sterke neiging tot afgoderij, dat de Heer het koperen brandofferaltaar in de voorhof van de tabernakel liet bouwen. In plaats dat de vader van het gezin zomaar ergens brandoffers bracht, werden de dieren nu naar het heiligdom gebracht. Daar werden ze geofferd door priesters, die door God waren aangewezen (Deuteronomium 12:5–6). Er waren speciale gelegenheden, waarbij brandoffers werden gebracht op andere plaatsen dan in het heiligdom. Bijvoorbeeld het brandoffer wat David bracht op de dorsvloer van Ornan (II Samuel 24:18–25). En ook het gedenkwaardige offer, dat Elia op de berg Karmel bracht (I Koningen 18:31–38).

De verslagen over brandoffers in de Bijbel vormen een geschiedenis van wonderlijke overwinningen. Mensen kwamen dichterbij God, door hun zonden weg te doen, en door hun leven en alles wat zij bezaten te geven voor de dienst aan God. Abrahams grote geloofsbeproeving was een brandoffer op de berg Moria (Genesis 22:2–13). Gideon behaalde zijn wonderlijke overwinningen, nadat hij volledige brandoffers voor de Heer gebracht had. Met die offers toonde hij aan, dat hij alles aan de Heer had overgegeven, om op het altaar te worden verteerd, zoals de Heer had bepaald (Richteren 6:21–28).

Het volledige brandoffer was een beeld van de volle toewijding, die iedereen in zijn leven moet hebben, zodat God ons tot Zijn eer kan gebruiken. Paulus drong aan op de vervulling van het ware brandoffer. Hij zei het zó: "Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen *aan God* te wijden als een levend slachtoffer, heilig en voor God welgevallig, dat is uw redelijke godsdienst" (Romeinen 12:1). Het offeren van een zo kostbaar dier was voor de Heer niets meer dan een gruwel, als dit niet gepaard ging met de overgave van hart en leven van degene die het offer bracht (Jesaja 1:10–11; Amos 5:22).

De Heiland gaf een prachtige illustratie van dit principe. Hij ging voorbij aan de grote giften van de rijken, die alleen maar voor de show gaven. Die waren voor Jezus van weinig waarde. Hij zei, dat de twee koperen muntjes, die de arme weduwe gaf, in de ogen van de hemel meer waard waren, dan alle rijkdom die voor de schone schijn gegeven werd (Markus 12:41–44). De Heer beschouwt de giften en offers, die Zijn volk brengt om Zijn werk op aarde te ondersteunen, als "een liefelijke reuk, een aangenaam offer, welgevallig voor God." Hij belooft, dat Hij in al hun noden zal voorzien (Filippenzen 4:16–19). "Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, luisteren *beter* dan het vet van rammes" (I Samuel 15:22).

Het volledige brandoffer werd gebracht als verzoening voor de zonde (Leviticus 9:7). Iemand die dit offer bracht, legde zijn handen op de kop van het dier, en beleed zijn zonden (Leviticus 1:4; Numeri 8:12). Daarna moest hij dit dier, als het uit de kudde of de diergroep afkomstig was, met zijn eigen handen slachten. Als het brandoffer een vogel was, doodde

de priester het offer. Het bloed werd rondom op het koperen brandofferaltair gesprekeld, als beeld van het reinigende bloed van Christus. Daarna werd het offer op het altaar verbrand.

Elke morgen en avond werd in het heiligdom een lam geofferd als volledig brandoffer (Exodus 29:38–42). Elke Sabbat werden vier lammeren geofferd, twee 's morgens en twee 's avonds (Numeri 28:9–10). Deze offers waren elke morgen een avond een beeld van de hernieuwde toewijding van de gemeente aan de dienst van God.

De schaduw is inmiddels één geworden met de zaak zelf. Daarom zou het hol en leeg zijn, ja zelfs spot, om nu nog 's morgens en 's avonds brandoffers te brengen. Maar het beeld heeft nog niets van zijn betekenis ingeboet. Het bevat verschillende lessen voor ons. Want “Hem lief te hebben met heel het hart en met heel het verstand en met heel de ziel en met heel de kracht, en de naaste lief te hebben als zichzelf, is meer dan alle brandoffers en slachtoffers” (Markus 12:33).

Een hart, dat met liefde vervuld is voor God en onze medemensen, is een offer dat steeds aanvaardbaar is voor God. Om ons hart in die toestand te houden, moet het vervuld worden met het leven gevende Woord van God (Psalm 119:11). De Heer neemt “kennis van God meer (aan), dan ... brandoffers!” (Hosea 6:6). Iemand die zijn zelfzuchtige belangen en genoegens voldoende opoffert, zodat hij 's morgens en 's avonds Gods Woord kan bestuderen, zal die liefde in het hart ervaren. Deze liefde is voor God altijd veel aanvaardbaarder geweest, en zal dat altijd zijn, dan “brandoffers en slachtoffers” (Markus 12:33).

Schaduw

Leviticus 1:9: Het brandoffer werd aangenomen als “een aangename geur voor de HEERE.”

Exodus 29:38–43: God ontmoette Zijn volk, wanneer zij hun volledige slachtoffers brachten. En zij werden geheiligd door Zijn aanwezigheid.

Leviticus 1:2–9, 13, 17: Het dier werd volledig op het altaar verteerd. “Het is een brandoffer, een vuuroffer, een aangename geur voor de HEERE.”

Werkelijkheid

Efeze 5:2: “Christus ... heeft ... Zichzelf voor ons ... overgegeven tot een offergave en slachtoffer, tot een liefelijke reuk voor God.”

Hebreeën 10:8–10: “Op grond van die wil zijn wij geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus, eens voor altijd.”

Romeinen 12:1: “Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen *aan God* te wijden als een levend slachtoffer, heilig en voor God welgevallig, dat is uw redelijke godsdienst.”

HOOFDSTUK 19

Het Drankoffer

Lange tijd, voordat op de Sinaï de dienst van het heiligdom werd ingesteld, werd het drankoffer al gebracht. Dat gebeurde bijvoorbeeld, nadat de Heer bij Bethel aan Jakob verscheen was. God zei: “U zult voortaan niet meer Jakob [onderkruiper] heten, maar Israël [vorst van God]” (Genesis 27:36; 32:28). Jakob was de Heer zó dankbaar, dat hij een denksteen oprichtte op de plaats waar God met hem gesproken had. En hij goot een drankoffer daarover uit (Genesis 35:10–14). Hiermee toonde hij zijn bereidheid, zijn leven zo nodig voor de zaak van God uit te gieten. Het drankoffer bestond uit wijn. Maar deze werd nooit gedronken, niet door de priester en niet door het volk. Hij werd voor de Heer uitgegoten. Wijn werd zonder twijfel om dezelfde reden als drankoffer gekozen, als waarom hij wordt gebruikt bij de viering van het avondmaal van de Heer: Het is een symbool van het leven van Christus, die “zijn leven heeft uitgegoten in de dood” (Jesaja 53:12) om een verloren geslacht te verlossen (Leviticus 17:11; Mattheüs 26, 27–28).

Het drankoffer werd gebracht, net als het graanoffer, samen met brandoffers, “als vuuroffer, een aangename geur voor de HEERE” (Numeri 15:10). Wanneer Israël de Heer de rug toekeerde, werden drankoffers vaak gebruikt bij hun afgodendienst (Jeremia 7:18; 44:17–19). Drankoffers werden nooit op het reukofferaltaar uitgegoten (Exodus 30:9), maar steeds in de voorhof. Want ze waren een afbeelding van dingen, die zich in de werkelijke voorhof – op de aarde – afspeelden.

Het uitgieten van het drankoffer was zonder twijfel een symbool van het uitstorten van de Heilige Geest (Joël 2:28; Jesaja 44:3). Paulus gebruikte het prachtige beeld van het uitgieten van het drankoffer op het brandoffer – en hoe dit alles op het altaar verteerd werd – als beeld. Hij had zijn leven volkomen overgegeven om God te dienen. Hij schreef: “Door vast te houden aan het Woord des levens, mij tot roem met het oog op de dag van Christus, dat ik niet tevergeefs gelopen en ook niet tevergeefs gearbeid heb. Maar al word ik ook als een plengoffer geofferd bij het offer en de bediening van uw geloof, dan verblijd ik mij en ik verblijd mij met u allen” (Filippenzen 2:16–17).

Toen de drie dappere krijgers uit liefde voor David hun leven waagden, om hem een drank uit de bron van Bethlehem te brengen, beschouwde David het water als te heilig om te drinken. “Want met gevaar voor hun leven hebben zij het gebracht.” Daarom goot David het als drankoffer uit voor de Heer (I Kronieken 11:17–19 NBG).

Het drankoffer was een beeld van het leven van Christus, dat voor ons werd uitgegoten. En het werkelijke drankoffer kan in het leven van iedereen worden herhaald, die zich er net als Paulus over verheugt, over het brandoffer te worden uitgegoten, en op het altaar te worden verteerd.

In Richteren 9:13 staat ongetwijfeld een verwijzing naar het drankoffer. Daar wordt van de wijnstok gezegd, dat hij “God en mensen vrolijk maakt.” Dat was niet de wijn, die je met je vrienden aan tafel drinkt, maar wijn die bij het altaar gebruikt werd.

De wijn van het drankoffer verheugde werkelijk het hart van God en mensen. Want het was net als met het water uit Bethlehem, dat door David werd uitgegoten. Als de wijn met een oprecht hart geofferd werd, stond deze voor het uitstorten van het hart of het leven van de zondaar voor God.

Toen Hanna Samuel aan het heiligdom gaf, bracht ze een kruik wijn en een offerdier als brandoffer. Ze onderstreepte met haar brandoffer en de wijn van het drankoffer de volledi-

ge overgave van haar eerstgeboren zoon aan de Heer. Daarna kon zij de voorhof van het heiligdom vullen met haar lof-en danklied (I Samuel 1:24; 2:1–10).

Schaduw

Genesis 35:14: Het drankoffer werd voor de Heer uitgegoten.

Numeri 15:10: Het drankoffer werd over het brandoffer op het altaar uitgegoten, en ze verteerde samen in het vuur. Het offer was een aangename geur voor God.

Werkelijkheid

Jesaja 53:12: Christus heeft Zijn leven uitgegoten in de dood.

Filippenzen 2:16–17: Iemand die zijn leven volledig overgeeft voor de dienst aan God, giet zijn leven als drankoffer uit over het brandoffer van Christus. Zo besteed je je leven tot eer van God, net als Jezus gedaan heeft.

HOOFDSTUK 20

Het Graanoffer (Spijsoffer)

Daniël profeteerde, dat Christus “slachtoffer en graanoffer” zou doen ophouden (Daniël 9:27). Hier wordt verwezen naar de grote tweedeling in offers: *offers mét*, en *offers zonder bloed*. De graanoffers behoren tot de laatste groep. In het graanoffer zit geen vlees en geen bloed. De oorspronkelijke betekenis van het woord “spijs”, zoals dat vroeger in de Bijbel gebruikt werd, is “voedsel” (Genesis 1:29). En dit is de betekenis, die bij het Spijsoffer (Graanoffer) bedoeld wordt. Het graanoffer bestond uit meelbloem, olie en wierook (Leviticus 2:1). Soms werd de bloem tot ongezuurde koeken, of wafels, gebakken, voordat het geofferd werd. Het brood van het graanoffer mocht nooit met zuurdeeg worden bereid. Elk graanoffer werd met zout bereid. Over dit offer werd gezegd: “Het is het allerheiligste van de vuuroffers van de HEERE” (Leviticus 2:4–13; 6:17).

In geen enkel graanoffer mocht zuurdeeg of honing zitten. Zuurdeeg betekent “slechtheid en boosaardigheid.” En honing bederft en bevordert gisting.

De eigenschappen van zout zijn precies het omgekeerde. Zout verwijdert en voorkomt bederf. Het is ook een symbool van vriendschap. “Zout van het verbond” mocht bij het graanoffer nooit ontbreken. Zo herinnerde zout Gods volk aan Zijn beschermende zorg, en Zijn belofte te zullen verlossen. Het was ook een herinnering aan het feit, dat alleen de gerechtigheid van Christus dit offer aanvaardbaar voor God kon maken.

Een deel van het graanoffer werd op het koperen brandofferaltair verbrand, zowel van het meelbloem als van de ongezuurde koeken. Dit gold ook voor een deel van de olie en de wierook (Leviticus 6:15). Wat overbleef werd door de priester in de voorhof gegeten (Leviticus 6:16–17). Als voor een priester een graanoffer werd gebracht, werd daar niets van gegeten, maar het hele offer werd op het koperen brandofferaltair verbrand (Leviticus 6:20–22). De hogepriester bracht elke dag een graanoffer.

Telkens wanneer bloem of koeken werden geofferd in combinatie met een ander offer, werd dit een graanoffer genoemd. Het offer voor een zondaar, die te arm was om zelfs een wilde tortelduif te brengen, heette een graanoffer of schuldoffer. Bij dit offer was geen olie of wierook (Leviticus 5:11). Bij het offer wegens jaloersheid werden de olie en de wierook ook weggelaten. Wierook werd nooit toegevoegd aan een graanoffer, dat “herinnert aan de ongerechtigheid” (Numeri 5:15).

Het graanoffer was een heel gewoon offer. Het werd gecombineerd met alle brandoffers (Numeri 15:3–12). Het werd elke morgen en elke avond op het koperen brandofferaltair gebracht, samen met het brandoffer dat 's morgens en 's avonds gebracht werd (Exodus 29:39–42).

Het graanoffer van de eerstelingen bestond uit “in het vuur geroosterde verse aren als graanoffer van uw eerste vruchten ... gebroken korrels van vers graan” (Leviticus 2:14–16). We citeren Andrew A. Bonar over de betekenis van de verse (groene). aren: “Hierbij deed zich een bijzonderheid voor. Dit zijn ‘korenaren’, een symbool van Christus (Johannes 12:24). Het zijn ‘korenaren van de beste soorŧ, dat geeft het Hebreeuws tenminste aan. *Ze zijn ‘in het vuur geroosterd.’* Dat is een beeld van Jezus, die de toorn van Zijn Vader voelde. Hij zei: ‘Mijn kracht is verdroogd.’ Dat wil zeggen, alle kracht van mijn wezen is verdroogd (Psalm 22:16). ‘Mijn hart is verschroeid en verdord als gras’ (Psalm 102:5).

Wat een aangrijpend beeld van de Man van Smarten! Hoe uit het leven gegrepen! De beste aren van het fijnste koren op de velden van Israël worden geplukt, terwijl ze nog groen zijn. In plaats van dat ze kunnen rijpen in een koele bries, onder een milde zon, worden ze

geroosterd in een verzegend vuur. Zo werd ook de enige zuivere mens, die ooit over de velden van deze aarde gewandeld heeft, drieëndertig jaar lang verteerd door de hitte van een toorn, die Hij nooit heeft verdiend. Hij was dag en nacht gehoorzaam, met heel Zijn ziel en met al Zijn kracht. Toch verdroogde de brandende toorn van God Zijn lichaam. ‘Gebroken korrels van vers graan.’ Die stellen de blauwe plekken en de slagen voor, waarmee Hij voor het altaar werd klaargemaakt. “Hoewel Hij de Zoon was, heeft Hij de gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij heeft geleden” (Hebreeën 5:8). Op grond van deze voorbereiding is Hij het volmaakte graanoffer, naar lichaam en wezen volledig aan de Heer toegewijd.

In dit alles is Hij de ‘Eersteling’, die erop wijst, dat er nog veel meer mensen zullen volgen. “Christus als Eersteling, daarna die van Christus zijn, bij Zijn komst” (I Korinthe 15:20, 23). Wij moeten in alles aan Jezus gelijkvormig worden. Hier wordt ons geleerd, dat we gelijkvormig aan Hem moeten worden in toewijding van onszelf – in het afstand doen van onszelf. Wij moeten de Vader behagen. Hij heeft ons een voorbeeld nagelaten, doordat Hij zei: “De Vader heeft Mij niet alleen gelaten, omdat Ik altijd doe wat Hem behaagt” (Johannes 8:29). En dat heeft Hij gedaan, zelfs onder de donkerste hemel.

Het graanoffer betekent de volledige overgave aan de Heer van alles wat we hebben, en alles wat we zijn. Dit offer werd altijd samen gebracht met het een of andere dieroffer. Daaraan kunt u zien, dat er een nauwe verbinding bestaat tussen het vergeven van zonden en het u toewijden aan de Heer. Nadat iemands zonden zijn vergeven, kan hij alles op het altaar leggen, om in dienst van God verteerd te worden.

Bij het graanoffer werd, net als bij het zondoffer, een speciale voorziening geschapen voor de armen. De rijkere mensen bakten hun graanoffers in de oven; iemand uit de middenklasse op de bakplaat. Maar de koeken, die de armen “in de pan” bakten, werden op gelijke voet aangenomen (Leviticus 2:4–8).

Schaduw

Leviticus 2:1–3: Het is het allerheiligste van de vuuroffers van de HEERE.”

Leviticus 2:9: Het graanoffer was “een aangename geur voor de HEERE.”

Leviticus 2:13: “Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. ... Bij al uw offergaven moet u zout aanbieden.”

Werkelijkheid

Romeinen 12:1: “Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen *aan God* te wijden als een levend slachtoffer, heilig en voor God welgevallig, dat is uw redelijke godsdienst.”

Filippenzen 4:18: Wanneer Gods volk zich voor Hem opofferingen getroosten, is dit “een liefelijke reuk, een aangenaam offer, welgevallig voor God.”

Markus 9:50: “Heb zout in uzelf.”
Kolossenzen 4:6: “Laat uw woord te allen tijde aangenaam zijn, met zout smakelijk gemaakt.”

HOOFDSTUK 21

Het Schuldoffer

Het schuldoffer was een zondoffer. Veel Bijbelgeleerden maken geen onderscheid tussen dit offer en het normale zondoffer. Op sommige plaatsen lijkt het, alsof “zondoffer” en “schuldoffer” als synoniemen worden gebruikt, zoals in Leviticus 5:1–13. Maar op andere plaatsen worden ze als verschillende offers beschouwd (Ezechiël 46:20).

Een nauwkeurige bestudering van de passages in de Bijbel, die rechtstreeks over het schuldoffer gaan, laat zien, dat dit offer werd gebracht, wanneer het om zonden ging tegen “de heilige dingen van de HEERE” (Leviticus 5:15). Het ging om schuld vanwege het niet opvolgen van Gods aanwijzingen in heilige dingen. Iemand kan zijn tienden hebben achtergehouden (Leviticus 27:31); van de eerstelingen hebben gegeten (Exodus 34:26); of het eerstgeboren schaap hebben geschoren (Deuteronomium 15:19). Wat voor schuld u ook op u geladen had, u moest een ram als offer brengen (Leviticus 5:18; 6:6). Net als bij het gewone zondoffer werd het grootste deel van het dier weggedaan. Alleen het bloed werd “rondom op het altaar” gesprenkeld, in plaats van dat met dit bloed de horens van het altaar werden aangeraakt, zoals bij het zondoffer (Leviticus 7:1–7).

Hieruit zou je kunnen opmaken, dat het schuldoffer zonden niet zo duidelijk in de openbaarheid bracht als het gewone zondoffer. Het werd vaak gebracht voor zonden, die alleen de persoon zelf kende. Iemand had bijvoorbeeld iets van de heilige dingen genomen en voor zichzelf gebruikt. Of hij was oneerlijk geweest in zijn afspraken met zijn naaste. Of hij had zich dingen toegeëigend, die iemand verloren had, enz.. Dan moest hij niet alleen de volle waarde vergoeden. Maar hij moest ook nog een vijfde van de door de priester geschatte waarde extra geven (Leviticus 5:16; 6:5).

De vergoeding werd steeds aan de benadeelde partij gegeven. Als iemand ontrouw had gehandeld in de heilige dingen van de Heer, werd de vergoeding gegeven aan de priester, als vertegenwoordiger van de Heer. Als iemand zijn medemens had benadeeld, en de benadeelde was inmiddels gestorven, dan werd de vergoeding aan zijn familie gegeven. Maar als er geen familie was, dan ging de vergoeding naar de Heer (Numeri 5:7–8).

Het offeren van de ram als schuldoffer leverde niets op, wanneer de schuld daarnaast niet volledig werd vergoed. Speciaal doel van het schuldoffer was het verzoening doen voor oneerlijk gedrag tegenover God of mensen. Herstel van het onrecht was daarbij altijd een vereiste naast de ram voor het offer. Het was een heel duidelijke les. Als we tegenover God of mensen verkeerd hebben gedaan, dan helpt het niet, wanneer we eenvoudig onze schuld belijden en een offer brengen. We moeten onze fouten rechtzetten.

Zacheüs begreep de wet van het schuldoffer. Zodra hij zijn leven aan Christus had overgegeven, was hij bereid om zelfs nog verder te gaan dan de wet voorschreef. Hij gaf “vierdubbel” terug aan iedereen, die hij had afgeperst (Lukas 19:8).

Het schuldoffer was een completer offer dan het normale zondoffer. Behalve het verzoenen van de zonde, bedekte dit offer ook – in harde cijfers – de gevolgen van de zonde. De profeet Jesaja gebruikte het schuldoffer als speciaal beeld voor Christus. Hij was in waarheid het werkelijke schuldoffer, toen Hij Zijn bloed vergoot. Dat is niet alleen om de mensen te bevrijden van schuld. Maar het verwijdert ook het laatste spoor van de zonde voorgoed uit Gods heilal.

We halen Jesaja 53:10 aan naar de Joodse vertaler Leeser: “De Heer had er behagen in, hem door ziekte te verbrijzelen: *wanneer Zijn ziel het schuldoffer gebracht zal hebben, dan zal*

Hij Zijn zaad zien, en vele dagen leven. En het welgevallen van de Heer zal in Zijn hand voorspoed hebben.”

Er zijn veel kostbare beloften voor degene, die zijn of haar schuldoffer aan de Heer brengt. Iemand, die in God overwinnaar wil zijn, kan zich niet tevreden stellen met het uitsluitend voor God belijden van zijn zonden. Hij moet verzoening tot stand brengen en de schade herstellen. Dat leren we uit de woorden van onze Heiland: “Als u dan uw gave op het altaar offert en u zich daar herinnert dat uw broeder iets tegen u heeft, laat uw gave daar bij het altaar achter en ga heen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan terug en offer uw gave” (Mattheüs 5:23–24).

Schaduw

Leviticus 5:15–16: Het schuldoffer bracht verzoening, zowel voor zonde, als voor de gevolgen van die zonde.

Leviticus 6:1–7: Een schuldoffer zonder schadevergoeding werd niet aangenomen.

Werkelijkheid

Jesaja 53:10–12: De dood van Christus, het grote schuldoffer, verzoent niet alleen de zonde, maar vernietigt ook alle gevolgen van de zonde.

Mattheüs 5:23–26: Onze gebeden zijn zinloos, wanneer we het kwaad in ons hart blijven koesteren.

HOOFDSTUK 22

Het Offeren van de Rode Koe

Het leven van elk slachtoffer, vanaf het eerste dier, dat bij de ingang van de Hof van Eden werd geofferd, tot aan het kruis, was een beeld van Christus. Maar het offeren van de rode koe verschilde in veel opzichten van alle andere offers. Het was een offer, dat af en toe plaats vond. Het werd geofferd, wanneer het nodig was, om mensen van hun rituele onreinheid te reinigen, wanneer die om de één of andere reden een dode hadden aangeraakt (Numeri 19:2).

De koe moest rood zijn, zonder enige onvolkomenheid. Daarmee was zij op een speciale manier een afbeelding van het bloed van Christus. Zij moest zonder onvolkomenheid zijn, en vertegenwoordigde zo “Hem die geen zonde gekend heeft” (II Korinthe 5:21). Het moest een koe zijn, die nog nooit getraind was om een juk te dragen. Het moest een koe zijn, die steeds vrij was geweest, die nooit gedwongen was om wat ook maar te doen. Dit is een symbool voor de Zoon van God, die uit eigen vrije wil op aarde gekomen is en voor ons is gestorven. Christus was boven elke wet verheven. Hij droeg geen juk (Johannes 10:17–18). Toen Hij die doodsangst in Gethsémané doormaakte, had Hij gewoon het bloederige zweet van Zijn voorhoofd kunnen afvegen, en de wereld ten onder kunnen laten gaan. Geen enkele macht – behalve die van een oppermachtige, hemelse liefde – dwong Christus om naar Golgotha te gaan (Johannes 3:16). Hij kwam vrijwillig om zich te offeren. Hij handelde uit eigen vrije keuze. Hij offerde Zichzelf op voor de zonde van de wereld. En de liefde van de Vader voor ons gevallen geslacht was zó groot, dat Hij, hoe groot Zijn liefde voor Zijn enige Zoon ook was, het offer aannam. Engelen zijn onderworpen aan Gods wet. Daarom kon hun leven geen verzoening doen voor de overtreding van de wet. Christus alleen was vrij van de eisen van de wet. Hij was de enige die ons verloren geslacht kon verlossen.

Het offeren van de rode koe was in de tijd van de tempel een indrukwekkend ritueel. De koe werd niet naar de tempel gebracht, zoals de meeste offerdieren, maar naar een onherbergzaam dal buiten de legerplaats, waar nog nooit geploegd of gezaaid was. De priester, in zijn zuiver witte priestergewaad, leidde de koe. Hij werd vergezeld door de oudsten van de stad en de Leviëten. Cederhout, hysop en scharlaken werden ook meegenomen naar de offerplaats.

Als de stoet het onherbergzame dal bereikt had, stond men stil. Dan kwamen de oudsten naar voren en doodden de koe. Daarna nam de priester het bloed en keerde zijn gezicht naar de tempel. Hij sprenkelde het bloed zevenmaal in de richting van de tempel.

Een ander geval was, als iemand dood in het veld gevonden werd. Wanneer niet bekend was, wie hem of haar van het leven beroofd had, kwamen de oudsten van de dichtstbijzijnde stad. Zij wasten hun handen boven het karkas van een geslachte koe. Daarbij baden zij God, of Hij geen onschuldig bloed op hen wilde laden (Deuteronomium 21:1–9).

Hierna werd de koe, samen met zijn bloed, volledig verbrand. Wanneer de vlammen omhoog kwamen, kwam de priester dichterbij en gooide wat cederhout, hysop en scharlaken midden in het vuur (Numeri 19:1–8).

De rode koe werd buiten de legerplaats geofferd. Dit was een beeld, dat Christus niet alleen voor de Hebreëen geleden heeft, maar voor de hele wereld. Als alle offers in de voorhof van het heiligdom zouden zijn geslacht, zouden sommige mensen daaraan de leerstelling ontleend hebben, dat Christus alleen voor Zijn eigen volk, het Hebreeuwse volk, ge-

storven was. Maar de rode koe werd buiten de legerplaats geofferd. Het is een symbool, dat Christus voor alle naties, stammen en volken gestorven is.

De ontferming en liefde van de Heer is wonderschoon. Hij heeft ervoor gezorgd, dat ook een arme, ongelukkige en ontmoedigde ziel mag weten, dat hij waardig is om dit offer te aanvaarden. Daarom werd de koe niet alleen buiten de legerplaats geleid, maar zelfs naar een onherbergzaam dal, zo vol rotsen en met zulke slechte grond, dat er zelfs nooit een ploegschaar in was gezet. Niemand had ooit geprobeerd het te bewerken. Toch was juist deze plek gekozen, om het bloed van dit bijzondere offer te plengen. Zij was op een heel speciale manier een beeld van Christus. Het is een beeld van Hem als iemand, die boven de wet staat.

Het maakt geen verschil, of de satan het beeld van de Schepper in iemand zó heeft beschadigd, dat er bijna niets anders meer te zien is als trekken van de satan. Christus kan toch met Zijn machtige arm zo iemand opheffen, om samen met Hem op Zijn troon te zitten. Zijn hele leven kan verwoest zijn, en waardeloos, net als dat onherbergzame dal. Maar als zo iemand zijn ogen richt naar het heiligdom in de hemel, en samen met het belijden van zijn zonden om genade smeekt, wordt het kostbare bloed van Christus over zijn verknoei-de leven gesprenkeld. Het bloed van de rode koe is daarvan een symbool: daarvan werd het bloed over de ruwe stenen van het dal gesprenkeld. En Christus zal tot zo'n berouwvolle zondaar hetzelfde zeggen als tot de rover aan het kruis: "U zult met Mij in het paradijs zijn" (Lukas 23:38-43).

Niemand kan zover weggezakt zijn in zonde, of in heidense duisternis, of deze hoop en dit heil worden zo iemand toch voorgehouden. Het offer van de rode koe is daar een teken van. Dit offer was een schaduw van de dingen die in de hemel zijn. Nu zijn beeld en werkelijkheid één geworden. Christus heeft buiten de legerplaats voor de zonden van de hele wereld geleden. Niemand is zover weggezonden, dat Christus hem of haar niet op kan heffen. Voor mensen lijkt dat misschien onmogelijk. De gewoonten en gebruiken van de wereld veroordelen zo iemand misschien. Ze zeggen misschien, dat zo iemand verloren is. Maar Christus staat boven elke wet. "Hij kan volkomen zalig maken wie door Hem tot God gaan" (Hebreeën 7:25). Het cederhout, de hysop en het scharlaken, die in het vuur werden gegooid, waren tekenen van reiniging. De aarde en alles wat daarop groeit zal door het bloed van Christus van elk spoor van zonde gereinigd worden (Jesaja 65:17-19).

Nadat het karkas van de koe tot as verbrand was, verzamelde iemand, die niet onrein was door het aanraken van een dode, deze as. Ze werden op een reine plaats bewaard. De as werd gebruikt om mensen te reinigen, die doden hadden aangeraakt (Numeri 19:9-10). Als iemand in een tent of een huis gestorven was, werden de woning en alle mensen die het dode lichaam had aangeraakt, onrein. Zij moesten gereinigd worden. Dit herinnerde de mensen eraan, hoe verschrikkelijk de zonde was. Het leerde hen, dat de dood gevolg van de zonde is; ja zelfs een beeld van de zonde (Jakobus 1:14-15). Een deel van de as werd in zuiver, stromend water gedaan. Iemand, die ritueel rein was, doopte een bosje hysop en ceder in de as en het water. Daarmee besprenkelde hij de tent, de voorwerpen in de tent, en de mensen. Dit werd verschillende keren herhaald, totdat iedereen rein was (Numeri 19:18-19).

Op dezelfde manier is ook Christus, nadat Hij Zijn bloed voor de zondige mensheid had vergoten, de eerste afdeling van het hemels heiligdom binnengegaan. Hij bracht Zijn bloed voor de Vader, om de mensheid van de verontreiniging door de zonde te reinigen (Hebreeën 9:11-12).

Het cederhout en de hysop, die gebruikt werd om het zuiverende water te sprenkelen, betekenden, dat de persoon op wie het water viel, gereinigd was van alle aardse morele ver-

ontreiniging. De reinigingshandeling werd meerdere keren herhaald. Dat was een beeld van hoe grondig deze reiniging was.

David had duidelijk dit ritueel in gedachten, toen hij bad: “Ontzondig mij met hysop en ik zal rein zijn. Was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw” (Psalm 51:9). Paulus werd in gedachten van beeld naar werkelijkheid geleid, toen hij aan zijn broeders en zusters, de Hebreëen, schreef: “Want als de besprenkeling met het bloed van stieren en bokken en de as van de jonge koe de onreinen heiligt, zodat hun vlees rein wordt, hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf smetteloos aan God geofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen” (Hebreeën 9:13–14). Veel mensen lezen hun Bijbel en slaan deze prachtige beelden over. Ze denken dat deze iets speciaals voor Joden zijn, en dat deze voor christenen niets te betekenen hebben. Ze denken, dat het Oude Testament weinig waarde heeft. Maar de Heer gaf via Mozes dat hele wonderlijke scala aan beelden en symbolen, die schuilgaan in de dienst van het heiligdom en in de wetten voor de Levieten. En Mozes was er zó op bedacht, dat de mensen zouden denken, dat *hij* deze dienst had ingesteld, dat we meer dan tweehonderd keer bij hem de verzekering vinden, dat God *Zelf* deze dienst heeft ingesteld. Dat deed Mozes, door telkens te schrijven: “De HEERE sprak,” of “De HEERE gebod” Hij wilde, dat iedereen zou weten, dat God dit wonderlijke systeem van beelden en afschaduwingen had gegeven. Niet alleen, om licht te laten schijnen vanaf de Hof van Eden tot aan het kruis. Maar ook om de zondige mensheid het werk van Christus te laten zien, dat Hij vanaf het kruis tot aan het einde van de tijd zou doen. Deze rituelen, met al hun beelden, vormen een grote reflector: Ze werpen een speciaal licht op de bediening van Christus, die je nergens anders in de Schrift kunt vinden. De Heiland leerde, dat het bestuderen van de geschriften van Mozes ons geloof in Hem zou versterken. Hij zei: “Want als u Mozes geloofde, zou u Mij geloven; want hij heeft over Mij geschreven. Maar als u zijn Schriften niet gelooft, hoe zult u Mijn woorden geloven?” (Johannes 5:46–47).

Schaduw

Numeri 19:2: Een rode koe, zonder onvolkomenheid.

Numeri 19:2: Het dier mocht geen gebrek hebben.

Numeri 19:2: De koe had nog nooit een juk gedragen; was nog nooit gedwongen om iets te doen.

Numeri 19:3; Deuteronomium 21:4: De rode koe werd buiten de legerplaats geslacht, in een onherbergzaam dal, dat nog nooit bewerkt was.

Numeri 19:5–6: De koe, het cederhout, de hysop en het scharlaken werden in het

Werkelijkheid

Hebreeën 9:13–14: Christus offerde Zichzelf smetteloos aan God.

Johannes 15:10; II Korinthe 5:21: Christus heeft de wet van God nooit overtreden. Hij was iemand “Die geen zonde gekend heeft.

Johannes 10:15: “Zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken; en Ik geef Mijn leven voor de schapen.”

Hebreeën 13:12; Johannes 10:16: “Daarom heeft ook Jezus, om door Zijn eigen bloed het volk te heiligen, buiten de poort geleden.”

II Petrus 3:7: De aarde wordt “voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel

vuur verbrand.

Numeri 19:17–19: Onreine mensen werden gereinigd, door hen met de as te besprenkelen.

en van het verderf van de goddeloze mensen.”

I Korinthe 6:11: “U bent schoongewassen, en geheiligd, en gerechtvaardigd, in de naam van de Heere Jezus.”

HOOFDSTUK 23

Het Dankoffer (of Vredeoffer)

De hele wereld zoekt vrede. Landen vechten ervoor. En duizenden mensen verkopen hun ziel om rijkdom te vergaren – in de valse hoop, dat die rijkdom hen vrede en geluk zal brengen. Maar er bestaat geen echte, blijvende vrede, buiten die welke de grote Vredevorst schenkt. En die vrede ontvang je nooit als beloning voor oorlog en bloedvergieten. En ook niet via de graaizieke hebzucht van de wereld. Het laatste wat de Heiland aan Zijn discipelen naliet, was vrede: “Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet zoals de wereld *die* geeft, geef Ik *die* u” (Johannes 14:27).

De blijvende vrede van God in je hart krijg je niet door wereldse roem of rijkdom na te jagen. Het dankoffer in het dienstwerk van de Levieten was een prachtige les in beelden en schaduwen, hoe je deze felbegeerde schat wel kunt verkrijgen.

Het dankoffer verschilde in heel veel opzichten van alle andere offers. Het was, met uitzondering van het pesachlam, het enige offer waarvan het volk het vlees mocht eten. Anders dan Pesach kon men het dankoffer het hele jaar door brengen.

De dieren voor het dankoffer werden uit de kudde of de diergroep gekozen. Ze moesten zonder gebrek zijn, want een misvormd dier kon een goede afbeelding zijn van de Vredevorst (Leviticus 3:1). Dankoffers werden als teken van dankbaarheid gebracht. Deze offers werden daarnaast gebruikt als bekrachtiging van een gelofte of een overeenkomst. En ook als vrijwillig offer (Leviticus 7:12, 16). Mozes bevestigde het oude verbond met Israël door een dankoffer (Exodus 24:5–8). We lezen in het Oude Testament, dat het dankoffer werd gebracht in tijden van bijzondere vreugde. Toen David de ark Jeruzalem binnen bracht, offerde hij dankoffers. Hij “deelde uit aan alle Israëlieten, mannen zowel als vrouwen, ieder een brood, een stuk vlees en een druivenkoek” (I Kronieken 16:1–3).

Het dankoffer werd vaak samen met andere offers gebracht. En waar het volk ook vlees at, met uitzondering van Pesach, was dit ter gelegenheid van een dankoffer.

Iemand die een dankoffer bracht, legde zijn handen op de kop van het dier en slachtte het dan. Daarna verwijderde hij het vet van alle organen. En de priester verbrandde het vet op het brandofferaltaar (Leviticus 7:29–34). Niet alleen het vet werd aan de priester gegeven, ook het borststuk en de rechter achterbout. Daarnaast kreeg de priester van elk offer de schouder, de beide kaken en de maag (Leviticus 7:31–34; Deuteronomium 18:3).

Het verwijderen en verbranden van het vet is een beeld van de enige manier waarop je echte vrede kunt krijgen. Dat wil zeggen: we leveren al onze zonden in bij de rechtmatige eigenaar (Psalm 37:20; Jesaja 43:24). De Vredevorst, de gezegende Heiland, “Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden” (Galaten 1:3–4). Hij heeft ze gekocht, zodat Hij de zonde kan vernietigen en ons vrede kan geven. Dit werd goed uitgebeeld door de priesters. “Deze *priesters* doen dienst in een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” (Hebreeën 8:5). Zij namen het vet uit handen van degene, die het dankoffer bracht, en verbrandden dit op het altaar. De priester bewoog het borststuk en de rechterachterbout voor de Heer. Daarna werden deze door de priester gegeten als zijn deel van het dankoffer.

In het verwijderen van het vet, en het weggeven van het borststuk en de rechterachterbout schuilt het geheim van het krijgen van vrede. Iemand die vrede krijgt, moet afstand doen van zijn zonden. En daarna moet zo iemand, net als de geliefde discipel, aan de borst van de Heiland rusten. Toen Christus aan de twaalf discipelen vertelde, dat één van hen Hem verraden zou, waren ze bang om Hem te vragen, wie het was. Zij wisten nauwelijks, wat voor band zij werkelijk met de Heiland hadden. Maar Johannes, die tegen Zijn borst leun-

de, kon naar Hem opzien. Hij zei: “Wie is het, Heer?” Hij voelde zich zeker genoeg, dat hij zijn Heer nooit zou verraden.

De profeet Jesaja begreep, wat de betekenis was van het aanbieden van het borststuk van elk dankoffer aan de priester. Hij schreef dit over de Heiland: “Hij zal als een herder zijn kudde weiden, in zijn arm de lammeren vergaderen en *ze in zijn schoot dragen*” (Jesaja 40:11). Als vandaag een kind van God, net als Johannes, de geliefde discipel, aan de borst van zijn Heer leunt, geniet hij van de werkelijke vrede van God, waarvan het dankoffer slechts een beeld was.

In de ware betekenis achter het feit, dat de priester de rechterachterbout¹ van elk dankoffer ontving, ligt kracht en zegen. We citeren de profeet Jesaja, die het heerlijk vond om over de Heiland te schrijven: “Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en *de heerschappij rust op Zijn schouder*. En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, *Vredevorst*. Aan de uitbreiding van deze heerschappij en *aan de vrede zal geen einde komen*” (Jesaja 9:5–6).

Let goed op: Het gaat hier om iemand, die beseft, dat Christus zijn persoonlijke Heiland is. Hij laat de leiding over zijn bestaan op Zijn schouder rusten. Zo ontvangt zo iemand vrede, waar geen einde aan komt. De reden waarom we er zo vaak niet in slagen, blijvende vrede te ontvangen, wanneer we tot God komen, is omdat we niet ver genoeg gaan. We gaan niet verder dan wanneer iemand bij het dankoffer alleen het vet aan de priester zou geven. We belijden onze zonden voor Christus, en Hij neemt ze van ons af. Maar vervolgens geven we ons vertrouwen aan wereldse vrienden. We leunen niet aan de borst van de Heer, en nemen Hem niet bij alles in vertrouwen. We vertrouwen niet op Hem, dat Hij de weg voor ons zal banen, zoals een herder voor zijn lammeren zorgt. We laten de leiding over ons bestaan niet op Zijn sterke en machtige schouder rusten. We zijn bang om Hem te vertrouwen, dat Hij onze tijdelijke zaken voor ons zal weten te regelen. En daarom lopen we al gauw weer vast in de verwarring en de moeilijkheden van ons dagelijks werk. In plaats van vrede, waar geen einde aan komt, hebben we eindeloze zorgen. Als we de sleutel, of de controle, van al onze zaken aan Christus overgeven, zullen we ontdekken, dat Hij deuren voor ons opent, die geen aardse macht kan sluiten. En Hij sluit wegen af, die Hij ons niet wil laten gaan. En dan kan geen macht ter wereld die wegen openen, om ons in de val te laten lopen (Jesaja 22:22).

Toen Samuel Saul tot koning over Israël had gezalfd, bracht hij hem naar huis. “Toen zei Samuel tegen de slachter: Breng het deel dat ik u gaf *en* waarvan ik tegen u zei: Houd het bij u. De slachter bracht een achterbout (schouder KJV, Hebreeuws: sjoek), met wat eraan zat en zette die Saul voor” (I Samuel 9:23–24). En Samuel gebod hem, ervan te eten. Als Saul deze prachtige les had begrepen, die door de handeling van Samuel werd uitgebeeld, zou hij de regering over het koninkrijk op de schouder van de grote Vredevorst gelegd hebben. Dan zou zijn levenswerk geen schipbreuk hebben geleden.

Er zit nog een ander aspect aan de schaduwdienst van het dankoffer. Daarover moet iedereen nadenken, die de blijvende vrede van het ware dankoffer wil ervaren. De twee kaken van elk (dank-)offer werden aan de priester gegeven (Deuteronomium 18:3). De ware Vredevorst kon zeggen: “Mijn wangen heb Ik gegeven aan wie Mij de baard uittrokken. Mijn gezicht heb Ik niet verborgen voor smadelijk speeksel” (zie Jesaja 50:6). En tot degene, die verlangt naar de vrede, die de wereld niet kan geven, maar ook niet af kan nemen, zegt Hij: “Ik zeg u echter dat u geen weerstand moet bieden aan de boze; maar wie u op de rechter-

---

¹ Vertaler: Haskell heeft het verband met schouder en kracht gelegd, omdat in de King James Version de rechterachterbout ook wordt vertaald met ‘schouder’, waarin de kracht schuilt. In het Hebreeuws staan in Deuteronomium 18 (z^oro’ah) en Leviticus 7 (sjoek) echter verschillende woorden.

wang slaat, keer hem ook de andere toe” (Mattheüs 5:39). God zei van Job, dat hij “vroom en oprecht, godvrezend en wijkende van het kwaad” was (Job 1:8). En Job zei: “onderschimp slaat men mij op de kaken” (Job 16:10). Van een kind van God wordt vaak gevraagd, om voor de zaak van Christus schande en smaad te dragen.

Samen met het dankoffer werden ongezuurde koeken, ingesmeerd met olie, gegeten. Het ongezuurde brood wees op zuiverheid en waarheid (I Korinthe 5:8). En olie wordt gebruikt als teken van de Heilige Geest, Die vrede in ons hart geeft. Bij dankoffers, die als dankzegging gebracht werden, at men ook gezuurd brood. Dit was een vreugdeteken.

Nadat Abraham de belofte had gekregen, dat Sara een zoon zou krijgen, bezochten drie engelen de aartsvader. Hij zat op dat moment “aan de ingang van zijn tent, toen de dag heet werd” Ongetwijfeld dacht hij over die belofte na. En als teken van dankbaarheid bereidde hij meteen een dankoffer voor hen: ongezuurd brood met vlees. Zij aten ervan, en bevestigden Abraham onmiddellijk de belofte, dat hij een zoon zou krijgen (Genesis 18:1–10). Misschien komt het wel door ontaarding van het dankoffer, en het uit het oog raken van de betekenis ervan, dat de kinderen van Israël de gewoonte ontwikkelden, om voortdurend vlees te eten.

Er gold één strenge beperking voor het eten van het dankoffer. Het vlees moest allemaal op dezelfde, of op de volgende dag gegeten worden. Het gebod is hier erg duidelijk over: “als er op de derde dag ook maar *een deel* van het vlees van zijn dankoffer gegeten wordt, dan komt het hem die het aangeboden heeft, niet ten goede; het wordt *hem* niet toegerekend. Het is onrein vlees: de persoon die daarvan eet, moet zijn ongerechtigheid dragen” (Leviticus 7:18).

Dit offer kon door rijk en arm op elk tijdstip in het jaar gebracht worden, en zo vaak als men wilde. Het vormde een belangrijk beeld van de opstanding van de Vredevorst. Het Joodse systeem van beelden en schaduwen is werkelijk een “kort samengevatte profetie over het evangelie.”

Pesach en het Beweegoffer van de Eerstelingen op de derde dag leerden een les over de opstanding. Maar de priester ging alleen de tempel binnen om de handvol graan te bewegen – als beeld van de opstanding van Christus. Maar bij het dankoffer had ieder kind van God de gelegenheid, zijn of haar geloof in de opstanding van Christus te tonen.

Als iemand op de derde dag van het vlees at, gaf dat aan, dat hij ervan uitging, dat het ware Dankoffer op die dag nog steeds dood was. Als aan de andere kant iemand weigerde om op de derde dag van het vlees te eten, en alles wat over was in het vuur verbrandde, toonde zo iemand, dat hij of zij geloofde in een opgestane Heiland.

In het warme Palestina zou het vlees op de derde dag beginnen te rotten. Martha zei van Lazarus: “Heere, hij ruikt al, want hij ligt hier *al* voor de vierde dag” (Johannes 11:39).

Maar de psalmdichter sprak, profeterend over de opstanding van Christus: “Want U zult mijn ziel in het graf niet verlaten, U laat niet toe, dat Uw heilige ontbinding ziet” (Psalm 16:10). David wist, dat de Heiland op de derde dag zou leven. De mensen die dicht bij de Heer leefden, zagen het licht, dat van het beeld van het werkelijke dankoffer weerkaatste. Deze waarheid over de opstanding van Christus, zoals die door David geleerd werd – en zoals die werd uitgebeeld in het dankoffer – vormde voor Petrus op het Pinksterfeest het sterkste argument (Handelingen 2:25–32). Paulus verwees duidelijk naar de schaduw van Pesach en van het dankoffer, toen hij leerde, “dat Christus gestorven is voor onze zonden, *overeenkomstig de Schriften*, en dat Hij begraven is, en dat Hij opgewekt is op de derde dag, *overeenkomstig de Schriften*” (I Korinthe 15:3–4). Zelfs de ogen van de discipelen waren zó door zonde en twijfel verblind, dat zij het licht niet konden onderscheiden, dat van de offerdienst scheen. De maan, die het licht van de zon reflecteert, geeft voldoende licht om iemand veilig door de nacht te leiden. Zo is ook het licht van het Lam van God, dat van de

wetten voor de Levieten en van de offerdienst reflecteert, voldoende om het volk veilig het koninkrijk van God binnen te leiden.

Er zijn vandaag veel mensen, die naar vrede verlangen. Ze beweren, dat ze dag aan dag gevoed worden door God en Zijn woord. Toch strompelen ze voort in duisternis. Want ze zijn net als iemand, die in de schaduwdienst op de derde dag van het vlees at: Ze laten zien, dat ze geloven, dat de Heer nog steeds dood is. Daarom gaan ze treurend door het leven, alsof de Heer van het leven en van de heerlijkheid nog steeds dood in het graf van Jozef ligt; in plaats van dat Hij leeft in de hemel, aan de rechterhand van de Vader. Hij staat klaar om licht en hulp te zenden aan iedere volgeling hier op aarde, die op Hem vertrouwt. De boodschap, die Hij vanuit het hemels heiligdom zendt, is: “Ik ben de Eerste en de Laatste, en de Levende, en Ik ben dood geweest en zie, levend ben Ik tot in alle eeuwigheid. Amen” (Openbaring 1:17–18).

Schaduw

Leviticus 3:1: Het dankoffer moest zonder gebrek zijn.

Leviticus 7:29: Het vet werd van het offer verwijderd. Vet is een beeld van de zonde.
Psalm 37:20.

Leviticus 7:31: Het vet werd verbrand.

Leviticus 7:32–33: De rechterachterbout (KJV: schouder, Hebreeuws: sjoek) was het deel voor de priester.

Deuteronomium 18:3: De twee kaken werden aan de priester gegeven.

Leviticus 7:15–16: Het vlees mocht de eerste en de tweede dag gegeten worden.

Leviticus 7:17–18: Niets van het vlees mocht op de derde dag gegeten worden.

Werkelijkheid

I Johannes 3:5: Er is geen zonde in Christus.

II Korinthe 13:5: “Onderzoek uzelf ... Beproef uzelf.”

Mattheüs 25:41: De zonde wordt samen met de zondaars verbrand.

Jesaja 40:11: “Hij zal ... de lammeren ... *in zijn schoot dragen.*”

Mattheüs 26:67; Jesaja 50:6: Zij spuwden de Heiland in Zijn gezicht.

I Korinthe 15:3–4: Christus lag op de eerste en de tweede dag in Zijn graf.

Mattheüs 28:6; Lukas 24:21: Op de derde dag zei de engel over het lege graf: “Hij is hier niet, want Hij is opgestaan.”

HOOFDSTUK 24

De Reiniging van Melaatsen

Van alle ziektes, die de mens geërfd heeft, is er geen afschuwelijker dan melaatsheid. Iemand leeft jarenlang met deze vreselijke ziekte, die delen van zijn lichaam wegvreet. Net zolang tot je naar de dood gaat verlangen, om ervan verlost te zijn.

Melaatsheid is van de vroegste tijden af een beeld voor zonde geweest. En als beeld past het goed voor die walgelijke geestelijke ziekte, die de ziel verwoest van iemand, die zijn geweten keer op keer geweld aandoet. Net zolang, tot er geen kracht meer is om weerstand te bieden, en men helemaal aan het kwaad overgeleverd is.

Toen Mirjam jaloers werd op haar schoonzuster, en zij en Aäron tegen Mozes morden, “zo ontbrandde de toorn van de HEERE tegen hen, ... en zie, Mirjam was melaats, *wit* als sneeuw.” God leerde hen een les: de zonde van jaloezie, morren, en kritiek leveren zijn voor het geestelijk leven hetzelfde, wat melaatsheid voor het lichaam is. Daarna werd zij, als antwoord op het gebed van Mozes, genezen (Numeri 12:9–15).

De begeerte van Gehazi, de knecht van Elisa, ging uit naar de schatten van Naäman. Hij verzong een list en huichelde om die te krijgen. Toen kwam het besluit van de Heer tot hem: “Daarom zal de melaatsheid van Naäman u en uw nakomelingen aankleven, voor altoos” (II Koningen 5:27). Het is daarom niet vreemd, dat de Joden, die de verhalen van Mirjam en Gehazi kenden, melaatsheid zagen als een oordeel van de Heer.

Een melaatse mocht zich niet onder andere mensen mengen. Daarop bestond geen uitzondering: Het gold voor de koning op zijn troon net zo goed als voor de nederigste slaaf. Het gebod van de Heer was: “De kleren van de melaatse bij wie de ziekte is *vastgesteld*, moeten ingescheurd worden, zijn hoofdhaar moet hij los laten hangen, hij moet zijn baard en snor bedekken en hij moet roepen: Onrein, onrein! Alle dagen dat hij de ziekte heeft, zal hij onrein zijn. ... hij moet afgezonderd wonen. Buiten het kamp moet zijn woongebied zijn” (Leviticus 13:45–46).

Melaatsheid was een beeld voor de ergste zonden. Daarom omvatte het ritueel voor de reiniging van een melaatse meer dan enig ander offerritueel. De priester die hem had onderzocht en onrein had verklaard, was de enige die hem weer rein kon verklaren. De priester ging buiten de legerplaats en onderzocht de melaatse. Als de melaatsheid genezen was, dan moest degene die genezen was “twee levende reine vogels neemt, cederhout, karmozijn en hysop” naar de priester brengen. Eén van de vogels werd geslacht boven een aarden pot met bronwater. Daarna werden de levende vogel, het cederhout, de karmozijn en de hysop allemaal in het bloed gedoopt. De priester sprenkelde het bloed ook zevenmaal op degene die gereinigd moest worden. En daarna verklaarde hij hem rein (Leviticus 14:4–7).

Melaatsheid is een erg besmettelijke ziekte. Alles wat een melaatse aanraakt, wordt besmet. Zonde is ook een verschrikkelijke ziekte. De aarde, de lucht en het water zijn allemaal vervloekt vanwege de zonde van de mensheid. En die moeten door hetzelfde bloed gereinigd worden, als het bloed dat de mens reinigt. Daarom liet men de levende vogel, nadat de melaatse rein verklaard was, met z'n veren rood van bloed, vrij wegvliegen in de lucht. Het bloed werd niet alleen op degene die onrein was gesprenkeld. Maar op deze manier werd het bloed ook door de lucht gedragen, die vol ziektekiemen en zonde zat (Jeremia 9:21). Het is een beeld van het bloed van Christus, die een nieuwe hemel – een nieuwe atmosfeer – zal geven aan deze aarde, die door zonde vervloekt is.

Voor de mens ging zondigen bestonden er geen rottende planten. De prachtige bomen werden niet door insectenziektes verwoest. Alles was vrij van de vloek. Niets, behalve het

bloed van Christus, kan de plantenwereld herstellen in de schoonheid van de hof van Eden. Als teken van deze herstellende kracht werden een stuk cederhout, de reuzenboom van het woud, en een stukje hysop, de kleine plant, die uit de muur tevoorschijn komt (I Koningen 4:33), in het bloed gedoopt. Deze werden gekozen als de twee uitersten van de plantenwereld, en daarmee werden alle planten erbij ingesloten.

Het dierenrijk is ook door de zonde vervloekt. Maar door de verlossende kracht van het bloed van Christus zal er een andere tijd komen: “Een wolf zal bij een lam verblijven, een luipaard bij een geitenbok neerliggen, een kalf, een jonge leeuw en mestvee zullen bij elkaar zijn, een kleine jongen zal ze hoeden” (Jesaja 11:6).

De scharlaken wol, die in het bloed gedoopt werd, stelde het dierenrijk voor (Hebreeën 9:19). Het bloed van de vogel werd in een *aarden* pot met bronwater gedaan. Zo zien we, dat het bloed van de vogel bij de reiniging van melaatsen niet alleen in direct contact kwam met de melaatse zelf, maar ook met al het andere dat door de zonde vervloekt was. Namelijk, aarde, lucht, water, plantenleven en het dierenrijk.

Deze wonderlijke afbeeldingen waren slechts compacte profetieën voor het nog veel wonderlijker Origineel. Christus knielde in doodsnoed neer op de koude grond van de hof van Gethsémané. Grote druppels bloed vielen van Zijn gezicht neer op de grond (Lukas 22:44). Vierduizend jaar eerder, toen Kaïn zijn broeder doodsloeg, was de aarde voor het eerst in aanraking gekomen met het bloed van een mens. Het viel neer als een vernietigende vloek, die de vruchtbaarheid van de grond verwoestte (Genesis 4:11–12). Sindsdien is de boezem van de aarde bevekt. Niet alleen met het bloed van afzonderlijke. Stromen bloed hebben de aarde overspoeld, wanneer gewapende legers, aangevoerd door de satan, elkaar afslachtten. Elke bloeddruppel heeft deze vloek verzwaard (Jesaja 24:5–6). Maar hoe anders was dit met het bloed van de gezegende Heiland! Daarin school genezing, reinigende kracht (Numeri 35:33).

De vloek van de zonde hangt zwaar in de atmosfeer. Deze is zó vol ziektekiemen, dat Jeremia kon zeggen: “De dood is geklommen in onze vensters, hij is gekomen in onze paleizen, om uit te roeien het kind van de straat, de jongelingen van de pleinen” (Jeremia 9:21). Bij de afbeelding drupte het bloed van de levende vogel, wanneer deze *door de lucht* vloog. Het viel beneden op de rotsen. Deze schaduwrituelen van de Levitische priesterdienst waren geen zinloze vormendienst. Ze vormden profetieën voor het grote Origineel.

Vanaf de vroegste tijden is water door de vloek van de zonde aangetast (Exodus 15:23). De vogel, die boven het bronwater gedood werd was een afbeelding van de dood van Christus. Hij zou de vloek van de zonde voorgoed uit de wateren op aarde wegdoen. Het bloed van Christus kwam in direct contact met water. Toen de soldaat die wrede speer in de zijde van de Heiland stootte, “kwam er bloed en water uit” (Johannes 19:34). Niet een mengeling van bloed en water, maar bloed *en* water: twee stromen die vrucht droegen.

“Het is een prachtig symbool: die levende vogel, die in het bloed van de geslachte vogel gedoopt werd, en daarna werd vrijgelaten tot een vreugdevol leven. Voor ons is het een symbool van de verzoening. Dood en leven werden daar met elkaar vereend. Iemand die op zoek is naar waarheid, vindt hier de verborgen schat: de eenwording van het vergevende bloed met de opstanding en het leven van onze Verlosser.

De vogel werd boven bronwater geslacht. Dat levende water was een symbool van de steeds stromende, steeds reinigende werking van het bloed van Christus.”

Het kruis waaraan de Heiland hing, dat bevekt was met Zijn kostbaar bloed, was van een boom uit het woud gemaakt. Een dunne hysopstengel droeg de spons, die, in zijn gedoopt, aan Hem gegeven werd om Zijn dorst te lessen.

Toen de Heiland aan het kruis hing, luisterde hij naar een woord of teken van de mensen om Hem heen, dat zou aangeven, dat Zijn over gewaardeerd werd. Maar door de opdrin-

gende menigte onder Hem werden alleen maar hatelijke opmerkingen, scheldpartijen en vloeken naar Zijn hoofd geslingerd. Zelfs één van de boosdoeners die naast Hem hing deed mee aan het gescheld. Maar de andere boosdoener bestrafte hem. En tot Jezus zei hij: “Heere, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk gekomen bent” En Jezus antwoordde: “Voorwaar, heden zeg Ik u, u zult met Mij in het paradijs zijn” (Lukas 23:39-43). In dit antwoord school de verzekering, dat deze boosdoener vergeving had ontvangen. Juist toen het reinigende bloed van Christus uit Zijn aderen vloeide, verheugde de boosdoener in de kracht, die daarin school, om van zonde te reinigen. Hij, van wie Zijn vijanden dachten, dat Hij was overwonnen, stierf als een machtig Overwinnaar. En de boosdoener mocht de vervulling ervaren van de belofte: “Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw” (Jesaja 1:18).

De kleur van de wol die in het bloed van het schaduwoffer werd gedoopt was vol betekenis. Het is bijna onmogelijk om vlekken van scharlaken te verwijderen. Maar: “Al waren uw zonden als scharlaken,” het bloed van Christus kan die “wit ... als sneeuw” maken. Je kunt door iedereen op aarde veroordeeld worden en als een verworpene beschouwd worden. Maar als je naar de Heiland kijkt, en aanspraak maakt op Zijn reinigende macht, zal Hij al jouw zonden wegwassen. En Hij geeft je blijdschap en vreugde in je hart.

Degene, die in de schaduwdienst gereinigd moest worden, werd met het bloed besprenkeld, en daarna rein verklaard. Toch moest deze nog meer doen. Op de achtste dag nadat hij rein verklaard was, moest hij voor de priester verschijnen met twee lammeren, een graanoffer en een log olie (ongeveer een halve liter). De priester stelde degene, die gereinigd moest worden, bij de ingang van de tabernakel. Hij bewoog één van de lammeren en de olie als beweegoffer voor de Heer. Dan slachtte hij het lam, nam iets van het bloed, en deed dit “aan de rechter oorlel” van degene, die gereinigd moest worden. En ook op de duim van zijn rechterhand, en op de grote teen van de rechtervoet (Leviticus 14:10-14). De priester wijdde zijn oren, zodat hij alleen die dingen zou horen, die hem rein zouden houden. Hij wijdde zijn handen voor de dienst aan God. En hij wijdde zijn voeten, zodat die alleen op de weg van de geboden van de Heer zouden gaan.

Daarna nam de priester de log olie. Hij sprenkelde een deel voor het aangezicht van de Heer. En een deel deed hij aan de rechter oorlel van degene, die gereinigd moest worden. En ook op de duim van zijn rechterhand, en op de grote teen van zijn rechtervoet. Vervolgens zalfde hij zijn hoofd met de olie die nog over was (Leviticus 14:15-18).

Deze dienst was geen lege vorm, maar een beeld van een gezegend origineel. Dit wordt vervuld in het leven van iedere christen, die zichzelf aanmeldt voor de dienst aan de Heer, wanneer de Heer zijn zonden vergeeft en hem rein verklaart. Jezus zei van Maria: “Haar zonden, die veel waren, zijn *haar* vergeven, want zij heeft veel liefgehad; maar aan wie weinig vergeven wordt, die heeft weinig lief” (Lukas 7:47). Een melaatse, die van die walgelijke, levende dood, gereinigd was, voelde zich zó dankbaar tegenover God vanwege die vrijheid en reiniging, dat hij zijn leven wijdde aan het dienen van de Heer. De olie is een teken van de Heilige Geest, die een christen voorbereidt op zijn of haar dienst. Met deze olie werd niet alleen het oor, de hand en de voet aangeraakt. Maar ze werd over zijn hoofd uitgegoten. Dit was een teken van de volledige overgave, met heel je wezen, aan het dienen van zijn Meester, die hem heeft verlost. De boeken in de hemel bevatten veel namen van mensen, die deze prachtige, werkelijke reiniging hebben vervuld. Zij hebben hun hele wezen overgegeven aan het dienen van hun Verlosser.

De wet voor de Leviëten voorzag ook in de reiniging van huizen en kleren, die door melaatsheid waren aangetast. Als een huiseigenaar verschijnselen zag, die op melaatsheid wezen, moest hij dit aan de priester melden. Die kwam meteen om het huis te onderzoeken. Eerst moest het huis worden leeggehaald. Wanneer de priester “groenachtige of roodach-

tige” plekken op de muur zag, werd het huis voor zeven dagen afgesloten. Als deze uitslag na zeven dagen nog steeds op de muren zat, moesten die eraf worden gekrabd. De aangestaste stenen moesten uit de muur worden gehaald, en het huis moest grondig worden opgeknapt. Als de plekken terug kwamen, toonde dit aan, dat de melaatsheid niet afkomstig was van een lek, of een scheur in de muur. De plaats waarop het huis stond was vochtig en ongezond. Dan moest het huis worden afgebroken (Leviticus 14:34-45).

Als de gezondheidswetten van vandaag net zo waakzaam zouden zijn over de huizen van de mensen als die oude Levitische wetten, dan zou die gevreesde ziekte, tuberculose, minder vaak voorkomen.

De wetten voor kleding die door melaatsheid waren aangetast, waren erg streng (Leviticus 13:47-59). Als de plaag van de melaatsheid zó diep in het kledingstuk was doorgedrongen, dat die door wassen niet verwijderd kon worden, dan moest dat kledingstuk met vuur verbrand worden. Er schuilt een diepe geestelijke les in dit voorschrift. God heeft heel duidelijke aanwijzingen gegeven voor de kleding van Zijn volgelingen (I Petrus 3:3-4; I Timotheüs 2:9). Het is nooit Zijn bedoeling geweest, dat Zijn volk de dwaze modes van de wereld zou volgen (Jesaja 3:16-26). Er moet duidelijk onderscheid zijn tussen de kleding van christenen en die van wereldse mensen (Numeri 15:38-39). Mensen voeren misschien aan, dat zij hun trots hebben overwonnen. Als zij modieuze kleren dragen en zich kleden als de wereld, schaadt het hen niet. Dat beweren zij tenminste; omdat zij hun trots overwonnen hebben. Als dat waar was, zou iemand, die net van de pokken genezen is, ook de kleren kunnen dragen, die door de ziekte besmet zijn. Men redeneert, dat als je de ziekte eenmaal hebt gehad, en hersteld bent, je de ziekte niet voor de tweede keer kunt krijgen. Daarom zou er geen gevaar in de kleding schuilen. Maar overal waar je gaat, strooi je de ziektekiemen om je heen. Zo is het ook voor een christen, die nalaat om de aanwijzingen van de Heer op het punt van kleding op te volgen. Je geeft een verkeerde voorstelling van wie de Heer is. En je zaait het zaad van trots en ijdelheid in de harten van gemeenteleden, die zwakker zijn dan jij. Het is beter, de aanwijzingen op te volgen, die in de dienst van de Levieten gegeven worden, en kleding, die besmet is met trots en ijdelheid, te verbranden. Want zelfs door onze kleding kunnen we een verkeerd beeld van onze Heer en Meester oproepen.

Schaduw

Werkelijkheid

“Het hele systeem van het Jodendom is het evangelie in sluiers gehuld.”

Leviticus 14:6-7: Er werd bloed gesprengd op degene die gereinigd moest worden.

I Petrus 1:2: Besprenkeling met het bloed van Jezus reinigt ons van zonde.

Leviticus 14:6: Cederhout, scharlaken en hysop werden in het bloed gedoopt.
I Koningen 4:33: Ceder en hysop liggen in het plantenrijk het ver uit elkaar.

Johannes 19:29: Hysop wordt daar in verbinding gebracht met de Heiland. En het kruis werd gemaakt van een boom uit het woud.

Leviticus 14:5: De vogel werd gedood en het bloed werd in een aarden pot opgevangen.

Lukas 22:44: Jezus' bloed drupte op de aarde.

Leviticus 14:6-7: De vogel die in het bloed werd gedoopt, werd vrijgelaten om door de lucht te vliegen. Jeremia 9:21: de lucht is onrein.

Leviticus 14:14, 17: De rechter oorlel werd met het bloed en de olie aangeraakt.

Leviticus 14:14, 17: De duim van de rechterhand werd met het bloed en de olie aangeraakt.

Leviticus 14:14, 17: De grote teen van de rechtersoet werd met het bloed en de olie aangeraakt.

Openbaring 21:1: Er zal, als gevolg van de dood van Christus, een nieuwe hemel komen (een schone atmosfeer). Vanaf het kruis druppelde Zijn bloed door de lucht.

Jesaja 42:18 – 20: Dienaren van God zijn doof voor dingen, die ze niet moeten horen.

Psalm 119:48: “Ik strek mijn handen uit naar Uw geboden, die ik liefheb.”

Genesis 17:1: “Ik ben God, de Almachtige. Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht.”

SECTIE VI

DE DIENST VAN HET HEILIGDOM

- 25. De Voorhof en de Dienst in de Voorhof
- 26. Het Dienstwerk in de Eerste Afdeling van het Heiligdom
- 27. Een Wonderlijke Profetie

Mijn Heiland staat voor de troon

Waak op, mijn ziel, waak op,
schud af jouw bange vrees.
Het bloedende Offer
verschijnt ter wille van mij.
Mijn Heiland staat voor de troon;
mijn naam is in Zijn handpalmen geschreven.

Hij leeft altijd daar in de hoge,
om voor mij te bidden.
Zijn alles verlossende liefde,
Zijn kostbare bloed, het pleit voor mij.
Zijn bloed is voor ons hele menselijk geslacht vergoten.
En het besprenkelt nu de genadetroon.

Hij heeft vijf bloedende wonden,
die werden Hem op Golgotha toegebracht.
Uit hen stromen werkzame gebeden.
Zij spreken krachtig voor mij:
“Vergeef hem, o, vergeef!”, roepen zij,
“laat een berouwvolle zondaar niet sterven!”

De Vader hoort Hem bidden,
Zijn geliefde Gezalfde.
Hij kan de aanwezigheid
van Zijn Zoon niet afwijzen.
Zijn Geest antwoordt op het bloed:
Hij vertelt mij, dat ik een kind van God ben.

— *Charles Wesley*

HOOFDSTUK 25

De Voorhof en de Dienst in de Voorhof

De tabernakel werd omgeven door een voorhof, honderd el lang en vijftig el breed. Deze voorhof werd omsloten door gordijnen van dubbeldraads fijn linnen, die aan bronzen pilaren hingen. De pilaren waren afgewerkt met haken en verbindingstukken van zilver. Ook de gordijnen werden aan zilveren haken opgehangen. De voorhof was in de vorm van een rechthoek. De lange zijden waren naar het noorden en het zuiden gekeerd, en de korte zijden naar het oosten en westen. De deur, of de ingang, was twintig el breed, en zat in het midden van de oostzijde van de voorhof. De gordijnen, die de ingang afsloten, waren van "blauwpurperen, roodpurperen en scharlakenrode wol en meerdradig fijn linnen, borduurwerk." Ze werden opgehangen aan vier bronzen pilaren, afgewerkt met zilver (Exodus 27:9-18).

De hoogte van de omheining van de voorhof was slechts de helft van die van de tabernakel. Dus boven de mooie gordijnen van de voorhof en de schittering van het zilver en koper van de vele pilaren waren de gouden wanden van de tabernakel zichtbaar, met zijn prachtige gordijnen en dakbedekking. Iemand die van buitenaf de schoonheid van de tabernakel wilde zien, moest dus over de voorhof heen kijken. Net zo moet iemand, die in geloof de schoonheid van het hemelse heiligdom wil aanschouwen, zijn gedachten opheffen, boven de dingen van deze aarde uit, en zich op hemelse dingen richten.

Er stonden twee belangrijke voorwerpen in de voorhof: het wasvat en het brandofferaltaar. Het altaar was met koper overtrokken. Het wasvat, plus al het gerei van de voorhof, dat gebruikt werd bij de dienst bij het altaar, waren van koper. Het grote koperen altaar stond tussen het heiligdom en de ingang in; maar dichterbij de ingang dan bij het heiligdom (Exodus 40:6-7).

Geen enkel onderdeel van het heiligdom of in de voorhof was volgens een ontwerp van mensen gemaakt. Elk onderdeel werd naar goddelijk voorbeeld gevormd. Toen de Heer Mozes aanwijzingen had gegeven, hoe hij het koperen brandofferaltaar moest maken, voegde Hij daaraan toe: "Zoals Hij *het* u op de berg getoond heeft, zo moet men *het* maken" (Exodus 27:8).

Het altaar was een holle kist, vijf el in het vierkant, en drie el hoog. Het was gemaakt van planken acaciahout. Aan elke hoek zat een horen van dezelfde houtsoort. Een koperen rooster in het midden droeg het vuur en zorgde voor de luchtaanvoer. Ook kon de as zo naar beneden vallen. Het hele altaar, ook de horens, was met koper overtrokken (Exodus 27:1-8).

God had bepaald, dat het altaar "allerheiligst" zou zijn. "Ieder, die het altaar aanraakt, zal heilig zijn" (Exodus 29:37). Adonia en Joab vluchtten ongetwijfeld om deze reden naar het altaar en grepen de horens vast, toen zij bang waren, door Salomo gedood te zullen worden (I Koningen 1:50; 2:28).

Alle brandoffers in het heiligdom werden op het koperen brandofferaltaar verbrand. Het vuur werd door de Heer Zelf ontstoken (Leviticus 9:24). Het werd voortdurend brandend gehouden, en mocht niet uitgeblust worden (Leviticus 6:13). Het vuur, dat alle zonde op aarde zal vernietigen, daalt, net als bij het koperen brandofferaltaar, van God uit de hemel neer. En het zal ook niet uitgeblust worden, zolang er nog zonde is, die verteerd moet worden (Openbaring 20:9; Markus 9:43-48). Het hele karkas van het volledige brandoffer, en delen van verschillende andere offers, werden op dit koperen brandofferaltaar verbrand. Het verteerde, wat een afbeelding was van de zonde. En omdat het vuur voortdurend

brandde, werd het ook wel “het altaar van de voortdurende verzoening” genoemd (zie ook Numeri 29:11; Nehemia 10:33). Zonde scheidt de mens van God (Jesaja 59:2). Alle zonde moet weggedaan worden, voordat de zondaar met God kan worden ‘verzoend’ (Engels: atonement – verzoening – wordt at-one-ment – het één zijn met God, vertaler). Daarom is wat op dit altaar gebeurt een symbool van de uiteindelijke vernietiging van de zonde. Dat is noodzakelijk, voordat de verlost van hun eeuwige erfenis kunnen genieten.

Paulus verwees naar dit altaar als een beeld van Christus (Hebreeën 13:10). Alles wat zich rond het brandofferaltaar afspeelde, was een beeld, dat verwees naar de vernietiging van de zonde. Dat is een taak, die alleen Christus kan vervullen. De Vader heeft de uiteindelijke vernietiging van de zonde en de zondaars in handen van Zijn Zoon gelegd (Psalm 2:7–9). De horens van het koperen brandofferaltaar werden vaak bestreken met het bloed van de verschillende offers. En het bloed van *elk* zondoffer werd aan de voet van het altaar uitgenomen.

Op een paar uitzonderingen na werden alle offerdieren in de voorhof geslacht, bij de ingang van de tabernakel van de ontmoeting: Zo werd de ingang van de eerste afdeling vaak genoemd. Want de hele gemeente van Israël had de mogelijkheid, God in de voorhof bij deze ingang te ontmoeten. Niemand mocht de heilige ruimte van de tabernakel zelf betreden, behalve de priesters. Want het was een beeld van het heiligdom in de hemel, waar God en Christus wonen, omringd door schitterende cherubs en serafijnen. Alles wat in de voorhof plaatsvond, was een beeld van het werk wat op aarde gedaan moet worden. Terwijl de dienst, die in de eerste en de tweede afdeling van het heiligdom werd verricht, een beeld was van het werk, dat in de hemel wordt gedaan.

Binnen in het heiligdom werd nooit een slachtoffer geslacht. Het slachten vond plaats in de voorhof. En het bloed en het vlees werden door de priester het heiligdom binnen gedragen. Christus, het grote werkelijke Slachtoffer, werd in de werkelijke voorhof – deze aarde – geslacht. Daarna is Hij met Zijn eigen bloed het ware heiligdom in de hemel binnengegaan. Hij heeft nog steeds hetzelfde lichaam, waarmee Hij onze zonden op Golgotha gedragen heeft. De zonden worden vergeven, en worden uit de boeken in het hemels heiligdom uitgewist. Maar daar worden ze niet vernietigd. In de schaduw van het hemels heiligdom verteerden de vlammen van het koperen brandofferaltaar hetgeen de zonde uitbeeldde. Zo zal het ook in werkelijkheid gaan. De goddelozen zullen opkomen “over de breedte van de aarde” En dan komt er vuur van God uit de hemel die hen zal verteren (Openbaring 20:9). Deze aarde is de grote ware voorhof. Hier zal vervuld worden, wat uitgebeeld wordt in de voorhof van het aardse heiligdom.

Het voortdurend op het altaar verbranden van wat de zonde uitbeeldde, leidde tot het opeenhoppen van as. De priesters van het heiligdom op aarde deden dienst in “een afbeelding en schaduw van de hemelse *dingen*” (Hebreeën 8:5). Zelfs het verwijderen van de as moest op aanwijzing van de Heer gebeuren op een manier, dat het een onderdeel van de laatste taak van Christus uitbeeldde. De priester moest in zuiver wit gewaad gekleed zijn, wanneer hij de as van het altaar verwijderde. De as werd eerst door de priester weggenomen en “naast het altaar, aan de oostkant” gelegd (Leviticus 6:10; 1:16). Als het moment gekomen was, waarop de as naast het altaar weggenomen moest worden, deed de priester zijn priesterkleden uit en trok “andere kleden” aan. Daarna bracht hij de as buiten de legerplaats naar “een reine plaats” (Leviticus 6:11). As is alles wat van de zonde, van zondaars, en van de duivel zal overblijven, als het vuur van de jongste dag zijn werk zal hebben gedaan (Maleachi 4:1–3; Ezechiël 28:18–19). Als het zuiverende vuur van de Heer de laatste sporen van de zonde heeft verwijderd, zal er een nieuwe aarde verschijnen, *een reine plaats*, zonder één smet van de zonde. En als de rechtvaardigen dan over die reine, zuivere aarde zullen wandelen, zal de as van de zonde – en alles wat daaraan kleefde – onder hun voeten

zijn. Dan zullen beeld en werkelijkheid waarlijk één geworden zijn. De als van alle zonde zal zich dan op “een reine plaats” bevinden.

Als de priester de as naast het altaar stortte, droeg hij zijn priesterkleed. De as vertegenwoordigde de beleden zonden van de rechtvaardigen. Wanneer Christus de beleden zonden van Zijn volk zal dragen, draagt ook Hij Zijn priestergewaad. Maar de tijd zal komen, dat Hij de zonden van de rechtvaardigen op het hoofd van de satan zal leggen. Dan zal Hij Zijn priestergewaad uitdoen, en in koninklijk gewaad naar de aarde komen. Hij zal uit Zijn koninkrijk verzamelen “alle struikelblokken, en hen die de wetteloosheid doen” (Mattheüs 13:41). Dan zal *alle* zonde, en de zondaars, in het vuur verbrand worden. Christus zal niet in priestergewaad in de ware voorhof – de aarde – verschijnen, om de zonde uiteindelijk te vernietigen. Hij komt als Koning van de koningen, en als Heer van de heren.

Een groot deel van de schaduwdienst is door de Heer zó ingericht, dat jonge mensen er nieuwsgierig door worden, en gestimuleerd worden op zoek te gaan naar informatie.

Pesach was zó ingericht, dat de kinderen zouden vragen: “Wat betekent deze dienst voor u?” De twaalf stenen werden als “teken” op de oevers van de Jordaan opeen gestapeld, zodat de aandacht van de kinderen erdoor getrokken zou worden. Als ze dan zouden vragen: “Wat hebben deze stenen voor u te betekenen?” – dan kon hun verteld worden over de tijd, dat God de stroom van de Jordaan tot staan bracht voor de legerscharen van Israël (Jozua 4:1–7 NBG). Als de nieuwsgierigheid van een kind is gewekt, en het stelt zelf de vraag – dan maakt de les een diepere indruk op hem of haar.

Het lijkt erop, dat God daarom de as eerst aan de oostkant van het altaar liet storten. Daar lagen ze zó in het oog, dat ieder kind, dat de voorhof binnenkwam, die zou zien, en zou vragen: “Wat heeft die as te betekenen?” Dan zou de vader kunnen vertellen over die wonderlijke waarheid, dat alle zonde in het vuur van de jongste dag uiteindelijk tot as verbrand zou worden (Maleachi 4:1–3).

Als kinderen met hun ouders buiten de legerplaats kwamen, zou hun oog getrokken worden door de ongewone aanblik van de as, die op een volkomen reine plaats gestort werd. Als antwoord op hun vragen kon dan de prachtige les doorgegeven worden, dat er een nieuwe aarde zal komen. Die zal ontstaan uit het vuur, dat de laatste sporen van de zonde zal vernietigen. Dit beeld kon dan indruk op hen maken. Door de as en het bloed onder aan het altaar in de schaduwdienst van de voorhof, werd het van zonde reinigen van deze aarde aan Israël voorgehouden.

De gemeente van Israël kon zich in de voorhof verzamelen. Maar alleen de priesters mochten de dienst bij het altaar verrichten (Numeri 18:2–7). De Levieten hadden de zorg voor het heiligdom opgedragen gekregen. Maar ze konden niet aan het altaar dienst doen. Want dit was een beeld van het werk, dat Christus alleen kon doen. Hij alleen kan de zonde vernietigen.

Het wasvat stond tussen het koperen brandofferaltaar en de ingang van het heiligdom. Het wasvat en zijn onderstel waren beiden van koper. Er werd water in bewaard, zodat de priesters hun handen en voeten konden wassen, voordat zij het heiligdom binnengingen, om de één of andere dienst te verrichten. Zij moesten hun handen en voeten ook wassen, “wanneer zij tot het altaar naderen om dienst te doen door een vuuroffer voor de HEERE in rook te laten opgaan” De straf voor het dienstdoen aan het altaar of binnen de tabernakel, zonder zich eerst in het wasvat te wassen, was de dood (Exodus 30:17–21). Het volk keek toe, wanneer de priesters zich in het water wasten, voordat zij de dienst van hun heilige ambt gingen verrichten. Zouden zij daaruit niet de waarheid hebben geleerd, die Christus aan Nicodemus leerde? “Als iemand niet geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk van God niet binnengaan” (Johannes 3:5; Titus 3:5; Efeze 5:26).

Schaduw

Exodus 27:9-18: De tabernakel werd omringd door een voorhof, waarin de slachtoffers werden geslacht. Leviticus 4:14, 15, 24, 29.

Leviticus 6:10-11: De as van het altaar werd op een reine plaats gestort.

Leviticus 6:10: De priester droeg zijn priestergewaad, wanneer hij de as naast het altaar stortte.

Leviticus 6:11: Als de priester de as buiten de legerplaats naar een reine plaats bracht, trok hij zijn priestergewaad uit en deed andere kleren aan.

Werkelijkheid

Johannes 12:31-33: Het grote ware Slachtoffer werd op aarde geslacht.

Maleachi 4:1-3: De as van de goddelozen zal op de reine aarde achterblijven.

Hebreeën 2:17: Christus zou als Hogepriester verzoening doen voor de zonden van het volk.

Openbaring 19:14-16; Jesaja 63:1-4: Als Christus naar de aarde komt om de zonde en de zondaars te vernietigen, zal Hij Zijn priestergewaad verwisseld hebben voor dat van een koning.

HOOFDSTUK 26

Het Dienstwerk in de Eerste Afdeling van het Heiligdom

Het dienstwerk in de eerste afdeling bestond voornamelijk uit de dagelijkse dienst, die 's morgens en 's avonds gedaan moest worden, de persoonlijke zondoffers, en diensten op feestdagen en bij speciale gelegenheden. In de eerste afdeling, ook wel tabernakel van de ontmoeting genoemd, liet God zien, dat Hij zichtbaar aanwezig was. Bij het eerste voorhangsel, de ingang, van de tabernakel van de ontmoeting, brachten het volk hun zondoffers. Daar ontmoette God de kinderen van Israël en sprak met hen (Exodus 29:42-43; 30:36; Numeri 17:4). Soms vervulde de wolkkolom van Zijn heerlijkheid, die de zichtbare aanwezigheid van de Allerheiligste aangaf, de eerste afdeling. Daardoor kon niemand de tabernakel binnengaan (Exodus 40:34-35; I Koningen 8:10-11; II Kronieken 5:13-14; 7:2) Gods aanwezigheid, die zich in de eerste afdeling van het aardse heiligdom manifesteerde, was een schaduw van de heerlijke aanwezigheid, en van de troon van de Vader in de eerste afdeling van het heiligdom in de hemel. Daar heeft onze Heiland, nadat Hij "het kruis gedragen en de schande veracht" had, plaatsgenomen "aan de rechterzijde van de troon van God" (Hebreeën 12:2).

De dienst, die elke morgen en avond plaatsvond, was erg belangrijk. De hogepriester offerde in de eerste afdeling reukwerk op het gouden reukofferaltaar. Ook maakte hij de lampen van de zevenarmige kandelaar in orde en stak die aan (Exodus 30:6-8). Alleen de hogepriester mocht deze heilige taak verrichten. Het is een beeld van hoe het geurig reukwerk van Christus' gerechtigheid aan de gebeden van Gods volk wordt toegevoegd. Daardoor worden deze gebeden door God aangenomen (Openbaring 8:3-4). Hij bracht ook de lampen in orde en stak die aan. Zij waren een afschaduwing van de Heilige Geest, die van God uitgaat, en Die op enig moment in het leven in ieders hart schijnt. De Heilige Geest nodigt ons uit om de Heer aan te nemen en Hem te dienen. En Hij schijnt voortdurend in het leven van iemand, die in het licht wandelt, en trouw aan God is.

Terwijl de hogepriester binnen het heiligdom zijn dagelijkse dienst verrichtte aan het gouden reukofferaltaar, waren de priesters in de voorhof op het koperen brandofferaltaar bezig met het volledige brandoffer, het graanoffer en het drankoffer. En het volk was buiten in gebed bijeen (Lukas 1:10).

Toen de kinderen van Israël in ballingschap werden gevoerd, baden de mensen die trouw bleven, zoals Daniël, met open vensters in de richting van Jeruzalem (Daniël 6:10). Zij richtten zich naar de tempel, waar het reukwerk opsteeg vanaf het altaar van het onophoudelijk gebed. Dit is een beeld voor de mensen, die door de satan, de overste van deze wereld, misschien wreed onderdrukt worden. Het maakt niet uit waar zij zich bevinden, of hoe sterk de banden ook zijn, die hen gebonden houden. Keer jullie gelaat vastbesloten af van jullie omgeving naar het heiligdom in de hemel. Daar pleit Christus op Zijn bloed en Hij biedt ter wille van de zondaars Zijn gerechtigheid aan. Dan zal het gelovig gebed vrede en vreugde aan jullie ziel geven. En de banden, waarmee de satan jullie gebonden heeft, zullen stuk breken. Christus zegt ons: "Zie, Ik heb voor uw ogen een deur geopend en niemand kan die sluiten" (Openbaring 3:8). Het maakt niet uit, in wat voor omgeving wij ons bevinden: Onze ziel kan vrij zijn in God. En geen mens, en zelfs de duivel niet, kan dat voorkomen. "Dit is de overwinning die de wereld overwonnen heeft: ons geloof" (I Johannes 5:4).

Dag in dag uit werden de beleden zonden symbolisch op de eerste afdeling van het heiligdom overgedragen. Dit gebeurde, wanneer zondaars hun zondoffer brachten bij de ingang

van de eerste afdeling, en hun zonden beleden. Dit gebeurde symbolisch, doordat óf het bloed voor het aangezicht van de Heer gesprenkeld werd, óf doordat in de eerste afdeling een deel van het vlees gegeten werd. De priester ontmoette de zondaar bij het eerste voorhangsel van het heiligdom, en hij nam het bloed of het vlees mee naar binnen. De zondaar kon niet in het heiligdom naar binnen kijken. Maar in geloof wist hij, dat de priester trouw zijn zondoffer voor het aangezicht van de Heer zou brengen. En hij verliet het heiligdom vol vreugde, omdat zijn zonden vergeven waren.

Bij het ware zondoffer belijden we onze zonden. En hoewel we niet kunnen zien, wat er in het heiligdom in de hemel gebeurt, weten we, dat Christus voor ons pleit op Zijn bloed en op Zijn geschonden lichaam – de littekens van de spijkers – en Zijn gebeden voor de Vader brengt (Jesaja 49:15–16). En wij verheugen ons, omdat onze zonden vergeven zijn. De zonden zijn bedekt, aan het gezicht onttrokken. “Welzalig is hij, van wie de overtreding vergeven, van wie de zonde bedekt is” (Psalm 32:1).

De zonden van het volk werden dus van dag tot dag figuurlijk op het heiligdom overgedragen. Daardoor raakte deze plaats verontreinigd. Het heiligdom moest daarom gezuiverd, gereinigd worden. Zonden worden vergeven en bedekt, wanneer ze worden beleden. Ze zullen ook nooit meer tevoorschijn gehaald worden, als degene die ze beleden heeft, trouw blijft. Maar stel, dat zo iemand de Heer in de steek laat en naar de wereld terugkeert. Dat deel van zijn leven, wat door de gerechtigheid van Christus was bedekt was, zolang hij trouw bleef, verschijnt dan open en bloot in de boeken van de hemel. Hij heeft zichzelf van Christus teruggetrokken. Daarom moet hij in het oordeel het verslag van zijn hele leven onder ogen zien.

Hierover ontvangen we een krachtige les in de gelijkenis van de onbarmhartige knecht. Hem was zijn totale schuld vergeven. Maar daarna stelde hij zich hard op tegenover de mensen die hem iets schuldig waren. Toen eiste de Heer van hem, dat hij alles zou betalen, wat hem eens vergeven was (Mattheüs 18:23–35).

De tijd zal komen, wanneer de zonden van de rechtvaardigen niet alleen vergeven worden, en worden bedekt door het bloed van Christus. Maar elk spoortje van die zonden zullen voorgoed uit de boeken van de hemel verwijderd worden. Zelfs de Heer zal Zich er nooit meer aan herinneren. Deze gebeurtenis wordt gesymboliseerd door het dienstwerk in de tweede afdeling, op Grote Verzoendag.

Schaduw

Exodus 29:42–43: De zichtbare aanwezigheid van God werd in de eerste afdeling van het heiligdom op aarde getoond.

Exodus 30:7–8: De hogepriester bracht de lampen in orde en stak die aan.

Exodus 40:24–25: De lampen in het aardse heiligdom brandden voor het aangezicht van de Heer.

Hebreeën 9:6: “In het eerste deel van de tabernakel gingen de priesters voortdu-

Werkelijkheid

Openbaring 4:2–5: De zeven lampen waren in de hemel voor de troon zichtbaar.

Openbaring 1:13: Johannes zag Christus in het heiligdom in de hemel tussen de gouden kandelaren staan.

Openbaring 4:2, 5: Voor de troon van God stonden zeven vurige fakkels.

Hebreeën 7:25: Christus leeft altijd om voor ons te pleiten.

rend binnen om de diensten te vervullen.”

Leviticus 4:7; 10:16–18: Via het bloed en het vlees werden de zonden op het aardse heiligdom overgedragen.

Leviticus 4:7: De smet van de zonde werd aan de horens van het brandofferaltair gestreken.

Numeri 18:7: Uitsluitend de priesters konden achter het voorhangsel kijken. Alles wat buiten het voorhangsel van het zondoffer overbleef, werd verbrand. Elk spoor van het zondoffer werd aan het oog onttrokken.

I Petrus 2:24; I Johannes 1:7: Door de verdiensten van het offer van het lichaam en het bloed van Christus, zijn onze zonden vergeven.

Jeremia 2:22: De echte zonden worden voor het aangezicht van de Heer in de hemel opgetekend.

Psalm 32:1: Als wij onze zonden belijden, worden deze op het heiligdom in de hemel overgebracht, en bedekt. Ze zullen nooit meer tevoorschijn komen, wanneer wij trouw blijven.

HOOFDSTUK 27

Een Wonderlijke Profetie

Het hele jaar door vormde de dagelijkse dienst een beeld van het belijden van zonden, en het achterlaten van die zonden bij Christus, onze grote Zondendragers, in het heiligdom in de hemel. Maar Christus zal de zonden van de wereld niet altijd blijven dragen. Het moment zal komen, waarop Hij het laatste spoortje van de zonde in de boeken in de hemel zal uitwissen. Dan zullen de zonden van de rechtvaardigen op de satan gelegd worden, de oorsprong van de zonde. En hij zal met alle zonden en de zondaars in de poel van vuur worden verteerd.

God is een God van rechtvaardigheid. Voordat de zonden van de rechtvaardigen, of de namen van de ongelovigen, in de boeken in de hemel zullen worden uitgewist, zullen de levensverslagen onderzocht worden (Openbaring 3:5). Er zal een gerechtelijk vooronderzoek, een onderzoekend oordeel plaatsvinden. De dienst in de tweede afdeling van het heiligdom was een afbeelding van dit werk. Deze dienst werd Grote Verzoendag genoemd, of de reiniging van het heiligdom. Er staat geschreven: "Op deze dag wordt voor u verzoening gedaan om u te reinigen. Van al uw zonden wordt u voor het aangezicht van de HEERE gereinigd" (Leviticus 16:30).

Toen mensen en engelen een Genadetijd toegewezen kregen, werd ook een tijdstip voor het oordeel vastgesteld. Dan zullen zij worden berecht. De opstanding van Christus is een belofte, of een verzekering, dat dit oordeel zal plaatsvinden. God zegt, dat "Hij een dag bepaald heeft waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen door een Man, Die Hij *daar-toe* aangesteld heeft. Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd door Hem uit de doden op te wekken" (Handelingen 17:31).

De dag van het oordeel is een vastgestelde tijd, vastgelegd om een speciaal werk te doen. Het is een bepaalde tijdsduur. "De rechtvaardige en de onrechtvaardige zal God oordelen, want daar is een tijd voor elke gebeurtenis en voor elk werk" (Prediker 3:17). God heeft de wereld niet in het onzekere gelaten wat betreft de tijd, waarin de dag van het oordeel zal vallen. Grote Verzoendag, of de reiniging van het heiligdom, is daarvan een afbeelding. Maar via de profeet Daniël heeft Hij voorgezegd, wanneer die gebeurtenis plaats zal vinden. In hoofdstuk acht van het boek Daniël lezen we, dat de profeet in de laatste dagen van het Babylonische rijk een profetisch overzicht kreeg over de wereldgeschiedenis, vanaf zijn tijd tot aan het einde van alle aardse koninkrijken. Hij zag een ram met twee horens, en een ruwharige geitenbok, die een opvallende horen tussen zijn ogen had. Deze geitenbok kwam vanuit het westen, overwon de ram en vertrapte deze onder zijn poten. De geitenbok werd toen zeer sterk. Maar toen hij sterk geworden was, brak de grote horen af. En daarvoor in de plaats kwamen vier grote horens, verdeeld naar de vier windrichtingen. "Uit één¹ ervan kwam een kleine horen tevoorschijn, die uitzonderlijk groot werd" "Hij maakte zich groot tot aan de Vorst van dat leger (van sterren)" Deze uitdrukking, zo wordt beweerd, betekent hetzelfde als 'de Vorst van de legerscharen.'

De profeet zag, dat deze kleine horen het volk van God op aarde vervolgde. Maar op datzelfde moment werd zijn aandacht getrokken door een gesprek tussen twee hemelse wezens. Hij geeft dit gesprek zó weer: "Toen hoorde ik een heilige spreken, en een heilige zei tegen de Ongenoemde Die sprak: Hoelang zal het visioen van het steeds *terugkerende offer* en de verwoestende afvalligheid *gelden, en hoelang* zal zowel het heiligdom als het leger

---

¹ Vertaler: Op grond van de grammatica in het Hebreeuws slaat dit op één van de vier windrichtingen.

overgegeven worden *om* vertrappt te worden? Hij [de Ongenoemde, de Vorst van de leger-scharen] zei tegen mij: Tot tweeduizend driehonderd avonden *en* morgens. Dan zal het heiligdom in rechten *hersteld* (KJV: gereinigd). worden” (Daniël 8:1–14). Daniël begreep het visioen niet. En Iemand, die het bevel had over de strijdkrachten in de hemel, droeg de engel Gabriël op om hem dit te doen begrijpen. Gabriël gaf vervolgens deze korte uitleg: “De ram met de twee horens die u gezien hebt, *dat* zijn de koningen van Medië en Perzië. En de harige bok is de koning van Griekenland, en de grote horen die tussen zijn ogen zat, dat is de eerste koning” [Alexander de Grote].

Daarna vertelde hij, dat de vier koninkrijken waarin Griekenland verdeeld zouden worden, afgebeeld door de vier horens, niet zo sterk als Griekenland zouden zijn. Maar het koninkrijk, dat afgebeeld werd door de kleine horen – het Romeinse rijk – dat uit één van de vier horens (of windrichtingen). ontstond, zou het volk van God te gronde richten. Het zou zelfs in opstand komen tegen de Vorst der vorsten Zelf, wanneer Hij op aarde zou komen. Dit laatste was meer dan Daniël kon verdragen. Toen hij zag, dat deze macht zelfs de Vorst der vorsten van het leven zou beroven, viel hij flauw. En toen Gabriël zei: “Wat betreft het visioen van de avond en de morgen, wat gezegd is, dat is de waarheid”, vond Daniël het zinloos om nog verder te gaan. Want hij was niet in staat om het te begrijpen (Daniël 8:20–27).

Daniël was een paar dagen ziek. Maar hij begon al gauw te bidden om een volledige uitleg van het visioen. We hebben een verslag van zijn gebed. Het is niet lang. Toen hij begon te bidden, gaf God in de hemel opdracht aan Gabriël om naar hem toe te gaan en het gebed van de profeet te verhoren. En nog voordat hij klaar was met bidden, raakte de engel hem aan (Daniël 9:1–23). De hemel en de aarde worden heel dicht bij elkaar gebracht door het gelovig gebed. Degene die in eenvoudig geloof volhoudt, totdat een antwoord uit de hemel gezonden wordt, is door de Heer “zeer gewenst” (Daniël 9:23).

Gabriël verzekerde Daniël: “Bij het begin van uw smeekbeden is er een woord uitgegaan en *nu* ben ik zelf gekomen om *u dat* te vertellen, want u bent zeer gewenst. Begrijp dan dit woord en krijg inzicht in het visioen” Alles was uitgelegd, behalve de vraag aan de “Ongenoemde” en Zijn antwoord. De totale hemel is geïnteresseerd in Gods werk op aarde. Het was niet uit nietszeggende nieuwsgierigheid, maar uit diepe belangstelling, dat die vraag gesteld werd: “Hoelang zal het visioen van het steeds *terugkerende offer* en de verwoestende afvalligheid *gelden*, en *hoelang* zal zowel het heiligdom als het leger overgegeven worden *om* vertrappt te worden?” (Daniël 8:13). Het woord “offer” is in de officiële vertaling van de Bijbel schuin gedrukt. Dat geeft aan, dat “het door menselijke wijsheid is toegevoegd, en niet tot de tekst zelf behoort.”

Op het moment, dat deze vraag gesteld werd, lag het heiligdom, de tempel die door Salomo gebouwd was, in puin. Gods volk leefde in ballingschap in een vreemd land. Het visioen had aan de engelen en aan Daniël onthuld, dat er ver in de toekomst een macht zou opstaan, die een nog ergere vervolging over het volk van God zou brengen, dan ze tot dat moment ooit hadden meegemaakt. Dit is in vervulling gegaan tijdens de twaalfhonderd-zestig jaar durende vervolging door het pausdom. Deze periode staat in de geschiedenis bekend als de Donkere Eeuwen (Daniël 8:23–25). Deze vervolging heeft het hemelse heiligdom niet kunnen aantasten. Want geen enkele aardse macht kan tot in de hemel reiken. Maar het vertrapte de menigte mensen, die in de richting van het hemels heiligdom baden. Ze onthielden mensen het Woord van God. Daarmee verduisterden zij lange tijd de juiste inzichten over het hemels heiligdom.

Toen de Ongenoemde de vraag beantwoordde, richtte Hij het woord tot Daniël, in plaats van tot degene die de vraag gesteld had. Niemand anders dan de Vader of de Zoon konden het vastgestelde tijdstip onthullen voor de grote rechtszitting van het oordeel, die in het

hemels heiligdom gehouden zou gaan worden. Christus noemde toen het aantal jaren, dat nog zou verlopen, voordat het grote oordeelszitting geopend zou worden. Hij wordt terecht “Hij die geheimen noemt” of “de Wondernoemer” genoemd (volgens aantekeningen in de kantlijn van de King James Version bij Daniël 8:13, vertaler)

Toen tegen Daniël gezegd werd, dat hij inzicht in het visioen moest krijgen, dacht hij ongetwijfeld aan de woorden, die rechtstreeks tot hem gesproken waren: “Tot tweeduizend driehonderd avonden *en* morgens. Dan zal het heiligdom in rechten *hersteld* (KJV: gereinigd). worden” (Daniël 8:14). Daniël liet deze woorden in gedachten de revue passeren. Gabriël begon het gedeelte van het visioen uit te leggen, waar hij bij zijn vorige bezoek niet aan toegekomen was.

De profetie over de drieëntwintighonderd avonden en morgens uit Daniël 8:14 is één van de meest grandioze profetieën van de hele Bijbel. Er zijn andere profetische lijnen, die de opkomst en de val van landen voorzeggen. Maar de drieëntwintighonderd avonden en morgens onthult twee van de belangrijkste gebeurtenissen uit de geschiedenis van de hele mensheid. Namelijk de tijd, waarin Christus op aarde zou komen en Zichzelf zou geven als losprijs voor het verloren menselijk geslacht. En ook het begin van het grote tribunaal in de hemel, wanneer de Rechter van heel de aarde de eeuwige bestemming zal bepalen van iedere ziel, die ooit op aarde heeft geleefd.

Tijdens zijn eerste bezoek aan Daniël legde Gabriël de symbolen van de ram, de ruwharige geitenbok, en de vier horens. En hij vertelde ook wat de kleine horens zou gaan doen. Maar Daniël viel flauw voordat hij de drieëntwintighonderd avonden en morgens had uitgelegd. Toen hij terugkwam om dat woord uit te leggen – en de profeet vroeg, dit woord te begrijpen en inzicht te krijgen in het visioen – begon hij daarom meteen met onderwerp tijd. Zijn eerste woorden waren: “Zeventig weken zijn er bepaald over uw volk en uw heilige stad” (Daniël 9:24). Het woord “bepaald” betekent in het Hebreeuws letterlijk “afgesneden”, n.l. van een langere tijdsperiode. De enige tijdsperiode die hiervoor in aanmerking komt is die van de drieëntwintighonderd avonden en morgens. Daarom moesten de zeventig weken van die periode worden afgesneden, en worden toegepast op de Joden en hun heilige stad (Daniël 9:24–27).

Een dag staat in de profetische tijdrekening voor een jaar werkelijke tijd (Numeri 14:34; Ezechiël 4:6). Zeven jaar vormen samen een jaarweek, (Genesis 29:27). Zeventig weken zijn dus $70 \times 7 = 490$ jaar. Vierhonderdnegentig jaar waren bepaald over het Joodse volk. In deze periode zouden zes dingen bewerkt worden:

1. “Om de overtreding te beëindigen” De grootste van alle overtredingen zou worden beëindigd: de zondeloze Zoon van God zou van het leven worden beroofd.
2. “De zonde te verzoenen” Christus heeft aan de dood deel gekregen “om door de dood hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, teniet te doen” (Hebreeën 2:14). En daarmee voorgoed een einde aan de zonde te maken.
3. “De ongerechtigheid te verzoenen” Christus verzoende, “doordat Hij vrede gemaakt had door het bloed van Zijn kruis,” “alle dingen tot Zichzelf” (Kolossenzen 1:20).
4. “Om een eeuwige gerechtigheid *tot stand* te brengen” De dood van Christus opende de weg, waarlangs iedere zoon of dochter van Adam eeuwige gerechtigheid kan ontvangen. Als je daarnaar verlangt.
5. “Om visioen en profeet te verzegelen” Er vonden in deze vierhonderdnegentig jaar gebeurtenissen plaats, die het hele visioen van de drieëntwintighonderd avonden en morgens verzegelden, of vastlegden.
6. “om de Heiligheid van heiligheden te zalven” Toen het moment gekomen was om de dienst in het aardse heiligdom te beginnen, werd het hele heiligdom gezalfd (Exodus 40:9). En toen Christus het heiligdom in de hemel binnenging, om het dienstwerk te gaan doen,

waarvan de aardse heiligdomsdienst een afbeelding was, werd ook het hemels heiligdom gezalft, voordat Hij met Zijn dienstwerk in de eerste afdeling begon. Het heiligdom in de hemel wordt “Heiligheid van heiligheden” genoemd, om dit van het aardse heiligdom te onderscheiden.

Er zijn in de geschiedenis van de gemeente wonderlijke veranderingen tot stand gebracht tijdens die vierhonderdnegentig jaar. Nadat de engel de gebeurtenissen had opgesomd, die in deze periode zouden plaatsvinden, vertelde hij Daniël, waar hij deze tijdsperiode moest plaatsen in de wereldgeschiedenis. Hij noemde het tijdstip, waarop deze periode zou beginnen. “U moet weten en begrijpen: vanaf *de tijd dat* het woord uitging om te laten terugkeren en om Jeruzalem te herbouwen tot op Messias, de Vorst, *verstrijken* er zeven weken en tweeënzestig weken. Plein en gracht zullen opnieuw gebouwd worden, maar *wel* in benauwde tijden” (Daniël 9:24–25).

De lange periode van drieëntwintighonderd jaar, waarvan de zeventig weken, of vierhonderdnegentig jaar werden afgesneden, begon met het uitgaan van het drievoudige bevel om Jeruzalem te herbouwen (Ezra 6:14). Dit bevel werd in 457 voor Christus uitgevaardigd. Dit decreet werd pas ongeveer halverwege het jaar van kracht (Daniël 9:25–27). Het precieze tijdstip van het uitgaan van dit bevel ligt dus 456½ jaar voor Christus.

Gabriël verdeelt de zeventig weken in drie periodes: zeven weken, tweeënzestig weken en één week (Ezra 7:9). De profeet Nehemia geeft een verslag van de herbouw van de muren in benauwde tijden.

De zeven weken en de tweeënzestig weken, ofwel in totaal 69 weken, zouden reiken tot aan de Messias, de Vorst. Negenenzestig weken betekent: $69 \times 7 = 483$ jaar. Wanneer je dit uitrekt vanaf 456½ jaar voor Christus, dan kom je in 26½ na Christus. In de lente¹ van het jaar 27, ofwel 26½ na Christus, werd Jezus bij Zijn doop gezalft met de Heilige Geest. Vanaf dat moment was de Christus, de Messias, de Gezalftde (Johannes 1:42; Lukas 3:21–22; Handelingen 10:38).

Nadat de zeven weken en de tweeënzestig weken voorbij waren, zou de Messias “uitgeroeid worden, maar het zal niet voor Hemzelf zijn” Hij stierf om verzoening te doen voor de zonden van de wereld. Nadat hij gezegd heeft, dat de Messias zou worden uitgeroeid, voegt Gabriël toe: “Hij zal voor velen het verbond versterken, één week *lang*. Halverwege de week zal Hij slachtoffer en graanoffer doen ophouden” (Daniël 9:27). Het dienstwerk van Christus duurde na Zijn doop nog drieën-een-half jaar, ofwel de helft van een profetische week.

Christus werd in het midden van de zeventigste week uitgeroeid. Maar over de Joden waren de volle zeventig weken bepaald. Christus gaf Zijn discipelen de aanwijzing, dat zij hun werk in Jeruzalem moesten beginnen. Pas na de steniging van Stefanus in het jaar 34 na Christus, ofwel drieënehalf jaar na de kruisiging, bracht men het evangelie aan de heidenen. Het verbond werd door de discipelen versterkt (Hebreeën 2:2–3). Want tot het jaar 34 na Christus beperkten zij hun werk tot de Joden. Dat was het einde van de periode die over het volk was bepaald (Handelingen 8:1–4).

De zeventig weken, of de vierhonderdnegentig jaar, eindigden in 34 na Christus. Als je vierhonderdnegentig aftrekt van de totale periode van drieëntwintighonderd jaar, dan blijven er in 34 na Christus 1810 jaar van deze periode over, [$2300 - 490 = 1810$] Wanneer je deze jaren optelt bij 34, kom je dus uit in 1844. [$34 + 1810 = 1844$].

“Tot tweeduizend driehonderd avonden *en* morgens. Dan zal het heiligdom in rechten *hersteld* (KJV: gereinigd). worden” (Daniël 8:14). Het aardse heiligdom is lang voor deze da-

¹ Vertaler: Wanneer men op grond van Exodus 12:2 Aviv (of Nisan) als eerste maand van het jaar neemt, is Jezus in het najaar, rond het Loofhuttenfeest gedoopt.

tum opgehouden te bestaan. Maar de tijd is nu aangebroken voor de ware reiniging van het werkelijke heiligdom. Het werk wat op Grote Verzoendag in het aardse heiligdom werd gedaan, moest nu in het hemelse heiligdom plaatsvinden. In 1844 kwam het Hooggerichtshof, tegen de uitspraak waarvan geen beroep mogelijk is, in zitting bijeen in het heilige der heiligen van het heiligdom in de hemel.

De wonderlijke profetie van de drieëntwintighonderd jaar begon met het herstel van Gods volk in hun aardse bezittingen, en met het herbouwen van de heilige stad Jeruzalem. Maar de Joden bleken opnieuw ontrouw aan de hun gegeven opdracht. En het beloofde land ging met de heilige stad over in handen van de heidenen.

De komst van Christus en Zijn dood op Golgotha, legt deze hele profetie definitief als een groot zegel vast. Dit verzekert de gelovigen, dat zij de aarde zullen beërven. En het oordeel, dat aan het einde van die wonderlijke profetische tijdsperiode begonnen is, zal de trouwe gelovigen via de “gerechtelijke uitspraak” recht geven op de eeuwige erfenis, en op de stad van God, het Nieuwe Jeruzalem.

Gebeurtenissen, die door de drieëntwintighonderd avonden en morgens definitief zijn vastgesteld.

De doop van Christus	Daniël 9:25; Johannes 1:41–42; Lukas 3:21.
De dood van Christus	Daniël 9:26–27
Het zalven van het heiligdom in de hemel.	Daniël 9:24
Het evangelie gaat naar de heidenen.	Daniël 9:27; Hebreeën 2:3; Handelingen 8:4
Begin van het gerechtelijk vooronderzoek in de hemel (het Onderzoekend Oordeel)	Daniël 8:14

SECTIE VII

SECTIE VII: DE JAARLIJKSE FEESTEN VAN HET NAJAAR

28. Rosj haSjana (Nieuwjaar): Het Feest van de Bazuinen
29. Jom Kippoer: Grote Verzoendag.
Het Dienstwerk in de Tweede afdeling van het Heiligdom
30. Plichten van de Gemeente op Grote Verzoendag
31. De Aard van het Oordeel
32. Soekkot: Het Loofhuttenfeest

Het Gesprenkelde Bloed

Het gesprenkelde bloed spreekt
voor de troon van de Vader.
De kracht van de Geest tracht
zijn deugden bekend te maken.
Het gesprenkelde bloed vertelt
van de liefde van de HEERE voor de mens.
En hemelse harpen spelen
prachtige tonen bij het genadeplan.

Het gesprenkelde bloed spreekt
over volledige, vrije vergeving.
Zijn wonderlijke kracht verbreekt
voor mij elke gevangenschap door schuld.
Het gesprenkelde bloed onthult
een glimlachend gezicht van een Vader.
De liefde van de Heiland bezegelt
elk monument van genade.

Het gesprenkelde bloed pleit:
zijn deugden tellen voor mij.
En daar leest mijn ziel
haar recht op toegang tot Uw troon.
Het gesprenkelde bloed eigent zich
het zwakste pleidooi van de zwakste mensen toe.
'Onder zuchten, en tranen en gesteun'
pleit het, o Heer, bij u.

— *Anoniem*

HOOFDSTUK 28

Rosj haSjana: (Nieuwjaar): Het Feest van de Bazuinen

De bazuin werd onder de oude Israëlieten niet alleen als muziekinstrument gebruikt. Hij vervulde ook een belangrijke rol bij hun godsdienstige rituelen en openbare plechtigheden. De bazuin was verbonden met het hele leven van de kinderen van Israël. Hij werd gebruikt op dagen van vreugde, en op plechtige momenten; en ook aan het begin van elke maand klonk hij over hun brandoffers en hun dankoffers. De bazuin moest de Israëlieten herinneren aan de HEERE hun God (Numeri 10:10).

Naar het gebod van God maakte Mozes twee zilveren trompetten. Die moesten gebruikt worden voor het samenroepen van de gemeenschap en voor het opbreken van het kamp (Numeri 10:2). Wanneer de priesters beide trompetten bliezen, moest heel het volk bij de ingang van de tabernakel bijeen komen. Als er maar één trompet klonk, reageerden alleen de vorsten op de oproep (Numeri 10:2–8).

Het oproep voor het bijeenroepen van godsdienstige bijeenkomsten klonk anders dan het alarmsignaal, dat geblazen werd om het leger voor de oorlog op te roepen. God had een belofte, wanneer zij het alarmsignaal voor de oorlog bliezen: “Dan zal aan u gedacht worden voor het aangezicht van de HEERE, uw God, en u zult van uw vijanden verlost worden” (Numeri 10:9).

In de tijd van Salomo legden de trompetspelers grote vaardigheid in het blazen van trompetten. De tonen van honderdtwintig trompetten klonken “eenstemmig” (II Kronieken 5:12–13).

God wilde het hele volk Israël aan de voet van de berg Sinaï verzamelen, zodat zij de afkondiging van Zijn heilige wet konden aanhoren. Toen klonk midden uit de heerlijkheid van de Heer, die de berg bedekte “zeer sterk bazuingeschal,” zodat het volk beefde. “Het bazuingeschal werd gaandeweg heel sterk” Zelfs Mozes, die heilige Godsmann, zei: “Ik ben zeer bevreesd en sta te beven” (Exodus 19:16, 19; Hebrëen 12:21).

Het was Gods bedoeling, dat elke bazuinton die Zijn volk liet klinken, een gedenkteken of herinnering was aan de macht, die God heeft om Zijn volk te troosten, te ondersteunen en te beschermen. Het maakte niet uit, of er nu uit vreugde geblazen werd, of uit verdriet; of het voor de aanbidding was, of voor de oorlog. God had gezegd: “Zij dienen u tot gedachtenis voor het aangezicht van uw God. Ik ben de HEERE, uw God” (Numeri 10:10).

Ieder kind van God, dat volledig vertrouwen had in de beloften, en dat voorwaarts ging – en *in gehoorzaamheid aan de geboden van God* op de bazuin blies, kreeg de bevrijding van de Heer te zien. En dan maakte het niet uit, of de obstakels zo hoog waren als de muren van Jericho (Jozua 6:4 – 5), of dat de vijanden zo talrijk waren als de legerscharen van Midjan (Richteren 7:19–25).

De klanken van bazuinen klonken de kinderen van Israël dus vaak in de oren. Toch was er één dag per jaar, speciaal gereserveerd om de bazuin te blazen. De Heer heeft over deze dag gezegd: “In de zevende maand nu, op de eerste *dag* van de maand, moet u een heilige samenkomst houden; geen enkel dienstwerk mag u *dan* doen, het is voor u een dag *aangekondigd* door *bazuingeschal*” (Hebrëuws, SV en KJV: “een dag *van* (bazuin-)geschal”).

Elke maand van het jaar werd met bazuingeschal ingeluid (Numeri 10:10). Er werden dan elf offers gebracht. Maar op de eerste dag van de zevende maand werden naast deze elf offers nog tien extra offers geslacht (Numeri 28:11–15; 29:1–6). Deze dag werd als rituele of jaarlijkse sabbat gehouden. Het was één van de zeven dagen in het jaar, waarop, in verband met de jaarlijkse feesten, een heilige bijeenkomst werd samengeroepen (Leviticus 23:24).

Het Feest van de Bazuinen was een “gedenkdag” Sommigen beschouwen deze dag als een gedenkdag van de schepping van deze aarde. Want deze dag wordt gevierd “als het jaar om is” (Exodus 34:22 NBG: “bij de wisseling van het jaar”, Hebreeuws: “tekoefa hasjana”: ongeveer: “wanneer de omwenteling van de zon voltooid is”). Het is misschien wel een gedenkdag aan de tijd, waarin “al de zonen Gods jubelden” over de schepping van de wereld (Job 38:4–7). Dr. William Smith heeft gezegd: “Het Feest van de Bazuinen ... werd gaandeweg beschouwd als de gedenkdag van de geboorte van de wereld.”

Het Feest van de Bazuinen is heel duidelijk zowel een gedenkdag als een afschaduwing, net als Pesach. Het feest viel tien dagen voor Grote Verzoendag. Dit laatste feest is een beeld van het grote gerechtelijke vooronderzoek, het onderzoekend oordeel. Deze Grote Verzoendag is in 1844 begonnen, na afloop van de lange profetische periode van de drieëntwintighonderd avonden en morgens van Daniël 8:14.

In de schaduwdienst van het Feest van de Bazuinen werden in heel Israël de bazuinen geblazen. Daarmee werd iedereen gewaarschuwd, dat de plechtige dag van de Verzoening naderde. Toen deze schaduwdienst werkelijkheid werd, mochten we verwachten, dat er wereldwijd een boodschap zou worden gebracht, met de kracht van bazuinklanken. Deze boodschap verkondigde, dat de tijd nabij was, dat de ware Grote Verzoendag, het onderzoekend oordeel, in de hemel in zitting bijeen zou komen (Daniël 7:9–10). Vanaf de jaren 1833 – 1834 tot aan 1844 is er zo’n boodschap voor de wereld geweest. Met de kracht van bazuinklanken werd aangekondigd: “Het uur van Zijn oordeel is gekomen” (Openbaring 14:6–7).

William Miller en anderen hebben de uitspraak in Daniël 8:14 bestudeerd: “Tot tweeduizend driehonderd avonden *en* morgens. Dan zal het heiligdom in rechten *hersteld* worden” (KJV: “gereinigd”; Hebreeuws: “nietzdaq” = “gerechtvaardigd”). Zij hebben ontdekt, dat deze periode in 1844 zou aflopen. Ze lieten na deze tekst te verbinden met de vroegere afschaduwing van het heiligdom. Zij pasten de term “heiligdom” toe op deze aarde. Zij leerden, dat Christus in 1844 op aarde zou komen, om deze te reinigen en de mensen te oordelen.

William Miller kreeg in Amerika gezelschap van honderden andere predikanten, die deze boodschap met grote kracht verkondigden. Edward Irving verkondigde deze boodschap, met vele andere toegewijde mensen, in Engeland. Jozef Wolff en anderen brachten deze boodschap als herauten naar Azië en andere delen van de wereld.

Tijdens de tien jaar, die vooraf gingen aan de tiende dag van de zevende maand in 1844, (volgens de Joodse tijdrekening viel deze dag op 22 oktober), hoorde men in elk beschaafd land op aarde de bazuinklanken met de aankondiging van de boodschap uit Openbaring 14:6–7: “Het uur van Zijn oordeel is gekomen” Deze boodschap paste bij deze periode in de geschiedenis. Paulus preekte in zijn tijd over “het toekomstige oordeel” (Handelingen 24:25). Maar de inhoud van de boodschap in deze tien jaar was: “Het uur van Zijn oordeel *is gekomen.*”

Het feit dat de mensen die deze boodschap verkondigden, de volle betekenis niet hebben begrepen, verhinderde niet, dat zij de werkelijkheid van het Feest van de Bazuinen vormden, als vervulling van het vroegere beeld. De volgelingen van Christus riepen voor Hem uit: “Gezegend *is* de Koning, Die daar komt in de Naam van de Heere” (Lukas 19:35–40). Ze spreidden palmtakken uit over de weg. Want ze geloofden, dat Jezus Jeruzalem binnenging, om het aardse koningschap te aanvaarden. Toch vormden zij de vervulling van Zacharia 9:9. Als zij geweten hadden, dat hun Heer een paar dagen later aan het vloekhout zou hangen (Galaten 3:13), dan zouden ze deze profetie niet vervuld hebben. Want dan hadden ze zich onmogelijk zo kunnen “verblijden.”

Zo had ook de boodschap, die tussen 1834 en 1844 aan de wereld gebracht moest worden, nooit met die kracht en met die vreugde verkondigd kunnen worden, als nodig was om het werkelijke Feest van de Bazuinen te vervullen. Dat was nooit zo krachtig gebeurd, als de mensen die deze boodschap brachten, hadden begrepen dat de Heiland niet naar deze aarde zou komen. Hij is de heiligste afdeling van het heiligdom in de hemel binnengegaan, om daar het onderzoekend oordeel te beginnen.

God verborg voor hen, dat er nog twee andere boodschappen aan de wereld doorgegeven moesten worden, voordat de Heer met macht en heerlijkheid naar de aarde kon komen (Openbaring 14:6–14). De Heer zou niet kunnen komen, voordat zij het Feest van de Bazuinen vervuld zouden hebben. Om hen in hun teleurstelling te troosten, stond Hij hun toe, om in geloof tot binnen het heiligdom in de hemel te kijken (Openbaring 11:19). Ze mochten een glimp opvangen van hun grote Hogepriester, die daar voor hen zijn priesterdienst verrichtte.

De profeet Joël verbindt het afsluitende evangeliewerk op aarde heel duidelijk met het blazen van de bazuin. Want hij schrijft: “Blaas de bazuin in Sion, sla alarm op Mijn heilige berg, laat alle inwoners van het land sidderen, want de dag van de HEERE komt, ja, is nabij!” (Joël 2:1).

De klank van bazuinen is in het verleden vaak te horen geweest. Vanaf het moment, dat de bazuin van de legermacht van de Heer op de berg Sinai klonk, en de hele aarde beefde (Hebreeën 12:26), tot aan het blazen op de ramshoorns voor de muren van Jericho.

Het tijdstip nadert, waarop de bazuin van de Heer opnieuw door stervelingen gehoord zal worden. Dan zullen de klanken daarvan “niet alleen de aarde, maar ook de hemel doen beven” (Hebreeën 12:26). De heldere tonen van die bazuin zullen doordringen tot in de diepste schuilhoeken van de aarde. Vroeger werd heel Israël door deze bazuin opgeroepen om voor de Heer te verschijnen. Net zo zal ieder kind van God, dat in de aarde slaapt, op deze oproep van de bazuin reageren. Zij zullen opstaan om hun Heer tegemoet te gaan. Deze klaroenstoten zullen in de diepten van de oude oceaan worden gehoord. En de zee, gehoorzaam aan deze oproep, zal de doden die in haar zijn teruggeven (Openbaring 20:13). De hele aarde zal weerklinken van de voetstappen van die ontelbare schare van verlostten, wanneer de levende en de uit de doden opgewekte heiligen zich verzamelen om hun Heer tegemoet te gaan – in antwoord op de welkomsroep van de laatste bazuin, die op deze door zonde vervloekte aarde zal klinken (I Korinthe 15:51–52; I Thessalonicenzen 4:16–17).

Dan zullen alle valse tonen voorgoed tot zwijgen komen. En de verlostten zullen hun Heiland horen zeggen: “Kom, gezegenden van Mijn Vader, beërf het Koninkrijk, dat voor u bestemd is vanaf de grondlegging van de wereld” (Mattheüs 25:34).

In de vroegere schaduwdienst gehoorzaamde Gods volk aan het begin van elke maand, en wanneer het Sabbat was, aan de heldere tonen van de zilveren bazuin. Ze kwamen bijeen om te aanbidden. En zo kunnen we ons ook voorstellen, dat het op de nieuwe aarde zal zijn: “van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat” (Jesaja 66:22–23). zullen de verlostten zich verzamelen om de Heer te aanbidden. Dan zal het gebeuren in antwoord op de hemelse bazuinen, waarvan de bazuinen van de vroegere heiligdomsdienst een afbeelding waren.

Schaduw

Leviticus 23:24–27: Bazuinklanken kondigen aan, dat Grote Verzoendag nadert.

Werkelijkheid

Openbaring 14:6–7: De Boodschap van de Eerste Engel kondigde aan, dat de werkelijke Verzoendag, het oordeel, gekomen

Numeri 28:11–15: Bij het Feest van de Bazuinen werden veel offers gebracht.

Numeri 10:3–10: De klanken van de bazuin riep Israël op om zich voor het aangezicht van de Heer te verzamelen.

was.

Hebreeën 10:32–37: De mensen die de Boodschap van de Eerste Engel brachten, hebben veel offers gebracht. Zij hebben “de beroving van ...[hun] goederen met blijdschap aanvaard.”

I Korinthe 15:51–53: De bazuin van God zal de heiligen oproepen om de Heer tegemoet te gaan, wanneer Hij zal verschijnen.

HOOFDSTUK 29

Jom Kippoer: Grote Verzoendag,
Het Dienstwerk in de Tweede Afdeling van het Heiligdom

Op de tiende dag van de zevende dag is het Grote Verzoendag. Men beschouwt deze dag als heiliger dan alle andere jaarlijkse feestdagen. Het is een jaarlijkse sabbat en een dag van vasten (Leviticus 23:27). Een Israëliet, die zich op deze dag niet verootmoedigde, werd uit het midden van zijn volk omgebracht (Leviticus 23:30). Deze dag werd als zó heilig beschouwd, en ook nu nog is dat zo. De meeste Joden hebben Christus afgewezen. En maar weinigen hebben ontzag hebben voor de Sabbat. Maar als de tiende van de zevende maand aanbreekt, zal geen enkele Jood op die dag zaken doen of werken – hoe slecht zo iemand ook mag zijn.

Op Grote Verzoendag werden verschillende offers gebracht. Voordat hij de offers voor die dag ging brengen, trok hij zijn hogepriesterlijk gewaad uit: die prachtige kleren, met de borsttas van het oordeel, waarop de twaalf namen van de twaalf stammen van Israël over zijn hart lagen – en met de heilige onyxstenen met de namen van de stammen op zijn schouders. In plaats daarvan trok hij een zuiver witlinnen gewaad aan, met een linnen broek, een linnen gordel en een linnen tulband. Ook deze waren wit, in onderscheid tot de linnen kleding van de gewone priesters. Het was heilige kleding. Hij mocht die pas aantrekken, nadat hij zijn lichaam met water gewassen had (Leviticus 16:4; Exodus 28:40–42). Als eerste offerde de hogepriester een stier voor zichzelf en zijn huis (Leviticus 16:1–16). De belangrijkste offerdienst was die van de twee geitenbokken. De geiten werden naar de ingang van het heiligdom gebracht. Daar werd het lot over hen geworpen: de ene voor de HEERE, de andere als zondebok, of voor Azazel (Leviticus 16:8). De hogepriester doodde vervolgens de geitenbok voor de HEERE. Daarna ging hij met het bloed van de geitenbok het heilige der heiligen binnen. Bij het passeren van het tweede voorhangsel droeg hij een gouden vuurschaal met vurige kolen van het reukofferaltaar, dat voor het aangezicht van de Heer stond. Hij had beide handen vol fijngestoten geurig reukwerk op de kolen gelegd. Zo werd hij door een wolk van geurig reukwerk omgeven, wanneer hij zichtbaar voor Gods aangezicht verscheen. Die Zich gemanifesteerd had tussen de twee cherubs boven de genadetroon. Hij sprenkelde het bloed met zijn vingers op en voor de genadetroon, die zich boven de verbroken wet van God bevond. Daarna ging hij naar buiten, naar de eerste afdeling, en raakte met het bloedde horens van het gouden reukofferaltaar aan (Leviticus 16:15–19).

“Wanneer hij de verzoening over het heiligdom, de tent van ontmoeting en het altaar voltooid” had, ging hij naar buiten in de voorhof. Symbolisch droeg de hogepriester nu alle zonden van de kinderen van Israël, die waren beleden en waren overgebracht op het heiligdom. Vervolgens legde hij zijn handen op de kop van de zondebok. Daarbij moest hij “al de ongerechtigheden van de Israëlieten belijden, al hun overtredingen overeenkomstig al hun zonden. Hij moet die op de kop van de bok leggen” Daarna werd de bok weggezonden: “door de hand van een man, die daarvoor gereedstaat, de woestijn in” De bok droeg alle ongerechtigheden naar “een onbewoond gebied”, weg van de bewoonde wereld (Leviticus 16:20–22).

De hogepriester ging de tabernakel weer binnen; trok zijn linnen kleren uit, en liet die daar achter. Daarna waste hij zich en trok zijn staatsiegewaad weer aan (Leviticus 16:23–24). Wanneer hij dan weer naar buiten kwam, reinigde hij de voorhof van de verontreiniging door de zonde. De lichamen van de dieren, die binnen het heiligdom waren geslacht,

werden buiten de legerplaats verbrand. Wanneer op Grote Verzoendag de zon onderging, waren alle zonden naar “onbewoond gebied” gebracht. En als herinnering daaraan bleef niets dan as over (Leviticus 16:24–28).

Zo vond de schaduwdienst plaats van het werk in de hemel, dat zal beslissen over de eeuwige bestemming van iedere ziel, die ooit op aarde geleefd heeft. Als beeld en afschaduwing waren de beleden zonden van Israël het hele jaar door op het heiligdom overgedragen. Het reinigen van het heiligdom betekende het verwijderen van die zonden. “Het was dus noodzakelijk dat de zinnebeelden van de dingen die in de hemelen zijn, hierdoor [het bloed van dieren] gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelf door betere offers dan deze” (Hebreeën 9:23).

Elke zonde wordt voor de Heer in de hemel opgetekend (Jeremia 2:22). Als zonden worden beleden en vergeven, worden zij bedekt (Psalm 32:1). Dit werd uitgebeeld, doordat ze op het heiligdom werden overgebracht. Geen menselijk oog, behalve dat van de priester, kreeg ooit de bloedvlekken te zien van het zondoffer op de horens van het gouden reukofferaltaar, dat voor het voorhangsel stond.

De opgetekende zonden kunnen onmogelijk voor altijd in de boeken in de hemel blijven staan. Het is ook niet mogelijk, dat Christus de zonden van de wereld voor altijd zal dragen. In de afschaduwing op aarde kwam hier een einde aan bij de wisseling van het jaar. Zo zal ook de reiniging van het heiligdom in de hemel plaatsvinden tegen de tijd, dat Christus zijn priesterwerk beëindigt. De reiniging van het hemels heiligdom maakt een onderzoek van de boeken noodzakelijk – een gerechtelijk vooronderzoek: het onderzoekend oordeel. Het heiligdom op aarde werd elk jaar op de tiende dag van de zevende maand gereinigd. Het hemels heiligdom zal eens en voorgoed gereinigd worden. Deze reiniging is in het jaar 1844 begonnen, aan het einde van de profetische periode van de drieëntwintighonderd avonden en morgens (Daniël 8:14). De Heer ging in de ware heiligdomsdienst op Grote Verzoendag het heilige der heiligen binnen (Leviticus 16:2). Want Hij heeft beloofd, dat Hij daar aanwezig zou zijn. De hogepriester trof speciale voorbereidingen, zodat hij zijn dienst op Grote Verzoendag kon beginnen (Leviticus 16:4–6).

De profeet Daniël kreeg een beeld te zien van wat er in werkelijkheid in het hemels heiligdom gebeurt. Hij beschrijft het zó: “Ik bleef kijken, totdat er tronen werden geplaatst, en de Oude van dagen Zich neerzette. Zijn kleed was wit als sneeuw en het haar van Zijn hoofd als zuivere wol. Zijn troon waren vuurvlammen en de wielen ervan waren laaiend vuur. Een rivier van vuur stroomde en ging voor Zijn aangezicht uit. Duizendmaal duizenden dienden Hem en tienduizendmaal tienduizenden stonden voor Zijn aangezicht. Het gerechtshof hield zitting en de boeken werden geopend” (Daniël 7:9–10).

De Bijbel is in een oosters land geschreven. Daar is het gewoonte, dat er voor gasten “tronen werden geplaatst” De Statenvertaling zegt het zó: “Dit zag ik, totdat er tronen gezet werden” De troon van de Vader veranderde van plaats. Daniël keek toe, hoe de tronen werden geplaatst – of gezet – en zij van plaats veranderden. Toen nam de Oude van dagen, de Vader, plaats op de troon. Met andere woorden: Daniël zag hoe de troon van de Vader verplaatst werd van de eerste afdeling van het heiligdom in de hemel naar de tweede afdeling. Zijn aandacht werd getrokken door de grote raderen, die eruit zagen als brandende vuurvlammen, terwijl ze bewogen onder de heerlijke troon van de oneindige God (Ezechiël 10:1–22). Tienduizenden van de legerscharen in de hemel hadden zich verzameld om deze geweldige gebeurtenis te zien. Duizend duizendtallen dienden de HEERE, terwijl Hij plaats nam op de troon om de wereld te oordelen.

Geen enkele spiegel heeft gelaatstrekken zó scherp weergegeven, als de boeken in de hemel het levensverslag van een ieder van ons hebben opgetekend. Alle mensen zullen wor-

den “geoordeeld overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, naar hun werken” (Openbaring 20:12).

Let eens op wat hier gebeurt. De Vader zit op de troon van het Oordeel. De engelen, die “dienende geesten” waren van de mensen van wie de rechtszaak nu bij God vóór komt, staan klaar om de hun gegeven bevelen te gehoorzamen. De boeken worden geopend. Maar er ontbreekt nog iets. Daniëls aandacht wordt nu getrokken naar de “wolken van de hemel” – tienduizenden engelen – die de Heiland in triomf tot voor de Vader droegen (Daniël 7:13–14). Soldaten op aarde hebben aanvoerders vaak in triomf op hun schouders gedragen, omdat deze hen op bloedige slagvelden tot grote overwinningen hebben geleid. Christus, de Aartsengel, de Aanvoerder van de hemelse legermacht, heeft de engelen in vele veldslagen geleid. Zij hebben onder Hem gevochten, toen de aartsvijand van alle gerechtigheid uit de hemel werd geworpen. Zij zagen hun Aanvoerder een smadelijke dood sterven, om ons verloren geslacht te verlossen. Ze zijn op Zijn bevel razendsnel uitgegaan om menige ziel te bewaren, zodat deze niet door de satan werd overwonnen. Nu is de tijd gekomen, waarin Christus Zijn koningschap zal ontvangen, en Zijn onderdanen voor Zich zal opeisen. En de engelen dragen hun machtige Aanvoerder met liefde in triomf voor de troon van het oordeel. En daar belijdt Christus voor de Vader en voor de ontelbare schare engelen, wanneer de boeken het ene levensverslag na het andere laten zien, de naam van iedereen die overwonnen heeft (Openbaring 3:5).

De troon van God is een verplaatsbare constructie. In de schaduw en afbeelding van het hemels heiligdom gaf Hij in de buitenste afdeling zichtbaar blijk van Zijn aanwezigheid. Zo stond Zijn troon ook in de eerste afdeling, toen Christus naar de hemel opvoer en Zich aan de rechterhand van Zijn Vader zette. Maar Daniël zag niet alleen de Vader en Christus een andere plaats innemen. Maar ook de tronen veranderden van plaats, op het moment dat het Gerechtshof de zitting opende, en de boeken werden geopend. Beeld en werkelijkheid waren één geworden. De Hogepriester in het hemels heiligdom ging het heilige der heiligen binnen. God had beloofd, dat Hij de hogepriester in het heilige der heiligen van het aardse heiligdom zou ontmoeten. Daarom ging de Vader ook het heilige der heiligen van het hemels heiligdom binnen, vóórdat de Hogepriester binnen zou komen. Hij was daar al aanwezig, toen de engelen Christus in triomf tot vóór Hem droegen.

De aardse hogepriester droeg de namen van Israël steeds op zijn hart, behalve wanneer hij het heilige der heiligen binnenging (Exodus 39:6–17; Leviticus 16:4 en 23–24). Maar voor het geval, dat een wankelende ziel zou gaan denken, dat hij of zij dan vergeten zou worden, heeft onze Hogepriesters deze woorden tot ons gezonden: “Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermen zou over het kind van haar schoot? Al zouden zij die vergeten, *toch vergeet Ik u niet!*” En om deze verzekering dubbel zeker te maken, heft Hij Zijn handen omhoog, die de littekens van die wrede spijkers dragen. En Hij zegt: “Zie, Ik heb u in mijn handpalmen gegrift, *uw muren zijn bestendig voor Mij!*” (Jesaja 49:15, 16 NBG). De aardse hogepriester bracht bloed in het heiligdom om verzoening te doen voor de zonden van het volk. Onze Hogepriester pleit op Zijn eigen bloed. “Vader, *Mijn bloed, Mijn bloed, Mijn bloed.*” De aardse hogepriester droeg de vuurschaal met het geurige reukwerk. Christus biedt de geurige gerechtigheid van Zijn eigen karakter aan. Die gerechtigheid geeft Hij aan iedereen, van wie de zonden allemaal beleden zijn, en bedekt zijn met Zijn bloed, wanneer hun namen onder de aandacht van de grote Rechter worden gebracht.

In het aardse heiligdom stond de hogepriester stil in de eerste afdeling om de horens van het gouden reukofferaltaar aan te raken. Hiermee reinigde hij dit altaar van alle zonden, die daarop overgebracht waren (Leviticus 16:18–19). Want zolang de dienst van de Grote Verzoendag nog bezig was – en iemand herinnerde zich nog zonden die hij niet beleden had – dan kon zo iemand deze nog steeds als zondoffer brengen en vergeven worden (Nu-

meri 29:7–11). Dus zolang onze Hogepriester tijdens het onderzoekend oordeel Zijn dienstwerk voor de Vader verricht, kan iedereen komen, die beseft dat hij een zondaar is. Je kunt dan je zonde belijden, en vergeving ontvangen door de verdiensten van Christus, de grote Zondendrager.

Onze Hogepriester zal, wanneer Zijn werk in het binnenste van het heiligdom in de hemel klaar is, nog even blijven staan in de buitenste afdeling. Zo kan Hij de zonden, die beleden zijn terwijl Hij in het heilige der heiligen was, samen nemen met de zonden van de rechtvaardigen uit alle eeuwen, en die buiten het heiligdom brengen.

Zolang Jezus als onze Hogepriester pleit, is er hoop voor iedere berouwvolle zondaar.

Maar als Hij uiteindelijk uit het heiligdom naar buiten komt, zal de genadedeur voorgoed gesloten worden. Dan is er geen Middelaar meer (Jesaja 59:16). In de schaduw en afbeelding van het hemels heiligdom had de hogepriester, wanneer hij het heiligdom verliet “de verzoening voltooid” (Leviticus 16:20). Wanneer onze Hogepriester uit het heiligdom naar buiten komt, zal Hij uitspreken: “Wie onrecht doet, moet nog *maar* meer onrecht doen. En wie vuil is, moet nog *maar* vuiler worden. En wie rechtvaardig is, moet nog meer gerechtigheid doen. En wie heilig is, moet toenemen in heiligheid” (Openbaring 22:11). Ieders rechtszaak is voor de eeuwigheid beslist. De genadetijd is voorgoed voorbij. Iedereen, die tot zolang wacht, in de hoop gered te zullen worden, zal niemand vinden, die zijn of haar zaak voor de Vader bepleit. Ze zullen voor eeuwig verloren zijn.

De hogepriester kwam in de schaduwdienst, nadat hij op Grote Verzoendag zijn taak binnen het heiligdom vervuld had, naar buiten, beladen met de zonden van heel Israël. Die zonden legde hij op de kop van de zondebok. De zondebok had geen aandeel in de verzoening van het volk met God. Het verzoeningswerk was helemaal voltooid (Leviticus 16:20), op het moment dat de zondebok naar voren werd gebracht om zijn rol in de offerdienst te vervullen. De enige taak van de zondebok is, te fungeren als lastdier, dat de zonden van de rechtvaardigen naar “een onbewoond gebied” draagt.

De term “zondebok” is synoniem geworden met een slecht iemand. Azazel, de Hebreeuwse aanduiding voor de bestemming van de zondebok, is een toepasselijke naam. Die naam staat voor de duivel. Als onze Hogepriester Zijn werk in het hemels heiligdom afgesloten heeft, zal Hij alle zonden van de rechtvaardigen, die Hij tot dan toe gedragen zal hebben, op het hoofd van de satan leggen, de aanstichter van alle kwaad (Psalm 7:16). De satan zal dan duizend jaar lang op de woeste aarde achterblijven, een onbewoond gebied (Jeremia 4:23–27; Zacharia 1:2–3). En aan het einde van die periode zal hij tot as verbrand worden in het vuur van de jongste dag (Maleachi 4:1–3; Openbaring 20:9–10; Ezechiël 28:18–19). Nadat de hogepriester in de schaduwdienst de zonden van Israël op de kop van de zondebok had gelegd, liet hij zijn kleren, die hij tijdens het dienstdoen binnen het heiligdom gedragen had, in het heiligdom achter. Hij deed andere kleren aan en begon zijn werk in de voorhof. Hij liet de lichamen van de dieren, waarvan het bloed binnen het heiligdom was gebracht, buiten de legerplaats brengen en verbranden. Aan het einde van de dag was uitsluitend de as van de zondoffers nog zichtbaar.

Onze Hogepriester legt Zijn priestergewaad af. Gekleed als Koning der koningen rijdt Hij uit als een machtig Overwinnaar. “En zij zullen uit Zijn Koninkrijk verzamelen alle struikelblokken, en hen die de wetteloosheid doen, en zij zullen hen in de vurige oven werpen” (Mattheüs 13:41–42). Christus komt om het Origineel van de voorhof – de aarde – op orde te brengen. Wanneer de werkelijke Grote Verzoendag afloopt, zal er niets meer blijven bestaan, dat op de één of andere manier aan de zonde herinnert, behalve het stof onder de voeten van de rechtvaardigen (Maleachi 4:3).

Het woord “verzoening” betekent “één maken” Als Christus het bevel doet uitgaan, dat de eeuwige bestemming van iedere ziel bepaalt, zijn Hij en de onderdanen van Zijn koninkrijk “één” De zonde zal nooit meer scheiding maken tussen Christus en Zijn volk. Maar het rijksgedebied van Zijn koninkrijk is nog steeds vervloekt door de zonde. Dus de verzoening, de “eenmaking” van Christus met Zijn koninkrijk, is pas in de volle betekenis van het woord compleet, wanneer uit het vuur van de jongste dag er een nieuwe aarde tevoorschijn komt, waarvan elk teken van deze vloek verwijderd is. Dan zullen niet alleen de onderdanen van het koninkrijk van Christus, maar ook de aarde in haar geheel met Christus en de Vader zijn “één gemaakt” (Jesaja 62:4). Zonde zal nooit meer de kop opsteken om de aarde te schenden. Maar ze zal voor eeuwig het tehuis van de verlostten zijn.

Schaduw	Werkelijkheid
Leviticus 16:29–30: Het heiligdom werd op de tiende dag van de zevende maand gereinigd.	Daniël 8:14: “Tot tweeduizend driehonderd avonden <i>en</i> morgens. Dan zal het heiligdom in rechten <i>hersteld</i> worden”
Leviticus 16:15–19: Het heiligdom werd gereinigd, en de zonden werden verwijderd, door het bloed van de bok voor de Heer. Dit vond plaats aan het einde van de jaarlijkse dienstcyclus.	Handelingen 3:19–20: Tegen het einde van Christus’ werk als Hogepriester zullen de zonden uit de boeken van de hemel worden uitgewist.
Leviticus 16:2: God was op Grote Verzoendag in het heilige der heiligen aanwezig.	Daniël 7:9–10: De Vader gaat het heilige der heiligen van het hemels heiligdom binnen, vóórdát het oordeel begint.
Leviticus 16:4–6: De hogepriester bereidde zich speciaal voor, om het heilige der heiligen binnen te kunnen gaan.	Daniël 7:13–14: Christus wordt door de engelen van de hemel het heilige der heiligen binnengedragen.
Exodus 28:9–21: De hogepriester droeg de namen van Israël op zijn hart en op zijn schouders, behalve wanneer hij het heilige der heiligen binnenging.	Openbaring 3:5: Christus kent ieders naam. En Hij belijdt de namen van de overwinnaars voor de Vader en de engelen.
Leviticus 16:20: Wanneer de hogepriester uit het heiligdom naar buiten kwam, had hij de verzoening voltooid.	Openbaring 22:11–12: Als Christus het heiligdom in de hemel verlaat, maakt Hij de eeuwige bestemming van iedere ziel bekend.
Leviticus 16:21: De zonden werden allemaal op de zondebok gelegd.	Psalm 7:16: De zonde zal op het hoofd neerkomen van de aanstichter van de zonde.
Leviticus 16:22: De bok moest de zonde naar een onbewoond gebied dragen, een afgezonderd land.	Openbaring 20:1–3: De satan zal duizend jaar lang op de woeste, onbewoonde aarde worden achtergelaten.

<p>Leviticus 16:23: De hogepriester liet het gewaad, waarmee in het heilige der heiligen dienst had gedaan, in het heiligdom achter, en trok andere kleren aan.</p>	<p>Openbaring 19:11–16: Christus legt Zijn priestergewaad af. Hij komt naar de aarde als Koning der koningen en Heere der heeren.</p>
<p>Leviticus 16:27: De lichamen van de offers werden buiten de legerplaats gebracht en daar verbrand. Als herinnering aan de zonde bleef er niets dan as over.</p>	<p>Mattheüs 13:41–43; Maleachi 4:1–3: Christus zal uit Zijn koninkrijk alle struikelblokken verzamelen. En ook de mensen, die de wetteloosheid doen. Zij zullen in het vuur van de jongste dag worden verbrand. Alleen stof zal daarvan overblijven.</p>

HOOFDSTUK 30

Plichten van de Gemeente op Grote Verzoendag

God verwachtte van Zijn oude volk, dat het Hem elke dag van het jaar trouw zou dienen. En Hij nam hun dienst ook aan. Maar als Grote Verzoendag aanbrak, golden er speciale verplichtingen, die ze *op deze dag* moesten nakomen. Als ze zich hieraan niet hielden, werden ze uit hun volksgenoten uitgeroeid. God heeft de dienst van Zijn volk de eeuwen door aangenomen. Maar nu is de ware Grote Verzoendag aangebroken. En het gerechtelijk vooronderzoek in de hemel (het onderzoekend oordeel), is begonnen. En nu verwacht God, dat de ware gemeente op aarde net zo trouw voldoet aan de originele gestalte van de gemeente – als Christus, onze Hogepriester, Zijn taak in de hemel uitvoert.

Vroeger werd de gemeente niet in haar geheel aangenomen. Dat was telkens een individuele beslissing (Leviticus 23:29–30). Zo is het ook vandaag: ieder is voor zichzelf verantwoordelijk tegenover God. We mogen ons niet tevreden stellen met te doen wat onze voorvaderen deden. Zij zijn gestorven, voordat het oordeel in de hemelse rechtszaal begon. God verlangt van Zijn volk, dat zij Hem *nu* op een speciale manier dienen. Zij moeten leven, terwijl hun rechtszaak in de hemel beslist wordt. De satan stort over de laatste generatie, die lichamelijk zwakker zijn dan alle voorgaande generaties, alle vernuft uit, die hij in zesduizend jaar oorlogvoeren verzameld heeft. De mensen die in het onderzoekend oordeel waardig worden bevonden, zullen een tijdlang zonder Middelaar leven. Zij zullen andere ervaringen hebben, dan welke andere gemeenschap ook, die ooit op aarde geleefd heeft. Er zijn veel redenen, waarom God in Zijn oneindige genade speciale plichten aan de laatste generatie heeft opgedragen. Zo zijn ze sterker tegen de aanvallen van de vijand. En ze worden niet door zijn listen ten val gebracht.

Wanneer in de vroegere dienst iemand Grote Verzoendag niet hield zoals God had bepaald, werden zijn zonden door de hogepriester niet boven de zondebok beleden. Hij werd uit het volk van God uitgeroeid (Leviticus 23:28–30). Zo gaat het ook met de werkelijke Grote Verzoendag, ofwel het onderzoekend oordeel. Iemand kan denken, dat Christus voor hem pleit, terwijl hijzelf het werk laat liggen, dat God aan de werkelijke gemeente heeft opgedragen. Zo iemand zal uiteindelijk tot de ontdekking komen, dat zijn naam uit het boek van het leven is uitgewist. Wij worden gered via het geloof in onze Hogepriester. Maar geloof zonder werken is dood (Jakobus 2:17). Wanneer we een levend geloof hebben, zullen we graag doen wat de Heer zegt.

Grote Verzoendag is de periode van vierentwintig uur, waarin de schaduwdienst van de verzoening werd verricht. Het is “een afbeelding en schaduw” van de werkelijke verzoening (Hebreeën 8:5). Op Grote Verzoendag worden van ieder individu van het volk Israël vier dingen geëist:

1. "U moet een heilige samenkomst houden"
2. "U moet uzelf dan verootmoedigen"
3. "en de HEERE een vuuroffer aanbieden"
4. "Op diezelfde dag mag u geen enkel werk doen" (Leviticus 23:27–28)

1. Men moet op deze dag een heilige samenkomst houden. Het volk moet bijeenkomen om te aanbidden. Paulus spreekt over personen, die, in de tijd waarin onze Hogepriester spoedig uit het hemels heiligdom naar buiten zal komen, de onderlinge bijeenkomsten verzui- men: “*omdat wij een grote Priester hebben over het huis van God, laten wij dan toegaan met een waarachtig hart, in volle zekerheid van het geloof, nu ons hart gereinigd is van*

een slecht geweten en ons lichaam gewassen is met rein water. ... Laten wij de onderlinge bijeenkomst niet verzuimen, zoals het bij sommigen de gewoonte is, maar *elkaar* opwekken en *dat* zoveel te meer als u de *grote* dag ziet naderen" (Hebreeëen 10:21–25).

Iemand, die het niet fijn vindt om met medegelovigen samen te komen om God te aanbidden, heeft een "slecht geweten." Die heeft het geloof verloren in de spoedige komst van onze Hogepriester vanuit het heiligdom in de hemel. Er ligt een speciale zegen in het samen met anderen aanbidden. God belooft, dat waar zelfs maar twee of drie in Zijn naam zijn samengekomen, Hij in hun midden zal zijn (Mattheüs 18:20). Deze eerste eis is een geestelijke thermometer, waarmee iedere christen zijn geestelijke toestand kan meten. Als iemand wegblijft bij de aanbidding van God, omdat hij er geen plezier aan beleeft, is zijn geestelijk peil erg laag.

2 Iedereen moet zich "verootmoedigen." Dat betekent: je hart onderzoeken, alle zonde wegdoen, veel tijd in gebed doorbrengen. Daarmee verbonden is ook het je onthouden van voedsel. Dit is zo krachtig ingeprent in de geest van het oude Israël, dat de Joden ook nu nog vasten op de tiende dag van de zevende maand.

Iemand, die beseft, dat op dit moment het oordeel in het hemels heiligdom plaatsvindt – en die weet, dat zijn of haar naam ook zeker voor dit grote tribunaal ter sprake zal worden gebracht – zal het eigen hart onderzoeken, en ernstig bidden, dat God hem of haar zal aannemen. Wij moeten vaak nadenken over het werk van onze Hogepriester in het hemels heiligdom. Want anders, als we onze geest vullen met aardse gedachten, zullen we net als de dwaze maagden ontdekken, dat de bruidegom gekomen is, en de deur gesloten. Dan is Zijn werk voltooid, en hebben wij er geen deel aan.

In de schaduwdienst luisterde de gemeente in de voorhof naar het tinkelen van de gouden belletjes aan het gewaad van de hogepriester. Op die manier konden zij hem in zijn werk volgen. Onze Hogepriester heeft tekens aan de hemel gegeven. Maar ook op aarde, en onder de volken. Daaraan kunnen wij de voortgang van Zijn werk zien. Hij heeft gezegd, dat wanneer we deze tekens in vervulling zagen gaan, wij mogen weten dat Hij dichtbij is, voor de deur (Lukas 21:25–33; Mattheüs 24:29–35).

De ware Grote Verzoendag beslaat een periode van jaren. In de schaduwdienst was een vasten van vierentwintig uur vereist. Op deze dag moet men zijn eetlust *volledig* beheersen. Het is een afbeelding van de zelfbeheersing, die men tijdens de periode van de ware Grote Verzoendag moet tonen. Het is Gods bedoeling, dat Zijn volk de baas zal zijn over de eetlust, en het lichaam dienstbaar zal maken (I Korinthe 9:27). De satan zou onze eetlust wel de vrije teugel willen geven, en die over de persoon willen laten heersen.

Een leger trouwe werkers doet alles wat in zijn vermogen ligt, om de stormvloed van onmatigheid te keren. Maar ondanks dit feit werkt de satan met zoveel macht, dat dronkenschap en misdaad op deze aarde alarmerend toenemen. In 1844, toen het onderzoekend oordeel in de hemel begon, waren uitsluitend mannen en een paar vrouwen aan de tabak verslaafd. Maar op dit moment gaan er duizenden kinderen aan kapot. En ook veel vrouwen zijn aan deze smerige gewoonte verslaafd. Het aantal wijnmakerijen en brouwerijen neemt in ons land toe. En in duizenden gezinnen wordt bedwelmende drank geschonken. God roept Zijn volk op om hun eetlust *meester* te zijn, in plaats van eraan verslaafd te zijn. Want dan kan hun verstand helderder zijn, zodat ze Gods waarheid kunnen inzien, en het werk van hun Hogepriester in het hemels heiligdom kunnen volgen.

Wat zijn er maar weinig mensen, die bereid zijn zich de dingen te ontzeggen, waar hun eetlust naar verlangt. Zelfs al weten ze, wat God van hun vraagt! De profeet Jesaja, die door de eeuwen heen in de toekomst keek, beschrijft de situatie zó: "De Heere, de HEERE van de legermachten, zal op die dag oproepen om te wenen en een rouwklacht aan te heffen, om u kaal te scheren en te omgorden met een rouwgewaad. Maar zie, er is vreugde en

blijdschap, men doodt runderen en slacht schapen, men eet vlees en drinkt wijn” (Jesaja 22:12-13). Wat een beeldende beschrijving van hoe de wereld van vandaag eruit ziet! God roept Zijn volk op om zich te verootmoedigen, om de eetlust te beheersen, om voedsel te eten dat het bloed gezond maakt, en het verstand helder, zodat wij geestelijke waarheden kunnen onderscheiden. Maar in plaats van te gehoorzamen, is men bezig met het eten van vlees en het drinken van wijn. De profeet heeft ook beschreven, wat het uiteindelijke gevolg van deze manier van doen is: “Maar de HEERE van de legermachten heeft Zich aan mij persoonlijk geopenbaard: Voorwaar, deze zonde wordt u niet verzoend, totdat u sterft” (Jesaja 22:14)

De Heiland waarschuwde speciaal tegen dit grote kwaad: uw eetlust de vrije teugel geven. En dat juist in een tijd, dat de levensverslagen van mensen worden onderzocht – en personen individueel waardig of onwaardig geacht worden voor het eeuwige leven. “Wees op uw hoede dat uw hart niet op enig moment bezwaard wordt door *roes* en *dronkenschap* en door bezorgdheid om de alledaagse dingen, en *dat die dag u niet onverwachts overvalt*. ... Waak dan te allen tijde en bid *dat u waardig geacht zult worden* om al die dingen die gebeuren zullen, te ontvluchten, en om te kunnen bestaan voor de Zoon des mensen” (Lukas 21:34–36). Er wordt gewaarschuwd tegen “roes” – te veel tot je nemen; en tegen “dronkenschap” – tot je nemen wat schadelijk is. Met andere woorden: het is de bedoeling van onze Heiland, dat Zijn volk tijdens de werkelijke Grote Verzoendag zowel zal letten op de *kwantiteit* als op de *kwaliteit* van hun voedsel. Je kunt je verstand benevelen, en je gezondheid ruïneren, door te veel te eten van het allerbeste voedsel. De gulzigaard en de dronkenlap worden over één kam geschoren: “Zijt niet onder de wijnzuipers, noch onder de vleesvreter; Want een zuiper en vraat zal arm worden” (Spreuken 23:20–21 SV).

Onze eerste voorouders zijn ten val gekomen, toen hun eetlust op de proef gesteld werd (Genesis 3:1–6). Maar waar zij faalden, triomfeerde Christus (Mattheüs 4:3–4). En voor een christen is het mogelijk, wanneer Christus in ons hart woont, de eetlust volkomen de baas te zijn. We kunnen ons dan van alle schadelijk voedsel onthouden: hoe onze natuurlijke eetlust er ook naar verlangt. En we zijn dan in staat om ons niet te overeten, ook niet aan gezond voedsel.

Toen Hij aan Zijn bediening op aarde begon, werd onze Heiland niet alleen op het punt van de eetlust op de proef gesteld. Vanaf Zijn kindertijd werd Hem geleerd, om Zijn verlangens te beheersen. Jesaja spreekt over Zijn kindertijd: “Boter en honing zal Hij eten, *totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen*” (Jesaja 7:14–15). Door Zijn manier van eten ontwikkelde Hij de geestelijke kracht om tussen goed en kwaad te kunnen onderscheiden. Er zijn heel veel mensen in een dronkenmansgraf terechtgekomen, die “boter en honing” gegeten hebben. Maar Jezus at daar zó van, dat Hij er geestelijke kracht door ontwikkelde. Hij at in overeenstemming met de Bijbelse regels. Er zijn drie teksten, die samen genomen een regel voor het eten van honing bevatten. En die zelfde regel is toepasselijk voor alle voedsel wat goed is. Die teksten luiden als volgt: “Eet honig, mijn zoon, want *dat is goed*” (Spreuken 24:13 NBG). “Hebt gij honig gevonden, *eet zoveel als u voldoende is*, opdat gij er niet te veel van krijgt en het uitspuwt” (Spreuken 25:16 NBG). “*Veel honig eten is niet goed*” (Spreuken 25:27 NBG). Iemand, die deze aanwijzingen opvolgt, en niets anders eet dan *goed* voedsel – en alleen *zoveel als u voldoende is* – zal genieten van een goede gezondheid en een helder verstand. God wil, dat Zijn volk gezond is, en dat hun ziel vrij is van veroordeling” (III Johannes, vers 2). De satan vindt het heerlijk om ons verstand te benevelen en onze gezondheid te verwoesten. Iedereen, die aan het origineel van Grote Verzoendag zal voldoen, zal zijn of haar eetlust de baas zijn. Zo kunnen zij zich erop voorbereiden, hun Heiland tegemoet te gaan, wanneer Hij naar de aarde komt als Koning der koningen en Heere der heren.

3. De derde verplichting, die op Grote Verzoendag aan de afschaduwning van de gemeente werd opgelegd, was het brengen van een vuuroffer aan de Heer. Vuuroffers werden op het altaar volledig verteerd. Nu het beeld van de gemeente tot werkelijkheid aan het worden is, brengen we geen brandoffers meer van stieren en rammen. Maar God verwacht wel, dat wij het ware offer op het altaar laten verteren. Hij verlangt van ons, dat “geest, ziel en lichaam in hun geheel onberispelijk bewaard worden tot de komst van onze Heere Jezus Christus” (I Thessalonicenzen 5:23). Hij verwacht, dat het hele leven van een christen op het altaar wordt gelegd, gereed om zó gebruikt te worden als de Heer aangeeft. Niemand is hiertoe in staat, wanneer je niet dagelijks Christus als jouw Zondoffer aanneemt. Je moet weten wat het is, dat God ons “begenadigd heeft in de Geliefde” (Efeze 1:6).

Grote Verzoendag werd door de vroegere gemeente gehouden als feestdag: een jaarlijkse sabbat (Leviticus 23:31). Alle werk werd opzij gelegd. En alle aandacht was gericht op het God zoeken en Hem dienen. De hele dag was Gods werk het *voornaamste* waaraan men dacht. Zo was het in de schaduwdienst. Maar daaruit volgt nog niet, dat op de ware Grote Verzoendag niemand voor persoonlijke zaken hoeft te zorgen. Want het is nooit Gods bedoeling geweest, dat Zijn volk hun inzet zouden laten verslappen (Romeinen 12:11). Hij belooft ons, dat Hij ons in tijdelijke dingen zal zegenen, als wij de ware Grote Verzoendag houden. Dat betekent: in de eerste plaats letten op het werk en het dienen van God, en onze tijdelijke belangen op de tweede plaats stellen (Mattheüs 6:31–33). Dit kunnen we zo mooi leren uit de woorden van onze Heiland: “Wees op uw hoede dat uw hart niet op enig moment bezwaard wordt door ... bezorgdheid om de alledaagse dingen, en dat die dag u niet onverwachts overvalt” (Lukas 21:34).

De satan is er schuld aan, dat méér goedbedoelende mensen in deze valstrik trappen, dan door welke andere misleiding ook. Vaak overtuigt hij goede mensen ervan, dat de dagelijkse zorgen voor het gezin zó belangrijk zijn, dat ze geen tijd hebben om Gods Woord te bestuderen en te bidden. En dat gaat door tot het moment, dat ze door gebrek aan geestelijk voedsel en aan gemeenschap met God geestelijk zó zwak geworden zijn, dat ze de twijfels en het ongeloof gaan overnemen, die de vijand hun voortdurend voorhoudt. Als er dan eindelijk tijd komt, waarin ze denken gelegenheid te hebben om hun Bijbel te bestuderen, komen ze erachter, dat Gods Woord voor hen alle aantrekkingskracht verloren heeft. God stelt de grote ware gemeente op de proef. Wie zal werkelijk deel uitmaken van deze ware gemeente, en de onderlinge bijeenkomst van Gods volk niet verzuimen? Wie zal een helder verstand houden, door de eetlust te bedwingen? Wie zal een zuiver hart bewaren, door gebed en diepgaand zelfonderzoek? Wie zal al zijn belangen op Gods altaar leggen, om ze tot Zijn eer te laten gebruiken? En wie zal nooit toestaan, dat de “bezorgdheid om de alledaagse dingen” het werk voor God en het bestuderen van Zijn Woord zal verdringen? Over zulke mensen zal onze Hogepriester zeggen: “Wie rechtvaardig is, moet nog meer gerechtigheid doen. En wie heilig is, moet toenemen in heiligheid” (Openbaring 22:11).

Schaduw

Leviticus 23:27: “U moet een heilige samenkomst houden” Iedereen moest bijeen komen om te aanbidden.

Leviticus 23:27, 29: In de schaduwdienst

Werkelijkheid

Hebreeën 10:25: Gods volk mag de onderlinge bijeenkomst niet verzuimen, nu wij het einde naderbij zien komen.

Lukas 21:34–36: Jesaja 22:12–14: Wij wor-

moest iedereen zich verootmoedigen. Men moest de dag doorbrengen met “gebed, vasten en diepgaand zelfonderzoek.”

Leviticus 23:27: U moet “de HEERE een vuuroffer brengen,” als teken van volkomen toewijding.

Leviticus 23:30: Op Grote Verzoendag moest alle werk voor eigen belangen stilgelegd worden.

den vermaand om steeds te blijven waken en bidden; en om vraatzucht en dronkenschap te vermijden.

I Thessalonicenzen 5:23; Romeinen 12:1: Wij moeten ons met geest, ziel en lichaam volkomen aan God wijden.

Lukas 21:34–36; Mattheüs 6:32–33:

HOOFDSTUK 31

De Aard van het Oordeel

Iedere Bijbelschrijver spreekt over het oordeel. In de Heilige Schrift wordt het meer dan duizend keer genoemd. Het oordeel is nog plechtiger dan de dood. Want de dood scheidt vrienden slechts tot aan de wederopstanding. Maar het oordeel scheidt hen voor eeuwig. Niemand kan eraan ontkomen. Niet aan het oordeel denken, en leven zonder je daarop voor te bereiden, helpt niet om het oordeel te kunnen omzeilen. Salomo erkende dit, toen hij schreef: “Verblijd u, jongeman, in uw jeugd, en laat uw hart blij zijn in uw jonge jaren. Ga in de wegen van uw hart en *volg* wat uw ogen zien, *maar weet dat God u over dit alles voor het gericht zal brengen*” (Prediker 11:9).

Beslissingen van aardse rechtbanken kunnen vaak door geld en vrienden veranderd worden. Zo kunnen schuldige mensen worden vrijgelaten. Maar zo is het niet bij het hemelse gerechtshof. Daar moet iedereen het verslag van zijn of haar leven onder ogen zien. “Zo zal dan nu ieder van ons voor zichzelf rekenschap geven aan God” (Romeinen 14:12). Er zijn aardse ouders bekend, die alles wat ze bezaten hebben opgeofferd, om te voorkomen, dat één van hun kinderen door een aardse rechtbank veroordeeld zou worden. Denk je, dat onze hemelse Vader de satan al Zijn kinderen op aarde te gronde zou laten richten, zonder dat Hij zou proberen om hen te redden? Hij heeft voor hen de hele hemel op het spel gezet. “Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat *ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft*” (Johannes 3:16). Geen enkel mens kan het verslag van zijn leven onder ogen zien, en aan het oordeel ontkomen. Tenzij geloof in Christus, en liefde om Hem te dienen, onderdeel uitmaakt van dat levensverslag.

Christus, onze Advocaat in de hemel, bepleit de rechtszaak van iedereen, die zijn of haar zonden aan Hem heeft overgegeven. Hij zegt: “Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uw zonden niet” (Jesaja 43:25 NBG). De Heiland bedekt ons levensverslag, dat scharlakenrood van de zonde en ellende is, met het smetteloos gewaad van Zijn gerechtigheid. En wanneer de Rechter ernaar kijkt, ziet Hij alleen het offer van Zijn bloed. En het verslag luidt: “begenadigd ... in de liefde.” Wie kan zo’n oneindige liefde afwijzen?

Het oordeel bestaat in de eerste plaats uit het onderzoek van ieders zaak, dan uit getuigenverklaringen. En tenslotte komt het pleidooi van de advocaat, als er een advocaat is. Daarna volgt de beslissing van het hof. En dan de uitvoering van het door het hof opgelegde vonnis. Geen enkel hof kan rechtvaardig vonnis wijzen, zolang de getuigen hun verklaring nog niet hebben afgelegd. Daarom is het niet mogelijk, iemand bij zijn dood rechtvaardig te veroordelen.

Payne en Voltaire hebben via hun geschriften ná hun dood meer mensen ongelovig gemaakt, dan tijdens hun leven. Zij kunnen geen rechtvaardig vonnis ontvangen, totdat de levensverslagen van de mensen die door hun invloed verloren zijn gegaan, als getuigenverslagen in hun rechtszaak verschijnen. Aan de andere kant is de invloed van een rechtvaardige als de golven over de oppervlakte van een meer. Die kringen worden steeds wijder, totdat zij de oever bereiken. Abel “spreekt ... nog, nadat hij is gestorven” (Hebreeën 11:4). Wycliffé, die Godsman zonder vrees, kon aan het einde van zijn leven onmogelijk geoordeeld worden. Want sinds zijn stem door de dood tot zwijgen werd gebracht, zijn duizenden mensen door zijn invloed verlicht.

Zelfs als er in de Bijbel hierover niets te vinden zou zijn, zou het op het eerste gezicht duidelijk zijn, dat het oordeel nooit kan plaatsvinden, voordat de laatste generatie hun leven afgesloten heeft. Maar de Bijbel zwijgt hier niet over. Duizenden jaren voordat deze belangrijke rechtszitting werd geopend, heeft de Heer de datum hiervoor geopenbaard. Petrus leerde deze zelfde waarheid: “Kom dus tot inkeer en bekeer u, opdat uw zonden uitgewist worden en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heere en Hij Jezus Christus zenden zal, Die tevoren aan u verkondigd is” (Handelingen 3:19–20). De zonden zullen vlak vóór de komst van de Heer worden uitgewist.

Het onderzoekend oordeel is een onderzoek van het levensverslag, dat in de hemel wordt bijgehouden. Daniël zei, dat toen het oordeel begon “de boeken werden geopend” (Daniël 7:9–10). Er worden in verband met de verslagen in de hemel verschillende boeken genoemd. Het gedenkboek legt zelfs vast wat wij in ons hart overleggen (Maleachi 3:16).

Hoe rechtvaardig en genadig is onze God, dat Hij er zelfs kennis van neemt wanneer we alleen maar aan Zijn naam denken! Vaak roept onze ziel tot de levende God, wanneer wij door verzoeken in het nauw komen. Van dit alles wordt getrouw verslag bijgehouden. Veel dingen worden in het duister gedaan. Ze blijven zelfs verborgen voor mensen, waarmee we het meest intiem omgaan. Maar als de boeken in de hemel worden geopend, zal God “ook wat in de duisternis verborgen is aan het licht brengen” (I Korinthe 4:5). “God zal namelijk elke daad in het gericht brengen, met alles wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad” (Prediker 12:14). Niet alleen de daden worden vastgelegd, maar ook de motieven en overwegingen van het hart, die tot die daden hebben geleid. En van de bittere tranen van berouw, die heimelijk worden vergoten, zegt de Heer: Staan die niet allemaal in Mijn boek?

Onze dagelijkse gesprekken, woorden die we gedachteloos uitspreken: misschien vinden we die maar weinig verschil uitmaken. “Maar Ik zeg u dat de mensen van elk nutteloos woord dat zij zullen spreken, rekenschap moeten geven op de dag van het oordeel. Want op grond van uw woorden zult u rechtvaardig verklaard worden, en op grond van uw woorden zult u veroordeeld worden” (Mattheüs 12:36–37). Woorden geven een aanwijzing van hoe ons hart is: “Want uit de overvloed van het hart spreekt de mond” (Mattheüs 12:34). Waar we geboren zijn en onze omgeving, alles wat op enige manier ons levensverslag kan beïnvloeden, wordt allemaal in de boeken in de hemel opgetekend (Psalm 87:4–6). Het mooiste boek van alle hemelse verslagen die betrekking hebben op de mensheid is het Boek des Levens. Dit boek bevat de namen van iedereen, die de naam van Christus belijdt (Filippenzen 4:3). De hoogste eer voor stervelingen is, dat jouw naam in dat boek geschreven staat (Lukas 10:19–20).

Het is een bron van grote vreugde, dat wij mogen weten, dat onze namen in de hemel opgeschreven staan. Maar ons leven moet in overeenstemming zijn met de dingen in de hemel. Anders blijven onze namen niet bij de rechtvaardigen staan. De namen van de goddelozen blijven niet in het Boek des Levens staan (Exodus 32:33; Openbaring 13:8; 17:8). Zij worden in de aarde geschreven (Jeremia 17:13). Want ze hebben al hun hoop op aardse dingen gevestigd, en zich daaraan gehecht. Wanneer voor het gerechtshof in de hemel de rechtszaak vóórkomt van al diegenen, van wie het hart een woonplaats voor de Allerhoogste is, en van wie het leven Zijn karakter vertoont – zal Jezus Christus, de Rechtvaardige, Advocaat zijn (I Johannes 2:1). Hij zal hun namen belijden voor Zijn Vader en voor de engelen. Hun zonden zullen worden uitgewist. En hun namen blijven in het Boek des Levens staan. Zij zullen worden bekleed met het witte gewaad van de gerechtigheid van Christus (Openbaring 3:5).

Op Grote Verzoendag werden in de aardse offerdienst alleen die zonden, die waren beleden en via het zondoffer op het heiligdom waren overgedragen, naar buiten gedragen en op de

kop van de zondebok gelegd. Tijdens het onderzoekend oordeel worden allen de rechtszaken van die mensen onderzocht, die hun zonden hebben beleden. Hun naam zal in het Boek des Levens staan. En Petrus zegt: “Want *nu* is het de tijd dat het oordeel begint bij het huis van God; en als het eerst bij ons *begint*, wat zal het einde zijn van hen die het Evangelie van God ongehoorzaam zijn?” (I Petrus 4:17). De rechtszaken van de mensen die God niet gediend hebben, zullen wegens niet verschijnen worden aangehouden. Er zal niemand zijn, die hun zaak kan voordragen. Zij hebben bij het hemelse gerechtshof geen advocaat. Er zullen mensen zijn, die op de hemelse weg zijn begonnen. Maar nadat ze de vreugde hebben ervaren over de vergeving van hun zonden, en de vrede van God in hun hart, zijn ze teruggekeerd naar de wereld en haar lichtzinnigheid. Hun toestand zal erg triest zijn. Hun namen zijn in het Boek des Levens opgeschreven. Dan komt hun rechtszaak vóór. Maar het vonnis, dat over hen zal worden uitgesproken, luidt slechts “Ontrouw” En hun naam wordt voorgoed uit het Boek des Levens geschrapt.

Als de Heiland komt op de wolken van de hemel, zal Hij de rechtvaardigen belonen. Maar het laatste oordeel over de goddelozen kan nog niet worden uitgevoerd. Want zij zullen allemaal nog geoordeeld moeten worden: “overeenkomstig wat in de boeken geschreven stond, naar hun werken” (Openbaring 20:12).

Tijdens de duizend jaar, die volgen op de tweede komst van Christus naar de aarde, zullen de rechtvaardigen samen met Christus oordelen over de goddelozen (Openbaring 20:4; I Korinthe 6:2–3). Dan zal voor iedereen Gods rechtvaardigheid in Zijn oordeel over de goddelozen worden bewezen. Feit is, dat hun rechtszaak in het eerste, onderzoekende oordeel, niet is behandeld. Hun namen stonden niet in het Boek des Levens. En niemand heeft hen voor het gerechtshof in de hemel verdedigd. Dat is voldoende om hen te veroordelen. De boeken in de hemel, waarin een getrouw verslag van hun leven staat, veroordelen hen. Het getuigenis van de engelen die deze verslagen hebben bijgehouden veroordelen hen ook. Maar ondanks al die bewijzen, legt God elke naam voor aan de heiligen, die van de aarde zijn gekomen.

Er zullen veel mensen zijn onder hen die verloren gaan, die voor rechtvaardig doorgingen. Als deze mensen zouden worden vernietigd, zonder dat de heiligen de verslagen zouden hebben onderzocht, zou er gelegenheid geboden worden, de rechtvaardigheid van God ter discussie te stellen. Maar uit de verslagen blijkt, uit wat voor egoïstische motieven sommige mensen hebben gehandeld. Anderen hebben zich schuldig gemaakt aan gekoesterde zonden, die zij voor de blikken van hun medemensen verborgen hebben weten te houden. Dan begrijpt men, hoe afschuwelijk de zonde is – en hoe lankmoedig God is geweest. De Heiland heeft gezegd, dat de mensen die Hem volgden, terwijl Hij op aarde was, de twaalf stammen van Israël zouden oordelen (Mattheüs 19:27–28). Wanneer dan de verslagen in de hemel opengelegd worden, waarin staat, dat de overpriesters geroepen hebben: “Kruisig Hem! kruisig Hem!” – dan zal Johannes, die zijn Heer tijdens dit wrede proces heeft gevolgd, in staat zijn te getuigen: “Ik hoorde hen deze afschuwelijke woorden uitspreken.”

Terwijl de lange lijst van namen wordt voorgelezen, kunnen de heiligen als getuige optreden. Als de naam van de tiran Nero vóórkomt, en in het verslag staat, hoe hij de heiligen van God martelde, zullen er getuigen aanwezig zijn. Zij zullen kunnen zeggen: “Wij zijn de mensen, die verbrand werden, om zijn tuin te verlichten.” Verlosten uit alle eeuwen zijn in zitting bijeengekomen, om te oordelen in de rechtszaken van de goddelozen. En ieder krijgt de straf toegemeten, die in overeenstemming is met zijn daden.

Op de dag van het oordeel zal God tot de hemel daarboven roepen. Hij zal de verslagen laten komen, die engelen hebben bewaard. Verslagen van mensenlevens, van de woorden die ze hebben gesproken, van de daden die ze hebben gepleegd. Zelfs de meest geheime

handelingen zullen dan als getuigenis naar voren gehaald worden. Want: “Onze God komt en zal niet zwijgen; verterend vuur gaat voor Zijn aangezicht uit; rondom Hem stormt het geweldig. Hij roept tot de hemel daarboven, en tot de aarde, om over Zijn volk recht te spreken.” Dan zal er één groep mensen verzameld worden. Hij zegt: “Verzamel Mij Mijn gunstelingen, die een verbond met Mij sluiten door offers. De hemel verkondigt Zijn gerechtigheid, want God Zelf is Rechter” (Psalm 50:3–6).

Deze dag van het onderzoekend oordeel van God zijn we nu binnengegaan. En het oordeel zelf zal plaatsvinden aan het einde van de genadetijd, nadat de getuigen hun verklaringen hebben afgelegd.

Wanneer het oordeel over de goddelozen afgesloten wordt, zullen de heiligen, de engelen en het hele heelal het volkomen eens zijn over de genomen beslissingen. Aan het eind van de duizend jaar, als vuur uit de hemel de goddelozen verslindt “als een dorre stoppel” (Nahum 1:9–10), zal het hele heelal zeggen: “Ja Heere, almachtige God! Waarachtig en rechtvaardig zijn Uw oordelen” (Openbaring 16:7).

DE DRIE BOEKEN VAN HET OORDEEL

1. Het Boek des Levens

Lukas 10:20:	De namen staan in de hemel opgeschreven.
Lukas 10:19–20:	De hoogste eer die stervelingen kunnen ontvangen is te worden opgeschreven in het Boek des Levens.
Filippenzen 4:3:	De namen van trouwe medewerkers staan opgeschreven.
Exodus 32:33:	De namen van de mensen die aan de zonde vasthouden, zullen geschrapt worden.
Openbaring 3:5:	De namen van de mensen die trouw blijven, worden niet geschrapt.
Openbaring 13:8; 17:8:	De goddelozen worden niet opgeschreven.
Openbaring 20:15:	Niemand zal gered worden, van wie de naam niet in het Boek des Levens staat.
Jesaja 4:3:	De overgeblevenen in Sion / Jeruzalem, zijn ten leven opgeschreven.
Psalm 69:29:	Boek des Levens
Ezechiël 13:9:	Boek van het huis van Israël
Hebreeën 12:23:	“die in de hemelen opgeschreven staan”
Daniël 12:1:	“In die tijd zal uw volk ontkomen, ieder die gevonden wordt, opgeschreven in het boek”

2. Gedenkboek

Maleachi 3:16:	“Er is een gedenkboek geschreven voor Zijn aangezicht, voor wie de HEERE vrezen en wie Zijn Naam hoogachten”
Mattheüs 12: 36–37:	Rekenschap geven van elk nutteloos woord. Want op grond van uw woorden zult u rechtvaardig verklaard worden ...

Psalm 56:9: U hebt mijn omzwervingen geteld; doe mijn tranen in Uw kruik: staan zij niet in Uw register?
Psalm 87:4-6: God schrijft de volken op: Hij rekent hen als in Sion geboren.

Prediker 12:13-14: “God zal ... elke daad in het gericht brengen, met alles wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad”
I Korinthe 4:5: “Hij zal ... de overleggingen van het hart openbaar maken”

3. Boek van de Dood

Jeremia 17:13: “Wie afwijken zullen in de aarde geschreven worden”

Jeremia 2:22: “Ja, al waste u zich ... dan blijft toch uw ongerechtigheid als een onuitwisbare vlek voor mijn oog”

Job 14:17: Overtredingen worden vastgelegd en bezegeld.

Deuteronomium 32:32-36: Zijn de overtredingen “niet bij Mij opgeborgen, verzegeld in Mijn schatkamers?”

Hosea 13:12: “De ongerechtigheid van Efraïm is gebundeld, zijn zonde is opgeborgen”

HOOFDSTUK 32

Soekkot: Het Loofhuttenfeest

Het Loofhuttenfeest was het laatste feest in de jaarlijkse feestcyclus. Het is een beeld van de uiteindelijke vervulling van het hele verlossingsplan. Het begon op de vijftiende dag van de zevende maand, wanneer de hele oogst van het veld, van de wijngaarden en de olijfbomgaarden was binnengehaald. Als het tijdstip van het feest naderde, kon je uit alle delen van Palestina groepen vrome Joden naar Jeruzalem zien optrekken. En niet alleen vanuit het Heilige Land zelf. Uit alle omliggende landen gingen gelovige Joden op naar Jeruzalem om het Loofhuttenfeest bij te wonen. De Heer eiste van alle mannen, dat zij dit feest zouden bijwonen. Maar veel vrouwen en kinderen reisden mee (Exodus 23:16–17).

Het was een tijd van grote vreugde. Van iedereen werd verwacht, dat ze een dankoffer voor de Heer brachten. In deze tijd werden brandoffers, graanoffers, slachtoffers en drankoffers gebracht (Leviticus 23:37). Het Loofhuttenfeest begon vijf dagen na Grote Verzoending. Heel Israël verheugde zich, omdat zij door God waren aangenomen. Maar er was ook blijdschap voor de overvloed van de oogst die was binnengehaald.

Het feest duurde zeven dagen. De eerste en de achtste dag werden als feestdag, als jaarlijkse sabbat, gehouden (Leviticus 23:36, 39).

Het feest was zowel een gedenkteken als een afbeelding. Het herinnerde aan de woestijntocht. En als herinnering aan de tenten waarin ze gewoond hadden, verbleef heel Israël tijdens die zeven dagen in hutten. Op straat, op de daken van de huizen, in tuinen en in de voorhof van het huis van God werden hutten gemaakt van “sierlijke bomen, takken van palmbomen, takken van loofbomen en van beekwilgen” (Leviticus 23:40–43; Nehemia 8:15–16). Het was een tijd van vreugde. Iedereen moest de Levieten, de armen en de vreemdelingen in dit feest laten delen (Deuteronomium 16:13–17).

Elk zevende jaar “op de vastgestelde tijd van het jaar van de kwijtschelding, op het Loofhuttenfeest” werden schuldenaren van hun verplichtingen bevrijd (Deuteronomium 31:10; 15:1–4). Bij deze gelegenheid werd de hele Levitische wet voorgelezen, ten aanhoren van iedereen: mannen, vrouwen en kinderen. Zelfs de vreemdelingen die binnen de poorten waren, moesten naar het voorlezen van de wet luisteren (Deuteronomium 31:11–13).

Vroeger begon het nieuwe jaar in de herfst. Want de schepping begon met fruitbomen, overladen met vruchten, die allemaal klaarstonden om de mensen van voedsel te voorzien (Genesis 1:29; 2:5). Het Loofhuttenfeest, of Feest van de Inzameling, zoals het ook wel werd genoemd, werd gehouden “als het jaar om is,” of bij de “wisseling van het jaar” (Exodus 34:22). Het wereldse jaar van de Joodse kalender eindigde steeds in de herfst. Maar het heilige jaar begon in de lente. Daarom werd het Loofhuttenfeest in de zevende maand van het heilige jaar gehouden.

Er zijn enkele zeer interessante Bijbelverhalen met dit feest verbonden. De tempel van Salomo werd op het Loofhuttenfeest ingewijd (I Koningen 8:2, 65). Toen Israël terugkeerde uit de Babylonische ballingschap, was dit het eerste feest, dat na het herstel van de muren van Jeruzalem gevierd werd. Het was een tijd van grote vreugde (Nehemia 7:73; 8:17–18). Tijdens dit feest dachten de kinderen van Israël niet alleen terug aan hun leven in tenten, door in hutten te wonen. Maar ook de tempel was speciaal verlicht, als herinnering aan de vuurkolom, die hen op hun zwerftochten had geleid. En op de laatste dag van het feest vond een prachtige dienst, de dienst die de kroon zette op “de laatste, de grote dag van het feest” Deze dienst herinnerde aan de wonderlijke manier, waarop er in de woestijn voor water werd gezorgd (Johannes 7:37). De priester putte een kruik water uit de beek Kidron

en droeg die omhoog. Hij liep voort op muziek, en terwijl er delen van Psalm 122 werden gezongen, ging hij de voorhof binnen. Bij het altaar stonden twee zilveren waterbekkens. En terwijl de priester het water in het ene bekken goot, schonk een andere priester een kruik wijn leeg in het andere bekken. En de wijn en het water stroomden met elkaar vermengd door een buis terug naar de Kidron.

Veel gebeurtenissen uit het leven van Christus spelen zich af rond het laatste Loofhuttenfeest, dat Hij bijwoonde. Op de dag van deze speciale offerdienst stond hij in de voorhof van de tempel en riep: "Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken" (Johannes 7:37-39). Het was Christus die hen door de wolkkolom geleid had. Hij was het, die water uit de rots gaf. "Zij dronken namelijk uit een geestelijke steenrots, die volgde, en de steenrots was Christus" (I Korinthe 10:4). Hij, de grote Levengever, was in hun midden. Maar hoewel ze vierden, dat Hij macht bezat om hun dorst te lessen, stonden ze klaar om Hem te doden.

Dit feest was een herinnering aan de woestijnreis van Israël. Maar het was ook een herinnering aan hun bevrijding uit de slavernij van Egypte. Het zou heel goed zijn, wanneer iedereen die uit de duisternis van de zonde bevrijd is, deze bevrijding af en toe zou vieren. Je moet de leiding van de Heer op je levensreis erkennen, en Hem dankzeggen voor de vele zegeningen die je hebt ontvangen.

Het Loofhuttenfeest volgde op Grote Verzoendag. Deze laatste wordt werkelijkheid in het oordeel. Daarom moet het Loofhuttenfeest een beeld zijn van een gebeurtenis, die na het oordeel plaatsvindt. Wanneer Christus het heiligdom in de hemel verlaat, zal het nog maar korte tijd duren, totdat Hij naar de aarde komt om Zijn volk te verzamelen. Dan zal Hij hen meenemen naar de hemel, waar zij de heerlijkheid zullen zien, die Hij bij de Vader bezat, voordat de wereld geschapen werd (Johannes 17:5, 24).

De heiligen zullen in de hemel duizend jaar met Christus regeren (Openbaring 20:4). Pas daarna keren zij terug naar hun eeuwige tehuis – deze aarde, die dan van elke vloek bevrijd is. Het Nieuwe Jeruzalem, met zijn parels als poorten en zijn straten van goud, zal de centrale wereldstad zijn van de heerlijke verblijfplaats van de verlostten. De schoonheid van de nieuwe aarde is zó mooi, dat de verlostten in de hemel – die toch omgeven zijn door de heerlijkheid van de troon van de Eeuwige – met vreugdevolle spanning uit zullen kijken naar de tijd, waarin zij "als koningen regeren over de aarde" (Openbaring 5:9-10).

Terwijl wij door de woestijn van zonde en zorgen reizen, is het ons gezegende voorrecht, in geloof te mogen kijken naar de bewegingen van onze Hogepriester. We mogen klaar staan om Zijn verschijning met vreugde te begroeten, wanneer Hij komt om Zijn getrouwen mee te nemen. We verblijven dan tijdelijk met Hem in de voorhoven van de hemel, totdat wij mogen delen in de eeuwige zaligheid van een nieuw geschapen aarde. Elk feest, elk offer en elke dienst van de Levitische rituelen wees op het schitterende tehuis voor de verlostten. Het zijn allemaal richtingwijzers langs het levenspad, die wijzen naar ons hemelse tehuis.

Joden hebben deze richtingwijzers niet goed gelezen. En daarom zwerven ze vandaag over de aarde, zonder het licht van de gezegende Messias en van Golgotha, om hun levenspad te verlichten. Laten wij gewaarschuwd zijn door hun falen, en niet dezelfde fatale vergissing begaan. Wij mogen niet falen, door het licht niet te onderscheiden, dat nog steeds van deze beelden en symbolen weerkaatst. Want ze worden allemaal beschenen door het licht van het kruis. Elk van die beelden en symbolen laat een speciale karaktertrek van onze Verlosser zien.

Het hele systeem van het Jodendom is evangelie. Toegegeven: het is verhuld in beelden en symbolen. Maar het licht van Golgotha verlicht het hele Joodse systeem. En iemand die dit systeem in het licht van het kruis bestudeert, zal zo'n intieme band krijgen met Hem, Die

de verwerkelijking is van elk onderdeel van de tempeldienst. Door Hem te aanschouwen, worden ze van gedaante veranderd naar Zijn beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid (II Korinthe 3:18).

De aardse dienst geeft het helderste licht, wanneer die naast de Werkelijkheid geplaatst wordt. Welk onderdeel van het Levitische systeem je ook bestudeert, het wijst op een bepaalde karakteristieke gebeurtenis in het leven van Christus. Terwijl het bestuderen van het systeem van het hele Jodendom de volheid van Zijn karakter nog dichter benadert, dan welk ander Schriftgedeelte dan ook. De hele Bijbel staat er vol van. Iedere Bijbelschrijver verwijst naar de Levitische heiligdomsdienst, als illustratie van de goddelijke waarheid. Iemand die bekend is met de hele dienst van het heiligdom, wordt niet alleen door het bestuderen hiervan gezegend. Je begrijpt andere onderdelen van het Heilige Boek ook veel beter. Want er wordt de hele Bijbel door vaak naar de verschillende feesten en offers verwezen.

Schaduw

Leviticus 23:27, 34: Het Loofhuttenfeest wordt enkele dagen na Grote Verzoendag gevierd.

Leviticus 23:40–43: Het volk woont in hutten. Ze leven alsof ze in een legerplaats wonen.

Leviticus 23:42: Alle geboren Israëlieten mochten aan het Loofhuttenfeest deelnemen.

Werkelijkheid

Openbaring 22:11–12: Kort nadat het bevel is gegeven, wat een einde maakt aan het onderzoekend oordeel, komt Christus Zijn volk halen.

Openbaring 20:9: De verblijfplaats van de verlostten, voordat de aarde nieuw gemaakt is, wordt “de legerplaats van de heiligen genoemd.”

Johannes 3:5: Het “opnieuw geboren worden” geeft iemand toegang tot “de legerplaats van de heiligen”

SECTIE VIII

VOORSCHRIFTEN EN RITUELEN VOOR DE LEVIETEN

- 33. Het Jubeljaar
- 34. De Vrijsteden
- 35. De Rots
- 36. Voorschriften en Rituelen voor Levieten

Het Jubeljaar

O, glorie aan God! Het komt opnieuw:
het blijde jubeljaar voor de mensenkinderen.
Blaas dan de bazuin, roep glorie, en zing,
stem in met de lofprijzing voor Koning Jezus.

Het is de blijde vervulling van die dag lang geleden,
toen de legermachten van de Heer niet zaaiden en oogstten.
De geliefden van Israël waren toen vrij van de arbeid.
En het land mocht rusten in dat blijde jubeljaar.

Ja, veel vreugdevoller nog is die rust in de toekomst,
wanneer we op adelaarsvleugels opstijgen in de lucht.
We zullen voor altijd in dat land van de gezegenden wonen,
in dat grote Jubeljaar, tijdens die sabbat vol rust.

— *Mevrouw L.D. Avery-Stuttle*

HOOFDSTUK 33

Het Jubeljaar

Het Jubeljaar vormde het hoogtepunt van een hele reeks inzettingen over de sabbat. De wekelijkse sabbat was de eerste godsdienstige inzetting die aan de mensheid gegeven is (Genesis 2:2–3). De zevende dag van de week werd heilig verklaard, en apart gezet om die heilig te houden als rustdag van de HEERE (Jesaja 58:13–14; Exodus 20:8–11).

God had geboden, dat wanneer de kinderen van Israël in het beloofde land zouden komen: elke zeven jaar moet “voor het land sabbat zijn, een periode van volkomen rust, een sabbat voor de HEERE” (Leviticus 25:4). Het volk mocht in dat zevende jaar hun velden niet inzaaien en hun wijngaarden niet snoeien. Ook mochten ze dat wat vanzelf groeide niet in hun schuren opslaan. De eigenaar van het land mocht er alles afhaken voor direct gebruik. Maar zijn knechten en de vreemdelingen, en zelfs de dieren, hadden gelijke rechten als de eigenaar. Tijdens het sabbatjaar mocht iedereen de vruchten van het land genieten (Leviticus 25:1–7).

De zevende maand van het heilige jaar¹, de maand Tisjri, wordt door sommige schrijvers de sabbatsmaand genoemd, omdat er meer jaarlijkse sabbatten en feestdagen in voorkomen dan in welke andere maand van het jaar ook. De eerste dag van deze maand was het Feest van de Bazuinen. Grote Verzoendag valt op de tiende dag en het Loofhuttenfeest begon op de vijftiende dag. En elk vijftigste jaar luidde de tiende dag van de maand Tisjri het Jubeljaar in (Leviticus 25:8–11).

Het houden van de wekelijkse Sabbat was een teken, dat het volk aan God toebehoorde. En door hun land tijdens een zeven jaarlijkse sabbat te laten rusten, erkenden zij, dat niet alleen zijzelf, maar ook hun land, hun tijd en alles wat zij bezaten, aan God toebehoorde (Ezechiël 20:12, 20).

De Heer had speciale vreugde over deze zeven jaarlijkse sabbat. En het niet houden van Zijn gebod om dit sabbatjaar te vieren, was in Zijn ogen aanstootgevend. De kinderen van Israël werden in ballingschap naar Babel gevoerd, omdat zij het land niet zijn sabbatsrust gegeven hadden (II Kronieken 36:18–21). Zij hadden, uit liefde voor hebzucht en winst, het land *elk jaar* bewerkt. God nam hen daar weg en liet het land braak liggen, zodat het zeventig jaar lang sabbatsrust kon houden.

Als de mensen Gods gebod steeds hadden gehoorzaamd, en het land had elke zeven jaar zijn rust gehad, zou de aarde niet vergaan zijn “als een kleed” (Jesaja 51:6). Maar ze zou haar vruchten zijn blijven dragen.

Gods geboden zullen allemaal in ere gehouden worden. Tijdens de Babylonische ballingschap hield het land sabbat, het lag zeventig jaar braak. Dat was om de ongehoorzaamheid van het oude Israël te verzoenen. En zo zal het land ook duizend jaar braak liggen na de tweede komst van Christus. Dan houdt het sabbat, als verzoening voor de vele Sabbatten die sinds de tijd van de Babylonische ballingschap zijn genegeerd (Openbaring 20:1–4; Zefanja 1:1–3; Jeremia 4:23, 27).

De wekelijkse Sabbat was een opstap, die leidde naar de andere inzettingen over de sabbatten. De Sabbat was niet alleen een herinnering aan de schepping. Hij wees ook vooruit naar de uiteindelijke rust van het Jubeljaar. Telkens wanneer het volk van God de Sabbat negeerde vanwege wereldse belangen, raakte het Gods oorspronkelijke bedoeling met Zijn geschenk van de Sabbat kwijt (Jeremia 17:21–27).

---

¹ Het heilige jaar begint voor de Joden in de lente, en het wereldse jaar in de herfst.

Het Jubeljaar was het vijftigste jaar, dat volgde op zeven jaarweken. Dus tenminste *één keer* in het leven van iemand, die zijn aardse leven op een natuurlijke wijze kon beëindigen (Leviticus 25:10–11).

Grote Verzoendag was de meest plechtige van alle feestdagen. En het Jubeljaar het meest vreugdevolle. Aan het einde van Grote Verzoendag waren de zonden van Israël allemaal vergeven, en door de zondebok naar de woestijn gedragen. Het volk, dat op dat moment besepte wat God voor hen gedaan had, was dan bereid ook de schulden van hun medemensen te vergeven; hen uit slavernij vrij te laten; en ieder zijn eigen land terug te geven. Ze deden dat net zo gewillig als zij verwachtten, dat God hen hun eeuwige erfenis zou geven in het grote, werkelijke Jubeljaar.

Aan het einde van Grote Verzoendag, op de tiende dag van de zevende maand, in het sabbatjaar dat de afsluiting vormde van de laatste van de zeven jaarweken (49 jaar), werden in het hele land de bazuinen geblazen om het Jubeljaar aan te kondigen.

De Joodse traditie beweert, dat op dit tijdstip elke Israëliet in de één of andere vorm een bazuin kreeg. Wanneer dan het tijdstip aanbrak, waarop Grote Verzoendag werd afgesloten, *bliet iedereen* negen bazuinstoten. God had gezegd, dat de bazuinen in het *hele land* moesten klinken (Leviticus 25:9).

Wat lijkt het blazen van de bazuinen van het Jubeljaar in het oude Israël op het blazen van de laatste bazuin van de Heer! (I Korinthe 15:51–53). De zwoegende slaaf stond op en gooide zijn boeien af. Voor een gierig en hebzuchtig iemand, die de dagloner en de weduwe had onderdrukt om zijn bezit te vermeerderen, klonk dit bazuingeschal als een doodsklok voor alles waar hij zijn hoop op gesteld had (Jesaja 2:20–21). Iedereen, die in slavernij was, werd vrijgelaten. En iedereen keerde terug naar zijn eigen grond (Leviticus 25:12–13).

Er staat niets in de Bijbel over speciale diensten of offers, die tijdens het Jubeljaar moesten worden gebracht, die anders waren dan de normale heiligdomsdienst in andere jaren. Het was een tijd waarin iedereen, rijk en arm, hoog en laag, samen deelde wat vanzelf op de akkers en in de wijngaarden groeide.

Het Jubeljaar volgde op een sabbatjaar. Daardoor volgden twee sabbatjaren na elkaar.

Maar God zorgde overvloedig voor Zijn volk. Hij gebod Zijn zegen over het achtenveertigste jaar. Daarin gaf de aarde voldoende om het volk drie jaar lang te kunnen onderhouden (Jesaja 37:30; Leviticus 25:11–12).

In de Bijbel staat geen enkele vermelding, dat het Jubeljaar ook daadwerkelijk gevierd is. Daarom denken sommige schrijvers, dat het nooit gehouden is. Maar alle andere feestdagen uit de wet van Mozes zijn wel gehouden. Het zou toch vreemd zijn, wanneer één van die dagen, die zo organisch verbonden is met de andere feesten, dan zou worden weggelaten. Het is in feite zelfs de climax van al die andere feesten.

Men moet het Jubeljaar gehouden hebben. Want er bestond onder de Joden een wet, over de onvervreemdbaarheid van het landeigendom (Numeri 36:4, 6, 7; Ruth 4:1–4). Flavius Josephus spreekt erover, dat het Jubeljaar steeds gehouden is.

Er worden gevallen genoemd, waarin de Israëlieten dingen doen, die in het Jubeljaar thuishoren. Nehemia eiste bij zijn grote hervormingswerk van de Joden, dat zij hun slaven zouden vrijlaten, en dat zij de akkers en de wijngaarden aan de oorspronkelijke eigenaars zouden teruggeven (Nehemia 5:1–19).

Aan de vooravond van de Babylonische ballingschap kondigde Zedekia een algemene vrijlating af. Hij had blijkbaar de bedoeling het Jubeljaar te vieren. Als hij werkelijk gedaan had, zou het hem de vrijheid gebracht hebben. Maar hij was te wankelmoedig om aan de voorschriften te voldoen. De Heer zond een boodschap, die luidde, dat hij er goed aan gedaan had om de vrijlating af te kondigen, “een ieder voor zijn naaste” Maar omdat hij die

vrijlating uiteindelijk niet had doorgezet, had hij de naam van de Heer verontreinigd (Jeremia 34:8–17).

Alle handelsbelangen van het vroegere Israël onderwezen het evangelie. Een Israëliet mocht in het beloofde land wonen, en de voorrechten daarvan genieten. Toch was hij slechts beheerder, geen eigenaar. Gods bevel luidde: “Verder mag het land niet voor altijd verkocht worden, want het land behoort Mij toe. U bent immers vreemdelingen en bijwoners bij Mij” (Leviticus 25:23). Ondanks het feit, dat de Heer eigenaar is van de hele wereld, rekent Hij Zichzelf en Zijn volk als vreemdelingen en bijwoners op aarde. Totdat het ware Jubeljaar komt. Dan zal de satan, de huidige overste van deze wereld, zijn oordeel onder ogen moeten zien.

Als iemand in schulden raakte en verplicht was, huis en haard te verkopen, dan werd het verkocht onder het beding, dat het naar de oorspronkelijke eigenaar zou terugkeren, wanneer de bazuinen van het Jubeljaar in het land werden geblazen. Als degene, die tegenslag had gehad, een naaste verwante had, die in staat was om zijn land terug te kopen, dan mocht de koper het niet houden, zelfs niet tot aan het Jubeljaar (Leviticus 25:25–28).

Een arme weduwe heeft tegenslag op tegenslag, totdat haar rijke buurman, die haar land al lange tijd begeerd had, er het bezit over verworven heeft. Zij is nu verplicht om vol verdriet het thuis van haar kindertijd te verlaten en voor een hongerloontje te gaan werken, waar ze haar gezin niet van kan onderhouden. De rijke buurman gaat door met geld voorschieten, totdat zij zich uiteindelijk zelf als slavin aan hem moet verkopen. Haar situatie lijkt uitzichtloos.

Maar in een ver land heeft zij een oudere broer. Hij hoort over haar tegenslagen en komt haar redden. Haar broer rekent af met de man die deze vrouw gekocht heeft, en betaalt het losgeld. Zij is vrij. Dan rekent de broer uit, hoeveel financiële lasten er nog op het land rusten. Maar die man maakt bezwaar. Want hij wordt beheerst door dezelfde geest, die met de aartsengel Michaël streed, toen die uit een ver land kwam om het lichaam van Mozes uit de gevangenis van het graf te verlossen (Judas, vers 9). En de man zegt: “Nee, ik wil het land niet laten lossen. Het hoort bij mijn boerderij. Ik doe er geen afstand van, Wat voor recht heb jij om je ermee te bemoeien?” Dan toont de broer aan, dat hij familie is; dat hij het “recht om te lossen” heeft (Ruth 2:20). Hij biedt het losgeld aan, en het huis en de grond keren tot de rechtmatige eigenares terug. Misschien had een vreemdeling de arme weduwe willen helpen. Maar zijn geld had haar nooit kunnen vrijkopen. De losprijs moet betaald worden door iemand, die het “recht om te lossen” heeft – een naaste bloedverwant. Wat een krachtige les voor de macht van Christus: Hij werd op deze manier onderwezen in het alledaagse handelsleven van de Israëlieten!

Een engel kon de mensheid niet verlossen, en ook de wereld niet. Zijn leven zou krachteloos zijn. Want hij was geen “naaste bloedverwant” van de mensheid (Leviticus 25:47–49). Christus heeft de voorhoven in de hemel verlaten, en is een Mens van vlees en bloed geworden. “Omdat dan de kinderen *mensen* van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gekregen, om door de dood hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood *gedurende heel hun leven aan slavendienst onderworpen waren*. Want werkelijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het nageslacht van Abraham aan” (Hebreeën 2:14–16). Hij werd “de Eerstgeborene ... onder vele broeders” (Romeinen 8:29), *onze naaste bloedverwant*, zodat Hij het recht had om elke zoon en dochter van Adam te verlossen. En de eeuwen door klinkt de juichende verzekering: “Daarom schaamt Hij Zich er niet voor hen broeders te noemen” (Hebreeën 2:11).

“Want zo zegt de Here: Om niet zijt gij verkocht, zonder geld zult gij worden gelost” (Jesaja 52:3 NBG). Ja, want die lossing vond plaats “met het kostbaar bloed van Christus als van een smetteloos en onbevlekt Lam” (I Petrus 1:18–19).

Ben jij bezweken voor de verleiding, en ben je nu in ellendige slavernij door de satan gebonden? Bedenk dan: je hebt een Oudere Broer, die bereid en in staat is, om jou uit de slavernij van de zonde te verlossen. Hij kan jou tot een vrij mens in Christus Jezus maken.

Om vrij te kunnen zijn, moet je Hem erkennen als jouw “naaste bloedverwant” Als de arme weduwe haar broeder had verstoten, toen hij haar uit haar slavernij kwam verlossen, had hij machteloos gestaan, en haar niet kunnen helpen.

De satan kan onze ziel zó binden, dat hij denkt dat deze voor altijd van hem is. Maar dan roept onze ziel om hulp, en maakt aanspraak op Christus als “naaste bloedverwant,” als iemand die “de bevoegdheid om te lossen heeft” Dan biedt Jezus de losprijs aan – “Zijn kostbaar bloed” – en de satan is niet langer bij machte om onze ziel vast te houden.

Het bestuderen van de Levitische voorschriften over land en slaven verleent nieuwe schoonheid aan de naam *Verlosser*. Job kende de macht van degene, die het “recht om te lossen” had. Hoor hem vol vertrouwen zeggen: “Ik weet: mijn Losser leeft” Hij klampte zich in geloof vast aan een macht, die niet alleen van zonde verlost, maar die ook het lichaam van de aartsvader zullen doen opstaan, zelfs nadat de wormen het hebben opgegeten (Job 19:23–27).

Op elk tijdstip kon iemand de vrijheid krijgen en zijn vroegere huis en haard terugkrijgen door een “naaste bloedverwant,” die het recht om te lossen had. Toch werd er naar het Jubeljaar uitgezien als de grote dag van verlossing voor heel Israël. Dan werd alles wat verkeerd was rechtgezet. En elke Israëliet kreeg zijn oorspronkelijke grondbezit terug (Leviticus 25:28, 33, 40, 41).

Als iemand een woonhuis in een ommuurde stad had verkocht, kon dit in het eerste jaar na de koop gelost worden. Maar wanneer het in dat eerste jaar niet gelost werd, bleef het in handen van de koper. In het Jubeljaar kwam het niet weer in handen van de oorspronkelijke eigenaar. Want huizen in steden waren maaksel van mensenhanden, en hadden geen deel aan het Jubeljaar. Daarin werden uitsluitend *het land, met de huizen die erop stonden, en de mensen* gelost (Leviticus 25:29–30).

Voor de steden van de Levieten golden andere regels. Hun steden hadden wel deel aan het Jubeljaar. Als iemand het huis van een Leviet kocht, dan kwam het verkochte huis “in de stad waar zijn bezit is” in het Jubeljaar vrij voor de oorspronkelijke eigenaar.

De priesters vormden een beeld van Christus. Onze grote, ware Hogepriester heeft een ommuurde stad voor Zijn volk gebouwd (Hebreeën 11:10, 16). En in het ware Jubeljaar zullen zij de stad ontvangen. De regels voor de steden van de Levieten waren een voortdurende herinnering aan het Nieuwe Jeruzalem, dat in het grote, laatste Jubeljaar aan Gods volk gegeven zal worden.

Het is Gods bedoeling, dat Zijn volk in al hun zakentransacties aan Hem denkt, ja in elk onderdeel van het leven. De waarde van een stuk grond hing af van de tijd, die tussen de koopdatum en het Jubeljaar lag (Leviticus 25:15–16).

In de schaduwdienst werd het Jubeljaar ingeluid bij de afsluiting van Grote Verzoendag. Zo kunnen we ook begrijpen, dat het ware Jubeljaar zal volgen op de ware Grote Verzoendag.

“De HEERE zal Zijn majestueuze stem doen horen” (Jesaja 30:30). Dan zullen de vrome slaven opstaan en de ketenen, die hen gebonden hielden, van zich afschudden. De bazuin van het Jubeljaar van de Heer zal over de hele lengte en breedte van het land klinken. Heiligen, die in de gevangenis van de satan – het graf – slapen, zullen dit blijde geluid horen. En hij, die “die de wereld tot een woestijn maakte, haar steden verwoestte, zijn gevange-

nen niet naar huis liet terugkeren" (Jesaja 14:17), zal machteloos zijn, en zijn prooi niet kunnen vasthouden. Want onze Verlosser heeft gezegd: "Toch worden de gevangenen aan een sterke ontnomen, en ontkomt de buit van een geweldige" (Jesaja 49:25 NBG). Ja, dan zijn we voor eeuwig verlost van de macht van de zonde, en van de satan.

Gods oorspronkelijke bedoeling was, dat de mens de aarde in bezit zou nemen. "De hemel, de hemel is van de HEERE; *maar de aarde heeft Hij aan de mensen gegeven*" (Psalm 115:16). Adam kreeg heerschappij over de aarde en alles wat daarop leeft (Genesis 1:26). Maar Gods plan werd gedwarsboemd, en de satan werd overste van deze wereld. In het ware Jubeljaar zullen de verlost van de Heer hun oorspronkelijke thuis terugkrijgen. De mensenkinderen zullen de aarde als eeuwig thuis ontvangen, hersteld in haar schoonheid van vóór alle eeuwen (Mattheüs 5:5; Psalm 37:11, 34). De Heer heeft de wekelijkse Sabbat op de zevende dag geheiligd, en deze aan de mensheid gegeven, nog vóór de vloek van de zonde op de wereld rustte. Deze Sabbatten zullen dan naar Gods oorspronkelijke bedoeling gehouden worden. En het zal zó zijn "van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat, dat al wat leeft zal komen om zich voor mijn aangezicht neer te buigen, zegt de Here" (Jesaja 66:22–23 NBG).

"Want de Here troost Sion, Hij troost al haar puinhopen; Hij maakt haar woestijn als Eden en haar wildernis als de hof des Heren; blijdschap en vreugde zullen er gevonden worden, loflied en geklank van gezang" (Jesaja 51:3 NBG).

Schaduw

Leviticus 25:10: Het Jubeljaar bracht iedereen vrijheid.

Leviticus 25:9: Het blazen van de bazuin kondigde het Jubeljaar aan.

Leviticus 25:9: Het Jubeljaar begon op Grote Verzoendag, de afbeelding van het oordeel.

Leviticus 25:13: In het Jubeljaar keerde ieder terug tot zijn eigen bezitting.

Leviticus 25:23: De Heer is altijd eigenaar van het land geweest. De mens is slechts beheerder.

Leviticus 25:48–49; Ruth 2:20: Alleen een naaste bloedverwant had het recht om te lossen.

Werkelijkheid

I Thessalonicenzen 4:16–17: De levenden en de doden zullen allemaal de vrijheid krijgen.

I Korinthe 15:51 – 53: Het blazen van de bazuin van de Heer geeft iedereen de vrijheid.

Openbaring 22:11–12: Onmiddellijk nadat de beslissing is genomen, dat het onderzoekend oordeel is afgesloten, komt Christus.

Jesaja 35:1–10: Wie door de Heer zijn vrijgekocht, zullen voorgoed van de bevrijde aarde mogen genieten.

Psalm 24:1; I Korinthe 10:26, 28: De Heer is eigenaar van heel de aarde. Hij heeft nooit afstand gedaan van Zijn rechten op het land.

Hebreeën 2:14–16: Jezus is geboren uit het zaad van Abraham, zodat Hij onze naaste bloedverwant kon zijn.

Leviticus 25:47–51: De mensen die als slaaf verkocht waren, werden losgekocht en vrijgelaten.

Leviticus 25:25–28: Het land kon door een naaste bloedverwant worden gelost.

Leviticus 25:29–30: Woonhuizen in ommuurde steden keerden in het Jubeljaar niet terug naar hun oorspronkelijke eigenaars.

Leviticus 25:32–33: Woonhuizen in de steden van de Levieten konden wel worden gelost. In het Jubeljaar keerden deze huizen allemaal terug tot hun oorspronkelijke eigenaars. Priesters vormden een afbeelding van Christus.

Genesis 2:2–3: De wekelijkse Sabbat was een opstap naar het Jubeljaar.

Romeinen 8:23; Hosea 13:14: Hij, die onze naaste bloedverwant is, zegt: “Ik zal hen bevrijden uit de macht van het graf”

Efeze 1:14: Christus heeft het eigendom over Zijn volk gekocht.

Openbaring 16:19; Jeremia 4:26: Alle steden op aarde zullen bij de tweede komst van Christus worden verwoest.

Hebreeën 11:10, 16; Openbaring 21:1–27: Christus, de ware Priester, heeft een stad, die in het ware Jubeljaar aan Zijn volk zal worden gegeven.

Jesaja 66:22–23: Op de nieuwe aarde zal voor eeuwig de Sabbat gehouden worden.

HOOFDSTUK 34

De Vrijsteden

In de vroegste geschiedenis van onze wereld werd geregeld, dat een moordenaar gestraft zou worden. “Wie bloed van de mens vergiet, diens bloed zal door de mens vergoten worden” Dat was het bevel van de HEERE.

De naaste bloedverwant van de vermoorde doodde meestal de moordenaar. Maar voor het geval, dat door de opwinding van het moment er overhaast gehandeld zou kunnen worden – en er mensen gedood zouden kunnen worden die de dood niet verdienden – opende God de mogelijkheid, dat de schuldige kon vluchten en Zijn altaar kon vastgrijpen. Niemand kon van het altaar worden weggesleept zonder onderzoek. Als uit dat onderzoek bleek, dat de schuldige met voorbedachten rade gehandeld had, dan werd hij van het altaar weggehaald en gedood. In andere gevallen werd zijn leven gespaard (Exodus 21:13–14).

Toen de kinderen van Israël het beloofde land waren binnengegaan, werden zes steden apart gesteld als vrijsteden. Deze steden waren gunstig gelegen, drie aan beide oevers van de Jordaan (Jozua 20:2, 7, 8). De wegen naar deze steden moesten altijd goed onderhouden worden, zodat iemand die op de vlucht was voor een bloedwreker niet in zijn vlucht werd gehinderd (Deuteronomium 19:3). De steden waren hooggelegen, zodat ze op afstand zichtbaar waren.

Wanneer een schuldige de poort van de vrijstad bereikte, moest hij “zijn zaak openlijk aan de oudsten van die stad mededelen,” voordat hij in de stad werd toegelaten (Jozua 20:3–5). Zijn zaak werd ook berecht door de rechters van de stad dichtbij waar het dodelijk incident was gebeurd. En als het geen moord met voorbedachten rade was, maar het was per ongeluk of zonder opzet gebeurd, dan mocht zo iemand weer terugkeren naar de vrijstad waarheen hij gevlucht was (Numeri 35:12, 24, 25).

De Heiland verwijst naar dit oordeel in Mattheüs 5:21. Als de schuldige op enig moment buiten de grenzen van zijn vrijstad kwam, kon hij door de bloedwreker gedood worden.

“Want hij die een doodslag¹ begaan heeft, had in zijn vrijstad moeten blijven” (Numeri 35:26–28). Het bevel was: “Hij zal dan in die stad blijven wonen ... tot de dood van de hogepriester, die er in die dagen zal zijn. Dan zal de doodslager mogen teruggaan ... naar zijn huis, naar de stad, waaruit hij gevlucht was” (Jozua 20:6 NBG).

Vrijsteden in Israël waren heel anders dan de *asyla* van de Grieken en Romeinen. Deze dienden vaak als bescherming voor de meest lichtzinnige types. De vrijsteden dienden als bescherming van *uitsluitend* die mensen, die iemand zonder vijandige bedoelingen hadden gedood. De vrijsteden waren van de Levieten. Dus de mensen die daar verbleven, stonden onder de meest gunstige invloed. Ze gingen om met de godsdienstige leraren van Israël. Ze hadden alle gelegenheid om hun leven te beteren en een rechtvaardig karakter te vormen.

De voorschriften over de vrijsteden vormden slechts een onderdeel van het uitgebreide systeem van Levitische voorschriften en rituelen. Die onderwezen uiteindelijk de eenvoudige waarheden van het evangelie van Christus. Tyndale zegt: “Er straalt een ‘sterrenlicht van Christus’ door in alle Levitische rituelen. Maar in sommige is ‘het licht van de heldere dag’ zó duidelijk te zien, dat hij niets anders kan, dan geloven, dat God aan Mozes van tevoren de geheimenissen van Christus heeft laten zien, en ook de manier waarop Hij zou

---

¹ Vertaler: Uit de context blijkt, dat het hier niet om opzettelijk doden gaat, maar hoogstens om dood door schuld, of om een dodelijk ongeluk.

sterven” Dr. Adam Clarke zegt, dat het hele evangelie verkondigd kan worden vanuit de bijzonderheden, die over de vrijsteden gegeven zijn.

Het was Gods bedoeling, dat elke keer, dat een Israëliet naar één van de vrijsteden keek, hij of zij herinnerd zou worden aan Christus, “de Schaapstoren, de Vesting van de dochter van Sion” (Micha 4:8 KJV). Iedere ziel, met zonden beladen, kan bij Hem toevlucht zoeken. Satan, de aanklager, jaagt op ieder van ons. Hij “gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden” (I Petrus 5:8). Maar iemand die zich afkeert van de zonde en naar gerechtigheid zoekt, is veilig beschermd door het verzoenend bloed van Christus (Exodus 12:13; I Johannes 1:7, 9).

Salomo, die door verzoeken en zonden was omringd, begreep waar het hier om gaat. Hij schreef: “De naam van de HEERE is een sterke toren; de rechtvaardige *haast zich* daaraan en is onaantastbaar” (Spreuken 18:10 NBG). David wist wat het betekent, om in de ware vrijstad te mogen verblijven. Hij zei: “Ik zeg tegen de HEERE: mijn Toevlucht en mijn Burcht; mijn God, op Wie ik vertrouw!” (Psalm 91:2).

Je kon de vlucht naar een vrijstad niet uitstellen. Zodra het dodelijk incident was gebeurd, moest de schuldige onmiddellijk vluchten. Geen enkele familieband kon hem beschermen. Zijn leven hing ervan af, of hij snel genoeg een vrijstad kon bereiken. O, nam iedereen deze les maar ter harte! In plaats van uit te stellen, en te proberen het geweten dat ons aanklaagt te sussen, moeten we onmiddellijk tot Christus vluchten, wanneer we weten dat we gezondigd hebben. Belijd je zonden, en blijf in het toevluchtsoord, dat Christus bereid heeft. Hij heeft zoveel geschonken, zodat wij allemaal “een krachtige vertroosting zouden hebben, wij die tot Hem de toevlucht genomen hebben, om de hoop die voor ons ligt, vast te houden” (Hebreeën 6:18).

Vroeger vond degene die naar de stad gevlucht was, binnen haar muren het leven. Maar de dood wachtte hem of haar, als hij buiten haar grenzen kwam. De geliefde discipel kende deze waarheid, toen hij schreef: “En dit is het getuigenis, namelijk dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft; en dit leven is in Zijn Zoon. *Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet*” (I Johannes 5:11–12). Het is niet voldoende, alleen in Jezus te *geloven*. We moeten in Hem *blijven*, als we hoop willen hebben om het eeuwige leven te verwerven. God heeft beloofd: “Ik, de Here, uw God, grijp uw rechterhand vast” Iemand, die binnen het toevluchtsoord blijft, zal Zijn beschermende zorg leren kennen en ervaren. En wanneer je soms door de vijand aangevallen wordt, kun je de Heiland horen zeggen: “Vrees niet, Ik help u” (Jesaja 41:13 NBG).

In het oude Israël kon degene, die zijn toevlucht in een vrijstad had gezocht, niet een deel van zijn tijd buiten de stad doorbrengen, en de rest van de tijd binnen haar beschermende muren. Buiten de stad was je *geen ogenblik veilig*. Net zo is onze enige veiligheid, te *verblijven* “in de schuilplaats van de Allerhoogste,” en te *overnachten* “in de schaduw van de Almachtige” (Psalm 91:1). Niemand kan twee heren dienen (Mattheüs 6:24). We kunnen niet het beste van onze tijd aan de wereld en haar pleziertjes geven, en dan hopen, dat we voor de uiteindelijke gevolgen van de zonde beschermd zullen zijn. We zullen ons “loon,” onze uiteindelijke beloning, ontvangen uit handen van de meester die we dienen. Als het beste van ons leven besteed wordt aan het dienen van de wereld, begeven we ons buiten de ware vrijstad. En uiteindelijk ontvangen we dan het “loon” – de dood. Die overkomt iedereen die de wereld als meester kiest (Romeinen 6:23).

Wanneer de hogepriester stierf, konden de mensen, die tijdens zijn ambtsperiode naar de vrijsteden gevlucht waren, naar huis terugkeren. Ze waren voorgoed bevrijd van de bloedwreker. Die kon hen niet langer gesteund door het recht kwaad doen (Numeri 35:25). Iedere hogepriester was een afbeelding van Christus, onze Hogepriester. De aardse hogepriester vervulde zijn ambt tot aan zijn dood. Onze Hogepriester sterft nooit. Maar de tijd

zal komen, dat Hij Zijn priestergewaden uit zal trekken. Hij zal dan een gewaad aantrekken, waarop de naam “Koning der koningen en Here der heren” geschreven staat (Openbaring 19:16).

Dan zal Hij niet langer de zaak van Zijn volk voor de troon van God bepleiten. Want ieders rechtszaak is dan voor eeuwig beslist. Hij zal tot de mensen die al hun zonden hebben beleden, en die de reiniging door het bloed van Christus hebben vastgehouden, zeggen: “Kom, gezegenden van Mijn Vader, beërf het Koninkrijk dat voor u bestemd is vanaf de grondlegging van de wereld” (Mattheüs 25:34). Dan zullen zij naar hun eigen gebied terugkeren, zonder angst voor de bloedwreker. Want de rechtvaardigen zullen voor eeuwig uit de macht van de satan bevrijd zijn (Jeremia 31:16–17).

De satan heeft zich het gezag over deze wereld toegeëigend. Hij belaagt de voetstappen van iedere zoon en dochter van Adam. Maar God heeft steeds een toevluchtsoord op aarde gehad. Abel verbleef veilig binnen haar heilige grenzen (Hebreeën 11:4). En Job wist waar hij bescherming moest zoeken, toen de satan hem aanviel met zijn felste verzoeken (Joh 1:10).

Het zwakste kind van God, dat voortdurend binnen dit toevluchtsoord leeft, kan nooit door de vijand van zielen ten val worden gebracht. Want Gods engelen zijn gelegerd rond zo iemand, om hem of haar te bevrijden (Psalm 34:7; Johannes 10:29).

De hele Bijbel door wordt dit toevluchtsoord door vele symbolen uitgebeeld. Elk van die symbolen laat een aspect zien van Gods beschermende zorg. Jezus zei, toen Hij weende over de mensen die Zijn liefde hadden afgewezen: “Hoe vaak heb Ik uw kinderen bijeen willen brengen, zoals een hen haar kuikens *bijeenbrengt* onder *haar* vleugels, maar u hebt niet gewild!” (Lukas 13:34).

Gelukkig de ziel die in elke verzoeking kan zeggen: “Onze ziel is ontkomen als een vogel uit de strik van de vogelvanger. De strik is gebroken, en wij zijn ontkomen. Onze hulp is in de Naam van de HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft” (Psalm 124:7–8).

Schaduw

Jozua 20:2–3; Deuteronomium 19:4–5: De vrijsteden moesten als toevluchtsoord dienen voor iedereen, die een ander per ongeluk of onopzettelijk gedood had.

Deuteronomium 19:2–4: De wegen moesten gereedgemaakt worden, en goed onderhouden, zodat niemand gehinderd zou worden in de vlucht naar deze steden.

Jozua 20:3–4: Iemand die toevlucht zocht beledt zijn zonde bij de stadspoort. Als hij niet met voorbedachten rade had gehandeld, werd hij toegelaten.

Deuteronomium 19:11–13: Als de schuldi-ge uit haat had gehandeld, en de moord vooraf had beraamd, werd hij niet in de

Werkelijkheid

Openbaring 22:16–17; Johannes 7:37; I Johannes 1:7: Christus is in deze wereld de enige toevlucht, wanneer je zonde en vernietiging wilt ontvluchten.

I Korinthe 11:1; Maleachi 2:8: Het is Gods bedoeling, dat Zijn volk voor de wereld een voorbeeld is, dat nagevolgd kan worden. Maar als zij zondigen, worden zij voor anderen tot struikelblok.

I Johannes 1:9: “Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid”

Mattheüs 7:21 – 23; Hebreeën 10:26 – 29; 12:16 – 17: Sommigen zijn misschien bang voor straf, en belijden hun zonden alleen

stad toegelaten. Hij werd aan de bloedwreker overgegeven.

Numeri 35:24–25: In de stad toegelaten worden besliste niet definitief over het lot van de schuldige. Hij moest voor de gemeenschap terechtstaan: daar werd over zijn lot beslist.

Numeri 35:26–27: Binnen de stad had men leven. Buiten de stad wachtte de dood.

Jozua 20:6: Na “de dood van de hogepriester, die er in die dagen zijn zal” kon de schuldige terugkeren “naar zijn stad en naar zijn huis.”

maar met hun mond. In hun hart koesteren zij hun zonde. Deze mensen worden niet aangenomen.

Handelingen 17:31; Openbaring 3:5: Iedereen wordt voor de rechterstoel van God geoordeeld voor de dingen, die men tijdens zijn leven gedaan heeft.

I Johannes 5:11–12: “Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet”

Mattheüs 25:34: Als Christus Zijn priestergewaden uittrekt en als Koning regeert, dan zal iedereen, die in Hem blijft, zijn erfdeel op de nieuwe aarde ontvangen.

HOOFDSTUK 35

De Rots

Rotsen zijn steeds gebruikt als synoniem voor kracht en stevigheid. De gelijkenis van het huis, dat op een rots gebouwd wordt, is hier een voorbeeld van (Mattheüs 7:24 – 25).

Het woord “rots” wordt in de Bijbel vele malen gebruikt, om de beschermende zorg van God voor Zijn volk uit te beelden. In de Psalmen staat: “De HEERE is mijn steenrots” (Psalm 18:3). “U bent mijn steenrots en mijn burcht” (Psalm 71:3).

“Sela” komt meer dan zeventig keer in de Psalmen voor. De meeste commentaren geven de verklaring: “een pauze of een muziekteken” In de kantlijn van sommige Bijbelvertalingen staat als verklaring van de plaatsnaam Sela: “de rots” (II Koningen 14:7 KJV).

Het is heel passend dat de psalmist, bij het zingen over de grote macht van God, die Zijn volk leidt, van tijd tot tijd pauzeert en nadenkt over “Sela” – “de Rots;” de “geestelijke steenrots, die volgde, en de steenrots was Christus” (I Korinthe 10:4).

In ons dagelijks leven zouden overwinningen vaak de plaats van nederlagen innemen, als wij in onze liederen dezelfde pauzes zouden inlassen als de prachtige ‘zanger van Israël.’ Als wij in de haast van ons dagelijks leven stil zouden staan om over “de Rots” na te denken, zouden we met David kunnen zeggen: “Hij verbergt mij in het binnenste van Zijn tent, Hij plaatst mij hoog op een rots” (Psalm 27:5).

De woestijntocht van de kinderen van Israël ging door ‘Arabia Petra,’ ‘Rotsachtig Arabië,’ zoals het gebied soms genoemd werd. Overal op hun reis zagen ze rotsen om zich heen. Maar God deed uit diezelfde rotsen water stromen, om hun dorst te lessen. Zo is het ook met onze dagelijkse reis. Moeilijkheden als rotsen lijken voor ons onoverkomelijk. Maar als wij bij Christus schuilen, zullen het niets meer dan opstapjes zijn naar nog grotere overwinningen.

God sprak: “Zie, Ik zal daar vóór u op de rots bij de Horeb staan. Dan moet u op de rots slaan, en er zal water uitkomen, zodat het volk kan drinken. En Mozes deed dit voor de ogen van de oudsten van Israël” (Exodus 17:6).

De dorstige menigte zag het zuivere, verfrissende water uit de ruwe rots spuiten. Ze dronken en werden verfrist, zodat ze verder konden reizen. “Zij leden geen dorst, toen Hij hen door de woestijnen leidde; Hij deed voor hen water uit de rots stromen” (Jesaja 48:21).

Het was geen karige voorraad water. Want de wateren stroomden “als een rivier door de dorre plaatsen” (Psalm 105:45). Gedurende hun hele reis werden ze op wonderlijke wijze van water voorzien. Het water bleef niet stromen op de eerste plek waar op de rots geslagen was. Maar waar zij ook water nodig hadden, gutste het water uit de rotsen buiten de legerplaats. Terecht gebiedt de psalmist de aarde, om te beven voor de God, “Die de rots veranderde in een waterplas, de steenklomp in een waterbron” (Psalm 114:8).

Toen de Israëlieten in het zicht van het beloofde land kwamen, hield het water op met stromen. God vertelde hen, dat zij water uit de bronnen moesten putten, terwijl zij door Edom trokken (Deuteronomium 2:3 – 6). Het klinkt misschien vreemd: Nadat ze zoveel jaar in de woestijn gedronken hadden van die wonderlijke waterstromen, begonnen ze nu te morren en te klagen, omdat het water niet meer uit de rotsen bij de legerplaats gutste. Op dat moment, precies aan de grens van Kanaän, beging Mozes, de knecht van de Heer, de zonde die verhinderde, dat hij het goede land kon binnengaan. Eenmaal was op de rots geslagen. God had Mozes geboden, het volk te verzamelen en voor hun ogen tot de rots te spreken. Dan zou deze water geven. Mozes, die hun gemor zó lang geduldig had verdragen, werd nu ongeduldig, en zei: “Luister toch, ongehoorzamen, zullen wij voor u uit deze

steenrots water voortbrengen?” (Numeri 20:10). Toen sloeg hij twee keer op de rots, en het water gutste eruit.

God kent geen aanneming des persoons. Hoewel Hij Mozes hoog in ere had gehouden, strafte Hij hem toch voor zijn zonde. Toen Mozes de rots voor de tweede keer sloeg, ging hij voorbij aan de grote gebeurtenis, waarvan de rots een afbeelding was. Christus stierf *één keer* voor de zonden van de wereld (Hebreeën 9:28). En ieder die tot Hem *spreekt*, zijn of haar zonden belijdt en aanspraak maakt op vergeving, zal de genezende wateren van het heil ontvangen. Mozes was dus niet alleen ongehoorzaam aan God. Hij beschadigde het prachtige symbool, dat tijdens de hele woestijnreis aan de Israëlieten was voorgehouden. De Bijbelschrijvers verwijzen vaak naar de verhalen over de geslagen rots om te onderwijzen, hoe God teder voor Zijn volk zorgt. Jesaja zegt: “*Die Man* zal zijn als een beschutting tegen de wind, een schuilplaats tegen de vloed, als waterbeken in een dorre streek” (Jesaja 32:2).

Paulus vertelt, dat deze Man, die als “een schuilplaats” was, “een beschutting,” en “als waterbeken,” Christus was, de Rots (I Korinthe 10:4). Hij is “als de schaduw van een zware steenrots in een dorstig land” (Jesaja 32:2). Wie Hij voor de Israëlieten was, is Hij voor iedereen die zijn of haar vertrouwen op Hem stelt. Vandaag zegt Hij: “Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken” (Johannes 7:37). Voor iemand die aan deze oproep gehoor geeft, geldt: “Hij drinkt onderweg uit de beek, daarom heft Hij Zijn hoofd *fier* omhoog” (Psalm 110:7).

Het verfrissende water stroomt langs elke legerplaats. Iedereen mag gratis drinken uit deze levengevende stroom, die uit de Rots stroomt, die eens aan het kruis van Golgotha werd geslagen. “Laat *hij die wil*, het Water des levens nemen, voor niets” (Openbaring 22:17). Verlang jij ernaar, te drinken? Bedenk dan, dat de Rots voor jou *geslagen* is. Bega niet dezelfde vergissing als Mozes: denk niet dat jij nog een keer op die Rots moet slaan. “spreek ... tot de steenrots en die zal zijn water geven” (Numeri 20:8). Vertel Hem, dat je de zonde moe bent, dat je ernaar verlangt om Zijn gerechtigheid aan te nemen. Geef jouw zonden aan Hem, dan zal Hij jou met Zijn gerechtigheid bekleden (Galaten 1:4; Jesaja 61:10).

De rivier de Amazone laat zoveel water in de Atlantische Oceaan vloeien, dat het water tot mijlenver uit de kust zoet blijft. Er wordt verteld, dat een schip dat in de buurt van de monding van de Amazone over de oceaan zeilde, door zijn voorraad drinkwater heen was. Het seinde van een afstand naar een ander schip en vroeg om vers drinkwater. Het andere schip seinde terug: “Put water en drink” De kapitein dacht, dat ze het misschien niet goed begrepen hadden en seinde opnieuw. Maar hetzelfde antwoord kwam over het water terug. De kapitein zei verontwaardigd: “Ze zeggen ‘Put water en drink.’ Gooi de emmer overboord en proef het water.” Tot hun verrassing zat er zoet water in de emmer, en hun dorst werd gelest.

We denken vaak, dat we ons op vijandelijk terrein bevinden, en dat de Heer ver weg is. Maar de stroom van de levensrivier stroomt langs elke deur. We hoeven alleen maar “water te putten en te drinken” Dan worden we in het zonlicht van Gods aanwezigheid geleid, en voelen Zijn beschermende zorg.

We moeten net als David vaak roepen: “Leid mij op een rots, die voor mij te hoog zou zijn. Want U bent een toevlucht voor mij geweest, een sterke toren tegen de vijand. Ik zal voor eeuwig en altijd in Uw tent verkeren, mijn toevlucht nemen tot de schuilplaats onder Uw vleugels. Sela” (Psalm 61:3–5).

Het fundament voor de christelijke gemeente is het onderwijs van de apostelen en profeten. Maar Jezus Christus is de voornaamste hoeksteen (Efeze 2:20). Christus is “een leven-

de steen, die wel door *de* mensen verworpen is, maar bij God uitverkoren *en* kostbaar” (I Petrus 2:3–4).

Iedere ziel op aarde zal op enig moment met deze Steen in aanraking komen. Óf je valt op hem en wordt verpletterd, zodat je een nieuwe schepping in Christus zult zijn. Óf je verworpt de Steen. Dan zal die uiteindelijk op jou vallen en jou vermorzelen (Mattheüs 21:42, 44).

Gezegend degene, die Christus in heel zijn dagelijks werk tot voornaamste hoeksteen maakt. Jezus vraagt ons vandaag, zoals Hij vroeger aan Petrus vroeg: “Wie zeggen jullie, dat Ik ben?” Ons leven geeft het antwoord. Het antwoord van Petrus was: “U bent de Christus, de Zoon van de levende God” Dat antwoord was hem door de Vader ingegeven. Christus antwoordde: “*U bent Petrus*” Met deze woorden erkende Hij Petrus als Zijn discipel. Want Hij had hem de naam Petrus gegeven, toen Hij hem riep om Hem te volgen (Johannes 1:42).

Het woord “Petrus” betekent steen, of een stuk rots. Christus onderwees zó, dat Hij aardse dingen gebruikte als beeld voor hemelse lessen. Hij naam de naam Petrus, wat een stuk rots betekent, om onze geest te richten op hoe krachtig het getuigenis en hoe stevig de zaak was, die als fundament “de Rots” Christus Jezus heeft. Petrus werd een onderdeel, of fragment, toen hij Christus als zijn Meester aannam. Iedere ware volgeling van Christus wordt één van de “levende stenen” in Gods grote, geestelijke huis (I Petrus 2:5).

Christus heeft niet gezegd: *Op u, Petrus*, zal Ik Mijn gemeente bouwen. Hij veranderde onmiddellijk van uitdrukking, en zegt: “*Op deze petra* zal Ik Mijn gemeente bouwen” (Mattheüs 16:13–20).

Jesaja had eeuwen tevoren geschreven: “Zie, Ik leg ten grondslag in Sion een steen, een *beproefde* steen, een kostbare hoeksteen, die vast gegrondvest is” (Jesaja 28:16). Petrus, en ieder ander kind van Adam, faalde toen hij beproefd werd. Christus is de enige uit een vrouw geborene, die elke verzoeking heeft weerstaan. Hij is een “*beproefde steen*,” geschikt om de voornaamste hoeksteen te zijn in Gods grote gemeente.

Christus heeft geen enkel sterfelijk mens aangesteld als fundament van Zijn gemeente. De gemeente zou in een treurige toestand verkeren, als zij op Petrus gebouwd was. Want nog maar korte tijd, nadat hij de bovenstaande belijdenis had uitgesproken, was zijn hart zó vol kwaad en verkeerde conclusies, dat Christus, zoals geschreven staat, tegen hem zei: “Ga weg achter Mij, satan! U bent een struikelblok voor Mij, want u bedenkt niet de dingen van God, maar die van de mensen” (Mattheüs 16:23).

Wanneer de Heiland komt op de wolken van de hemel, zullen de mensen, die de Rots, Christus Jezus, hebben afgewezen, tot de bergen en rotsen van de aarde roepen, dat zij hen beschermen zullen tegen de toorn van het Lam (Openbaring 6:15–16). Onze vijanden zullen dan getuige zijn van het feit, dat “hun rots is niet zoals onze Rots” (Deuteronomium 32:31).

“geef grootheid aan onze God! Hij is *de Rots*, Wiens werk volmaakt is, want al Zijn wegen zijn *een en al* recht. God is waarheid en geen onrecht; rechtvaardig en waarachtig is Hij” (Deuteronomium 32:3–4).

Schaduw

Werkelijkheid

“Zij dronken namelijk uit een geestelijke steenrots, die volgde, en de steenrots was Christus” (I Korinthe 10:4).

Exodus 17:6: De rots werd geslagen, om het volk van dorst te bevrijden.

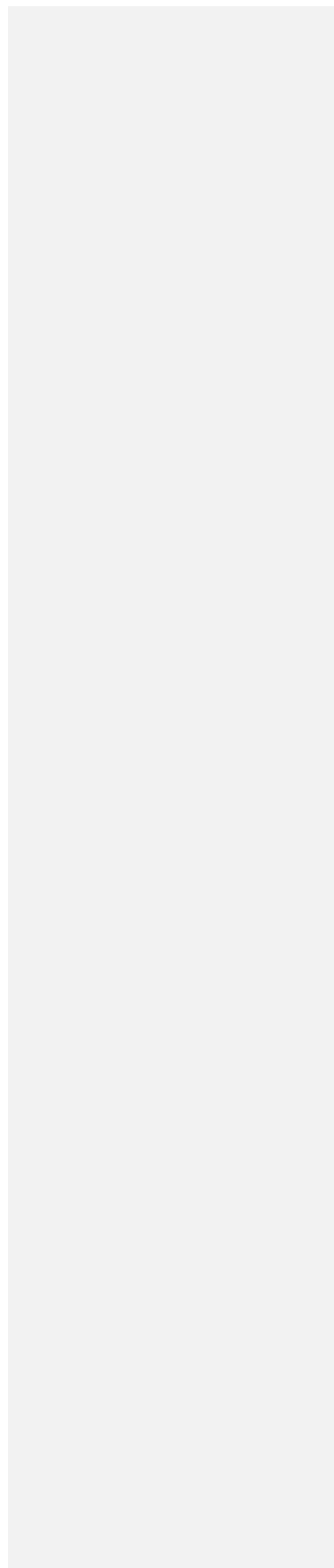
Psalm 78:15 – 16: “Hij bracht stromen voort uit de steenrots, en deed water neerstorten als rivieren.”

Numeri 20:8: “Spreek ... tot de steenrots en die zal zijn water geven.”

Hebreeën 9:28: “Christus, Die eenmaal geofferd is om de zonden van velen weg te dragen.”

Johannes 7:38: Christus zegt: “Wie in Mij gelooft ...:Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien”

Lukas 11:9–10: “Bid, en u zal gegeven worden; ... want ieder die bidt, die ontvangt.”

HOOFDSTUK 36

Voorschriften en Rituelen voor Leviëten

Een christen kan zonder Christus niet leven (Johannes 15:4–5). Elk detail van zijn leven wordt door de grote Meester geleid. De oude rituelen en voorschriften voor Leviëten maken dit erg duidelijk.

Het dagelijks leven van een Israëliet staat tot in de details onder Gods leiding. Zijn voedsel, zijn kleding, planten en bouwen, kopen en verkopen: het wordt allemaal beheerst door de wetten van Mozes. Voor de slordige lezer lijken deze plichten misschien niets meer dan een verzameling betekenisloze vormen en rituelen. Maar voor iemand die de Schrift bestudeert – die let op de voetstappen van zijn Meester – is elk Levitisch voorschrift een spiegel, waardoor hij kostbare lichtstralen van de Zon van de gerechtigheid kan opvangen.

Wij lezen: “U mag geen kleding van twee soorten stof, zowel van wol als van linnen, aantrekken” (Deuteronomium 22:11). De vraag wordt vaak gesteld: Waarom is deze regel gegeven? Eén van de eerste dingen, die God voor Adam en Eva deed, nadat zij gezondigd hadden, was: kleren maken (Genesis 3:21).

Kleren zijn een beeld van de gerechtigheid van Christus. Daarmee bekleedt Hij iedereen, van wie de zonden zijn vergeven (Jesaja 61:10). Voordat de mens zondigde, droeg hij een gewaad van licht en heerlijkheid. En het is Gods bedoeling, dat onze kleren ons herinneren aan de hemelse gewaden, waarmee Hij uiteindelijk de verlostten zal kleden (Openbaring 3:5; 19:8).

God zegt: “Ik ben *de eerste* en Ik ben *de laatste* en buiten Mij is er geen God” “Ik ben de HERE, dat is mijn naam, en mijn eer zal Ik aan geen ander geven noch mijn lof aan de gesneden beelden” (Jesaja 44:6; 42:8 NBG).

Wij kunnen niet een deel van ons leven bekleden met het “bezoedeld kleed” (Jesaja 64:6 NBG). van onze eigen gerechtigheid, en de rest met het zuivere, smetteloze gewaad van de gerechtigheid van Christus. Wij kunnen niet thuis en in ons gemeentelven God dienen, en de mammon in ons dagelijks werk. Iemand die daarmee doorgaat, zal het koninkrijk van de hemel nooit binnengaan. “U kunt niet God dienen en de mammon” (Lukas 16:13).

De Heiland leerde ons een les: dat we de vuile voddens van onze eigen gerechtigheid niet aaneen kunnen naaien met de gerechtigheid van Christus. “Niemand zet een lap van een nieuw bovenkleed op een oud bovenkleed; anders zal de nieuwe *lap het oude bovenkleed* doen scheuren, en *de lap van de nieuwe zal niet passen bij de oude*” (Lukas 5:36).

Een Israëliet, die gewetensvol weigerde om linnen en wol in zijn dagelijkse kleren te vermengen, zou ook voor zonde terugschrikken. Want hij begreep de les, die God hem wilde leren. Zijn hele kleding, die slechts uit één soort stof bestond, herinnerde hem constant aan het volmaakte gewaad van de gerechtigheid van Christus, die de trouwe gelovigen zouden ontvangen.

Wanneer een Israëliet 's morgens op het punt stond om zijn dagtaak te beginnen, werd hij door nog een gebod ingeperkt: “U mag niet ploegen met een rund en een ezel tegelijk” (Deuteronomium 22:10). Een rund is een rein dier; een ezel is onrein (Leviticus 11:3–4). Het zijn allebei nuttige dieren, maar ze mochten toch niet samen onder één juk gelegd worden.

De Heiland bad niet, dat wij uit de wereld weggenomen zouden worden, maar dat wij voor *het boze in de wereld bewaard* zouden blijven (Johannes 17:15). Wij mogen de wereld gebruiken, net zoals de Israëliëten gebruik mogen maken van een onreine ezel. Toch mogen we geen span vormen met ook maar iets kwaads van de wereld.

“Vorm geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeenschappelijk met wetteloosheid, en welke gemeenschap is er tussen licht en duisternis? En welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial? Of wat deelt een gelovige met een ongelovige?” (II Korinthe 6:14–17).

Dit verbod geldt voor huwelijksrelaties en alle zakelijke relaties. Ongelovige zakenlui gebruiken vaak methodes binnen hun bedrijf, die christenen niet kunnen gebruiken, zonder hun christelijke integriteit te schenden.

Een christen moet het juk van Christus dragen, en zich niet mengen in zaken, waarin Christus hem niet kan helpen bij het dragen van de last aan zorgen en problemen, die daaraan verbonden is. De Heiland zegt tot ons allemaal: “Neem Mijn juk op u, en leer van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en u zult rust vinden voor uw ziel” (Mattheüs 11:29).

Alle voorschriften van het Oude Testament worden verlicht door de heerlijkheid van de Zoon van God. Dit is vooral waar voor het gebod: “U mag uw wijngaard niet met twee soorten *zaad* inzaaien; anders wordt al het zaad dat u gezaaid hebt, en de opbrengst van de wijngaard ontheiligd” (Deuteronomium 22:9).

Tuinders weten, hoe waardevol dit verbod is. Als je tarwe en haver samen zaait verniel je de haver en beschadig je de tarwe. Maar deze regel had méér op het oog, dan alleen de tijdelijke voorspoed van de Israëlieten. Dit gebod leerde hen, dat als zij trouw aan God wilden blijven, zij niet met slecht gezelschap moesten omgaan. “Dwaal niet: slechte gesprekken (NBG: slechte omgang). bederven goede zeden” (I Korinthe 15:33).

In de ‘Revised Version’ (Herziene Versie) van het Nieuwe Testament staat: “Slecht gezelschap bederft goede zeden” De ‘Twentieth Century New Testament’ (Het Nieuwe Testament voor de Twintigste Eeuw) drukt het nog sterker uit. Ze laat zien, dat de smet van slecht gezelschap méér aantast dan alleen onze uiterlijke manieren. Daar staat: “Laat u niet misleiden; Een *goed karakter* wordt door slecht gezelschap geschaad.”

Het Syrische Nieuwe Testament werpt extra licht op wat bedoeld wordt met de term “slechte omgang” of “slechte gesprekken.” Hier staat: “Laat u niet misleiden. Slechte verhalen bederven iemand met een goede geestelijke instelling.” Het maakt niet uit, hoe die verhalen tot ons komen. We horen ze doorvertellen. Of we lezen ze in populaire verhalen, of in de krant. De waarheid blijft hetzelfde: iemand met een goede geestelijke instelling wordt erdoor bedorven.

Voor tarwe, dat ons tot dagelijks brood dient, geldt: het wordt beschadigd wanneer het op de akker met ander zaad vermengd wordt. Zo kunnen ook de meest geestelijk ingestelde mensen op een dwaalspoor geleid worden, doordat zij met slechte mensen omgaan. Want: “hun woord zal uitzaaien als kanker” (II Timotheüs 2:17). “Is het niet met betrekking tot deze dingen dat Salomo, de koning van Israël, gezondigd heeft? Terwijl er onder veel heidenvolken geen koning was zoals hij, en hij zijn God lief was en God hem tot koning gesteld had over heel Israël? Ook hem deden de vreemde vrouwen zondigen” (Nehemia 13:23–26).

‘Door aanschouwen worden wij veranderd.’ Dat is een wet voor ons wezen. Wanneer we met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de HEERE aanschouwen, worden wij naar Zijn beeld veranderd (II Korinthe 3:18). Als we onze gedachten bezighouden met slechte dingen, worden we slecht. Wij moeten net als David bidden: “Wend mijn ogen af, zodat zij niet zien wat geen waarde heeft. Maak mij levend door Uw wegen” (Psalm 119:37).

Iemand die een huis ging bouwen, kreeg het gebod: “Wanneer u een nieuw huis bouwt, moet u op uw dak een afscherming maken. U mag geen bloedschuld op uw huis leggen, wanneer iemand er vanaf valt” (Deuteronomium 22:8). De huizen in Palestina hebben over het algemeen een plat dak. Daarop wandelen mensen om van de frisse lucht te genieten.

Ook zitten ze er te praten; ze slapen er, enz.. De noodzaak voor een afscherming is overduidelijk.

Maar er schuilt ook een diepe geestelijke les in dit gebod. Iedereen bouwt aan zijn of haar eigen karakter. Paulus zegt: u bent “*het* bouwwerk van God.” En elk bouwwerk zal door God getest worden (I Korinthe 3:9–17).

Het is mogelijk om zo’n karakter op te bouwen, dat de toets van het oordeel kan doorstaan. Dan kun je in deze wereld staan als een lichtbaken in de morele duisternis van de zonde, en anderen veilig de haven van de rust binnenloodsen. Aan de andere kant kunnen we ook een huis zijn zonder afscherming op het dak. Dan veroorzaken we misschien de val van veel mensen. We moeten bij de vorming van ons karakter rechte sporen maken voor onze voeten. “opdat wat kreupel is, niet wordt ontwricht, maar veeleer genezen” (Hebreeën 12:13). Er wordt gezegd, dat het zelfs bij de starre vormen van een marmeren standbeeld mogelijk is, ze van gezichtsuitdrukking te laten veranderen. Je kunt ze zelfs laten glimlachen, wanneer vaardige handen er een helder licht voor houden. Dat geldt ook voor een gewoon gebod als: “U mag een dorsende os niet muilbanden” (Deuteronomium 25:4 NBG). Als we dit gebod bezien in het licht van het Nieuwe Testament, bevat het geestelijke lessen voor de christelijke gemeente.

Paulus schrijft over het ondersteunen van de medewerkers voor Christus: “In de wet van Mozes staat geschreven: U mag een dorsende os niet muilbanden. Bekommert God Zich alleen maar om de ossen? Of zegt Hij *dit* vooral om ons? Immers, ter wille van ons is dit geschreven” (I Korinthe 9:9–10).

Dan legt hij verder uit, dat als wij geestelijke hulp van de medewerkers voor Christus ontvangen, wij op onze beurt verplicht zijn, hun van onze ‘vleselijke’ of tijdelijke bezittingen te geven. Wij mogen niet profiteren van de geestelijke hulp van christelijke werkers, zonder hen financiële hulp te geven voor het werk. Dat geldt voor ons net zo goed als voor de vroegere Israëlieten, die een os niet mochten muilbanden, die geduldig het graan dorste. Paulus toont aan het einde van zijn betoog aan: Het zelfde tienden systeem van vroeger, dat God gegeven heeft om Zijn werk te ondersteunen, geldt nog steeds ook voor de christelijke gemeente. “Weet u niet dat zij die de heilige *dienst* verrichten, van het heilige eten? En dat zij die steeds bij het altaar verkeren, meedelen in *de offers van* het altaar? *Zo heeft de Heere ook met het oog op hen die het Evangelie verkondigen, opgedragen dat zij van het Evangelie leven*” (I Korinthe 9:13–14).

“U zult een dorsende os niet muilbanden” bevat een les voor de medewerker voor Christus, maar ook voor de mensen voor wie hij werkt. De muilband wordt de “*dorsende*” os niet omgedaan. Maar als hij er zomaar bij staat en het graan niet dorst, dan mag je hem een muilband omdoen. Dit gebod is ver strekkend. Het vraagt van een werker voor Gods zaak trouwe dienst. Tegelijk legt dit op anderen de verplichting, de evangeliewerkers trouw te ondersteunen.

Deze woorden van Tyndale zijn heel toepasselijk voor deze tekst: “Gelijkenissen hebben meer deugd en kracht in zich dan alleen maar woorden. Ze laten het begrijpen van de mens dieper doordringen tot in de kern en het merg van het geestelijk inzicht in de zaak, dan wat voor woorden ook aan verbeelding kunnen oproepen.”

Tijdens de woestijnreis van veertig jaar, maakte de kinderen van Israël verschillende ervaringen mee. Net als de mensheid van vandaag waren zij niet dankbaar voor de beschermende zorg van God. Ze zagen niet in, dat God hen voor de giftige reptielen had beschermd, die hun reis door de woestijn onveilig maakten. God haalde Zijn beschermende zorg weg. Hij liet gifslangen onder het volk komen: “die beten het volk, en er stierf veel volk uit Israël” (Numeri 21:5–6).

Het volk beleed, dat het gezondigd had, en tegen God had gesproken. Ze smeekten Mozes, of hij voor hen wilde bidden. God zei tegen Mozes, dat hij een koperen slang moest maken, en die aan een paal moest hangen. Iedereen die daarnaar zou kijken, zou in leven blijven. In veel harten leefde de hoop op. Ze richtten het hoofd van hun geliefden op en richtten hun ogen naar de slang. Zodra de blik van de mensen die gebeten waren op de slang rustte, keerden leven en gezondheid in hen terug.

Het medicijn was zó eenvoudig: men hoefde alleen maar te kijken. Sommige mensen spotten ermee. Maar doordat ze weigerden te kijken, weigerden ze het leven.

De inleiding op de prachtige woorden van Johannes 3:16 zijn: “En zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft” (Johannes 3:14–15).

Net zoals de slang aan de paal gehangen werd, zó werd Jezus verhoogd aan het kruis.

Net zoals de Israëlieten naar de koperen slang moesten kijken, zó moeten zondaars naar Christus kijken om behouden te worden.

Net zoals God geen enkel ander medicijn aanbood als *het kijken* van de gewonde Israëliet, zó biedt Hij ook geen andere manier aan om zalig te worden dan *het geloof* in het bloed van Zijn Zoon.

Net zoals degene die naar de koperen slang keek, *genezen werd en leefde*, zó zal degene die gelooft in de Heer Jezus Christus, *niet verloren gaan, maar eeuwig leven hebben*.

De fatale gevolgen van de zonde kunnen op geen enkele andere manier worden tenietgedaan, dan op de manier die God aanbiedt. De oude slang, dat is de duivel, verwondt met zijn dodelijke beet mannen en vrouwen aan alle kanten. Maar Christus heeft Zijn bloed aan het kruis van Golgotha vergoten. Iedereen die naar Christus kijkt, in het geloof dat Zijn bloed reinigt van alle zonden, zal vrij zijn van het gif van deze slangenbeet (I Johannes 1:7, 9).

“U mag niet een rund of een stuk kleinvee met zijn jong op dezelfde dag slachten” (Leviticus 22:28). Andrew A. Bonar levert commentaar bij dit verbod: “Sommige mensen zeggen, dat dit eenvoudigweg bedoeld was om wreedheid tegen te gaan. Zonder twijfel had het verbod ook die werking. Maar er ligt een symbolische betekenis in verborgen, en die is heel kostbaar. De *Vader* moest Zijn *Zoon* overgeven. En de *Zoon* moest als het ware uit de zorg van de *Vader* worden losgescheurd, door de handen van goddeloze mensen. Hoe kon dit symbool worden doorgegeven, als de ooi en het lam *beiden* werden geofferd? Dit onderdeel van de waarheid mag nooit worden verduisterd: “*Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft*” Het geblaat van het tedere lam, dat zijn ouders in de oren klonk, wanneer het naar de slachtbank werd geleid, vervulde de lucht met droefheid. Maar het was ook een beeld van het geblaat van het “Lam, dat naar de slachtbank” werd geleid, en zo klaaglijk riep: “Eli! Eli! Lama sabachtani!” ... In elk huis van Israël zien we zo een schilderij hangen van die grote waarheid: *God heeft zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar voor ons allen overgegeven.*”

Schaduw

Deuteronomium 22:11: “U mag geen kleding van twee soorten stof, zowel van wol als van linnen, aantrekken.”

Deuteronomium 22:10: “U mag niet ploeg-

Werkelijkheid

Jesaja 64:6; 61:10: Wij mogen het bezochte kleed van onze gerechtigheid niet vermengen met de gewaden van Christus' gerechtigheid.

II Korinthe 6:14–17: “Vorm geen ongelijk

gen met een rund en een ezel tegelijk.”

Deuteronomium 22:9: “U mag uw wijngaard niet met twee soorten *zaad* inzaaien; anders wordt al het zaad dat u gezaaid hebt, en de opbrengst van de wijngaard ontheilgd.”

Deuteronomium 22:8: “Wanneer u een nieuw huis bouwt, moet u op uw dak een afscherming maken. U mag geen bloedschuld op uw huis leggen, wanneer iemand er vanaf valt.”

Deuteronomium 25:4: “U mag een dorsende os niet muilbanden.”

Numeri 21:8–9: Mozes verhoogde de slang in de woestijn, en iedereen die daarnaar keek, bleef in leven.

span met ongelovigen”

I Korinthe 15:33: Twentieth Century Translation: “Een *goed karakter* wordt door slecht gezelschap geschaad.” Syrische Vertaling: “Slechte verhalen bederven iemand met een goede geestelijke instelling.”

Hebreeën 12:13: “Maak rechte sporen voor uw voeten, opdat wat kreupel is, niet wordt ontwricht, maar veeleer genezen.”

I Korinthe 9:11; I Timotheüs 5:18: “Als wij voor u het geestelijke gezaaid hebben, is het dan te veel, als wij van u het stoffelijke zullen oogsten?”

Johannes 3:14 – 15: “Zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.”

SECTIE IX

DE STAMMEN VAN ISRAËL

- 37. Ruben
- 38. Simeon
- 39. Levi
- 40. Juda
- 41. Nafthali
- 42. Gad
- 43. Aser
- 44. Issaschar
- 45. Zebulon
- 46. Jozef
- 47. Benjamin
- 48. Manasse
- 49. De 144.000
- 50. De verloren stammen

Wanneer de Koning de Zijnen op zal eisen

In de blijde oogsttijd, bij dat geweldige begin van de duizend jaar,
wanneer de Koning Zijn scepter op zal nemen,
en zal verschijnen om de wereld te richten:
Dan zullen zee en aard hun schatten prijsgeven.
Iedereen zal dan voor de troon staan.
Rechtvaardige beloningen worden uitgereikt,
wanneer de Koning de Zijnen op zal eisen.

O, dit thuishalen van Zijn volk!
Zij hebben zo lang op die lage aardse weide gewoond.
Hun hart was steeds naar Huis gericht, rijk in geloof en in liefde voor God.
Zij zullen delen in het onsterfelijk leven,
zij zullen kennen, zoals ze gekend zijn,
zij zullen de paarden poort doorgaan,
Wanneer de Koning de Zijnen op zal eisen.

Zij hebben lang gezwoegd tijdens de oogst,
onder tranen het kostbare zaad gezaaid.
Spoedig zullen zij hun zware last laten vallen in die blijde duizend jaar.
Zij zullen delen in de pracht van de hemel,
nooit meer hoeven ze te zuchten of te klagen.
Zij krijgen een met sterren versierde kroon,
Wanneer de Koning de Zijnen op zal eisen.

Wij zullen de geliefden begroeten, en hen die ons liefhebben,
die ons hier eenzaam achterlieten.
Elke hartenpijn zal worden uitgebannen,
wanneer de Heiland zal verschijnen.
Nooit meer bedroefd door zonde of verdriet, nooit meer afgemat of alleen.
O, wat verlangen we naar die morgen,
Wanneer de Koning de Zijnen zal opeisen.

— *L.D. Santee*

HOOFDSTUK 37

Ruben

De Heer geeft mensen namen die bij hun karakter passen. Hij heeft de namen gekozen van de twaalf zonen van Jakob. Daaruit zijn de twaalf stammen van Israël voortgekomen. Dit zijn ook de namen van de twaalf onderdelen van de honderdvierenveertigduizend. Daarom moet er iets schuilen in het karakter van de zonen van Jakob, en in dat van de twaalf stammen van Israël, dat waard is om zorgvuldig te bestuderen.

De betekenis van namen, die door de Heer aan mensen zijn gegeven, is belangrijk. De naam van Jakob werd pas in Israël veranderd, toen hij, na een lange en uitputtende worsteling, God en mensen had overwonnen (Genesis 32:24–28). Pas nadat Jozef al zijn bezittingen had verkocht, om in de noden van Gods zaak te voorzien, werd hij Barnabas genoemd, “een zoon van de vertroosting.”

Het gezelschap van de honderdvierenveertigduizend, die uit de mensen verlost zullen worden wanneer onze Heiland komt, zullen de hele eeuwigheid door “het Lam volgen waar Het ook naartoe gaat” Zij zullen de Stad van God, gerangschikt in twaalf afdelingen, binnengaan. Elke afdeling draagt de naam van één van de twaalf stammen van Israël (Openbaring 14:1–4; 7:4–8). Uit dit alles trekken wij de conclusie, dat de namen, die aan de twaalf zonen van Jakob gegeven werden, een speciale betekenis hebben.

In elk oud Israëlitisch gezin erfde de oudste zoon een dubbele portie van het grondbezit van zijn vader. Dat was zijn geboorterecht. Hij kreeg ook de eer om als priester dienst te doen in het huis van zijn vader. En wat voor een ware zoon van Abraham méér waard was dan rijkdom of aardse positie: Hij erfde het geestelijk geboorterecht, dat hem het voorrecht gaf, verwekker te mogen zijn van de beloofde Messias.

Maar Ruben, de oudste van de twaalf zonen van Jakob, verachtte zijn geboorterecht, net als zijn oom Ezau (Genesis 25:34). En op een onbewaakt moment beging hij een zonde, die hem voorgoed uitsloot van alle geestelijke en tijdelijke voorrechten van de eerstgeborene zoon. Hij pleegde overspel met de vrouw van zijn vader, een zonde waarvan Paulus zei, dat daarvan “ook onder de heidenen geen sprake is” (I Korinthe 5:1; Genesis 49:4).

Vanwege deze zonde werd zijn tijdelijke eerstgeboorterecht – een dubbele portie van de bezittingen van Jakob – aan Jozef gegeven (I Kronieken 5:1). Het priesterschap werd aan Levi gegeven (Deuteronomium 33:8–11). En de eer om verwekker van de Messias te mogen zijn, kwam aan Juda (I Kronieken 5:1–2).

Jakob schilderde op zijn sterfbed het karakter, dat Ruben als eerstgeborene zou hebben kunnen bezitten. “Ruben, u bent mijn eerstgeborene, mijn kracht en het begin van mijn macht, de voortreffelijkste in hoogheid en de voortreffelijkste in sterkte” We kunnen ons voorstellen, hoe ontroerd de stem van de aartsvader geklonken moet hebben, toen hij het ware karakter van zijn eerstgeborene beschreef. Hij was degene, die door iedereen gerespecteerd had kunnen worden. “U bent onstuimig als water; u zult de voortreffelijkste niet zijn” (Genesis 49:3–4).

In Rubens levensgeschiedenis komen sporen voor van zijn “voortreffelijkheid in hoogheid,” die hij vroeger bezeten had. Dat kun je zien aan zijn vriendelijkheid, toen hij de liefdesappelen voor zijn moeder mee naar huis bracht (Genesis 30:14). Ook probeerde hij het leven van Jozef te redden, toen zijn broers hadden besloten om hem te vermoorden (Genesis 37:21, 22, 29; 42:22).

Ruben had een wankelmoedig karakter, “onstuimig als water” Zijn vader had er weinig vertrouwen in, als hij zijn woord gaf. Want toen zijn broers Benjamin mee naar Egypte

wilden nemen, sloeg Jakob geen acht op de belofte van Ruben om Benjamin veilig bij zijn vader terug te brengen. Maar toen Juda beloofde voor de jongen borg te zullen zijn, nam Jakob zijn aanbod aan (Genesis 42:37-38; 43:8-9).

De onstandvastige natuur van Ruben schijnt op zijn nakomelingen te zijn overgegaan. De stam Ruben vertoonde het zelfde egoïstische karakter, toen zij bezit wilden nemen van het eerste stuk land, dat na de uittocht uit Egypte werd veroverd. Mozes las blijkbaar hun motief, toen zij met hun verzoek kwamen. Toch gaf hij aan hen een erfdeel, aan “de overzijde van de Jordaan” Het gevolg hiervan was, dat zij ook bij de eersten hoorden, die rond 740 voor Christus door Tiglatpileser, de koning van Assyrië, gevangen naar Assyrië werden gevoerd (Numeri 32:1-33; I Kronieken 5:26).

De profetische woorden van de aartsvader, “U zult de voortreffelijkste niet zijn”, gingen in de geschiedenis van de stam Ruben in vervulling. Uit deze stam is geen richter, geen profeet en geen held voortgekomen. Of het moest Adina zijn geweest, en de dertig mannen die bij hem waren. Zij werden tot de sterke helden van het leger van David gerekend (I Kronieken 11:42). Zonder twijfel behoorden deze mannen ook tot de honderdtwintigduizend uit de stammen Ruben, Gad en Manasse, die optrokken naar Hebron om David koning over Israël te maken (I Kronieken 12:37-38).

Datan en Abiram, uit de stam Ruben, worden samen met Korach, de Leviet, genoemd vanwege de opstand, die zij in de legerplaats van Israël ontketenden. Hun vernietiging was een voorbeeld van welk lot de mensen treffen zou, die iets dergelijks zouden proberen (Numeri 16:1; Deuteronomium 11:6).

Het door de Rubenieten uitgekozen gebied lag vlak naast dat van Moab. De steden in het erfdeel van Ruben – Chesbon, Elale, Kirjataïm, Nebo, Baäl-meon, Sibma – kennen wij als Moabitische namen, niet als steden van Israël.

Ruben lag ver verwijderd van centrum van het land, waar de regering en de godsdienst zetelden. Daarom is het niet vreemd, dat Ruben het geloof in de HEERE vaarwel zei. Zij liepen “de goden van de volken van het land, die God voor hen had verdelgd,” overspelig achterna (I Kronieken 5:25). We horen weinig meer van de stam Ruben, totdat Hazaël, de koning van Syrië hun gebied een tijdlang in bezit neemt (II Koningen 10:32-33).

Toen zij als stam volledig gefaald hadden in het doen van het werk, dat God voor hen in hun eigen land als opdracht had gegeven, liet de Heer toe, dat Pul en Tiglatpileser hen naar Noord-Mesopotamië werden gesleept. Daar bleven zij, totdat aan het einde van periode van zeventig jaar ballingschap vertegenwoordigers van de twaalf stammen opnieuw in het land van belofte werden verzameld (Ezra 6:17; 8:33; Nehemia 7:73).

De geschiedenis van de stam is een aaneenschakeling van mislukkingen in het uitvoeren van de bedoelingen van God. Ruben had als eerstgeborene de gelegenheid om zich als leider op te werpen. Zo was het ook met de stam Ruben, gelegen aan de grenzen van Moab. Zij hadden zich trouw aan God kunnen tonen. Dan waren ze een lichtbaken geweest, om de heidenen tot de ware God te leiden. Maar ze waren, net als hun voorvader Ruben, “onstuimig als water.”

De aartsvader en zijn nakomelingen zijn er niet in geslaagd, Gods bedoelingen uit te voeren. Maar toch zal de naam van Ruben tot ver in de eeuwigheid onsterfelijk gemaakt worden. De ontelbare miljoenen verlost zullen die naam op één van de paarden poorten van het Nieuwe Jeruzalem zien staan. Twaalfduizend van de honderdvierenveertigduizend zullen tot deze groep behoren. Zij zullen onder de naam Ruben het koninkrijk van God binnengaan.

Hoe kan iemand op deze wijze geëerd worden, als zijn leven één grote mislukking was? Dat is het grote geheimenis van de godsvrucht (I Timotheüs 3:16). Hoe kan de moordenaar, van wie het leven volkomen schipbreuk geleden heeft, straks samen met de Heiland

in het Paradijs zijn? Dat komt door de kracht van het bloed van Christus, de Verlosser die zonden vergeeft.

Toen Mozes zijn afscheidszegen over de stammen van Israël uitsprak, zei hij van Ruben: "Moge Ruben leven en niet sterven, en laten zijn mannen aanzienlijk in aantal zijn!" (Deuteronomium 33:6). Wij vragen ons misschien af, hoe een karakter, dat "onstuimig als water" is, kan "leven en niet sterven" Maar hetgeen Ruben gedaan heeft in een tijd van grote crisis in Israël, verklaart hoe ook zo iemand overwinnaar kan zijn.

Het was in de tijd van de slag bij Megiddo. Dat is in heel veel opzichten een beeld voor de laatste veldslag bij Armageddon. Toen werd gezegd: "Onder de geslachten van Ruben waren de overleggingen vele" (Richteren 5:16NBG. SV: grote onderzoekingen des harten). Daarin ligt het hele geheim.

Er zijn massa's mannen en vrouwen in de wereld van vandaag, die een karakter hebben, dat op dat van Ruben lijkt. Ze zijn "onstuimig als water" Ze missen uit zichzelf de kracht om ook maar iets goeds te doen. Maar als zij een begin maken met het ernstig onderzoeken van hun hart, zullen zij hun eigen zwakheid ontdekken. En wanneer zij zich dan tot God wenden, komt Hij hen te hulp. En Hij zal dan over hen uitspreken, net als vroeger over de stam Ruben: "Moge zo iemand leven en niet sterven."

Samenvatting

Het eerstgeboorterecht omvatte:

- * Een dubbel deel van de bezittingen
- * Het priesterschap van de familie
- * Verwekker van Christus zijn

I Kronieken 5:3

Ruben had vier zonen. Hun nakomelingen vormden de stam, die zijn naam droeg.

Numeri 26:7

De stam telde 43.730 leden, toen zij het beloofde land binnentrokken.

I Kronieken 5:26

De Rubenieten werden gevangen naar Assyrië gevoerd.

HOOFDSTUK 38

Simeon

Simeon was de tweede zoon van Jakobs niet beminde vrouw Lea. Hij was een man met sterke hartstochten. Zijn leven, en dat van de stam die zijn naam draagt, bevat enkele van de zwartste bladzijden in de geschiedenis van het oude Israël.

De zonde die in het leven van Simeon de kroon spande, was de moord op de mannen van Sichem (Genesis 34). Levi spande in dit goddeloze werk met Simeon samen. Maar Simeon schijnt de drijvende geest erachter te zijn geweest. Want de verslagen in Gods Woord noemen zijn naam altijd het eerst, wanneer deze zonde genoemd wordt.

Er zit iets aandoenlijks in deze hele zaak. De vorst van Sichem had het leven van Dina, de enige dochter van Jakob, verwoest. U kunt u makkelijk indenken, hoe een enige zuster door haar broers geliefd en gekoesterd wordt. Zeker door de zonen van Lea, die ook moeder van Dina was. Toen Jakob Simeon en Levi deze moord verweet, was hun enige antwoord: "Mocht hij dan onze zuster als een hoer behandelen?" (Genesis 34:51).

Liefde voor hun zuster bracht hen er blijkbaar toe om wraak te nemen. Zij wilden haar ook redden. Want Dina was naar het huis van de vorst van Sichem gelokt. Na de moord brachten Simeon en Levi haar mee naar huis (Genesis 34:26).

De woorden die Jakob tot Simeon sprak, laten zien dat God bij niemand de zonde over het hoofd ziet. Het feit dat het leven van hun enige zuster verwoest was, vormde geen excuus om die vreselijke wraak te voltrekken.

De zonen van Jakob verzamelden zich rond de rustbank van hun vader om zijn afscheidszegen te ontvangen. Toen hij Simeon en Levi zag, kwamen de stervende aartsvader de details van deze moord helder voor ogen, die zo'n veertig jaar daarvoor was gepleegd. Hij riep uit: "Simeon en Levi zijn broers, hun wapens zijn werktuigen van geweld. Laat mijn ziel niet in hun geheim overleg komen" Het was alsof hij terugschrok bij de gedachte alleen al, dat zijn naam door hun slecht gedrag zou worden bezoedeld. Daarom vervolgde hij: "(Laat) mijn eer niet aan hun bijeenkomst deelnemen. Want in hun woede hebben zij de mannen doodgeslagen. En moedwillig hebben zij bij de runderen de pezen doorgesneden. Vervloekt is hun woede, want die is hevig, en hun verbolgenheid, want die is meedogenloos. Ik zal hen verdelen over Jakob en verstrooien in Israël" (Genesis 49:5-7).

Beide stammen zijn "verdeeld" en "verstrooid" Maar wel op een heel verschillende manier! De Levieten bekleedden eervolle posities. Zij werden als godsdienstleraren en priesters over het land verspreid. De verstrooiing van de stam Simeon kwam voort uit verdorven elementen binnen de stam zelf. Daardoor liep hun aantal terug. En tenslotte werden ze uit hun erfdeel verdreven.

Toen het land tussen de verschillende stammen verdeeld werd, kreeg Simeon geen deel. Maar omdat het lot van Juda te groot voor die stam was, mocht Simeon een stuk van het erfdeel van Juda in bezit nemen. Later waren een aantal Simeonieten verplicht om nieuw gebied te zoeken. En zo werden zij van de rest van hun broeders gescheiden (I Kronieken 4:27, 39, 42).

In de geschriften van oude Joodse geleerden staat, dat de stam Simeon in haar woongebied zó weinig ruimte had, dat een erg groot aantal van hen gedwongen waren, hun levensonderhoud te zoeken bij de andere stammen. Ze deden dit door hun kinderen les te geven. Ze zijn werkelijk verdeeld over Jakob en verstrooid in Israël.

Toen Israël bij de Sinaï geteld werd, telde Simeon 59.300 strijdbare mannen. Slechts twee stammen overtroffen het in kracht. Maar toen Israël in Sittim opnieuw geteld werd, was

Simeon de zwakste van alle stammen, met slechts 22.200 man. Vanwaar die grote verandering? De sterke mannen van Simeon offerden hun leven niet op het slagveld, vechtend voor de eer van God. Ze werden gedood vanwege de losbandigheid van hun eigen hart. Numeri 25 vertelt het trieste verhaal van de val van Simeon. Uit het verslag lijkt het, dat de aanvoerders van Simeon in die grote afval de leiding hadden. Ze vielen ten prooi aan de hoeren van Midjan. Ja, het is waar: "Want velen zijn de verslagenen die zij heeft geveld, talrijk zijn degenen die zij samen heeft gedood" (Spreuken 7:26).

Salomo, de wijste mens, die drie keer de door God geliefde werd genoemd, werd slaaf van zijn hartstocht, en offerde zijn onkreukbaarheid op voor diezelfde betoverende macht (Nehemia 13:26).

De oevers van de stroom des tijds zijn bezaaid met de wrakken van karakters, die schipbreuk hebben geleden op de klippen van het sensueel genot. Israël viel eerst ten prooi aan losbandigheid, nog vóór zij tot afgoderij werden verleid. Als losbandige verlangens ons hart regeren, volgen snel andere zonden.

"Zalig *zijn* de reinen van hart" Iemand, die zijn geest bedwingt, is sterker dan hij die een stad inneemt (Spreuken 16:32). Maar "Een stad met omvergehaalde muren, zo is iemand die zijn geest niet in bedwang heeft" (Spreuken 25:28).

Sommige mensen nemen aan, dat het weglaten van de naam van Simeon in de zegen van Mozes te wijten was aan Mozes' onvrede over het gedrag van deze stam in Sittim.

Er wordt weinig verteld van de positie, die deze stam innam, toen het koninkrijk in tweeën werd verscheurd. Maar er zijn twee tekstverwijzingen, die erop lijken te duiden, dat zij met het koninkrijk Israël sympathiseerden (II Kronieken 15:9; 34:6).

Dezelfde onbevreesde, krijgsvanzuchtige mentaliteit, die Simeon bij de uitbarstingen van openlijke zonden aan de dag legde, werd in het leven van Judith gebruikt om God volk te beschermen.

Het is onzeker of het apocriefe boek, dat haar naam draagt, een geschiedenis is of een historische roman. Maar door het verhaal wat daar verteld wordt, zal Judith altijd één van de vooraanstaande figuren blijven, die haar volk hebben bevrijd. Zij sloeg, net als Jaël, de leider van het leger van de vijand dood (Richteren 4:21; Judith 13:5-9¹). Zij sprak zichzelf moed in voor haar geweldige heldendaad, door te bidden tot de "Here God van mijn vader Simeon" In haar gebed verwees ze ook naar het bloedbad in Sichem (Judith 9:2²).

Het verhaal van Judith, die net als Esther haar leven riskeerde voor de bevrijding van haar volk, staat in aangenaam contrast met het verslag van het goddeloze handelen van Simeon en zijn nakomelingen.

In de Targoem Pseudo-Jonathan (ook een apocrief geschrift). zijn het Simeon en Levi, die een complot smeden om de jonge Jozef te doden. Simeon bond Jozef vast, voordat hij in de put bij Dothan werd neergelaten. Dit was slechts zo'n twee jaar nadat deze beide mannen de moord op de mannen van Sichem hadden beraamd en uitgevoerd. Al deze gebeurtenis-

---

¹ En Judith staande voor zijn bed, zeide in haar hart: O Here, gij God aller kracht, zie te dezer ure aan de werken mijner handen, tot verhoging Jeruzalems, want het is nu de rechte tijd, om uw erve te hulp te komen, en mijn aanslag uit te voeren, tot verwondering der vijanden, die tegen ons opgestaan zijn. En zij ging naar de sponde van het bed, die aan Holofernes' hoofd was, en zij nam zijn sabel vandaar, en nabij komende aan het bed, greep zij het haar van zijn hoofd aan en zeide: Sterk mij, o God Israëls, op deze dag. En zij sloeg tweemaal in zijn hals met al haar kracht: en hieuw hem zijn hoofd af, en zij wentelde het lichaam van het bed.

² Here, gij God mijns vaders Simeon, die het zwaard in zijn hand gegeven hebt tot wraak over de vreemden, die de schoot der maagd geopend hadden tot onreinheid, en de dij ontbloot hadden tot schaamte, en de schoot bevlekt hadden tot schande, (want gij hadt gezegd, het zal zo niet zijn) en die dat gedaan hadden, waarom gij hun oversten hebt gegeven om gedood te worden, en hun leger, hetwelk hun bedrog gekend had, tot bloed, en hebt de knechten geslagen met de geweldigen, en de geweldigen op hun tronen.

sen moeten Jozef levendig voor de geest hebben gestaan, toen hij voor zijn broeders stond en beval, dat Simeon als gijzelaar gebonden moest worden. Dat gebeurde voor de ogen van dezelfde mannen, die Simeon Jozef hadden zien binden, met de bedoeling hem te vermoorden (Genesis 42:19–24).

Sommige mensen vinden het misschien vreemd, dat de naam van een man, van de enige roem moord en zonde was, op één van de poorten van de Heilige Stad van God geschreven zou moeten worden. Bovendien zal één twaalfde van de honderdvierenveertigduizend, die de stad van God binnengaan, de naam van deze man dragen. Maar het feit, dat iemand gezondigd heeft, is geen reden om hem uit het koninkrijk van God buiten te sluiten. Iedereen heeft gezondigd. Het zijn *onbeleden* zonden, die iemand verhindert, het eeuwige leven te kunnen ontvangen.

Jezus is de enige Persoon, uit een vrouw geboren, die zonder zonde is. Van heel het geslacht van Adam zal alleen Hij een onbedekt levensverslag hebben. Geen enkel onderdeel van Zijn levensverslag zal bedekt zijn. Maar ons levensverslag, dat door de zonde is aangestast, zal bedekt worden door de gerechtigheid van Christus. Het bloed van Christus kan reinigen van zonde van de ergste soort. Zelfs moordenaars kunnen de hemel binnengaan. Niet als moordenaars, maar als zondaars, die vergeving ontvangen hebben. Want: “*Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol*” (Jesaja 1:18).

Verzameld uit de zonde en de goddeloosheid van de laatste generatie, zullen er twaalfduizend verlost zijn, die door de verdienste van het bloed van Christus in de stam van Simeon zullen worden geënt. De hele eeuwigheid door zullen zij deze stam op de nieuwe aarde vertegenwoordigen.

Samenvatting

Genesis 46:10:	Simeon had zes zonen. Hun nakomelingen vormden de stam met deze naam.
Numeri 26:12–24:	De stam telde 22.200 man, toen zij het beloofde land binnentrokken.
Judith 13:6–14:	Judith, de enige bekende figuur uit deze stam, sloeg de leider van het vijandelijke leger dood.

HOOFDSTUK 39

Levi

Toen Lea haar derde zoon baarde, zei ze: “Nu, ditmaal zal mijn man zich aan mij hechten; ik heb hem immers drie zonen gebaar. Daarom gaf men hem de naam Levi,” of “gehecht” Lea verlangde naar de liefde van haar echtgenoot. Zij kon nauwelijks vermoeden, dat de kleine baby zijn naam in een veel diepere betekenis waar zou maken dan zij had voorzien. Hij zou helpen de kinderen van Israël te hechten aan hun grote Echtgenoot, de Schepper van alles (Jesaja 54:5).

De naam Levi leek een profetie voor het levenswerk van de hele stam. De satan had Lea door na-ijver en jaloezie losgemaakt uit de achting van haar man. Net zo probeerde hij Levi ten val te brengen, door hem over te halen, om samen met Simeon wraak te nemen voor het kwaad wat hun zuster was aangedaan (Genesis 34).

De woorden van Jakob op zijn sterfbed laten zien, hoe groot deze misdaad was, en hoe de Heer daar tegenaan keek. Het hart van de oude vader werd geroerd door de herinnering. En hij riep uit: “Laat mijn ziel niet in hun geheim overleg komen; ... Vervloekt is hun woede, want die is hevig, en hun verbolgenheid, want die is meedogenloos” En dan – alsof hij de gedachte niet kan verdragen, dat zij ooit tot een sterke stam zouden kunnen uitgroeien, die door zou gaan met het plegen van zulke misdaden – roept hij uit: “Ik zal hen verdelen over Jakob en verstrooien in Israël” (Genesis 49:5–7). Het was meer een vloek dan een zegen. Maar wanneer een zondaar berouw heeft en zich van zijn zonde afkeert, verandert God zelfs een vloek in een zegen. En zo was het in het geval van Levi (Nehemia 13:2).

Niets wijst erop, dat de stam Levi tijdens de slavernij in Egypte op één of ander punt boven de andere stammen uitstak. Het is heel duidelijk, dat het oorspronkelijke patroon, dat de eerstgeborene als priester van de familie zou optreden, werd voortgezet, totdat het volk bij de Sinaï zijn tenten opsloeg. De “jonge mannen van de Israëlieten” brachten in die tijd de offers (Exodus 24:5). In de Targoem Pseudo-Jonathan (een buiten-Bijbels geschrift), wordt uitdrukkelijk gezegd: “Hij zond de eerstgeborenen van de kinderen van Israël. Want zelfs in die tijd werd de aanbidding door de eerstgeborenen gedaan. Want de tabernakel was nog niet gemaakt. En Aäron was nog niet met het priesterschap bekleed.”

Ons karakter wordt *gevormd* door de manier waarop wij omgaan met de gewone gebeurtenissen van het dagelijks leven. Maar ons karakter wordt *getest* door de manier waarop wij met crises in ons leven omgaan. Bij de Sinaï ging het volk van God door één van de ernstigste crises in de geschiedenis van de gemeente, toen het hele volk Israël het gouden kalf aanbad. In deze tijd, toen zelfs God Zelf klaarstond om Israël te vernietigen (Exodus 32:10), toen kwam de stam Levi naar voren. En door hun trouw hielpen zij, Gods zaak te redden.

Toen Mozes van de berg af kwam, en ontdekte, dat de kinderen van Israël het gouden kalf aanbaden, stond hij aan de ingang van de legerplaats. En hij zei: “Wie bij de HEERE hoort, *moet* bij mij *komen*. Toen verzamelden al de Levieten zich bij hem. Hij zei tegen hen: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Ieder moet zijn zwaard aan zijn heup doen, het kamp van poort tot poort doorkruisen, en ieder moet zijn broeder doden, ieder zijn vriend en ieder zijn naaste. De Levieten deden overeenkomstig het woord van Mozes” Exodus 32:26–28).

Tijdens deze crisis stond de eer van God en Zijn zaak de Levieten duidelijker voor ogen dan alle wereldse verbanden. Noch broers, noch makkers, of vrienden, stonden tussen hen

en hun plicht tegenover God. Als beloning voor hun trouw kwam het priesterschap – een onderdeel van het eerstgeboorterecht – aan de zonen van Levi. Wat Ruben door ontrouw in het huis van zijn vader had verloren, won Levi, doordat zij tegenover heel Israël trouw bleven aan God.

Jakob keurde op zijn sterfbed de zonden van Levi af. Maar Mozes verhief hen in zijn zegen boven alle anderen. Hij zei over Levi: “Uw Thummim en Uw Urim zijn bij deze man, Uw gunsteling; U hebt hem op de proef gesteld in Massa, U hebt met hem getwist bij de wateren van Meriba. Hij zei tegen zijn vader en moeder: Ik zie hem niet. Hij herkende zijn broers niet, en zijn zonen kende hij niet, want zij hielden Uw woord, en namen Uw verbond in acht. Zij zullen Jakob Uw bepalingen leren en Israël Uw wet, zij zullen reukwerk voor Uw neus leggen, en een offer dat geheel verteerd wordt op Uw altaar. Zegen zijn vermogen, HEERE, en wees het werk van zijn handen goedgezind” (Deuteronomium 33:8–11).

Sinds de zondeval van de mens had elk gezien zijn godsdienstige bijeenkomsten met een eigen priester gevierd. Toen het moment gekomen was, om deze manier van aanbidding te veranderen, deed God dit op een manier, die alle Israëlieten deed begrijpen, waar het om ging.

De mannelijke eerstgeborenen van heel Israël werden geteld. Dat bleken er 22.000 te zijn. Toen werd de stam Levi geteld: dat waren er 22.273. Dus er waren meer Levieten dan eerstgeborenen. Dus werd de losprijs voor een eerstgeborene betaald – “per hoofd vijf sik-kels” voor de 273 Levieten – het aantal waarmee zij de eerstgeborenen in aantal overtrof-fen (Numeri 3:46–49). Toen werden de Levieten apart gezet voor hun levenstaak.

Het totaal van de aantallen, die in Numeri 3 voor de drie afdelingen van de Levieten ge-noemd wordt, is 22.300. Men gaat ervan uit, dat deze extra driehonderd de eerstgeborenen van de stam Levi zelf waren. Als eerstgeborenen waren zij al aan God gewijd, en konden dus niet de plaats van anderen innemen.

De tabernakel was voor de kinderen van Israël een teken van hun ongeziene Koning. De Levieten functioneerden als koninklijke wacht, die uitsluitend Hem dienden. Als het volk zich ergens legerde, waren de Levieten de bewakers van de heilige tent. Wanneer zij onderweg waren, droegen alleen de Levieten alles wat bij het heiligdom behoorde.

Toen Israël het beloofde land binnentrok, kreeg de stam Levi geen erfdeel. Van hen werd niet verlangd, dat zij hun tijd en krachten zouden besteden aan het bebouwen van de grond en het fokken van vee. Het geestelijk welzijn van *heel* Israël was de last, die zij te dragen hadden. En om dit werk gemakkelijker te kunnen doen, kregen de Levieten achtenveertig steden, verspreid over alle twaalf stammen. En ze leefden van de tienden. (Numeri 18:20–21). Zo ging Jakobs profetie in vervulling. Zij werden “verdeeld over Jakob en verstrooid in Israël”

De geschiedenis van de tempel en de tempeldienst is de geschiedenis van de Levieten. Als God door Zijn volk werd geëerd, hadden de Levieten het hun opgedragen werk. Maar als er afval kwam, waren de Levieten verplicht om ander werk te zoeken om van te leven (Nehemia 13:10–11).

Levi kent, net als de andere stammen, een veelbewogen geschiedenis. Niet iedereen was trouw aan God. Maar de stam bleef in Israël bestaan tot aan de tijd van Christus. In de persoon van Barnabas hadden zij onder de vroege apostelen een waardige vertegenwoor-diger (Handelingen 4:36).

Tijdens een grote crisis hebben de Levieten hun grote overwinning behaald. Tijdens een crisis worden beslissingen snel genomen. Veel mensen falen in zulke omstandigheden, omdat zij geen onafhankelijk, christelijk karakter hebben. Zij zijn gewoon, de leiding te volgen van de mensen op wie zij vertrouwen. Uit zichzelf hebben zij geen kracht. Iemand die

tijdens crises in zijn leven altijd trouw wil blijken, moet een duidelijke verbinding hebben met de God van de hemel. En men moet God meer vrezen dan mensen.

Mozes en Aäron zijn twee van de meest opvallende karakters in de stam Levi. Tussen de twee bestond een duidelijk contrast. Mozes stond pal als een grote rots, waar de golven onophoudelijk tegenaan sloegen. Aäron was zachter, en van tijd tot tijd leek hij bijna te wankelen. Maar ook Aäron had een sterk karakter. Al verschilde hij van zijn broer.

De belangrijkste beproeving voor Aäron kwam, toen zijn twee zonen in de tabernakel werden neergeveld. Want zij hadden, onder invloed van sterke drank, vreemd vuur voor de Heer gebracht. Aäron werd niet toegestaan, om enig teken van rouw te tonen. Daarmee leerde het volk, dat God juist handelde, wanneer Hij boosdoeners strafte. Ook al waren het zijn eigen zonen.

Dit was geen kleine beproeving. Na het lezen van Leviticus 10:1–11 kunnen we, ondanks de moorden die in Levi's vroege leven gepleegd zijn, beter begrijpen waarom de Heer over Aäron sprak als “de heilige van de HEERE” (Psalm 106:16).

Eén twaalfde van de honderdvierenveertigduizend zullen onder de naam Levi worden ingedeeld. Het zullen mensen zijn, die vanwege de zonde alleen maar vloek hebben verdiend. Maar ze hebben de zonde afgezworen. En terwijl de mensen overal om hen heen wankelden en ten val kwamen, bleven zij trouw aan God en aan Zijn zaak. Zij zullen een rijke zegen ontvangen uit handen van een genadevolle God.

Samenvatting

Genesis 46:11: Levi had drie zonen. Hun nakomelingen vormden de stam Levi.

Aäron en zijn zonen deden dienst als priester.
De rest van de stam assisteerden bij het werk in de tempel.

Opvallende personen:

Mozes en Aäron waren de meest uitgesproken Levieten in het Oude Testament.

Barnabas en Markus waren vooraanstaande personen in het Nieuwe Testament.

HOOFDSTUK 40

Juda

Een naam of stamboom, los van het karakter, heeft in de verslagen in de hemel geen waarde. Ruben faalde in het vormen van een karakter, dat een eerstgeborene waardig is. Dat is degene, die zowel het tijdelijke als het geestelijke eerstgeboorterecht werkelijk toekomt. Daarom werden zijn zegeningen van hem afgenomen, en aan anderen gegeven, die een karakter hadden gevormd, dat deze eer wel waardig was.

Jozef was een vooraanstaand zakelijk leider geworden. Hij kreeg een dubbele portie van de erfenis van zijn vader: het tijdelijke eerstgeboorterecht. Maar er was meer voor nodig dan het vermogen om met grote rijkdom te kunnen omgaan, om het geestelijk eerstgeboorterecht waardig te worden verklaard; en om zo de verwekker van de Messias te kunnen worden.

In het Bijbels verslag staat over Juda, de vierde zoon, te lezen: “wel was Juda de sterkste onder zijn broeders en een uit hem werd tot vorst” (I Kronieken 5:2). Jakob sprak op zijn sterfbed de profetische woorden: “De scepter zal van Juda niet wijken en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en de volken zullen hem gehoorzamen” (Genesis 49:10).

Hoe kwam het, dat Juda de sterkste onder zijn broers was, en zo het geestelijk eerstgeboorterecht erfde? Dit onderwerp moet iedereen zorgvuldig bestuderen, die ernaar verlangt, deel te hebben aan het grote geestelijke eerstgeboorterecht. Door dit eerstgeboorterecht kunnen wij vandaag erfgenaam worden van de eeuwige erfenis. We lezen nergens, dat Juda ooit door wapengeweld zijn broers overwonnen heeft. Maar wanneer wij de levens van de twaalf zonen van Jakob zorgvuldig bestuderen, zullen we ontdekken, dat Juda een leider was. Toen hij aanbood om borg te staan voor Benjamin, stemde Jakob toe, Benjamin naar Egypte te laten gaan. En dat terwijl het aanbod van Ruben was afgeslagen (Genesis 43:8–13; 42:37–38).

Toen Jakob en zijn familie in Egypte aankwamen, zond Jakob Juda vooruit “naar Jozef, zodat deze voor hem aanwijzingen zou kunnen geven omtrent de weg naar Gosen” (Genesis 46:28).

Toen de zonen van Jakob in grote verwarring waren, omdat de heerser over Egypte Benjamin als gijzelaar opeiste, was het Juda die hun zaak zo oprecht voor Jozef bepleitte, dat Jozef zijn vermomming afwierp, en zich aan zijn broers bekend maakte (Genesis 44:14–45:3)

Juda hield integer aan zijn principes vast. Daardoor had hij het vertrouwen van zijn vader en zijn broers gewonnen. Het hele verhaal is in één keer verteld in de zegen, die door zijn bejaarde vader vlak voor zijn dood over Juda wordt uitgesproken: “Juda, u bent het, u zullen uw broers loven; uw hand zal rusten op de nek van uw vijanden; voor u zullen de zonen van uw vader zich neerbuigen” (Genesis 49:8).

Zijn broers bogen zich voor Jozef neer, maar de omstandigheden waren anders. Jozefs rijkdom en positie, verworven in een ander land, deden hem de voornaamste zijn. Maar Juda won het respect van zijn broers in het alledaagse contact binnen het gezinsleven. Dit vertrouwen is niet in een ogenblik gegroeid. Maar zijn strikte integriteit won dag na dag hun respect. Totdat zij hem loofden en zich voor hem neerbogen, uit eigen vrije wil, niet gedwongen door de omstandigheden. Een leven vol strijd en overwinning over de egoïstische neigingen van zijn eigen hart is samengevat in de woorden: “Juda, u bent het, u zullen uw broers loven.”

Het is belangrijk op te merken, dat Juda overwon in dezelfde omstandigheden waarin Ruben faalde. Het waren geen openbare zonden, die verhinderden, dat Ruben de voorrechten van de eerstgeborene kreeg. Hij was zelf ontrouw in het leven van het gezin (I Kronieken 5:1). Hij had geen ontzag voor de eer van zijn eigen familie. Zijn vader en zijn broers konden hem in de privésfeer niet vertrouwen. In hetzelfde gezin, omringd door dezelfde verzoeking en omstandigheden “was Juda de sterkste onder zijn broers, en één uit hem werd tot vorst” (I Kronieken 5:2).

Twaalfduizend van de honderdvierenveertigduizend zullen de heilige stad onder de naam Juda binnengaan (Openbaring 7:5). Het zullen mensen zijn, die in tijden van verwarring door hun broers erkend zijn als leiders, waarop je kon vertrouwen.

“Juda is een leeuwenwelp; met prooi bent u groot geworden, mijn zoon. Hij kromt zich, hij legt zich neer als een leeuw, als een oude leeuw, wie zal hem doen opstaan?” (Genesis 49:9). Met deze woorden benadrukt Jakob, dat het net zo makkelijk is een leeuw te verslaan, als iemand met het karakter van Juda te overwinnen. Het is net zo veilig om een oude leeuw op te doen schrikken, als te strijden met iemand, van wie de integriteit zo vast in God ruste.

Het karakter van Juda is er één dat wij mogen begeren: die kracht, die onze christelijke integriteit niet prijs zal geven. Maar we weten dan zeker, dat de Heer met ons is, wanneer we door de satan en zijn hele legermacht worden aangevallen (Mattheüs 7:24–25).

Juda wordt vaker genoemd in de Schrift dan alle andere twaalf aartsvaders, met uitzondering van Jozef. Twee van de vijf zonen van Juda stierven kinderloos. Maar uit de drie resterende zonen kwam de sterkste stam van heel Israël.

Het getal van de kinderen van Juda bij de Sinaï was 74.600. Zij hadden blijkbaar een zeer gering aandeel, of helemaal niet, in de afval van Sittim, waar het getal van Simeon enorm werd teruggebracht. Want de stam Juda telde 76.500 man, toen zij Sittim verlieten om het beloofde land binnen te trekken.

De stam Juda nam onder de andere stammen een positie in, die hun verwekker binnen het huis van zijn vader had ingenomen. Zij waren belast met de zorg voor de priesters. De negen steden, die het priestergeslacht van Aäron in bezit namen, lagen allemaal op het grondgebied van Juda en Simeon (Jozua 21:9–16). De rest van de 48 steden, die door de Levieten in bezit werden genomen, lagen verstrooid over de andere stammen.

Juda was een onafhankelijke stam. Na de dood van Saul wilde hij niet op anderen wachten om David als koning te erkennen. Maar zij kroonden hem tot koning over Juda. David regeerde zeven-en-een-half jaar over hen, voordat hij tot koning over heel Israël werd gekroond (II Samuel 2:4, 11).

Na de dood van Salomo bleven Juda en Benjamin trouw aan het zaad van David, en vormden het koninkrijk Juda. Dit koninkrijk bleef nog zo'n 142 jaar zelfstandig, nadat het koninkrijk Israël door Assyrië in ballingschap was gevoerd (II Koningen 17:6; II Kronieken 36:17–20)

Zedekia, koning van Juda, kreeg de laatste kans om te voorkomen, dat de heilige stad in handen van de heidenen zou vallen (Jeremia 38:17–20). Maar hij faalde. En Juda, de koninklijke stam, werd in ballingschap naar Babel gevoerd.

De scepter werd nooit volledig van Juda weggenomen, totdat Silo kwam. Herodes, de laatste koning die over de Joden regeerde, stierf een paar jaar na de geboorte van Christus. In zijn eerste testament benoemde Herodes Antipas als zijn opvolger. Maar zijn laatste testament noemde Archelaüs als degene, die in zijn plaats zou moeten regeren. Het volk was bereid, Archelaüs te accepteren, maar kwam later in opstand. Archelaüs en Antipas gingen beiden naar Rome om hun aanspraken op de troon aan de keizer voor te leggen. De keizer erkende beiden niet. Hij zond Archelaüs als etnarch terug naar Juda, met de belofte, dat hij

de kroon zou krijgen, als hij zich die waardig had betoond (Mattheüs 2:19–22). Maar hij heeft die nooit ontvangen. En dus was “het land verlaten ... namelijk *het land* van de twee koningen,” zoals Jesaja geprofeteerd had (Jesaja 7:14–16).

De stam Juda heeft in de heilsgeschiedenis een hele Melkweg met namen als sterren. Geen enkele stam heeft de wereld zoveel machtige Godsmannen geschonken. Aan het hoofd van de lijst staat Hij, van wie de Naam met geen ander te vergelijken is: Jezus van Nazareth, de leeuw uit de stam Juda.

Het grote geloof van Kaleb en zijn onverschrokken moed hebben mensen uit alle eeuwen geïnspireerd. Zijn geloof was al op jonge leeftijd sterk. Toen anderen alleen maar de reusachtige moeilijkheden zagen op de weg naar het land, zei hij: “Wij zullen het zeker overmeesteren” (Numeri 13:30). Op zijn vijftigste verdreef hij in Gods kracht de vijanden uit de vesting Hebron (Jozua 14:6 – 15; 15:13 – 15).

David is boven alle aardse koningen geëerd. Hij werd gekozen als afschaduwing van Christus. Het geïnspireerde woord noemt onze Heiland “Zoon van David” (Mattheüs 21:9). Juda bracht nog een aantal andere koningen voort, die God trouw bleven, ook al werden ze omringd door alle verleidingen van het leven aan een koninklijk hof.

In de ballingschap leek het een tijdlang, of het Israël van God bijna van de aardbodem was weggevaagd. Toen wilden vier jonge Judese mannen, die trouw waren aan het leeuwachtige karakter van hun stam, liever hun leven riskeren dan zich te verontreinigen met koninklijke lekkernijen van de tafel van de koning van Babel (Spreuken 23:1–3; Daniël 1:8).

Een paar jaar later stonden drie van hen onbevreesd voor de koning van Babel en zeiden: “Het zij u bekend, koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en het gouden beeld dat u hebt opgericht, niet zullen aanbidden” (Daniël 3:18). Als vervulling van de belofte, die meer dan honderd jaar daarvoor gedaan was (Jesaja 43:2), wandelde de Heer met deze drie zonen van Juda door de vurige oven. Zij kwamen ongedeerd naar buiten (Daniël 3:24–27). Ook Daniël zelf bleef trouw aan de integriteit van zijn stam. Hij kwam liever oog in oog te staan met hongerige leeuwen, dan dat zijn band met God ook maar even verbroken zou worden (Daniël 6:7–10; 16–22).

Samenvatting

I Kronieken 5:2; Juda was de verwekker van Christus

Genesis 49:10:

Drie van de vijf: De stam Juda bestond uit de nakomelingen van de drie jongste zonen van Juda.

Numeri 26:19–22: Toen Israël het beloofde land binnentrok, telde deze stam 76.500 strijdbare mannen.

Jesaja 7:14–16 De scepter week niet van Juda, totdat Silo kwam.

Bekende personen:

Numeri 13:6: Kaleb, de zoon van Jefunne

Richteren 3:9–11: Otniël, een neef van Kaleb, richtte Israël veertig jaar lang.

- Richteren 12:8–10: Ibzan uit Bethlehem in het land Juda richtte Israël zeven jaar lang.
- Koningen: Juda bracht veel koningen voort. Vooraanstaande koningen waren: David, Salomo, Josafat, Hizkia en Josia.
- Openbaring 5:5: De bekendste Persoon van allemaal is Jezus, de Leeuw uit de stam Juda.

HOOFDSTUK 41

Nafthali

Nafthali, de zesde zoon van Jakob, was de tweede zoon van Bilha, de slavine van Rachel. De Bijbel vertelt niets over zijn persoonlijke levensgeschiedenis. Er wordt alleen verteld, dat hij vier zonen had, uit wie de stam Nafthali is voortgekomen. Maar de Joodse traditie zegt, dat Nafthali bekend stond als snelle loper. Hij werd door Jozef uitgekozen als één van de vijf, die de familie voor de farao vertegenwoordigden.

In Jakobs zegen bij zijn dood werd Juda vergeleken met een leeuw, Dan met een slang, Issaschar met een sterke ezel en Benjamin met een wolf. Maar: “Nafthali is een losgelaten hinde, hij laat schone woorden horen” (Genesis 49:21). Een hinde, of vrouwtjeshert, is een angstig dier. Het staat klaar om bij het geringste naderend gevaar te vluchten. Niemand zal proberen een hert als lastdier te gebruiken.

Nafthali duidt op een karakter dat heel verschillend is van dat van Issaschar, dat zich tussen twee lasten neerlegt. Of heel verschillend van het karakter van Juda, met zijn koninklijke macht. Toch bezit Nafthali een kostbare gave, waarnaar iedereen kan verlangen: “Hij laat schone woorden horen” Vrij van veel van de zware lasten en verantwoordelijkheden, die sommige broers moesten dragen, heeft hij de tijd om mensen op te zoeken, die neerslachtig en ontmoedigd zijn. En hij weet door zijn “schone woorden” wanhopigen te bemoedigen en treurende te troosten.

Nafthali staat niet voor de onbedwingbare tong, die “door de hel in vlam gezet” wordt (Jakobus 3:5–8). Verre van dat, want “hij laat schone woorden horen” En “Vriendelijke woorden zijn als honigzeem, zoet voor de ziel en medicijn voor het gebeente” (Spreuken 16:24) Laat niemand denken, dat omdat Nafthali “schone woorden” sprak, hij een lichtzinnig, instabiel karakter had. Want in de grote symbolische strijd in Megiddo zette Nafthali in het hooggelegen land zijn leven op het spel (Richteren 5:18). De letterlijke vertaling vanuit de oorspronkelijke taal is vol gevoel: “*Zij gaven hun leven over in de dood*” Ze waren vastbesloten om te overwinnen of te sterven. En daarom stortten zij zich in de grootste hitte van de strijd. Gods zaak was voor hen kostbaarder dan het leven. Ze schrokken er niet voor terug, in het hooggelegen land te vechten, waar ze blootgesteld waren aan de vurige pijlen van de vijand, wanneer het welslagen in de veldslag dat eiste.

Er zullen twaalfduizend uit de stam Nafthali zijn, die de hele eeuwigheid door “het Lam volgen waarheen het ook gaat.” Twaalfduizend mensen, die tijdens hun proeftijd op aarde “schone woorden” hebben gesproken. Ze hebben op moeilijke posten onbevreesd stand gehouden in hun werk. Ze waren bereid, om eerder hun leven te offeren dan de zaak van God in opspraak te brengen.

In Mozes' laatste zegen zegt hij over Nafthali: “Nafthali, wees verzadigd met goedgunstigheid, en vol van de zegen van de HEERE” (Deuteronomium 33:23). Dat is zeker een situatie, waarnaar ieder kind van God mag verlangen: verzadigd te zijn met goedgunstigheid. De Heer schenkt veel gunsten aan iedereen, van wie de zonden zijn vergeven. Maar wat zijn we vaak ontevreden en ongeduldig, en gaan met een somber gezicht door het leven. Omdat we niet “verzadigd met goedgunstigheid” zijn, zijn we ook niet “vol van de zegen van de HEERE” Een kind van God, dat zich voluit bewust is van wat het betekent, om gereinigd te zijn van de zonde en bekleed te zijn met de gerechtigheid van Christus: zo iemand is “verzadigd met goedgunstigheid” En als hij de vele zegeningen weet te waarderen, die hij uit de hand van de Heer ontvangt – en die dag na dag telt – die zal ontdekken, dat zijn leven “vol van de zegen van de HEERE” is.

Nafthali sloot zich bij de rest van Israël aan bij de kroning tot koning van David in Hebron. En het verslag vermeldt, dat zij in die tijd samen met andere stammen uit het noorden grote hoeveelheden voedsel meebrachten naar Hebron (I Kronieken 12:40).

Barak, uit Kedes in Nafthali, is de enige grote held uit deze stam, die in de Bijbel genoemd wordt. De strijd, die door hem onder aanwijzingen van de profetes Debora is uitgevochten, was in veel opzichten de grootste veldslag, die het oude volk van God ooit heeft geleverd. Het is een afschaduwing, of voorbeeld, van de grote strijd van Armageddon (Richteren 4:6–24).

Nafthali kreeg het gebied toegewezen aan de westoever van het meer van Galilea. Het strekte zich verder uit naar het noorden. Het was een vruchtbaar land. Tijdens de regering van Salomo was het één van de gebieden, waarover een landvoogd was aangesteld, onder gezag van Ahimaaz, een schoonzoon van de koning (I Koningen 4:7, 15).

Het gebied van Nafthali lag op de weg, waarlangs invallers uit Syrië en Assyrië trokken. Via het vruchtbare land van Nafthali konden Benhadad en Tiglatpileser voor het eerst proeven van de buit van de Israëlieten. In 730 voor Christus liep Tiglatpileser het hele noorden van Israël onder de voet. De stam Nafthali werd in gevangenschap naar Assyrië gevoerd.

In de tijd van Christus was de kust van het meer van Galilea niet langer in bezit van Nafthali. Maar het land zou nog veel beroemder worden dan toen het nog in zijn handen was. Jesaja had meer dan zevenhonderd jaar voor Christus geprofeteerd, dat het land van Zebulon en Nafthali een groot licht zou zien (Jesaja 9:1–2; Mattheüs 4:15–16). Dit ging in vervulling, omdat Jezus, het “Licht der wereld” in Galilea Zijn thuis had. Het is de wieg van het christelijk geloof. En aan de oevers van het meer van Galilea werden de voornaamste discipelen tot hun levenstaak geroepen.

O Galilea, heerlijk Galilea,
wat een herinneringen komen op, wanneer ik aan u denk!
Aan uw oever liep in de gedaante van een sterveling
de Heiland, die wij aanbidden.

De golven, die eens Zijn schip droegen,
zullen Zijn lof voor eeuwig laten klinken.
En uit uw diepten, geliefde zee,
horen wij de roep: “Kom, volg Mij”

De eeuwen door, die nog zullen komen,
zal uw naam Zijn lof voortdurend verkondigen.
Het is heilige grond, waarop Hij eens gelopen heeft:
de Vredevorst, de Zoon van God.

O Galilea, heerlijk Galilea,
uw gezegende naam zal heilig zijn
in elk klimaat, aan elke kust,
totdat de zon ondergaat, om nooit meer op te gaan.

– Mw. C.L. Schacklock

Samenvatting

- Genesis 46:24: De stam Nafthali is uit de vier zonen van Nafthali ontstaan.
- Numeri 25:50: De stam telde 45.400 man, toen zij het beloofde land binnentrokken.
- Richteren 4:1–26: Barak, uit Kedes in Nafthali, is de enige grote held uit deze stam.
- Jesaja 9:1-2: Christus' werk aan de oevers van wat eens het grondgebied van Nafthali was, is in een profetie voorzegd.

HOOFDSTUK 42

Gad

Over de kindertijd en het persoonlijke leven van Gad, de zevende zoon van Jakob, is niets concreets bewaard gebleven. Hij was de eerste zoon van Zilpa, de slavin van Lea. Maar uit de verslagen die we lezen lijkt het, dat Gad en de andere zonen die aan Jakob uit Bilha en Zilpa geboren zijn, in hun vroegere leven helemaal geen voorbeeldig karakter hadden (Genesis 37:2).

De profetische woorden van zijn stervende vader doen een boekje open over het leven en het karakter van deze zoon. “Gad, een bende zal hem aanvallen, maar hij zal hen zelf op de hielen zitten” (Genesis 49:19). Je kunt Gad misschien zien als een beeld van de afvallige, die door een bende verzoeken is overwonnen. Maar hij wordt zich bewust van het gevaar. En hij overwint ten slotte, in de kracht die hem door God gegeven wordt. Dan gaat hij door de paarden poorten van het Nieuwe Jeruzalem de stad binnen, en verheugt zich in de Heer.

Het geheim, waarom de Gadieten over hun vijanden zegevierden, wordt onthuld in het verslag van één van hun grote veldslagen: “Zij riepen in de strijd tot God, en Hij liet Zich door hen verbidden, omdat zij op Hem hadden vertrouwd” (I Kronieken 5:20).

Toen Petrus ontdekte, dat hij echt door de golven heen zakte, waarop hij gelopen had, riep hij: “Heere, red mij! Jezus stak meteen Zijn hand uit, greep hem vast” (Mattheüs 14:30–31). Zo is het ook met iemand, die tot de ontdekking komt, dat hij is overwonnen door verzoeken, waarover hij vroeger had gezegevierd. Zo iemand heeft het voorrecht om net als Gad en Petrus om hulp te roepen. Dan krijg je die hulp onmiddellijk, wanneer jij je vertrouwen op God stelt.

De Heer zendt deze boodschap aan iedere afvallige: “Bekeer u, afkerige kinderen! spreekt de HEERE, want Ik heb u getrouwd, en Ik zal u aannemen, één uit een stad, en twee uit een geslacht, en zal u brengen in Sion” (Jeremia 3:12–14 SV). De Heer gebruikt het symbool van het huwelijk, om de nauwe eenheid tussen Hem en Zijn volk aan te duiden. En als zij afkerig zijn en Hem onteren, zegt Hij nog steeds – wat een wonderlijke gedachte! – “Ga heen, en roep deze woorden ... want Ik heb u getrouwd,” – afkerige.

De Heer vraagt opnieuw: “Zo zegt de HERE: Waar toch is de scheidbrief van uw moeder, waarmee Ik haar verstoten heb? Of wie van mijn schuldeisers is het, aan wie Ik u verkocht heb?” Hij beantwoordt de vraag Zelf: “Zie, om uw ongerechtigheden bent u verkocht” (Jesaja 50:1 NBG).

De Heer verlangt van een afvallige maar één ding: “Alleen, erken uw ongerechtigheid, dat u van de HERE, uw God, bent afgefallen” (Jeremia 3:13 NBG). “Als wij onze zonden belijden: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid” (I Johannes 1:9).

De Heer zegt tot iedere afvallige: “Kom maar, laten wij *samen* een rechtszaak voeren, ... Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol” (Jesaja 1:18).

Hoor, hoe de Heer de afvallige smeekt: “Keer weer, afkerige kinderen, *Ik zal uw afdwalingen genezen*” (Jeremia 3:22 NBG). Dat is een wonderlijke belofte. Maar luister nog eens naar Zijn smekende stem: “Ik zal hun afkerigheid genezen, *Ik zal hen vrijwillig liefhebben*, want Mijn toorn heeft zich van hem afgewend” (Hosea 14:5). Een afvallige krijgt geen karig deel. De Heer *geneest* zijn afkerigheid, en heeft hem *vrijwillig* lief.

Wie kan zo'n aanbod van vergeving en liefde afwijzen? Vooral wanneer je ooit de vrede en de vreugde over vergeven zonden hebt ervaren.

Op één van de poorten van de stad van God zal de naam Gad geschreven zijn – Gad, die door een bende werd aangevallen, maar uiteindelijk hen op de hielen zat.

Ook twaalfduizend van de honderdvierenveertigduizend zullen zich onder de naam Gad verzamelen (Openbaring 7:4–5). Twaalfduizend, die opstaan uit afvalligheid en nederlaag. Ze erkennen hun overtredingen. Ze doen een beroep op de beloften van God. Ze wassen hun gewaden in het bloed van het Lam. En ze gaan als overwinnaars de stad van God binnen (Openbaring 7:14).

Voor een mensenhart is het erg moeilijk om iemand, die het vertrouwen heeft beschaamd en de liefde en de vriendschap heeft beschaamd, weer aan te nemen. Maar de oneindige God geneest niet alleen onze afkerigheid en heeft ons vrijwillig lief. Maar Hij zegt: “Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en *Ik gedenk uw zonden niet*” (Jesaja 43:25).

Omdat de Gadieten herders waren, vroegen de Gadieten, of zij hun erfdeel konden ontvangen in het grondgebied, dat het eerst veroverd was, “aan de overzijde van de Jordaan.” Ze namen deel aan de verovering van het land aan de westzijde van de Jordaan. En ze keerden niet eerder terug naar hun familie, totdat zij door Jozua bij de ingang van de tabernakel in Silo eervol van hun taak waren ontheven” (Jozua 22:1–4). Mozes verwijst in zijn afscheidszegen duidelijk naar hun landkeuze en naar hun trouw (Deuteronomium 33:20–21).

Hun erfdeel lag tussen het gebied van Ruben in het zuiden en van de halve stam Manasse in het noorden. In het begin omvatte het erfdeel van Gad de helft van Gilead. Later hadden zij heel Gilead in bezit (I Kronieken 5:11, 16). Zij werden zo een met Gilead, dat de naam Gilead in sommige gevallen synoniem gebruikt wordt met Gad.

Het karakter van de stam was vurig en oorlogszuchtig. Het waren “dappere helden, strijdvvaardige krijgsliden, met schild en speer uitgerust, er uitziende als leeuwen, en vlug als gazellen op de bergen” (I Kronieken 12:8, 14–15). Dat is de beeldende beschrijving van die elf helden van Gad, waarvan de minste tegen honderd man opwoog, en de beste tegen duizend. Niet afgeschrikt door de hoge waterstand van de Jordaan, sloten zij zich aan bij de strijdkrachten van David, in een tijd, waarin deze laatste de grootste oneer en schande doormaakte.

Gad leefde gescheiden van de rest van Israël, dat aan de westkant van de Jordaan woonde. Maar ze hielden een zekere band in stand. We kunnen uit de volgende woorden van Achab concluderen, dat Gad beschouwd werd als deel van het noordelijk koninkrijk: “Weet u wel, dat Ramot in Gilead aan ons behoort? En wij zijn nalatig om het uit de macht van de koning van Aram terug te nemen” (I Koningen 22:3).

Tiglatpileser voerde Gad in gevangenschap naar Assyrië (I Kronieken 5:26). In de dagen van Jeremia woonden de Ammonieten in hun steden. De profeet beweent deze situatie met de volgende woorden: “Heeft Israel geen kinderen, heeft het geen erfgenaam? Waarom heeft Milkom Gad in bezit genomen en diens volk zich in zijn steden gevestigd?” (Jeremia 49:1 NBG).

Van alle stammen van Israël keerden alleen Ruben en Gad met hetzelfde beroep terug naar het land, dat hun voorvaderen vijfhonderd jaar eerder verlaten. De beschaving van Egypte, en de vervolging die ze daar hebben ondervonden, hebben verandering gebracht in de beroepen van de meeste stammen.

Barzillai, de vriend van David, was een Gileadiet (II Samuel 19:32–39). Ook Jefta, die “dappere held” kwam uit Gilead. Onder de mensen met een waardig karakter uit Gilead

was ook “Elia de Thisbiet” Op zijn woord werd de hemel drieëneenhalf jaar lang toegesloten. En in antwoord op zijn gebed leegden de wolken zich weer over de aarde.

Elia werd door God geëerd op een manier, die maar één ander iemand ten deel is gevallen (Hebreeën 11:5). Toen de tijd van zijn overgang naar de hemel gekomen was, stak hij de rivier de Jordaan over naar het land van zijn kindertijd. Daar had hij, door Gods genade, dat sterke karakter ontwikkeld, dat hem in staat stelde zonder angst Achab en zijn vrouw Izebel te bestraffen. Uit zijn geboortestreek Gilead droegen het rijtuig van God hem in triomf naar de hemel (II Koningen 2:7–14). Eén keer is hij naar de aarde teruggekeerd, toen hij samen met Mozes “in heerlijkheid” gezien werd op de berg, waar Jezus verheerlijkt werd. Zij spraken met Jezus over het grote offer, dat spoedig in Jeruzalem gebracht moest worden (Lukas 9:28–31).

Samenvatting

Genesis 46:16: De stam Gad bestond uit nakomelingen van de zeven zonen van Gad.

Numeri 26:18: De stam telde 40.500 man toen zij het beloofde land binnentrokken.

Bekende personen:

II Samuel 19:32–39: Barzillai, de vriend van David.

Richteren 11:1: Jefta, “een dapper held”

I Koningen 17:1: “Elia de Thisbiet” kwam uit Gilead, of Gad.

HOOFDSTUK 43

Aser

Net als bij verschillende andere aartsvaders is er weinig van de persoonlijke geschiedenis van Aser overgeleverd. Hij is de achtste zoon van Jakob uit Zilpa, de slavin van Lea. Lea was erg verheugd bij zijn geboorte. Ze noemde hem Aser, dat betekent in het Hebreeuws: “Gelukkig” (Genesis 30:13).

Van zijn kindertijd en jonge jaren weten we niets. Alleen, dat hij samen met zijn broers opgroeide, en met de rest van de familie naar Egypte trok. Aser had vier zonen en een dochter met de naam Sara. Uit hen is de stam voortgekomen, die zijn naam draagt (I Kronieken 7:30).

Toen de Kronieken werden geschreven, zei men over de mannen van de stam Aser: Het zijn “uitgelezen mannen, dappere krijgshelden” (I Kronieken 7:40). Zesentwintigduizend van hen waren “voor de krijgsdienst opgetekend” (zie ook I Kronieken 12:36).

De naam Aser (dit is de Griekse vorm van het woord; in het Hebreeuws is zijn naam Asjer), is aan één afdeling van de honderdvierenveertigduizend gegeven (Openbaring 7:6). Daarom is het karakter van Aser het belangrijkste, waarop we moeten letten. Omdat er weinig tot niets over zijn leven is opgeschreven, zullen we de profetische woorden van Jakob en Mozes als studiegidis moeten gebruiken.

De zegen voor Aser van aartsvader Jakob bij zijn sterven was: “Aser, zijn brood zal overvloedig zijn, en hij zal koninklijke lekkernijen leveren” (Genesis 49:20). Deze woorden duiden op voorspoed.

Toen Mozes zijn afscheidszegen over de stammen van Israël uitsprak, zei hij: “Moge Aser gezegend zijn met zonen; laten zijn broers hem goedgezind zijn en zijn voet in olie dompelen. IJzer en brons zal onder uw schoenen zijn; laat uw kracht zijn overeenkomstig uw dagen!” (Deuteronomium 33:24–25).

Aser schijnt een beminlijke aard gehad te hebben. Want zijn broers waren hem goedgezind. Ze worden opgeroepen “zijn voet in olie” te dompelen. Sommige mensen bezitten de gelukkige eigenschap, dat zij altijd uit moeilijkheden weten weg te komen, alsof hun voeten in olie zijn gedompeld. Zij stappen blijkbaar over moeilijkheden heen, die anderen doen struikelen. Zij dopen hun voeten in olie en lopen gladjes over de ruige paden van het leven heen.

Aser kreeg de kostbare belofte: “Laat uw kracht zijn overeenkomstig uw dagen” Jakob had van hem gezegd: “Hij zal koninklijke lekkernijen leveren” En Mozes: “laten zijn broers ... zijn voet in olie dompelen” In het gewone dagelijks leven krijgt iemand, die zijn voet in olie dompelt, en soepeltjes door het leven gaat, maar weinig waardering. De sympathie gaat meestal uit naar de mensen, die geen geoliede voeten heeft; die al het ruwe op de weg moet meemaken. Maar God kent de mensen die hun hoofd omhoog houden en opgewekt door het leven gaan. Het zijn mensen die “koninklijke lekkernijen” leveren, in de vorm van vriendelijke woorden die anderen opvrolijken. God weet, dat zij in werkelijkheid vaak zwaardere beproevingen krijgen te verduren dan iemand, die zucht en jammert over hoe ruw de levensweg is. En God spreekt tegen deze opgewekte mensen: “Laat uw kracht zijn overeenkomstig uw dagen.”

Het is iets heerlijks, je voet in olie te dompelen! Olie is een symbool van de Heilige Geest. Iemand, van wie zelfs maar de voeten met de Geest van God worden gezalfd, zal de ruwe plaatsen in het leven passeren met een hart vol lof en dank. Zo iemand zal ijzer en brons onder de voeten hebben – een stevig fundament. Zo iemand valt niet in de valkuilen van

het leven. Want God verzekert hem of haar: “Laat uw kracht zijn overeenkomstig uw dagen.”

De voeten van iemand, die zijn voet in olie dompelt, zal schoenen van ijzer en brons krijgen. Toen de geliefde discipel in een visioen de Heiland zag, terwijl Hij als onze Hogepriester in het heiligdom in de hemel dienst deed, leken zijn voeten “van blinkend koper, gloeiend gemaakt in een oven” (Openbaring 1:15). Brons kan alleen in een oven worden gemaakt. Dat de voeten van de Heiland “van blinkend koper, gloeiend gemaakt in een oven” waren, herinnerde Johannes aan de vurige oven van de aanvechting, waar de Heiland door was gegaan.

Sommige mensen zijn zó door de Heilige Geest geïnspireerd – en volgen zó dicht in de met bloed bevlekte voetstappen van de Heiland – dat hun voeten geschoeid lijken te zijn met brons. Hun voeten lijken op die van hun Meester. De voeten van anderen zijn bedekt met ijzer. Zij hebben ook een speciale kracht, die hun gegeven is. Maar ze hebben niet in zo’n nauwe relatie met de Meester als hun broeders en zusters.

Twaalfduizend van de honderdvierenveertigduizend zullen tot de stam Aser behoren.

Mensen, die hun voet in de olie dopen – en die zó vol van Gods Geest zullen zijn, dat zij de Heer via Zijn Geest de ruwe plaatsen op hun levenspad laten effenen. De bergen aan moeilijkheden zullen, net als voor het aangezicht van Zerubbabel, tot vlakke worden (Zacharia 4:6–7). Ze zullen “koninklijke lekkernijen” leveren: opwekkende en troostende woorden. Die zullen anderen moed geven op hun levensweg. Het is goed, te leren om je voet in de olie te dopen, en het karakter van Aser te ontwikkelen.

Over de stam Aser staat niet veel meer, dan er over de persoon verteld wordt. De stam wordt samen met de andere stammen genoemd. Maar in de heilsgeschiedenis wordt niets verteld over wat zij als stam hebben ondernomen.

Aser is de enige stam ten westen van de Jordaan, met uitzondering van Simeon, die geen held of richter aan het land geschonken heeft. De onbekendheid, die de leden van deze stam omgeeft, wordt slechts door één bekend persoon doorbroken: Anna, de profetes, die in de tempel “met vasten en bidden God dag en nacht diende” (Lukas 2:36–38). Zij kreeg de eer, het blijde nieuws van de geboorte van Christus te verkondigen aan de gelovigen, die uitzagen naar de verlossing van Israël.

Het gebied van Aser grensde aan de Grote Zee. Het omvatte de berg Karmel, de plaats van de grote overwinning van Elia en strekte zich naar het noorden uit. De nakomelingen van Aser hadden niet het vurige en strijdlustige karakter van sommige andere stammen. Ze verdreven de vroegere inwoners niet uit het land. “de Aserieten woonden te midden der Kanaänieten, die er inheems waren” (Richteren 1:31 – 32). Het gevolg van deze vermenigving met de heidenen was, dat zij zeer verzwakt raakten.

Toen Israël bij de Sinai geteld werd, was Aser een sterke stam (Numeri 1:40–41). Maar in de dagen van David waren zij zó in aantal teruggelopen, dat hun naam niet genoemd wordt bij de voornaamste aanvoerders, die David uitkoos (I Kronieken 27:16–21). Als stam weken zij af van de wegen van de Heer. Toch waren er ook onder hen mensen met een oprecht hart, die God dienden.

Toen Hiskia zijn grote Pesachfeest hield, en heel Israël uitnodigde om het feest in Jeruzalem bij te wonen, werden de boodschappen soms door de hele stam uitgelachen en bespot. “Maar enige mannen uit Aser ... verootmoedigden zich en kwamen naar Jeruzalem” (II Kronieken 30:10–11). Het vereist morele kracht om trouw aan God te zijn, wanneer de deinende menigte aan alle kanten het licht van Gods woord afwijst. Deze geest van trouw heeft de stam nooit verlaten. De Heiland kwam Zijn tempel voor het eerst in menselijke gedaante binnen. Eén van de *twee* personen uit de hele stad Jeruzalem, die in de geestelijke

positie verkeerde, dat zij dit “Kind als de Verlosser van Israël” konden herkennen, was de profetes Anna uit de stam Aser.

Samenvatting

I Kronieken 7:30: Aser had vier zonen en één dochter, uit wie de stam ontstaan is, die zijn naam draagt.

Numeri 26:47: De stam telde 53.400 man, toen zij het beloofde land binnentrokken.

Aser schonk het land geen held of richter

Lukas 2:36–38: De profetes Anna is de enige bekende persoon uit de stam Aser, die in de Bijbel genoemd wordt.

HOOFDSTUK 44

Issaschar

Issaschar was de negende zoon van Jakob, en de vijfde van Lea, zijn eerste vrouw. Over Issaschar als persoon zwijgt de Bijbel. Alleen zijn geboorte wordt vermeld. We weten niets over hoe hij met zijn broers omging. Maar de zegen van zijn oude, stervende vader onthult de geschiedenis van het leven van Issaschar: een leven van zelfopoffering en het dragen van lasten. Ook krijgen we een beeld van zijn stille en zachtmoedige geest.

Jakob vergelijkt hem met een geduldige ezel, die twee zulke zware lasten draagt, dat hij eronder neerknielt. Het feit, dat het hier niet over een normaal dier gaat maar over een “sterk” dier, geeft aan hoe sterk het karakter van Issaschar was. “Issaschar is een ezel met een sterk gebeente, die tussen twee lasten ligt” Vervolgens onthult de aartsvader het geheim van Issaschars leven van zelfopoffering. Hij vertelt het motief, dat hem ertoe bracht de dubbele last te dragen: “Als hij ziet, dat het goed rusten is en het land liefelijk, buigt hij zijn schouders om te dragen en verricht zwaar slavenwerk” (Genesis 49:14–15).

Veel mensen verliezen hun zegen, door te morren en te klagen wanneer er van hen gevraagd wordt, dubbele lasten te dragen. Maar Issaschar werd gesteund door de gedachte aan het liefelijke land dat hem wachtte, waar het goed rusten is. Diezelfde hoop zal ook vandaag lastdragers steun geven.

In de veldslag bij Megiddo zien we, dat Issaschar trouw is aan het karakter, dat in Jakobs zegen bij zijn sterven geschilderd wordt. “Ook vorsten van Issakar (daalden af), met Debora. En als Issakar, zo ook Barak!” (Richteren 5:15). Uit de woorden van Debora af te leiden, lijkt het alsof Issaschar de lasten van de strijd nog meer droeg dan Barak.

Dezelfde karakterbeschrijving wordt van Issaschar gegeven, toen alle stammen vergaderd waren om David tot koning over Israël te kronen. Issaschar had een helder onderscheidingsvermogen. Er staat vermeld: “De Issascharieten, die de juiste tijden kenden, zodat zij wisten wat Israel doen moest” Zij stonden voor mensen, die zware verantwoordelijkheden droegen, steunpilaren voor het werk van God. Het waren geen oorlogsspecialisten, zoals Zebulon, die klaar stonden om van het ene moment op het andere impulsief op te rukken naar waar de strijd het heetst was. Maar zij waren in staat een veldslag voor te bereiden, en het zwaarste werk op zich te nemen.

Al de verschillende fases van een christelijk karakter zijn nodig om het volmaakte karakter van Christus te vormen. De lastdrager neemt binnen het werk voor God net zo'n belangrijke plaats in als het koninklijke Juda, of de leraar uit de stam van Levi.

Uit elke groep zullen er twaalfduizend in dat wonderlijke gezelschap zijn, de honderdveertigduizend, “die het Lam volgen waar Het ook naartoe gaat” (Openbaring 14:4).

De kinderen van Issaschar waren een hard werkende, geharde en dappere stam. Ze werkten met geduld en waren in de oorlog onoverwinnelijk. Het waren “dappere helden” (I Kronieken 7:1 – 5). Zij hadden één van de rijkste gedeelten van Palestina in bezit. In het oosten werd het begrensd door de rivier de Jordaan, in het noorden door Zebulon, en in het zuiden door de halve stam Manasse.

Er lagen veel steden binnen de grenzen van Issaschar, die in de heilsgeschiedenis genoemd worden. De grote overwinning van Barak en Debora werd er behaald “in Taänach, bij de wateren van Megiddo” (Richteren 5:19).

Sunem was de woonplaats van de edele vrouw, die een extra kamer bouwde voor Elisa, de “heilige man van God” Ze deed dit, toen ze ontdekte dat haar huis niet groot genoeg was om hem te herbergen. Zo zou zij het voorrecht hebben, om hem bij haar thuis te kunnen

ontvangen (II Koningen 4:8 – 10). Bij alle rijke zegeningen, die zij in haar leven ontving (II Koningen 4:12–37), wist zij maar al te goed, hoe waar deze woorden zijn: “Voor zover u dit voor één van deze geringste broeders van Mij gedaan hebt, hebt u dat voor Mij gedaan” (Mattheüs 25:40).

Bij de poort van de stad Naïn, aan de grens van Issaschar, klonken de woorden van de Heiland: “Jongeman, Ik zeg u, sta op!” Dit bracht leven en gezondheid in het dode lichaam van de man, die zijn vrienden naar zijn graf droegen (Lukas 7:11–17).

In het zelfde gebied, dat door de voetstappen van de Heiland en van Gods profeten werd geheiligd, werd de macht van de duivel ook zichtbaar. In Endor, in het land van Issaschar, beging Saul de grootste zonde van zijn leven door een heks te raadplegen. Zo verliet hij God helemaal, en werd een prooi van de duivel (I Samuel 28:7–25). Saul werd gedood, omdat hij “zelfs de geest van een dode ondervraagd en geraadpleegd had” (I Kronieken 10:13–14). Mensen die vandaag hetzelfde doen, zullen uiteindelijk door hetzelfde lot getroffen worden. Zij zullen geestelijk sterven, en voor eeuwig van de Heer gescheiden zijn (Jesaja 8:19–20).

b Hand. 9:40

Jizreël, gelegen in de vruchtbare vlakte van Jizreël, was het toneel voor de goddeloze moord op Naboth (I Koningen 21:1–19). En in de straten van diezelfde stad aten de honden het vlees van Izebel (II Koningen 9:30–37).

Tola, onder wiens regering Israëel drieëntwintig jaar rust had, kwam uit de stam Issaschar (Richteren 10:1–2). Basa, die vierentwintig jaar over het koninkrijk in het noorden regeerde, was een Issaschariet. “Hij deed wat kwaad was in de ogen van de HERE” Ela, zijn zoon, volgde in zijn voetstappen. Hij werd door Zimri vermoord. En de koninklijke macht werd de stam Issaschar weer uit handen genomen (I Koningen 15:27–16:10).

Issaschar vormde het centrum van de macht voor Izebel. De Baälaanbidding, die zij invoerde, heeft nog lang na haar dood invloed gehad.

Ongeveer vijf jaar voordat Issaschar door Salmanassar in gevangenschap naar Assyrië gevoerd werd (II Koningen 17:3–6), vierde Hizkia in Jeruzalem het grote Pesachfeest. De stam Issaschar was zover afgeweken van de ware godsdienst, dat zij vergeten hadden de noodzakelijke reiniging door te voeren. Toch nam een aantal van hen de uitnodiging aan. Ze gingen naar het feest, hoewel ze ritueel niet klaar waren om eraan deel te nemen. Hizkia's band met de Heer was voldoende, om in te zien, dat een hartsverlangen om God te dienen belangrijker was dan vormen en rituelen. Hij stond toe, dat zij van het Pesachmaal aten. Terwijl zij dat deden, bad hij het volgende gebed: “De HERE, die goed is, doe verzoening over ieder die zijn hart erop gericht heeft God, de HERE, de God van zijn vaders, te zoeken, al was het niet naar de reinheid welke bij het heilige past” “Het is namelijk niet wat de mens ziet, want de mens ziet aan wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan” “En de HERE verhoorde Hizkia en genas het volk” (II Kronieken 30:17–20 NBG; I Samuel 16:7).

Samenvatting

I Kronieken 7:1: Issaschar had vier zonen. Uit hen ontstond de stam die zijn naam draagt.

Numeri 26:23–25: Toen de kinderen van Israël het beloofde land binnentrokken, telde Issaschar 64.300 man.

Issaschar bezat één van de rijkste delen van Palestina.
Het dal van Megiddo, of de vlakte van Jizreël, lag binnen de grenzen van Issaschar.

Richteren 10:1–2: Tola, die Israël drieëntwintig jaar richtte, was een Issaschariet

I Koningen 15:27: Basa, koning van Israël, was uit de stam Issaschar.

HOOFDSTUK 45

Zebulon

Lea was de moeder van zes van de twaalf aartsvaders. Jakob accepteerde polygamie, onder wat je zou kunnen noemen: de druk van de omstandigheden. Toch is het is waard om op te merken, dat hij Lea, zijn eerste vrouw, als zijn wettige echtgenote beschouwde. Zij werd begraven in het familiegraf. Toen hij ging sterven, vroeg hij, of hij in de spelonk van Machpela begraven mocht worden. “Daar hebben ze Abraham begraven, en Sara, *zijn vrouw*. Daar hebben ze Izaäk begraven en Rebekka, *zijn vrouw*. En daar *heb ik Lea begraven*” Dat was één van de laatste woorden, die Jakob zei. Het lijkt erop, dat hij wilde dat zijn nakomelingen over het bekende graf zouden kunnen zeggen: “Daar hebben ze Jakob begraven, en Lea, *zijn vrouw*” (Genesis 49:31)

Tijdens zijn leven had Jakob zich door de omstandigheden, en zijn liefde voor Rachel, laten beïnvloeden. Maar toen hij oog in oog met de dood stond, erkende hij Gods oorspronkelijke plan voor het huwelijk (Genesis 2:24).

Zebulon was de jongste zoon van Lea. Hij was ouder dan Jozef, en werd geboren, toen Jakob nog in dienst van Laban was. Jakob wees op zijn sterfbed op profetische wijze Zebulon zijn erfdeel aan. Hij zei: “Zebulon zal aan de zee kust wonen. Hij zal wonen aan de kust, bij de schepen. Hij zal grenzen aan Sidon” (Genesis 49:13).

Het erfdeel van Zebulon in het beloofde land lag tussen het grondgebied van Nafthali en Issaschar. In het zuiden grensde het aan de westoever van het meer van Galilea. Men veronderstelt, dat het zich uitstreckte tot aan de Grote Zee. Mozes sprak in zijn afscheidszegen over Zebulon als een zeevarende natie (Deuteronomium 33:18–19).

De Bijbel vermeldt niets over Zebulon als persoon, alleen zijn geboorte. Er worden hem drie zonen toegeschreven, die de stichters werden van de stam die zijn naam draagt (Numeri 26:26–27). Er wordt niet verteld, of deze stam enig aandeel heeft gehad in de gebeurtenissen van de tocht door de woestijn, of in de verovering van Palestina.

Debora zegt in haar overwinningsslied na de veldslag bij Megiddo, dat er in de stam Zebulon mensen waren, die “de staf van de schrijver” hadden (Richteren 5:14 SV). In de kantlijn van de King James Version staat: “zij die met de pen schrijven” Dit zou erop wijzen, dat zij literair of artistiek waren aangelegd.

De veldslag was een afschaduwing van de grote strijd van Armageddon. “Zebulon is een volk, dat zijn leven op het spel zette ... in het hooggelegen land” (Richteren 5:18 NBG). Of, wanneer je de Statenvertaling volgt: “het is een volk, dat zijn ziel versmaad heeft tot de dood” God en Zijn zaak waren kostbaarder voor hen dan hun eigen leven of reputatie.

Twaalfduizend van de honderdvierenveertigduizend zullen de stad van God binnengaan onder de naam Zebulon. Twaalfduizend mensen, die wanneer de vijanden van de Heer talrijk zijn en overal om hen heen, ‘hun ziel versmaad hebben tot de dood in het hooggelegen land.’ Er zullen personen op hoge posities zijn, die net als vroeger de mensen van Zebulon “met de pen van de schrijver schrijven” Zij zullen grote invloed uitoefenen. Deze personen zullen, wanneer de zaak van God in een crisis komt, opstaan en ‘hun leven op het spel zetten in hooggelegen land.’ Zo zullen zij de zaak van God aan de overwinning helpen.

Het was zuivere liefde, waardoor Zebulon gedreven werd in die vroegere veldslag. Want Debora zegt: “Geen stuk zilver maakten zij buit” (Richteren 5:19). Uit het verslag zou je kunnen afleiden, dat Zebulon en Nafthali op dit punt uitzonderingen waren. Er wordt niet verteld, of zij soms meer voorspoed in wereldse goederen hadden, en daarom beter dan de andere stammen in staat waren om als onafhankelijke krijgers de strijd aan te gaan.

Israël keerde uit ballingschap terug. Toen daarna Gods zaak opnieuw in een crisis verkeerde, trad Nehemia naar voren, een zelfstandig optredend werker. Hij deed wat anderen niet konden doen. De Heiland hing dood aan het kruis, en de discipelen waren met schande overladen. Toen traden Jozef van Arimatea en Nicodemus naar voren, twee rijke mannen met een hoge positie. Zij verrichtten een daad voor de Heiland, waartoe de mensen die Hem misschien oprechter liefhadden niet in staat waren.

Misschien hebben Zebulon en Naffthali God niet méér liefgehad dan de andere stammen. Toch lijkt uit het verslag van Debora te volgen, dat zij een keer in de strijd brachten, doordat zij hun leven waagden. En voor hun diensten verlangden zij “geen stuk zilver.” Het lijkt erop, dat Zebulon een intelligente stam was, gezegend met de goederen van deze wereld. Maar toen de zaak van God in een crisis raakte, zien we dat zij alles riskeerden om de eer van Gods naam hoog te houden.

Meer dan tweehonderd jaar later was er opnieuw een crisis in de zaak van God. Saul was dood. De mensen in Israël met een trouw hart kwamen “tot David ... te Hebron, om volgens de belofte van de HERE het koningschap van Saul op hem te doen overgaan” (I Kronieken 12:23 NBG). Elke stam was vertegenwoordigd. Maar geen enkele stam overtrof Zebulon in aantal en uitrusting. Zij kwamen met vijftigduizend geoefende krijgers en brachten hun eigen wapens mee. Ze waren “toegerust tot de krijg,” en in staat om “in slagorde stand te houden” En wat voor de zaak van God nog waardevoller was dan aantallen of vaardigheid: ze hadden een “onwankelbaar hart” (I Kronieken 12:33 SV).

Wie is bereid om zo'n karakter door de vrees van de Heer te vervolmaken; en zo het zegel van God op zijn voorhoofd te krijgen? Wie verlangt zo ernstig naar het karakter van Zebulon, dat hij bereid is, zijn leven om Christus' wil aan smaad bloot te stellen?

Het land Zebulon heeft de hoge eer gehad, dat het een thuis bood aan Jezus in Zijn kindertijd. Nazareth lag binnen zijn grenzen. Het volk hier had de gelegenheid om méér van Christus te zien en te horen, dan mensen van waar elders dan ook.

Jesaja profeteerde, dat het land Zebulon een groot licht zou zien (Jesaja 9:1–2). Deze profetie is ook werkelijk in vervulling gegaan. Want Zebulon had binnen zijn grenzen het grootste Licht wat de wereld ooit te zien gekregen heeft.

Het eerste wonder dat Jezus deed, was in Kana in Zebulon. Ook in Kana kwam een hoveling tot Jezus vragen om het leven van zijn zoon. En aan dit verzoek werd, zoals elk gelovig gebed, door de Grote Arts voldaan.

Samenvatting

- Genesis 46:14: Zebulon had drie zoons. Hun nakomelingen vormden de stam die zijn naam droeg.
- Numeri 26:26–27: De stam telde 60.500 man, toen zij het beloofde land binnentrokken.
- Richteren 5:19: In de slag van Megiddo, een afbeelding van Armageddon, waren de Zebulonieten zelfstandige krijgers.
- Mattheüs 2:22–23: Nazareth, waar Jezus Zijn jeugd doorbracht, lag binnen de grenzen van Zebulon.

Jesaja 9:1-2: Jesaja profeteerde, dat Zebulon een groot licht zou zien.

HOOFDSTUK 46

Jozef

Op de bladzijden van de heilsgeschiedenis neemt Jozef een voorname plaats in. Hij behoort tot de weinige heilige personen, van wie het Geïnspireerde Woord geen overtredingen heeft vermeld.

Jozef ontving één van de drie onderdelen van het eerstgeboorterecht. Het is interessant te zien, dat elk van die onderdelen onsterfelijk is geworden.

Juda wist binnen het gezin zo'n volmaakt karakter te ontwikkelen, dat hem de eer werd geschonken om verwekker van de Messias te mogen zijn. En voor de troon van God in de hemel wijzen heilige wezens naar Christus en zeggen: "Zie, de Leeuw uit de stam van Juda, de Wortel van David" (Openbaring 5:5).

Levi overwon in een tijd van grote crisis voor de zaak van God. Zo vervolmaakten de leden van deze stam een karakter, dat hen recht gaf op het priesterschap. Dit ambt was een afschaduwing van het ambt van de grote Hogepriester in de hemel (Hebreeën 8:1–5).

Jozef was gescheiden van zijn broers. Hij was omringd door afgodendienaars in een vreemd land. Hij behaalde een overwinning, die hem recht gaven op een dubbele portie van de erfenis. Twee erfdeelen in het beloofde land werden aan de familie van Jozef gegeven. En de hele eeuwigheid lang zullen twee afdelingen van dat uitgelezen gezelschap – de honderdvierenveertigduizend – de namen dragen van Jozef en van Manasse, de zoon van Jozef; als herinnering aan zijn trouw (Openbaring 7:6, 8). Dit is profetisch aangekondigd in de zegen, die zijn vader gaf:

"De zegeningen van uw vader en van uw moeder
gaan de zegeningen van de eeuwige heuvels te boven.

Zij zullen rusten op het hoofd van Jozef,

en op de kroon van het hoofd van hem

die van zijn broers was gescheiden" (Genesis 49:26, vertaling van Spurrell)

Jozef was de elfde zoon van Jakob, de eerstgeborenen van Rachel, de vrouw van wie hij hield (Genesis 30:22–24). De eerste zeventien jaar van zijn leven bracht hij in het gezin van zijn vader door (Genesis 37:2).

De belangrijkste punten, die over de jeugd van Jozef verteld worden, zijn de grote liefde van Jakob voor de jongen, de veelkleurige mantel, de dromen van Jozef, en dat hij naar Egypte werd verkocht.

Er schuilt heel duidelijk een belangrijke betekenis in die veelkleurige mantel. Jozef was geen kind, toen hij die mantel kreeg, maar een jongeman van zeventien jaar, met een voorbeeldig karakter. Zijn oude vader wist, dat Ruben zijn recht had verspeeld om als priester van het gezin dienst te kunnen doen. En toen de aartsvader het vrome leven van Jozef zag, was het niet meer dan logisch, dat hij hem zou uitkiezen als iemand, die waardig was de heilige dienst te verrichten. Het is mogelijk, dat hem in een visioen een blik is gegund op de grote hemelse Priester. Misschien heeft hij daarom een vage afbeelding gemaakt van deze priesterkleren, om die door zijn nakomelingen te laten dragen.

Maar God kijkt niet, zoals de mensen kijken. Uit dat groepje na-ijverige en jaloerse zonen, die in hun hart een moord beraamden, nam de Heer er één uit: Levi. Hij zuiverde en verfijnde hem net zo lang, totdat zijn nakomelingen geschikt gemaakt waren om het heilige priesterambt te vervullen.

De dromen van Jozef, waarin onthuld werd, dat de familie voor hem zou buigen, waren méér dan het jaloerse hart van de tien broers kon verdragen. Op dat moment was Benjamin, de twaalfde zoon, nog maar een kind.

Toen Jozef naar zijn broers in het veld kwam, een eind bij hun vader vandaan, leek het erop dat iedereen moordplannen tegen hem had, behalve Ruben. De Joodse traditie leert, dat Simeon Jozef vastbond, voordat zij hem in de put neerlieten. Het plan was, dat hij daarin zou omkomen. Anders was hij er misschien uitgeklimmen en ontsnapt.

Toen de dromen uit de kindertijd van Jozef in vervulling gingen, en de broers zich voor hem met hun gezicht ter aarde bogen, herinnerde hij zich zijn dromen (Genesis 42:6–9). Mogen we hier niet uit concluderen, dat Jozef, toen hij zijn bedienden beval om Simeon voor hun ogen te binden, terugdacht aan hoe Simeon hem had vastgebonden? Hij was ongevoelig voor zijn smeken om genade, terwijl deze zelfde mannen zonder enig medelijden toekeken. Simeon moet er ook aan teruggedacht hebben. Want Ruben had de broers vlak daarvoor aan hun wreedheid tegenover Jozef herinnerd (Genesis 42:21–24). Jozef koesterde in zijn hart geen wrok. Hij kon tot deze mannen zeggen: “U hebt mij niet hiernaartoe gestuurd, maar God zelf” (Genesis 45:8). “U hebt kwaad tegen mij beraamd, maar God heeft dat ten goede gewend” (Genesis 50:20). Jozef zag in alles alleen de hand van de Heer. Toen hij als slaaf verkocht werd aan Potifar, besepte hij, dat hij in Gods hand was. Hij greep zich in geloof aan God vast. En terwijl hij Potifar diende “*werden de spieren van zijn handen gesterkt met kracht van de Machtige van Jakob*” (Genesis 40:24, vertaling van Spurrell).

De psalmist zegt: “Tot de tijd dat het woord van de HEERE vervuld werd, heeft Zijn belofte hem gelouterd” (Psalm 105:19). Hij geloofde in het Woord van God, dat hem in zijn kindertijd geleerd was. Dat Woord gaf hem moed in de gevangenis, en hield hem nederig toen hij over Egypte regeerde. Zijn kracht, zowel in tegenspoed als voorspoed, was afkomstig van de “Machtige van Jakob.”

Wanneer we letten op de strikte integriteit van Jozef te midden van de duisternis van Egypte, mogen we niet vergeten, dat zijn moeder Rachel leefde tot hij ongeveer zestien jaar was. Nadat zij door haar godvruchtige aanwijzingen haar zoon gesterkt had voor de grote levenstaak die hem wachtte, legde God Rachel genadig ter ruste, vóórdat Jozef naar Egypte werd verkocht. Dit grote verdriet bleef haar bespaard. En de hele eeuwigheid door mag zij de vruchten van haar opvoeding aanschouwen. Want zonder twijfel zijn het de godvruchtige aanwijzingen van zijn moeder geweest, die Jozef in staat stelden zo’n nauwe band met God te krijgen. Daardoor kon Jakob zeggen: “Maar zijn boog is gespannen gebleven; zijn armen en zijn handen zijn soepel gebleven door de handen van de Machtige van Jakob” (Genesis 49:24).

De Septuagintvertaling van Genesis 49:26 verbindt de naam van de moeder met die van de vader in de zegen: “De zegeningen van uw vader *en van uw moeder* gaan de zegeningen van de eeuwige bergen te boven, en ook de zegeningen van de eeuwige heuvels” De stervende aartsvader dacht aan het karakter van Jozef. Hij herinnerde zich de jaren van trouwe aanwijzingen, die Rachel hem vanaf zijn geboorte gegeven had, totdat de dood scheiding tussen hen maakte. De moeders van de andere zonen worden niet in de zegeningen genoemd. Gelukkig de moeder die zulke aanwijzingen geeft, en driemaal gelukkig het kind dat ze ontvangt. Er schuilt kracht in een godvruchtige opvoeding in de kindertijd. Die vormt het karakter. Ze plaatst “een liefelijke krans” op het hoofd van degene die zo’n opvoeding krijgt (Spreuken 1:7–9).

Jozef zag Gods hand in alles wat hem in zijn leven overkwam. Job vertoont dezelfde geest. Want nadat God had toegelaten, dat de duivel al zijn aardse bezittingen afnam, hield hij helemaal geen rekening met de duivel. Hij zei: “*De HERE heeft gegeven, de HERE heeft ge-*

nomen, de naam des Heren zij geloofd" (Job 1:21). Wanneer je deze geest in je hart koestert, maakt die een mens groot, net als in de dagen van Job en Jozef.

De eerste jaren van Jozefs leven in Egypte gingen voorbij in het huis van Potifar, die hem het opzicht over al zijn zaken gaf (Genesis 39:4–6). "Zijn heer zag, dat de HEERE met hem was, en dat de HEERE al wat hij ter hand nam voorspoedig maakte" (Genesis 39:3).

Over Jozefs persoonlijke verschijning wordt verteld, dat hij "een mooi uiterlijk" had en "een knap gezicht" (Genesis 39:6). De vrouw van zijn meester probeerde hem in haar strikken te vangen. Maar zijn antwoord was: "Hoe zou ik dan dit grote kwaad doen en zondigen tegen God?" (Genesis 39:9). Hieruit bleek zijn strikte integriteit. Het kostte hem wel zijn functie. Vanuit zijn erepositie werd hij in de gevangenis gegooid. Opnieuw steunde God Jozef, en hij kreeg een eervolle functie als opzichter over alle gevangenen (Genesis 39:20–23). Hij accepteerde zijn situatie in de gevangenis als afkomstig uit de hand van de Heer.

Na een leven van meerdere jaren in de gevangenis, stond hij op zijn dertigste (Genesis 41:46). voor de farao, en legde de dromen van de koning uit. Maar hij zorgde er wel voor, dat hij God alle eer gaf. Toen werd hij verhoogd tot de tweede plaats in het koninkrijk (Genesis 41:43). In die positie leerde hij de Egyptische hovelingen wat wijsheid was (Psalm 105:21–22).

Jozef legde in de zeven jaren van overvloed grote voorraden graan aan voor de zeven jaren waarin honger zou zijn. Hij trouwde met een Egyptische vrouw. En tijdens de zeven jaren van overvloed werden zijn twee zonen geboren, Manasse en Efraïm (Genesis 41:45; 50–52). Jozef was al negen jaar de voornaamste heerser van Egypte, toen zijn broers naar Egypte kwamen om voedsel te kopen. Het is interessant om te zien: Toen Jozef zijn broers vertelde, dat hij Benjamin als gijzelaar zou vasthouden, hoorde hij Juda tot zijn genoegdoening aanbieden, dat hij zijn leven lang Jozefs slaaf zou zijn, in de plaats van Benjamin. Juda was uitgerekend degene, die jaren geleden het idee had geopperd, om Jozef voor twintig zilverstukken aan de Ismaëlieten te verkopen.

Jozef had het voorrecht, dat hij zijn vader en zijn broers vele jaren mocht onderhouden. En hij mocht zien, dat de dromen uit zijn jeugd in vervulling gingen.

Uit het lange leven van Jozef – hij werd honderdtien jaar oud – hebben we geen enkele melding, dat hij ooit in enig opzicht ontrouw aan God is geweest. Hij stierf met een krachtig geloof in de belofte, die aan Abraham, Izaäk en Jakob gedaan was. Zijn laatste woorden waren: "God zal zeker naar u omzien. En dan moet u mijn gebeente van hier meenemen" (Genesis 50:25). Zijn lichaam werd gebalsemd. En toen Mozes de kinderen van Israël uit Egypte leidde, voerden zij zijn opdracht bij zijn sterven uit (Genesis 50:25; Exodus 13:19). Wanneer de stem van Christus de slapende heiligen uit hun stoffige bedden zal roepen, zal Jozef opspringen, met heerlijke onsterfelijkheid bekleed. Dan zal hij de "Herder, de steenrots van Israël" (Genesis 49:24). begroeten. Door het geloof in Hem heeft hij al zijn overwinningen behaald.

Samenvatting

Genesis 46:27:	Twee grote stammen zijn uit de twee zonen van Jozef voortgekomen.
Numeri 26:34 37; Genesis 49:22:	Toen de kinderen van Israël het land binnentrokken, telden de nakomelingen van Jozef in totaal 85.200 man.

- I Kronieken 5:1: Jozef ontving één onderdeel van het eerstgeboorterecht: het dubbele aandeel in de erfenis.
- Openbaring 7:6, 8: Dit aandeel van het eerstgeboorterecht wordt in eeuwigheid voortgezet, doordat twee afdelingen van de honderdvierenvertigduizend Jozefs gezin voorstellen.

HOOFDSTUK 47

Benjamin

Benjamin, de twaalfde zoon van Jakob, bleef bij zijn geboorte moederloos achter. Als enig verzoek van zijn moeder Rachel wordt vermeld, dat zij wilde, dat de baby Benoni genoemd zou worden, “zoon van mijn verdriet” Maar Jakob veranderde de naam in Benjamin, “de zoon van de rechterhand” (is ook: “zoon van het geluk”) (Genesis 35:16–18).

De tedere liefde van de vader voor zijn moederloze zoon blijkt uit het feit, dat hij niet bereid was om hem samen met zijn broers naar Egypte te laten gaan (Genesis 42:38). Benjamin wordt vaak als jongen afgeschilderd, toen hij naar Egypte ging. Maar in de verslagen staat te lezen, dat hij op dat moment vader was van tien zonen (Genesis 46:21). Door de patriarchale structuur van de maatschappij toen stond hij ongetwijfeld meer onder leiding van zijn vader, dan getrouwde zonen tegenwoordig zijn.

Over de persoon van Benjamin wordt weinig verteld. Maar de stam die zijn naam droeg, speelde een vooraanstaande rol in de geschiedenis van de kinderen van Israël.

Het karakter van de stam lijkt te worden omschreven in de profetische woorden van Jakob in zijn afscheidszegen: “Benjamin is een verscheurende wolf; ’s morgens verslindt hij zijn prooi, en ’s avonds deelt hij buit uit” (Genesis 49:27). Deze woorden beschrijven niet een karakter om jaloers op te zijn. Het lijkt meer op een kind, dat verwend en gekoesterd is, totdat het eigenzinnig en prikkelbaar is geworden. Dat kun je ook verwachten van de jongste zoon in een groot gezin, zonder moeder die hem in bedwang kan houden.

Diezelfde koppige geest vertoonde de stam Benjamin ook. Ze hebben gevochten, totdat ze bijna uitgeroeid waren. Dat deden ze liever dan de goddeloze mannen van Gibeon te leveren, zodat die gestraft konden worden (Richteren 20:12–48). Ondanks het feit, dat zij tot een aantal van 600 man waren teruggebracht, waren ze in de tijd van David toch weer een grote stam geworden (I Kronieken 7:6–12).

In de tijd van de Richteren konden de Benjaminiten zeventienhonderd man leveren, “links-handig, en ieder van hen slingerde met een steen tot op een haar, zonder te missen” (Richteren 20:16).

Ongeveer driehonderdvijftig jaar later lezen we over de sterke mannen van Benjamin: ze waren “bekwaam om zowel rechterhand als linkerhand te gebruiken bij het slingeren van stenen en het schieten met pijl en boog” (I Kronieken 12:1–2). De Benjaminiten waren de enige stam die zich in boogschieten had geoefend. Hun vaardigheid in het hanteren van boog en slinger werd geroemd (I Kronieken 8:40; II Kronieken 17:17; II Samuel 1:22).

Het grondgebied van Benjamin lag ten noorden van dat van Juda. De grenslijn tussen de twee stammen liep door de stad Jeruzalem.

Na de grote crisis die voortkwam uit de ongelukkige gebeurtenissen in Gibeon (Richteren 19:14–39). waren er veel dingen die zouden meehelpen, om de koppige en eigenzinnige aard van de stam te veranderen.

Twintig jaar lang verbleef de heilige ark van de Heer binnen zijn grenzen, in Kirjath-Jearim, met daarbij een priester om voor de ark te zorgen (I Samuel 7:1–2).

Rama, een stad in Benjamin, was de woonplaats van de profeet Samuel. Hij had een altaar voor de Heer in deze plaats laten bouwen en bracht offers. “Samuel ... ging van jaar tot jaar *het land* rond, langs Beth-El, Gilgal en Mizpa, en hij gaf leiding aan Israël in al die plaatsen. Daarna keerde hij terug naar Rama, want daar was zijn huis en daar gaf hij leiding aan Israël, en hij bouwde daar een altaar voor de HEERE” (I Samuel 7:15–17).

Mizpa, de plaats waar de grote vergaderingen van geheel Israël werden gehouden, lag binnen de grenzen van Benjamin (Richteren 20:1; II Koningen 25:23). Hier bracht de Heer een machtige bevrijding voor Zijn doodsbange volk. “De HEERE deed op die dag een machtige donder rollen over de Filistijnen. Hij bracht hen in verwarring, zodat zij vóór Israël verslagen werden” (I Samuel 7:511).

De profetische woorden van Mozes in zijn afscheidszegen over de stammen wijzen erop, dat er een beslissende verandering zou komen in het karakter, dat door Jakob geschilderd was. “Over Benjamin zei hij: De door de HEERE beminde, hij zal onbezorgd bij Hem wonen. Hij zal hem heel de dag beschermen, en tussen Zijn schouders zal hij wonen!” (Deuteronomium 33:12).

Datzelfde karakter zonder vrees, dat Jakob vergeleek met een wolf die alles vernietigt wat hem voor de voeten komt, is door de bekerende kracht van de geest van God veranderd. De kracht die eens gebruikt werd om te vernietigen, wordt nu gebruikt om het volk en de belangen van de Heer te verdedigen. “De door de HEERE beminde, hij zal onbezorgd bij Hem wonen.”

Het is interessant te letten op de overeenkomst in karakter tussen de oude stam en de belangrijkste apostel naar de heidenen. Die vertelde van zichzelf: “Ik ben immers ook een Israëliet ... van de stam Benjamin” (Romeinen 11:1).

Saulus, die later Paulus genoemd werd, wordt het eerst aan ons voorgesteld als getuige bij het stenigen van Stefanus. Hij “schepte eveneens behagen in zijn dood” (Handelingen 7:58; 8:1).

Het volgende wat we van hem horen is, dat hij tekeer gaat als een verscheurende wolf. “Saulus begon de gemeente te verwoesten: hij ging de huizen binnen, sleurde mannen en vrouwen mee en leverde hen over in de gevangenis” (Handelingen 8:3). Hij was als een woeste wolf, die bloeddorstig op zijn prooi jaagt, “die tegen de discipelen van de Heere nog steeds dreiging en moord blies” (Handelingen 9:1). Voor een door de Heer beminde was het in de buurt van zo’n karakter niet veilig. Maar diezelfde sterkte van karakter, die iemand tot een “verscheurende wolf” kan maken, en die het volk van God kan vernietigen – zal, wanneer deze zich bekeert, de eer van God en Zijn zaak behoeden en beschermen.

Vanaf het moment, dat Saulus de Benjaminiet één glimp van Jezus had gezien (Handelingen 9:3–9), verdween zijn wolfachtige natuur. De door de Heer beminden konden voortaan veilig bij hem wonen. De heiligen in Damascus waren niet meer in gevaar. Degene die het plan had gehad om hen te vernietigen, was nu hun vriend, die klaar stond om het steeds voor hen op te nemen (Handelingen 9:10–19).

God vergeet nooit een vriendelijke daad te belonen (I Samuel 2:30). Toen Saulus de “door de Heer beminden” behoedde en beschermde, beschermde de Heer hem heel de dag. Niets kon hem schaden. De beet van de giftige slang was machteloos (Handelingen 28:1–6). De zee bevatte niet genoeg water om hem te kunnen verdrinken (Handelingen 27:23–25). God beschermde hem heel de dag.

De zegen, die door Mozes gegeven werd, zegt: “Hij zal hem heel de dag beschermen, en tussen Zijn schouders zal hij wonen!” (Deuteronomium 33:12). Sommige commentatoren denken, dat dit verwijst naar de tempel, die op de berg Moria gebouwd werd, binnen de grenzen van Benjamin. Maar deze woorden hadden voor Benjamin zelf een andere betekenis. Hij had herinneringen uit zijn kindertijd, dat hij tussen de sterke schouders van zijn vader gedragen werd over de ruwe, ongelijke plekken in de weg.

“De Heer zal hem heel de dag beschermen” Hij zou behoed worden voor alle schade en gevaar. Wanneer wij onmogelijke situaties op onze levensweg tegenkomen, dingen die wij in eigen kracht nooit de baas zouden kunnen worden, dan tilt onze hemelse Vader ons met Zijn machtige armen op. Hij draagt ons veilig door die situaties heen, die wij zonder Zijn

hulp onmogelijk hadden kunnen overwinnen. Als een kind dat veilig tussen de schouders van zijn vader rust, zijn armen stevig om zijn nek geklemd, kunnen we dingen tot stand brengen, die boven alle menselijke mogelijkheden uitstijgen. Wat een gezegende plek om te zijn! Maar die plek is weggelegd voor iemand, bij wie de door de Heer beminden veilig kunnen wonen. De stem van kritiek en laster moet voorgoed het zwijgen worden opgelegd door iedereen, die hoopt om die plaats te mogen innemen (Jakobus 1:26)

Ehud, onder wie het land veertig jaar rust had, was een Benjaminit (Richteren 3:15, 30). Hij was linkshandig. En juist door zijn linkerhand te gebruiken, was hij beter in staat om Eglon te doden, de koning van Moab, die Israël onderdrukte (Richteren 3:21–26).

Saul, de eerste koning van Israël, kwam uit de stam Benjamin (I Samuel 9:21). God zalfde Saul niet alleen tot koning over Israël, maar Hij zorgde er ook voor, dat “zijn hart *in* een ander veranderde” (I Samuel 10:9). Hij verbond zich met mannen, “van wie God het hart had aangeraakt” (I Samuel 10:26). En zolang hij nederig bleef, was de Heer met hem (I Samuel 15:17–23). Toen hij hoogmoedig werd, verwierp de Heer hem. Toen werden de wolfachtige neigingen in zijn karakter duidelijk zichtbaar. Want als een verscheurende wolf achtervolgde hij jarenlang David, “zoals men in de bergen op een patrijs jaagt” (I Samuel 26:19–20). Zijn enige verlangen was, deze “door de Heer beminde” te doden (I Samuel 18:11; 15:28).

Mordechai was het tegenovergestelde van Saul. Saul besteedde al zijn krachten aan het smeden van plannen, om “de man naar Gods hart” te vernietigen. Mordechai was “de zoon van Kis, een Benjaminit” Hun vaders droegen dezelfde naam. Misschien waren niet alleen stamgenoten, maar nog nauwer verwant. De hele geschiedenis van Mordechai is één reeks van bevrijdingen van mensen uit moeilijkheden. Hij redde het leven van de Perzische koning (Esther 2:21 – 23). De satan maakte samen met Haman plannen, om ieder die in de ware God geloofde te vernietigen (Esther 3:8–15). Toen zocht Mordechai ernstig de Heer voor bevrijding (Esther 4:1–3). En God gebruikte de vriendelijke daad tegenover de koning als middel om aan de dood te ontsnappen (Esther 6:1–11). Mordechai werd tot een hoge positie in het koninkrijk verheven. Hij werd door de Heer gebruikt om Zijn volk te behoeden en te beschermen (Esther 8:7–17).

De ware overwinning, die de hele eeuwigheid door standhoudt, hangt niet af van afstamming of erfelijke neigingen, maar van het nederig vertrouwen op God. “Want de ogen van de HERE gaan over de hele aarde, om krachtig bij te staan hen, van wie hart volkomen naar Hem uitgaat” (II Kronieken 16:9 NBG). God kan koningen vernederen, wanneer zij niet naar Zijn woord luisteren (II Kronieken 36:1–4; 9–10). En Hij kan aan ballingen koninklijke macht geven (Daniël 6:1–3; Esther 8:15; 10:3)

Het natuurlijke karakter van Benjamin is het karakter van het onbekeerde hart. Dat geldt voor alle tijden, overal op aarde (Jeremia:17:9). Gelukkig zij, die in de huidige tijd net als Mordechai trouw blijven aan principes; en die alles willen riskeren, om “de door de Heer beminden” te beschermen. Zulke mensen mogen aanspraak maken op de oude belofte aan Benjamin: “Hij zal hem heel de dag beschermen, en *tussen Zijn schouders zal hij wonen!*” (Deuteronomium 33:12).

Twaalfduizend mensen met zo’n karakter zullen de naam Benjamin dragen. En zij zullen de hele eeuwigheid door de Heer dag en nacht in Zijn tempel dienen (Openbaring 7:15).

Samenvatting

Genesis 46:21: Benjamin had tien zonen, waaruit de stam Benjamin ontstaan is.

- Numeri 26:41: Toen zij het beloofde land binnentrokken, telde de stam Benjamin 45.600 man.
- I Kronieken 8:20; II Kronieken 17:17: De Benjaminiten stonden bekend als goede boogschutters. Ze konden linkshandig vechten.
- I Samuel 7:15-17: Rama, de woonplaats van Samuel lag binnen de grenzen van Benjamin.
- Richteren 20:1; II Koningen 25:23: Mizpa, waar Israël grote vergaderingen hield, lag in het land Benjamin.
- Bekende personen
- Richteren 3:21-26: Ehud verlostte Israël, daarna had het land tachtig jaar rust.
- I Samuel 9:21: Saul was de eerste koning van Israël
- Esther 2:5: Mordechai werd in de tijd van Esther door de Heer gebruikt om Israël te bevrijden.
- Romeinen 11:1: Paulus was de voornaamste apostel voor de heidenen.

HOOFDSTUK 48

Manasse

De zegen van een stervende aartsvader betekende in oude tijden veel. Toen Jozef hoorde, dat zijn vader ziek was, nam hij zijn twee zonen, Manasse en Efraïm, en bracht Jakob een bezoek.

De oude aartsvader herhaalde tegenover Jozef de belofte van het land Kanaän. Deze belofte was aan Abraham gegeven, en vernieuwd tegenover Izaäk en Jakob. Daarna zei hij: “Uw twee zonen ... zijn van mij, Efraïm en Manasse zullen van mij zijn, net als Ruben en Simeon” Toen Jakob de jongens zag, zei hij: “Breng hen toch dicht bij mij, zodat ik hen kan zegenen” (Genesis 48:1–9).

Jozef plaatste de eerstgeborene aan de rechterhand van Jakob, en de jongste aan zijn linkerhand. Maar de bejaarde aartsvader legde zijn rechterhand op het hoofd van de jongste, en zijn linkerhand op het hoofd van de oudste, terwijl hij hen zegende. Toen Jozef dat zag, probeerde hij Jakobs rechterhand op het hoofd van Manasse, de oudste, te leggen. Hij zei: “Zo niet, mijn vader, want deze is de eerstgeborene” Maar zijn vader weigerde, en zei: “Ik weet het mijn zoon, ik weet het. ... ook hij zal machtig worden, maar toch zal zijn jongere broer machtiger worden dan hij” (Genesis 48:15–20).

Net als zijn oudoom Ezau kreeg Manasse, hoewel hij de eerstgeborene was, bij de zegen de tweede plaats. Maar de omstandigheden waren anders. Manasse verspeelde zijn voorrechten in de familiezegening niet. Hoewel hij niet zulke krijgshaftige neigingen had als Efraïm, die deze laatste in staat stelde om het koninkrijk Israël op te bouwen, zal de naam Manasse toch die van Efraïm overleven.

Een onderdeel van de zegen van de aartsvader leek meer toebedeeld aan Manasse dan aan zijn meer welvarende broer. “De Engel, die mij verlost heeft van al het kwaad, zegene deze jongens” (Genesis 48:16).

De zegen van de Heer werd door Manasse en zijn nakomelingen op prijs gesteld. Zij leefden op afstand van het centrum van het land en van de tempel. Hoewel zij onderdeel van het noordrijk waren geworden, waren zij toch geïnteresseerd voor alle hervormingen, die de goede koningen van Juda doorvoerden. Toen koning Asa de afgoden neerhaalde en de aanbidding van de Heer opnieuw invoerde, was het gevolg: “velen uit Israel gingen tot hem over, toen zij zagen, dat de HERE, zijn God, met hem was” (II Kronieken 15:8–9).

Toen Hizkia het grote Pesachfeest hield, verootmoedigden vertegenwoordigers uit Manasse zich in hun hart. Ze kwamen en namen deel aan het Pesachfeest (II Kronieken 30:1, 10, 11, 18). Zij deden ook mee aan het afbreken van de beelden op hun eigen grondgebied (II Kronieken 31:1).

De hervorming in de tijd van Josia drong ook door tot in het land van Manasse (II Kronieken 34:1–6). Zij verloren hun belangstelling voor de tempel in Jeruzalem niet. Ze gaven middelen om de tempel te herstellen, nadat deze verontreinigd was tijdens de regering van Manasse en Amon (II Kronieken 34:9). Men veronderstelt, dat Psalm 80 geschreven is door een geïnspireerde schrijver uit het huis van Jozef, tijdens één van deze hervormingen. Nadat zij zich in Kanaän gevestigd hadden, is er weinig van de stam Manasse schriftelijk overgeleverd. Maar het is verheugend, dat hoe weinig en verspreid de berichten over deze stam ook zijn, zij allen duiden op het verlangen van velen om de Heer te dienen.

De zegen van de Engel rustte op Manasse. Efraïm en Manasse waren de namen van de twee erfdelen die in aardse bezittingen aan Jozef werden gegeven. Daarom zullen twee afdelingen van de honderdvierenveertigduizend in het koninkrijk van God Manasse

(Grieks:Manases). en Jozef heten (Openbaring 7:6, 8). De naam Manasse wordt dus ver-
eeuwigd, terwijl die van Efraïm in de vergetelheid verzinkt.

Gideon, de grootste richter, was van de stam Manasse. Het schijnt, dat hij de enige grote
krijger is geweest in het westelijk deel van de stam. De mensen in het oostelijk deel waren
krijgsvaardiger.

Toen David naar de Filistijnen vluchtte om tegen Saul te vechten, sloten krijgers uit
Manasse zich bij David aan. Maar toen de vorsten van de Filistijnen David niet toestonden
om met hen mee te gaan in de veldslag, trokken zeven sterke krijgers “aanvoerders van de
duizenden van Manasse” naar David in Ziklag. Ze hielpen David tegen de bende rovers,
die Davids familie gevangen had genomen. “Want zij waren allen dappere helden” (I Kro-
nieken 12:19–22).

Na de dood van Saul, werden achttienduizend van de halve stam Manasse “met name aan-
gevoerd ... om David koning te maken” In Hebron (I Kronieken 12:31).

De vijf dochters van Zelafead uit de stam Manasse, zijn de eerste vrouwen, die in de Bijbel
genoemd worden als erfgenamen, die op eigen naam en met eigen recht erfden (Numeri
27:1–8).

Stel, dat Ruben zijn eerstgeboorterecht nooit door zijn zonden zou hebben verloren. Of
stel, dat Dan niet een karakter had ontwikkeld, dat zó dicht bij dat van de satan lag, dat
zijn naam uit de lijst van twaalf stammen is weggelaten. In dat geval zou de naam van
Manasse misschien nooit aan één van de afdelingen van de honderdvierenveertigduizend
gegeven zijn. Ieder kind van God kan uit al deze gebeurtenissen lessen trekken.

Wanneer God zegt: “Zie, Ik kom spoedig. Houd vast wat u hebt, *opdat niemand uw kroon
zal wegnemen*” (Openbaring 3:11), dan doen we er goed aan, deze vermaning ter harte te
nemen. Als we dat niet doen, komen we er misschien te laat achter, dat wij de wereld ons
van onze liefde voor de Meester hebben laten beroven. Dan is ons beoordelingsvermogen
zó door zonde en ongeloof verduisterd, dat we net als Ruben schromelijk tekort schieten in
het werk, dat de volgens de bedoeling van de Heer hadden moeten doen. Jozef werd ge-
scheiden van de mensen met hetzelfde geloof als hij, en had niet de mogelijkheden die wij
gehad hebben. Wanneer wij onze taak niet uitvoeren, zal iemand als Jozef, door eenvoudig
geloof en vertrouwen in God, het werk doen waarin wij tekort geschoten zijn. En dan
krijgt zo iemand de beloning die wij anders gekregen zouden hebben.

Het levenspad is in de loop der tijden bezaaid geraakt met de wrakken van karakters. Het
waren mensen, die vroeger trouw en gelovig behoorden tot het Israël van God (Romeinen
2:28–29). Ze stonden “in Jeruzalem ten leven opgeschreven” (Jesaja 4:3). Maar ze lieten
toe, dat de satan hun hart vervulde met na-ijver, jaloezie en kritiek. Zo hebben ze net als
Dan hun greep op hemelse dingen verloren, en worden niet meer tot het Israël van God
gerekend. “Houd vast wat u hebt, opdat niemand *uw kroon zal wegnemen.*”

Samenvatting

I Kronieken 7:14: De enige zoon van Manasse die genoemd
wordt, is Machir. Zijn moeder was een bij-
vrouw. Uit hem kwam de stam Manasse
voort.

Numeri 26:34: Toen Israël Kanaän binnentrok, telde
Manasse 52.700 man.

Richteren 6–8: Gideon, de grootste richter, was uit de stam

Numeri 27:1-8: Manasse.
De eerste vrouwen, die grondeigendom op hun eigen naam hadden, kwamen uit de stam Manasse.

HOOFDSTUK 49

De Honderdvierenveertigduizend

Genesis is het boek van dingen die beginnen, Openbaring van dingen die eindigen. De belangrijkste waarheidslijnen, die door alle oudtestamentische schrijvers worden getrokken, komen samen in het boek Openbaring. Genesis laat ons kennis maken met de twaalf stammen van Israël. Openbaring laat ons de laatste vertegenwoordigers van die stammen zien. Ze staan op de Berg Sion in het eeuwig koninkrijk van God (Openbaring 14:1). De verlost van de Heer bestaan uit een menigte zonder tal, die niemand tellen kan. Maar te midden van die menigte is een afzonderlijk gezelschap. Zij zijn wèl geteld. Zij worden zelfs met hun aantal aangeduid: de honderdvierenveertigduizend. Dit gezelschap bestaat uit twaalf verschillende afdelingen. Die bestaan allemaal uit twaalfduizend verlore zielen. En elke afdeling draagt de naam van één van de twaalf stammen van Israël (Openbaring 7:4–8). De lijst die in de Openbaring wordt gegeven, verschilt iets van de twaalf zonen van Jakob (I Kronieken 2:1 – 1). Dan is weggelaten, en het overblijvende deel is aan Manasse, Jozefs oudste zoon, gegeven.

Dit gezelschap heeft speciale voorrechten. Ze staan met Christus op de berg Sion (Openbaring 14:1). “Dezen zijn het die het Lam volgen waar Het ook naartoe gaat” (Openbaring 14:4). Zij hebben het verheven voorrecht, Christus te mogen dienen in de tempel in de hemel (Openbaring 7:15). En net als de hele schare van verlost van staan zij smetteloos voor de troon van God, en in hun mond is geen bedrog gevonden (Openbaring 14:5).

De grote maaimachine de dood heeft de ene generatie heiligen van God na de andere in het stille graf gelegd. Voor het geval iemand bang is, dat het graf het definitieve einde voor de trouwe gelovigen is, heeft God via Zijn profeet deze plechtige belofte gedaan: “Ik zal hen bevrijden uit de macht van het graf. Ik zal hen *loskopen* uit de dood” (Hosea 13:14).

De honderdvierenveertigduizend zijn van de aarde vrijgekocht – uit de mensen (Openbaring 14:3 – 4). Zij zullen op aarde leven, wanneer de Heiland komt. En zij zullen worden veranderd, samen met die talloze menigte, die uit hun stoffige bed tevoorschijn zullen komen. Ze zijn bekleed met onsterfelijkheid, wanneer Christus komt op de wolken van de hemel (I Thessalonicenzen 4:16–17).

De honderdvierenveertigduizend zijn onderscheiden van alle anderen. Zij hebben het zegel van de levende God op hun voorhoofd. Iedereen die dit zegel heeft, behoort tot dit gezelschap (Openbaring 7:2 – 4). Dit onderscheidingsteken wordt “de Naam van Zijn Vader” genoemd (Openbaring 14:1). Ezechiël heeft waarschijnlijk hetzelfde te zien gekregen. Hij spreekt van een “teken” op het voorhoofd (Ezechiël 9:4)

De term “zegel” kennen we in verband met officiële documenten. Een zegel bevat de naam van de persoon die het document gemaakt heeft, zijn ambt of zijn rang, en de omvang van zijn ambtsgebied. Het zegel dat op de voorhoofden van de honderdvierenveertigduizend wordt geplaatst, is het zegel van de levende God. Zegels worden gehecht aan wetten en aan officiële documenten. Daarom moeten we zoeken naar het zegel van God, dat aan Zijn wet gehecht is. De profeet Jesaja keek door de eeuwen heen in de toekomst. Hij zag een volk dat verwachtte, dat Christus uit het hemels heiligdom naar de aarde zou komen. De boodschap van God aan deze mensen was: “Verzegel de wet onder Mijn leerlingen!” (Jesaja 8:16).

De Bijbel is via profeten doorgegeven. Het waren heilige mannen, die God als spreekbuis gebruikte, om Zijn wil aan Zijn volk bekend te maken (II Petrus 1:20–21). Maar de wet van God – de Tien Geboden – is zonder enig menselijk hulpmiddel gegeven. God de Va-

der, Christus de Zoon, en tienduizenden hemelse wezens daalden neer op de berg Sinai (Psalm 68:18). Daar werden de Tien Geboden afgekondigd voor de grote menigte van het volk Israël – meer dan een miljoen mensen (Deuteronomium 4:10, 13, 32, 33). Om te voorkomen, dat er bij het opschrijven van de wet, die Hij gegeven had, een vergissing gemaakt zou worden, riep God Mozes de berg op. Hij gaf hem twee stenen tafelen, waarop Hij met Zijn eigen vinger diezelfde Tien Geboden had gegraveerd, die Hij ten aanhore van de menigte had uitgesproken (Deuteronomium 10:1–5; Exodus 31:18; 32:15, 19). Deze wet is de maatstaf, op grond waarvan iedere zoon en dochter van Adam geoordeeld zal worden (Jakobus 2 10–12; Romeinen 2:12–13; Prediker 12:13–14). Heeft God Zijn zegel aan Zijn wet gehecht, zodat iedereen weet, dat deze wet bindend is? Herinner je je nog, dat het zegel moet bevatten:

Ten eerste: de *naam* van degene die de wet uitvaardigt.

Ten tweede: het *ambt* of de functie van de wetgever.

En ten derde: het *gebied* waarover deze wetgever regeert.

Laten we dan nu eens kijken naar het zegel van Gods wet. De eerste drie geboden, en ook het vijfde, noemen de naam van God (Exodus 20:3–7, 12). Maar ze onderscheiden Hem niet van andere goden (I Korinthe 8:5). De laatste vijf geboden wijzen ons op onze plichten tegenover onze medemensen, maar ze bevatten de naam van God niet (Exodus 20:13–17). Het vierde gebod bevat *ten eerste* de naam: “De HEERE uw God”

Ten tweede de uitspraak, dat de HEERE uw God de Schepper van alles is, en daarom de macht heeft om deze wet uit te vaardigen.

Ten derde wordt Zijn ambtsgebied vermeld: “hemel en aarde,” die Hij geschapen heeft (Exodus 20:8–11).

Het vierde gebod eist van iedereen die binnen het ambtsgebied van de HEERE God, de Schepper, om de zevende dag van de week te heiligen. Deze dag heeft Hij geheiligd en gezegend, als gedenkteken van Zijn scheppingswerk (Genesis 2:2–3).

Het Sabbatsgebod bevat het zegel van de wet. Het woord ‘teken’ wordt soms als synoniem voor “zegel” gebruikt (Ezechiël 20:20 NBG). God zegt over de Sabbat: “Hij zal tussen Mij en de Israëlieten voor eeuwig een *teken* zijn” (Exodus 31:13, 16–17). “Ook gaf Ik hun mijn sabbatten als een *teken* tussen Mij en hen, opdat zij zouden weten, dat Ik, de HERE, hen heilig” (Ezechiël 20:12).

God zegende de Sabbat en heiligde die (Genesis 2:2–3). En voor iemand die deze dag heiligt, is het een teken, of zegel, van Gods macht om hem of haar te heiligen (Jesaja 58:13–14). Er schuilt kennis van God in het op de juiste manier houden van de Sabbat. “Heiligt mijn sabbatten, dan zullen deze een teken zijn tussen Mij en u, opdat gij weet, dat Ik, de HERE, uw God ben” (Ezechiël 20:20).

Tijdens de donkere middeleeuwen, toen het woord van God voor de mensen verborgen werd gehouden, werd het zegel van Gods wet weggenomen. Zondag, de eerste dag van de week, is een dag waarop God werkt (Genesis 1:1–5; Ezechiël 46:1). Deze dag werd in de plaats gesteld van de Sabbat op de zevende dag. Daarop rustte God (Genesis 2:2–3). De Heer openbaarde via de profeet Daniël, dat er een macht zou opstaan, die “erop uit zal zijn,” de wet van God te veranderen (Daniël 7:25). En ook, dat de wet in zijn handen gegeven zou worden, 1.260 jaar lang. Deze tijdsperiode wordt zowel door Daniël als door Johannes genoemd (Daniël 7:25; 12:7; Openbaring 11:2; 12:6; 13:5). Nadat deze periode voorbij was, en de Bijbel weer in handen van de mensen was gekomen, zou de ware Sabbat van het vierde gebod weer in ere hersteld, en gehouden worden. De bres in de wet zou gerepareerd worden (Jesaja 58:12). De wet zou onder de leerlingen van de Heer verzegeld worden. Zij zouden verlangend naar Zijn wederkomst uitzien (Jesaja 8:16–17)

In Openbaring 7:2 wordt deze boodschap van de verzegeling voorgesteld, alsof die uit het oosten komt, of van de richting van de opgang van de zon. We moeten dit zó begrijpen, dat het zou beginnen als een zonsopkomst: eerst een vaag licht, dat langzaam sterker wordt, totdat het de hele aarde verlicht.

Vier engelen hadden de opdracht de vier winden tegen te houden, totdat dit werk voltooid was. Winden zijn een symbool van oorlog (Daniël 11:40). Voor de vervulling van deze profetie moeten we een periode in de geschiedenis vinden, waarin de winden van de oorlog op wonderlijke wijze werden tegengehouden. Terwijl in die periode het herstel van het zegel van de wet van God op aarde voortgang vond.

Er zijn op aarde altijd een aantal aanhangers van de Sabbat op de zevende dag geweest. Maar het herstel van de bres, die in de wet was gemaakt, begon ongeveer in 1845, door de mensen die toen uitkeken naar de tweede komst van de Heer. In de herfst van 1844 ging het tijdstip voorbij, dat men voor zijn wederkomst berekend had. De aandacht van de mensen die de wederkomst van Christus naar de aarde hadden verwacht werd toen naar het heiligdom in de hemel getrokken. In geloof zagen zij Christus daar dienst doen als hun Hogepriester. Zij volgden de Heiland in Zijn werk. “En de tempel van God die in de hemel is, werd geopend en de ark van Zijn verbond werd zichtbaar in Zijn tempel” (Openbaring 11:19). Hun aandacht werd getrokken naar de wet, die in de ark bewaard werd (Exodus 25:16). En sommigen van hen zagen in, dat de Sabbat van de Heer nog steeds bindend is. Zij namen hem aan als het zegel van de wet. Ongeveer in 1847 – 1848 begon men de Sabbat te verkondigen als het zegel van de wet van de levende God.

In 1848 speelde zich in Europa één van de grootste nationale crises af, die er in vele eeuwen geweest was. In sommige belangrijke landen vonden er beslissende veranderingen plaats. In korte tijd onderwierpen veel gekroonde hoofden van Europa zich aan het volk. Het leek onvermijdelijk, dat er een internationale oorlog zou uitbreken. Plotseling ontstond er rust, midden in het oproer en de strijd. Niemand kon er een reden voor aangeven. Maar wie de profetieën bestudeerde wist, dat de engelen de winden vasthielden, zodat de dienstknechten van God aan hun voorhoofden verzegeld konden worden.

In ons voorhoofd zetelt ons verstand. Wanneer mensen, die oprecht van hart zijn, de bindende eisen van Gods wet inzien en erkennen, zullen zij de Sabbat gaan heiligen. Het zegel, dat door de engel op de voorhoofden aangebracht wordt, is voor mensen niet te lezen. Want alleen God kan het hart lezen. Het op de zevende dag enkel eenvoudig rusten van alle lichamelijk werk levert niemand het zegel op zijn of haar voorhoofd op. Het rusten is noodzaak. Maar bij de rust hoort ook het heilige en geheiligde leven dat in harmonie is met deze heilige en geheiligde dag (Jesaja 58:13).

Ezechiël zag, dat een engel een “teken” maakte op de voorhoofden van de mensen die ontdaan waren vanwege de gruwelijke praktijken van de mensen, die volhielden het volk van God te zijn (Ezechiël 9:1–4). Mensen die er in Sion hun gemak van nemen, en zich mee laten drijven op de stroom, terwijl hun hart op de wereld gericht is, zullen het zegel van de levende God nooit ontvangen.

De Sabbatshervorming, het werk van de verzegeling uit Openbaring 7:1–4, is opgekomen als de zon. Een aantal jaren lang waren er maar weinig mensen die de Sabbat van het vierde gebod hielden. Maar in alle delen van de wereld ontdekten mensen hier en daar individueel, dat de Bijbel van Genesis tot Openbaring leert, dat Sabbat op de zevende dag valt. Christus en de apostelen hielden de Sabbat (Lukas 4:16; Mattheüs 5:1–18; Lukas 23:54–56; Handelingen 16:13; 17:2; 18:4, 11). En zij accepteerden de Sabbat (Romeinen 3:19). En vandaag zijn er in elk werelddeel mensen die God als de Schepper eren, door dat zij de dag heiligen, die Hij geheiligd en gezegend heeft als gedenkteken van Zijn scheppingswerk.

In de christelijke gemeente is noch Jood noch Griek: allen zijn één in Christus Jezus (Galaten 3:28). Wij zijn allemaal geënt in de familielijn van Abraham (Romeinen 11:17–21; Galaten 3:29). De honderdvierenveertigduizend zijn niet noodzakelijk letterlijke afstammelingen van de Joden (Romeinen 11; 21–23). Het zijn de mensen, die het zegel van de levende God op hun voorhoofd hebben ontvangen. Hun leven is in harmonie met de heilige voorschriften van de HEERE.

In Openbaring 14:9–14 lezen we over een macht, die gericht is tegen de wet van God. Die heeft een merkteken, wat zij de mensen met behulp van de burgerlijke overheid wil opdringen (Openbaring 13:13–18). De Sabbat van de Heer is door de HEERE gegeven als teken van Zijn macht en Zijn recht op de heerschappij. Daarom zal de valse sabbat, of zondag, de eerste dag van de week, het merkteken van die tegengestelde macht zijn. De wet van God gebiedt iedereen, de zevende dag van de week te heiligen. Het is Gods gedenkteken van de schepping. Maar de wetten van het land zullen iedereen dwingen om op zondag te rusten, de eerste dag van de week (Openbaring 13:16–17).

Als deze beproeving komt, moet iedereen persoonlijk voor zichzelf een besluit nemen. Veel mensen zullen net als Petrus en Johannes, toen zij met rechters en gevangenschap geconfronteerd werden, zeggen: “Men moet God meer gehoorzaam zijn dan de mensen” (Handelingen 5:29).

Johannes zegt, dat deze strijd zal voortduren, totdat de draak, de satan, zó boos op de gemeente zal zijn, dat hij heenging “om oorlog te voeren tegen de overigen van haar nageslacht, die de geboden van God houden en het getuigenis van Jezus Christus hebben” (Openbaring 12:17).

In deze strijd zullen de honderdvierenveertigduizend verzameld worden. Zij zullen vergelijkbare dingen meemaken als de kinderen van Israël, toen die uit Egypte kwamen. De farao wilde hen niet op Sabbat laten rusten. Hij noemde de aanwijzing van Mozes en Aäron “leugenachtige woorden” (Exodus 5:9). Dr. Adam Clarke drukte het zo uit: “Bemoei je niet met de godsdienst, en houd je bezig met je werk” “Op diezelfde dag” (Exodus 5:5–6). dat de farao klaagde over het feit, dat Mozes en Aäron het volk aanwijzing gaven om te rusten, gaf de koning het bevel: “U mag voortaan geen stro meer aan het volk verstrekken om de tichelstenen te maken” De lasten van het volk werden veel zwaarder gemaakt (Exodus 5:7–8). De satan was vastbesloten, dat de Israëlieten de Sabbat van de Heer niet in ere mochten houden. Maar God bevrijdde Zijn volk en vernietigde de farao, samen met zijn hele leger (Exodus 14:19–31).

Op aarde is het zegel van God op hun voorhoofd het onderscheidingssteken van de honderdvierenveertigduizend. In de hemel zal het dat wonderlijke lied zijn, wat zij zullen zingen: “zij zongen als een nieuw lied vóór de troon ... En niemand kon dat lied leren behalve de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde gekocht waren” (Openbaring 14:3). “En zij zongen het lied van Mozes, de dienstknecht van God, en het lied van het Lam” (Openbaring 15:3). Het is een lied vanuit hun geloofservaring – een wonderlijke melodie! Zelfs het koor van engelen kan met die schitterende klanken meezingen, die door de gewelven van de hemel echoën. Zelfs Abraham, de vriend van God, kan ondanks al zijn geloof niet met dit lied meezingen. Wat een refrein zal dat zijn! Honderdvierenveertigduizend stemmen zingen allemaal in volmaakte harmonie “het lied van Mozes, de dienstknecht van God, en het lied van het Lam.”

De twaalf stammen stemden allen in met het overwinningslied, toen zij de Rode Zee waren doorgetrokken. Zo zullen de laatste vertegenwoordigers van de twaalf stammen van Israël op aarde in machtige slagorde op de glazen zee staan, voor de troon van God in de hemel. En zij zullen het lied van Mozes en van het Lam zingen.

Samenvatting

- Openbaring 7:2-4: De 144.000 ontvangen het zegel van de levende God aan hun voorhoofd.
- Openbaring 15:2: Zij behalen de overwinning over het beest en zijn beeld.
- Openbaring 14:3-4: Ze zijn vrijgekocht uit de mensen.
- Openbaring 14:4: Zij volgen het Lam, waar het ook naartoe gaat.
- Openbaring 14:3: Ze zingen een lied dat niemand anders kan zingen.
- Openbaring 7:15: Ze dienen Christus in de tempel in de hemel.
- Een zegel, gehecht aan een officieel document, moet de naam en het ambt bevatten van degene die het document uitvaardigt, en ook het ambtsgebied waarover hij bevoegdheid heeft.
- Openbaring 7:3-4; Jesaja 8:16: God heeft een zegel. Dit zegel is verbonden met Zijn wet.
- Exodus 20:8-11: Het vierde gebod bevat het zegel van Gods wet.
Het vermeldt Zijn naam – HEERE God;
Zijn ambt – Schepper;
en Zijn ambtsgebied – de hemel en de aarde die Hij gemaakt heeft.
- Ezechiël 20:20: Tekenen en zegel zijn synoniem.
- Ezechiël 20:12, 20: De Sabbat is het teken, of zegel, van Gods wet.
- Jesaja 56:1-2: Iemand, die de Sabbat houdt, wordt gezegend.

HOOFDSTUK 50

De Verloren Stammen

Er is veel gezegd en geschreven over de verloren stammen van Israël. En er zijn veel fantasievolle theorieën over bedacht. Wij gaan niet proberen om één van deze theorieën te volgen. Wij spreken over die stammen, die werkelijk verloren zijn.

In de vorige hoofdstukken hebben we gezien, dat Ruben, Simeon, Levi, Juda, Nafthali, Gad, Aser, Issaschar, Zebulon, Jozef, Benjamin en Manasse niet alleen een erfdeel hadden in het land Palestina. Hun namen zijn onsterfelijk gemaakt, en zullen de hele eeuwigheid door in het koninkrijk van God vertegenwoordigd zijn. Maar de namen van Efraïm en Dan verzinken in de vergetelheid. Dit zijn de verloren stammen van Israël.

Het trotse Efraïm, die de kracht vormde van het koninkrijk Israël. En Dan, dat alleen door Juda werd overtroffen in het aantal krijgers, toen zij het beloofde land binnengingen.

Waarom werden zij weggelaten, toen Israël voor het laatst als stammen werden verzameld?

Efraïm was de zoon van een Egyptische prinses, die voor zover wij weten afgoden diende. Het is heel waarschijnlijk, dat Efraïm het grootste deel van zijn leven tussen de Egyptenaren heeft doorgebracht. Want we mogen nauwelijks veronderstellen, dat hij met zijn trots kennissenkring veel met de Israëlieten in Gosen omging. Totdat er een koning opstond, die Jozef niet gekend had (Exodus 1:8). Manasse leefde in dezelfde kringen. Maar het feit, dat Efraïm de eerste plaats had gekregen bij de zegen van de aartsvader, kan zijn hart met trots vervuld hebben. Daardoor heeft zijn leven misschien een andere wending genomen. Efraïm was ongeveer eenentwintig jaar oud, toen hij de zegen van Jakob ontving. Vele jaren lang had hij het godvruchtige voorbeeld van zijn vader in de buurt. Want Jozef leefde zolang, dat hij Efraïms kinderen tot in het derde geslacht zag (Genesis 50:23).

We krijgen slechts één glimp van het persoonlijke leven van Efraïm te zien. Er wordt verteld, dat zijn zonen tijdens een rooftocht vee stalen, dat aan de mannen van Gath toebehoorde. De mannen van Gath doodden hen. “Efraïm dan, hun vader, bedreef vele dagen rouw over hen, en zijn broeders kwamen om hem te troosten” (I Kronieken 7:21–22). Terwijl Efraïm nog treurde over het verlies van zijn kinderen, werd hem opnieuw een zoon geboren. Hij noemde hem “Beria”, dat betekende “onheil”, “omdat zijn huis door onheil getroffen was” (I Kronieken 7:23). Hoe vreemd het ook mag klinken: uit deze Beria kwam zijn beroemdste nakomeling voort – Jozua, de grote leider van Israël (I Kronieken 7:27). “Hosea, de zoon van Nun” werd als één van de twaalf verspieders uitgekozen (Numeri 13:8, 16). En toen zijn trouw bij die gelegenheid gebleken was, werd zijn naam van Hosea (‘Hulp’). veranderd in Jozua: “Hulp van de HEERE” Deze naamsverandering was in vroeger tijden gebruikelijk. Want toen betekenden namen een aanwijzing voor het karakter van degene die deze naam droeg. Abram werd Abraham, toen hij de belofte ontving. En *na* die nachtelijke worsteling, werd Jakob, de bedrieger, tot Israël, de vorst van God (Genesis 17:5; 32:28).

Nog een beroemde afstammeling van Beria was zijn dochter, Seëra, die twee steden bouwde.

Samuel, de laatste richter van Israël, kwam ook uit de stam Efraïm. In Silo gaf Hanna Samuel aan Eli, de priester (I Samuel 2:24–28). Samuel is één van de sterke persoonlijkheden uit de Bijbel. Maar weinig mensen hebben gedurende een lang en nuttig leven zoveel ambten bekleed als Samuel. Hij deed dienst als priester, maar hij was geen priester (I Samuel 7:9). Hij was ook een groot onderwijzer, en stichtte de profetenscholen. Toen hij nog maar

een kind was, werd Samuel de Geest van de profetie toevertrouwd (I Samuel 7:15). En men neemt meestal aan, dat een deel van de Bijbel door hem geschreven is.

Efraïm als stam had veel voordelen. Maar zij lieten na, ervan te profiteren. Ze waren nijdig en jaloeers; steeds overgevoelig over vermeend onrecht dat hun zou zijn aangedaan (Richteren 8:11; II Samuel 19:41-43).

Na de dood van Salomo werd het koninkrijk verdeeld. Vanaf dat moment is de geschiedenis van Efraïm de geschiedenis van het koninkrijk Israël.

Jerobeam, hun eerste koning, was een Efraïmit. God had het koninkrijk uit handen van Rechabeam weggescheurd, en tien stammen aan Jerobeam gegeven (I Koningen 11:29-31).

Als hij nederig met God had gewandeld, dan zou er een totaal andere geschiedenis over Efraïm geschreven zijn. Dezelfde geest van jaloezie en achterdocht, die de geschiedenis van zijn stam had geschaad, dreef ook Jerobeam ertoe om de gouden kalveren te maken. Hij stelde ze op in Bethel en Dan, en stichtte zo een systeem van afgodendienst (I Koningen 12:26-33). De Heer zond een waarschuwingsboodschap. Hij deed zelfs een wonder aan het lichaam van de koning (I Koningen 13:1-6). Maar daarna "bekeerde Jerobeam zich niet van zijn kwade weg" (I Koningen 13:33).

Er zijn maar weinig dingen verdrietiger dan de voortdurende neergang van de hooghartige, jaloeerse stam Efraïm. Van de hoogste toppen van het succes – hun leider was de leider van het hele volk, en het centrum van de aanbidding in Silo lag binnen hun grenzen – tot de plotselinge gevangenschap en de totale vergetelheid, waarin deze stam verzonk.

Enkele van de meest hartstochtelijke boodschappen zijn door de Heer aan de stam Efraïm gezonden. Bijna alle getuigenissen van Hosea waren smeekbeden aan Efraïm om zich te bekeren. "Ik echter leerde Efraïm lopen. Hij nam hen op Zijn armen, maar zij erkenden niet dat Ik hen genas. Ik trok hen met menselijke touwen, met koorden van liefde. ... maar Assyrië, dat zal zijn koning zijn, want zij weigeren zich te bekeren" (Hosea 11:3-5).

Hosea noemt ook de reden voor de val van Efraïm: "Efraïm, met de volken vermengt het zich. Efraïm is een koek die niet omgekeerd is" (Hosea 7:8). Gods koninkrijk en een koninkrijk van deze wereld zijn totaal verschillend. Niemand kan tegelijk God dienen en de mammon. Efraïm was "een koek die niet omgekeerd is" Deze stam had geen grondige ervaring in de dingen van God. Je kunt jezelf niet onder de mensen van de wereld mengen, en je krachten verspillen aan het najagen van rijkdom en roem – en tegelijkertijd behoren tot het ware Israël van God.

De Heer smeekte Efraïm: "Hoe zou Ik u prijsgeven, Efraïm, u uitleveren, Israël?" (Hosea 11:8). En ergens anders zegt Hij: "Al schrijf Ik voor hen Mijn wet in tienduizendvoud, *toch* beschouwt men die als iets vreemds" (Hosea 8:12).

Afgoderij was de grote zonde van Efraïm. Ze weigerden de heilige dingen van God op prijs te stellen. Nadat zij de smeekbeden van de Heer hadden afgewezen, werd dit woord tot hen gezonden: "Efraïm is verbonden met de afgoden; laat hem met rust!" (Hosea 4:17). "Mijn God zal hen verwerpen, omdat zij naar Hem niet luisteren" (Hosea 9:17). En ook Zijn liefde nemen zij niet aan.

Er zijn tegenwoordig veel afgodendienaars op de wereld. Ze gaan dezelfde weg, waarover Efraïm gegaan is. Ze aanbidden geen afgoden van metaal, hout of steen. Want de populaire afgoden van deze tijd hebben een andere gedaante: geld, rijkdom, genot, en een hoge positie. God doet een beroep op hen, maar ze zijn net als Efraïm met hun afgoden verbonden. Net als het vroegere Efraïm worden zij tot Gods gemeente gerekend. Maar het theater en de plekken van vermaak hebben meer aantrekkingskracht op hen dan het gebedshuis. Ze genieten meer van werelds gezelschap, dan de gemeenschap van de heiligen. Op een dag zullen zij gevangen genomen worden door een Koning, die groter is dan de koningen van Assyrië en Babylon. De grote Koning der koningen zal opstaan en de aarde vreselijk

schudden. “Op die dag zal de mens zijn zilveren afgoden en gouden afgoden, die hij voor zichzelf gemaakt had om zich *daarvoor* neer te buigen, voor de ratten en de vleermuizen werpen. ... uit angst voor de HEERE, en vanwege de glorie van Zijn majesteit, als Hij opstaat om de aarde te verschrikken” (Jesaja 2:20–21).

Dan was de vijfde zoon van Jakob, en zijn nakomelingen vormde één van de sterke stammen van Israël. Vierenzestigduizendvierhonderd krijgers stonden in gelid onder het vaandel van Dan, toen zij het beloofde land binnentrokken (Numeri 26:42–43). Om de één of andere reden kreeg de grote stam Dan één van de kleinste delen van de nationale erfenis. Na een tijd rukten zij op naar het noorden en streken tegen Lesem. “Zij veroverden het, sloegen het met de scherpte van het zwaard en namen het in bezit. Toen vestigden zij zich daar en gaven aan Lesem de naam Dan, naar de naam van hun vader Dan” (Jozua 19:40–48). Jerobeam stelde zijn gouden kalveren op. Eén in Bethel, op het grondgebied van Efraïm. Het andere in de stad Dan. Zo werden de Daniëten aan de afgoderij overgeleverd. Zelfs voor de tijd van Jerobeam zien we, dat de Daniëten gesneden beelden aanbidden (Richteren 18:30)

Toen de tabernakel in de woestijn gebouwd werd, schonk God speciaal aan Aholiab uit de stam Dan wijsheid “om ontwerpen te bedenken *en* uit te voeren in goud, zilver en brons” (Exodus 31:1–6). Hij gaf hem ook het vermogen om anderen dezelfde vaardigheid te leren (Exodus 35:34). Deze gaven bleven in de stam Dan bestaan. En dat was zonder twijfel de reden, waarom zij aangetrokken werden door de rijke stad Tyrus, en zich via huwelijken met haar inwoners vermengden.

Jaren later, toen Salomo de tempel bouwde, zond Hiram, de koning van Tyrus, een nakomeling van Dan. Deze bezat nog steeds de gaven, die zijn voorvaderen van de Heer ontvangen hadden. Hij kon voorwerpen voor de tempel in Jeruzalem maken uit goud, zilver en brons (II Kronieken 2:13–14).

In de tijd van David had de stam Dan nog steeds een plaats onder de Israëliëten (I Kronieken 27:22). Maar daarna verdwijnt deze naam als stamnaam. De naam Dan komt nog maar zelden voor, en dan alleen om de stad in het noorden met die naam aan te duiden.

Simson is de enige heerser, die de stam Dan aan Israël geleverd heeft. Hij richtte Israël twintig jaar (Richteren 13:2; 15:20).

De zegen, die door Jakob over Dan is uitgesproken, tekent zijn karakter: “Dan zal over zijn volk rechtspreken, als één van de stammen van Israël. Dan zal een slang zijn op de weg, een adder op het pad, die in de hielen van het paard bijt, zodat zijn berijder achterover valt” (Genesis 49:16–17). Net als bij de zegen voor Ruben schildert het eerste deel het karakter, dat hij gehad had kunnen hebben, wanneer hij de mogelijkheden had aangegrepen, die God op zijn levenspad heeft gebracht. Wat een contrast tussen een rechter, door iedereen gerespecteerd en geëerd, en een slang op de weg, die klaarligt om zijn dodelijke tanden in het vlees van iedere voorbijganger te zetten!

Dan was de eerste zoon, die uit de bijvrouwen geboren werd. Maar de oude aartsvader gaf hem een eervolle plek tussen de stammen van Israël. Hij was van nature begiftigd met het snelle en goede onderscheidingsvermogen, die iemand tot een goede rechter maakt. Maar hij ontwikkelde deze gave niet zoals God bedoeld had. Hij gebruikte haar, om het kwade in anderen te ontdekken, in plaats van het goede.

“Een adder op het pad, die in de hielen van het paard bijt, zodat zijn berijder achterover valt” Welke woorden zouden de kwaadsprekende tong beter kunnen beschrijven, die “door de hel in vlam gezet” wordt, en “vol dodelijk vergif” is (Jakobus 3:6–8). Dan staat voor de achterbakse roddelaar, want de adder valt de *hielen* van het paard aan. Aan zulke personen hebben zowel de mensen als God een hekel. Het Woord van de Heer zegt: “Wie zijn naaste

heimelijk lastert, *hem zal ik verdelgen*” (Psalm 101:5). De profetische woorden van Jakob onthullen, waarom Dan geen aandeel heeft in de eeuwige erfenis. God had, lang voordat zij hun bestemming door hun goddeloos handelen bezegelden, bepaald, dat geen lasteraar ooit op de berg Sion zou staan.

De psalmist stelt de vraag: “HEERE, wie zal verblijven in Uw tent? Wie zal wonen op Uw heilige berg?” Met andere woorden: Wie zal U dag en nacht dienen in Uw tempel, en met U op de Berg Sion staan? “*Die met zijn tong niet lastert*, zijn vrienden geen kwaad doet *en geen smaad werpt op zijn naaste*” Dat is het antwoord van de HEERE (Psalm 15:1–3).

Ruben overwon zijn natuurlijke aard door zijn “vele overleggingen” Zijn karakter was “onstuimig als water” Maar uiteindelijk kon gezegd worden: “Moge Ruben leven en niet sterven.”

Levi veranderde door Gods genade de vloek bij het sterven van zijn vader in een zegen. Juda “was de voortreffelijkste onder zijn broers,” dankzij de hulp van de Heer in zijn dagelijks leven. Dat ging zover, dat zijn stervende vader kon zeggen: “De scepter zal van Juda niet wijken, en evenmin de heersersstaf van tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en de volken zullen hem gehoorzamen” (Genesis 49:10).

Gad behaalde de overwinning, ook al was hij door een bende verzoeking en aangevallen. “Maar hij zal hen zelf op de hielen zitten”

Benjamin leerde, in plaats van een “verscheurende wolf” te zijn, zó volledig op God te vertrouwen, dat er van hem gezegd kon worden: “Hij zal hem heel de dag beschermen, en tussen Zijn schouders zal hij wonen!”

Aser leerde “zijn voet in de olie (te) dompelen,” en soepel door de beproevingen heen te komen. Zonder de Geest van God was hem dit nooit gelukt.

Efraïm en Dan hadden dezelfde mogelijkheden die hun broers hadden, om hun slechte karaktertrekken te overwinnen. Maar ze lieten na de zege te behalen. Daardoor worden ze niet tot de honderdvierenveertigduizend gerekend, die op Gods heilige berg zullen staan, en in Zijn heilige tent zullen verblijven.

In gezinnen over het hele land wordt ditzelfde verhaal vandaag herhaald. Broers, grootgebracht door dezelfde ouders, door dezelfde omstandigheden omringd, maken dezelfde ervaringen mee, als wat over de zonen van Jakob wordt verteld. Voor hen geldt het zelfde bevel als voor de tarwe en het onkruid: “Laat beiden opgroeien tot de oogst” Dezelfde zonneschijn en dezelfde regen, die de gouden korenaren doet rijpen voor de graanschuur, doet ook het onkruid rijp worden voor de uiteindelijke vernietiging. Dus dezelfde dagelijkse zegeningen van de Vader van het licht maken de ene persoon rijp voor het koninkrijk van God, en de ander voor de uiteindelijke vernietiging.

Iedereen is de architect van zijn eigen karakter. Iedereen ontvangt de roeping: “Wendt u tot Mij en laat u verlossen” (Jesaja 45:22). Iemand die zijn gedachten op God blijft richten, zal door aanschouwen veranderd worden. Dag na dag zal er een verandering in de ziel plaatsvinden, die de engelen zich zal laten verwonderen over hetgeen in de mensheid tot stand gebracht wordt.

Dezelfde Christus, die eens op aarde rondwandelde, bekleed in menselijke gedaante, zal door Zijn goddelijke Geest in ieder mens wonen, die de deur van zijn hart wijd open zet, en Hem vraagt om binnen te komen. Iemand die over Christus nadenkt, en Zijn zondeloze leven bestudeert, (II Korinthe 3:18). wordt “van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid” (II Korinthe 3:18).

“Christus poseert, zodat Zijn portret in iedere discipel nagetekend kan worden” Door de kracht van God is het voor de arme, gevallen mensheid mogelijk, om het karakter van God te weerspiegelen. Christus beschermt ons beschadigde leven met het smetteloze gewaad van Zijn eigen gerechtigheid. God en de engelen, die mensen aanzien, die zó zijn bekleed,

zien alleen het volmaakte karakter van de verheerlijkte Zoon van God. En in de eeuwigheid zullen de verlost en al die eindeloze eeuwen lang getuige zijn van de veranderende kracht van het bloed van Christus.